

जिल्हा
सामाजिक व आर्थिक
समालोचन

रत्नागिरी जिल्हा

१९८९-९०

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन
मुंबई

रत्नागिरीजिल्हा

सांसाजिक व आर्थिक

समालोचन

१९८९-९०

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय

महाराष्ट्र शासन

मुंबई

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

वर्ष १९८९-९०

अनुक्रमणिका

अ. क्र.	विषय	तक्ता क्रमांक	पृष्ठ क्रमांक
१	२	३	४
<u>भाग - १</u>			
१]	दृष्टिक्षेपात जिल्हा		१ ते ७
२]	पु क र ण		८ ते ३७
<u>भाग - २</u>			
<u>१. क्षेत्र व लोकसंख्या</u>			
१]	१९८१ च्या जनगणनेनुसार तालुकावार क्षेत्रफळ, घरे व लोकसंख्या	१.१	१ ते २
२]	१९७१ पासूनचा लोकसंख्येतील दशावधिक फरक	१.२	३ ते ४
३]	१९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण	१.३	५ ते ६
४]	१९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहरांचे तालुकावार वर्गीकरण	१.४	७
५]	१९८१ च्या जनगणनेनुसार काम करणारे व काम न करणाऱ्यांची संख्या	१.५	८ ते ९
६]	१९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्येचे वयोगटानुसार वर्गीकरण	१.६[अ]	१०
७]	१९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्येचे घर्मानुसार वर्गीकरण	१.६[ब]	११ ते १२
८]	१९८१ च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमातीकरिता सुधारीत आकडेवारी	१.७	१३ ते १४
९]	१९८१ च्या जनगणनेनुसार भिंती/छप्परे यासाठी वापरलेल्या साधनसामुग्रीनुसार घरांचे वर्गीकरण	१.८	१५ ते १६
१०]	१९८१ जनगणनेनुसार आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण/नागरी क्षेत्रातील कुटुंबाचे वर्गीकरण	१.९	१७ ते १८
११]	१९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे अपंगतेनुसार जिल्ह्यातील अपंगांची संख्या	१.१०	१९

१	२	३	४
१२]	१९८१ च्या जनगणनेनुसार जनगणना घरे आणि त्यांचा वापर	१.११	२०.
	<u>२. हवामान</u>		
१३]	निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य	२.१	२१ ते २२
१४]	निवडक केंद्रातील कमाल व किमान तपमान	२.२	२३
	<u>३. कृषि</u>		
१५]	जमिनीचा वापर	३.१	२४ ते २७
१६]	तालुकावार निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र	३.२	२८ ते ३५
१७]	मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी उत्पन्न व एकूण उत्पादन	३.३	३६
१८]	विविध साधनानी ओलिताखाली असलेले तालुकावार क्षेत्र	३.४	३७
१९]	निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे तालुकावार क्षेत्र	३.५	३८ ते ४३
२०]	तालुकावार सिंचन विहिरी व इतर विहिरी	३.६[अ]	४४ ते ४५
२१]	तालुकावार कुप नलिका/हातपंप/विद्युतपंप	३.६[ब]	४६
२२]	विहिरीखेरीज लघु पाटबंधा-यांची कामे	३.७	४७
२३]	मध्यम व मोठे पाटबंधारे प्रकल्प यामुळे भिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे	३.८	४८ ते ४९
२४]	कृषि गणना १९८०-८१ नुसार वहित धारण जमिनीची संख्या व त्यांचे क्षेत्रफळ, ओलिताखाली असलेली वहित धारण जमीन आणि ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र आणि वहितीच्या प्रकारानुसार आणि क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहित धारण जमिनीची संख्या	३.९	५० ते ५१
२५]	पशुगणना १९८७ नुसार तालुकावार कृषि विषयक अवजारे	३.१०	५२
२६]	दुष्काळ, टंचाई व टंचाईसदृश्य परिस्थितीची माहिती	३.११	५३ ते ५४
२७]	टंचाईच्या पूर्वेतिहासानुसार कठीण व इतर टंचाईग्रस्त भाग ठरविण्याबाबत माहिती	३.१२	५५ ते ५६

१	२	३	४
<u>४. पशुसंवर्धन</u>			
२८]	१९८७ च्या पशुगणनेप्रमाणे तालुकावार पशुधन	४. १	५७ ते ६०
२९]	जिल्ह्यातील पशुवैद्यकीय संस्थांची तालुकावार संख्या	४. २	६१ ते ६२
३०]	रोगांच्या प्रकारानुसार पशुंच्या मृत्यूंची संख्या	४. ३	६३
३१]	विविध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य	४. ३[अ]	६४
३२]	मान्यताप्राप्त पशुवध गृहे आणि प्रत्येक पशुवध गृहात कत्तल केलेल्या पशुंची संख्या	४. ४	६५
३३]	जिल्ह्यातील वनक्षेत्र	४. ५	६६
३४]	जिल्ह्यातील मुख्य व गौण उत्पादने	४. ६	६७
३५]	जिल्ह्यातील भूजल मत्स्यव्यवसाय	४. ७	६८
३६]	जिल्ह्यातील सागरी मत्स्यव्यवसाय	४. ८	६९
<u>५. रोजगार, उद्योग, खनिकर्म व वीज</u>			
३७]	कारखान्यांतील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या	५. १	७० ते ७३
३८]	चालू कारखान्यांचे कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योग- -निहाय वर्गीकरण	५. २	७४ ते ७५
३९]	कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार कारखान्यांचे वर्गीकरण	५. ३	७६ ते ७७
४०]	उद्योगांच्या महत्त्वाच्या बाबींची आकडेवारी [वार्षिक उद्योग पहाणी]	५. ४	७८
४१]	रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारी	५. ५	७९ ते ८०
४२]	व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम	५. ६	८१
४३]	कर्मचारी गणना १९८८ जिल्ह्यातील कर्मचा-यांची संख्या	५. ७	८२
४४]	निरनिराळ्या उद्योगांतील रोजगार	६. ८	८३
४५]	विधुतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या	५. ९	८४
४६]	वीजेचा वापर	५. १०	८५

१	२	३	४
<u>आर्थिक गणना १९८०</u>			
४७]	बिगर कृषि आस्थापना व स्वकार्यरत उद्योगासह	५. ११	८६
४८]	प्रमुख उद्योग गटानुसार बिगर कृषि आस्थापनांची संख्या व सर्वसाधारणपणे नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या	५. १२	८७
४९]	महत्वाच्या उद्योग गटानुसार बिगर कृषि आस्थापनांची संख्या	५. १३	८८
५०]	महत्वाच्या उद्योग गटानुसार बिगर कृषि आस्थापनेतील कामगारांची संख्या	५. १४	८९
५१]	बिगर कृषि सहकारी आस्थापना [सर्व उद्योग गट एकत्र]	५. १५	९०
५२]	प्रमुख उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संख्या व रोजगार यांची संख्या	५. १६	९१
५३]	उत्पादन व दुरुस्ती सेवा या गटातील संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	५. १७	९२
५४]	घाऊक व किरकोळ व्यापार संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	५. १८	९३
५५]	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या	५. १९	९४
५६]	सर्व उद्योगगट मिळून एकत्र संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या	५. २०	९५
<u>६. सहकार</u>			
५७]	विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था	६. १	९६ ते ९७
५८]	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या संस्थांची माहिती	६. २	९८
५९]	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची लेखा-परिक्षा वर्गाप्रमाणे वर्गवारी	६. ३	९९
६०]	जिल्ह्यातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकांचे कार्य	६. ४	१०० ते १०१

१	२	३	४
६१]	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य	६. ५	१०२ ते १०३
६२]	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य	६. ६	१०४ ते १०५
६३]	जिल्ह्यातील लॅम्पस संस्थेचे कार्य	६. ७	१०६ ते १०७
६४]	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थामार्फत दिलेले पीक कर्जे	६. ८	१०८
६५]	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा सहकारी संस्थामार्फत दिलेली पीक कर्जे	६. ९	१०९
६६]	जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी संस्थामार्फत दिलेली पीक कर्जे	६. १०	११०
६७]	जिल्ह्यातील बिगर शेती सहकारी पतसंस्थांचे कार्य	६. ११	१११
६८]	जिल्ह्यातील जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य	६. १२	११२ ते ११३
६९]	जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य	६. १३	११४
७०]	जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्था यांचे महत्त्वाचे कार्य	६. १४	११५ ते ११६
७१]	निदंत्रित बाजारपेठांची तालुकावार माहिती	६. १५	११७
७२]	जिल्ह्यातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे	६. १६	११८
<u>७. वैयकीय व आरोग्य सेवा</u>			
७३]	सार्वजनिक संस्थामार्फत उपलब्ध असलेल्या वैयकीय सुविधांची तालुकावार माहिती	७. १	११९
७४]	नोंदणी केलेल्या जन्म व मृत्यूंची संख्या	७. २	१२० ते १२१
७५]	विविध कारणांनुसार मृत्यूंची संख्या	७. ३	१२२
७६]	माताबाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लस टोचणी	७. ४[अ]	१२३ ते १२४
७७]	पटकी लस टोचणी विषयक आकडेवारी	७. ४[ब]	१२५
७८]	जिल्ह्यातील कुटुंबनियोजन केंद्रांची संख्या	७. ५	१२६
<u>८. शिक्षण</u>			
७९]	१९८१ चा जनगणनेनुसार तालुकावार साक्षरता	८. १	१२७ ते १२८
८०]	शैक्षणिक संस्था, शिक्षकांची संख्या व विद्यार्थ्यांची संख्या	८. २	१२९

१	२	३	४
८१]	पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची स्तर निहाय संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी	८.३	१३० ते १३१
८२]	इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था	८.४	१३२
८३]	आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्यांना शिळपारी मोफत शिक्षणाची तपलत	८.५	१३३
८४]	प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च	८.६	१३४
८५]	जिल्ह्यातील व्यावसाय मार्गदर्शन व तांत्रिक शाळा	८.७	१३५
८६]	जिल्ह्यातील प्रौढ शिक्षण केंद्रे	८.८	१३६
८७]	शिक्षकांकरिता प्रशिक्षण संस्था	८.९	१३७
<u>९. दळणवळण व वाहतूक</u>			
८८]	रेल्वे मार्गाची लांबी	९.१	१३८
८९]	प्रकार व पृष्ठभाग अनुसार रस्त्यांची लांबी	९.२	१३९
९०]	वापरात असलेल्या मोटार वाहनांची संख्या	९.३	१४०
९१]	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन भंडांची प्रवासी वाहतूक आकडेवारी	९.४	१४१
९२]	महत्त्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना	९.५	१४२ ते १४५
९३]	पोस्ट, तारघरे व दूरध्वनी सेवा रेडिओ व दूरदर्शन संचांची आकडेवारी	९.६	१४६
<u>१०. स्थानिक संस्था</u>			
९४]	स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च	१०.१	१४७
९५]	ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च	१०.२	१४८ ते १४९
९६]	जिल्हा परिषदांचे वादवार उत्पन्न व खर्च	१०.३	१५० ते १५१
९७]	महानगरपालिका/नगरपालिकांचे उत्पन्न व खर्च	१०.४	१५२ ते १५३
९८]	महानगरपालिका/नगरपरिषद क्षेत्रांतील इमारतींची वापरानुसार संख्या व त्यापैकी निवासेतर उपयोग अत्तया-या इमारती अगर त्यांच्या भागांमध्ये चालणा-या उद्योग/व्यवसायासंबंधी माहिती.	१०.५	१५४ ते १५६
<u>११. योजना</u>			
९९]	विविध प्रकारात शिष्यांखाली झालेल्या योजनांतर्गत खर्च	११.१	१५७
१००]	योजनांखालील भौतिक महत्त्वाची साधने	११.२	१५८ ते १६४

१	२	३	४
१०१]	रोजगार हमी योजना	११.३	१६५
१०२]	रोजगार हमी जोखनेखाली घेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार व खर्च	११.४	१६६
१०३]	पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाययोजना	११.५	१६७ ते १६८
१०४]	अधिक उत्पादन देणाऱ्या संकरीत व सुधारित पिकांच्या जातीखालील सर्वसाधारण क्षेत्र	११.६	१६९
१०५]	जिल्ह्यातील रासायनिक खतांचे वाटप	११.७	१७०
१०६]	जिल्ह्यातील साखर कारखाने	११.८	१७१
१०७]	दुग्ध संस्थांची तालुकावार माहिती	११.९	१७२
१०८]	अवर्षण प्रदूषण कार्यक्रमांची प्रगती दर्शविणारा तक्ता	११.१०	१७३
१०९]	एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमांची प्रगती, त्यावरील तरतूद व खर्च	११.११	१७४
११०]	वीत कलमी कार्यक्रम	११.१२	१७५ ते १७६
१११]	विशेष घटक योजना	११.१३	१७७
	<u>१२. किंमती व निर्देशांक</u>		
११२]	निवडक शेतीमालाच्या सरासरी घाऊक किंमती	१२.१	१७८
११३]	जिल्हा मुख्यालयाच्या ठिकाणचे महत्वाच्या वस्तूंच्या सरासरी किरकोळ किंमती	१२.२	१७९ ते १८१
११४]	मुंबई केंद्रातील कामगारांचे ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक	१२.३	१८२
	<u>१३. न्याय व प्रशासन</u>		
११५]	जिल्ह्यातील पोलिस दलांची एकूण संख्या	१३.१	१८३
११६]	गुन्हेयासंबंधिची आकडेवारी	१३.२	१८४ ते १८५
११७]	तुसंगात दाखल केलेले गुन्हेगार	१३.३	१८६
११८]	तुसंगात दाखल झालेल्या गुन्हेगारांचे वयोगटानुसार व शैक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण	१३.४	१८७
११९]	द्विभाषी व फौजदारी न्यायालयांत निकालात काढलेली कामे.	१३.५	१८८

१	२	३	४
---	---	---	---

१४. बँकींग व विमा

१२०]	बँक कागलिये वर्गीकृत बँका यांची संख्या, त्यांच्या ठेवी व कर्जे	१४. १	१८९
१२१]	संगुक्त भांडवली संस्था	१४. २	१९०
१२२]	उत्तरवलेल्या विमापत्रांची संख्या व नविम्याची रक्कम	१४. ३	१९१

१५. संकीर्ण

१२३]	चित्रपटगृहाविषयीची आकडेवारी	१५. १	१९२
१२४]	जिल्ह्यातील गोळा केलेली अल्पवयतीची रक्कम	१५. २	१९३
१२५]	तालुकावार गोळा केलेला जमीन महसूल	१५. ३	१९४
१२६]	छापखाने आणि छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके	१५. ४	१९५ ते १९६
१२७]	स्वस्त धान्य दुकानांना पुरविलेले तांदूळ, गहू व साखर	१५. ५	१९७
१२८]	गाणपी व वसूल केलेले धान्य	१५. ६	१९८
१२९]	१९८४ मधील लोकसभा निवडणूक व १९८५ मधील विधानसभा निवडणूक यासंबंधीची आकडेवारी	१५. ७	१९९ ते २००
१३०]	अधिकारी व प्रवासी यांचेसाठी अतलेल्या बंगल्यांची आकडेवारी	१५. ८	२०१
१३१]	रेल्वे स्थानकांची तालुकावार यादी	१५. ९	२०२
१३२]	निवडक निर्देशांकाचे कल	१५. १०	२०३ ते २०९

भाग : १

जिल्हा दृष्टिकोनात

पान १ ते ७

आर्थिक समालोचन

पान ८ ते ३७

दुष्टीक्षिपात जिल्हा
जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	बाब	परिमाण	१९८९-९०	
			जिल्हा	महाराष्ट्र
१	२	३	४	५
[एक]	<u>प्राकृतिक रचना</u>			
अ]	<u>भौगोलिक स्थान</u>			
	१] उत्तर अक्षांस	अंश	१६.३० ते १८.०४	१६.४ ते २२.१
	२] पूर्व रेखांश	अंश	७३.१ ते ७३.५३	७२.६ ते ८०.९
ब]	<u>हवामान [१९८९]</u>	डिग्री		
	१] किमान	सेल्सिअस	१९.१ [रत्नागिरी]	६.०
	२] कमाल	"-	३४.७ ["-]	४६.२
	३] पर्जन्य [सरासरी]	मि. मि.	२५८४	उ. ना.
क]	<u>प्रशासकीय विभाग</u>			
	१] तालुके	संख्या	९	३०३
	२] पंचायत समित्या	"-	९	२९८
	३] टंचाईग्रस्त तालुके [८९-९०]	"-	नि रं क	१०६
	४] एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प गट	"-	९	२९८
	५] शहरे	"-	९	३०७
	६] गावे [एकूण]	"-	१३९२	४१८३३
	७] १] निर्जन	"-	४	२४७९
	२] वस्ती असलेली	"-	१३८८	३९३५४
	८] क्षेत्रफळ	चौ. कि. मी.	८२४९	३०७६९०
[दोन]	<u>प्रशासकीय संस्था [१/४/९० रोजी]</u>			
	१] पंचायत समित्या	संख्या	९	२९८
	२] महानगरपालिका	"-	नि रं क	११
	३] नगरपरिषदा	"-	४	२२२
	४] कटक मंडळे	"-	नि रं क	७
	५] ग्रामपंचायती	"-	७८९	२५१८२
	६] पो लि स स्थानके	"-	१२	८१८
	७] पो लि स औट पोस्ट	"-	२३	१४२५

१	२	३	४	५
[तीन]	<u>लोकसंख्या [१९८१]</u>			
१]	ग्रामीण लोकसंख्या	आकडे हजारात	१२५९	४०७९१
२]	नागरी लोकसंख्या	—	१२०	२१९९३
३]	एकूण लोकसंख्या	—	१३७९	६२७८४
४]	अनुसूचित जातींची लोकसंख्या	—	१६	४४८०
५]	अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येची टक्केवारी	टक्केवारी	१.१६	७.१४
६]	अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या	आकडे हजारात	२७	५७७२
७]	अनुसूचित जमातीच्या लोकसंख्येची टक्केवारी	टक्केवारी	१.९६	९.१९
८]	पुरुष	आकडे हजारात	६११	३२४१५
९]	स्त्रिया	—	७६९	३०३६९
१०]	स्त्री, पुरुष प्रमाण	१००० पुरुषांमध्ये स्त्रियांचे प्रमाण	१२५९	९३७
११]	घनता	दर चौ. कि.मी. क्षेत्रातील लोकसंख्या	१६७	२०४
१२]	साक्षरतेचे प्रमाण			
	१] एकूण	टक्केवारी	४३.८७	४७.१८
	२] पुरुष	—	५५.६५	५८.७९
	३] स्त्रिया	—	३४.४६	३४.७९
	४] राज्यामध्ये जिल्हयाचा क्रमांक	—	१०	—
[चार]	<u>कृषि [१९८८ -८९] *</u>			
१]	भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	८१६	३०७५८
२]	जंगल व्याप्त क्षेत्र व त्यांची भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी	—	७	५४०३
			०.८६	१७.५७
३]	शेतीला उपलब्ध नसलेली जमीन -			
	अ] बिगर शेती वापरा- खालील जमीन	हजार हेक्टर	७	१०७९
	ब] पडीक आणि लागवडीलायक नसलेली जमीन	—	१८७	१७२५
	क] एकूण	—	१९४	२८०४

१	२	३	४	५
४]	<u>पडीक जमिनीव्यतिरीक्त लागवड</u> <u>न केलेली इतर जमीन</u>			
	१] कायम गुरे घरण आणि इतर	हजार हेक्टर	३५	१५२३
	२] झाडे झुडपाखालील जमीन	"-	३८	१८७
	३] लागवडी योग्य परंतु पड जमीन	"-	१९६	१०२४
५]	<u>पडीक जमीन</u>			
	१] चालू पड	हजार हेक्टर	३५	२५२
	२] इतर पड	"-	१४२	१०१४
६]	<u>पिकाखालील क्षेत्र</u>			
	१] पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	२४०	१७८५१
	२] दुसोटा क्षेत्र	"-	२	२८४१
	३] एकूण पिकाखालील क्षेत्र	"-	२४२	२०६९२
७]	<u>ओलीत क्षेत्र</u>			
	१] निव्वळ ओलीत क्षेत्र	हजार हेक्टर	२	२०९१
	२] एकूण ओलीत क्षेत्र	"-	२	२४४८
८]	<u>महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र</u> <u>[अन्नधान्ये]</u>	हजार हेक्टर	१२५	१४४३५
९]	<u>सहित धारणा जमीन १५-८६ [अंतिम]</u>	हजार हेक्टर	३५	१५२३
	१] २ हेक्टर पेक्षा कमी	संख्या [००]	१८८३	४५४२५
	२] २ ते १० हेक्टर	"-	२०७	३२९७२
	३] १० हेक्टर पेक्षा जास्त	"-	१२१	२४३३
१०]	जमीन महसूल वसुली [१९८९-९०]	लाख रुपये	११.३	४९२९
११]	जिल्हा परिषदांचा उपकर. [८९-९०]	हजार रुपये	१७८०	उ. ना.
१२]	पंचायत समितीचा उपकर. [८९-९०]	"-	उ. ना.	उ. ना.
[पाच]	<u>पशुसंवर्धन [पशु गणना १९८७] *</u>			
	१] पशुधन	संख्या हजारात	७३४	३३८८९
	२] गायी व बैल	"-	५४०	१६८८२
	३] म्हैशी व रेडे	"-	९१	४६०५
	४] शेंकरा	"-	४	२७७४
	५] शेंकरा	"-	८०	२१०३
	६] कोंबड्या व बत्के	"-	१०८७	२४६२७

१	२	३	४	५
[सहा]	<u>सहकार [१९८९-९०]</u>			
१]	सहकारी संस्था	संख्या	८२७	९८१४८
२]	प्राथमिक कृषि सहकारी पतसंस्था	"-	३७३	१८६६८
३]	प्राथमिक कृषि सहकारी पतसंस्थाची सभासद संख्या	संख्या हजारात	१९०	७८२०
४]	दुग्ध शाळा संस्था	संख्या	१३६	१३३५७
५]	प्राथमिक कृषि पतसंस्थांनी दिलेली कर्जे	रुपये कोटीत	५.५१	७५०
[सात]	<u>जलसिंचन [३० जून १९८९]</u>			
१]	पूर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व त्याखालील लाभक्षेत्र			
१]	मोठे प्रकल्प लाभक्षेत्र	संख्या हजार हेक्टर	-	२० उ. ना.
२]	मध्यम प्रकल्प लाभक्षेत्र	संख्या हजार हेक्टर	-	१५६ उ. ना.
३]	लघु प्रकल्प [पृष्ठ भाग] लाभक्षेत्र	संख्या हजार हेक्टर	३०४ ३	१५३० उ. ना.
४]	सिंचन विहिरीखाली भिजणारे क्षेत्र	"-	१	११९९
[आठ]	<u>उद्योग [१९८९ अखेर]</u>			
१]	नोंदणीकृत कारखान्यांची संख्या	संख्या	१७८	२६८१४
२]	नोंदणीकृत चालू कारखान्यांची संख्या [उत्पादन चालू असलेले]	"-	१६१	२३०५७
३]	साखर कारखान्यांची संख्या चालू असलेले खाजगी धरून	"-	-	११६
४]	साखर कारखान्यातील साखरेचे उत्पादन	००० मे. टन	-	२६२९
५]	सर्व सुत गिरण्यांची संख्या	संख्या	-	१२२
[नऊ]	<u>वीज [३१/३/९० अखेर]</u>			
१]	वीज पुरवठा केलेली शहरे व खेडी	संख्या	१३९७	३२६६१
२]	विद्युतीकरण झालेल्या गावांची संख्या	"-	१३८८	३९३५४
३]	वीज पुरवठा केलेले पंप संच	संख्या हजारात	६	१४७५
४]	गोबर गॅस संयंत्रे	संख्या	८८०९	उ. ना.

१	२	३	४	५
[दहा]	सार्वजनिक आरोग्य [१९८९]			
१]	सुगणालये	संख्या	१२	७६८
२]	दवाखाने	"-	७	१८९६
३]	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	"-	६७	१५३९
४]	प्राथमिक आरोग्य पथके	"-	३७३	८१
५]	एकात्मिक बाल विकास योजना गट	"-	१	१०५
६]	अंगणवाडीत उपस्थित राहणारी मुले	"-	उ. ना.	उ. ना.
[अकरा]	शिक्षण [३० सप्टेंबर १९८९ रोजी]			
१]	एकूण प्राथमिक शाळा	संख्या	२५२५	५७१५८
२]	एक शिक्षकी शाळा	"-	७२९	उ. ना.
३]	प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या हजारात	२२४	१०११५
४]	प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	"-	८	२६३
५]	प्रत्येक शिक्षकामागे प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	२७	३९
[बारा]	दुय्यम शाळा [३०/९/८९ रोजी]			
१]	दुय्यम शाळा	संख्या	२१६	९४८०
२]	शाळेतील एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	८७	५६१५
३]	शाळेतील शिक्षक	"-	३	१७५
४]	प्रत्येक शिक्षकामागे दुय्यम शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	२७	३२
[तेरा]	उच्च शिक्षण [३०/९/१९८९]			
१]	संस्था	संख्या	४	२६४९
२]	एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	४	१६७८
[चौदा]	अ] प्रौढ शिक्षण [१९८९-९०]			
१]	प्रौढ शिक्षण केंद्रे	संख्या	८२०	२८४८८
२]	प्रौढांची उपस्थिती	संख्या हजारात	२५	८६१
ब] तांत्रिक शिक्षण				
१]	औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था			
१]	शासकीय व शासन सहाय्यित	संख्या	२	११३
२]	इतर [खाजगी]	"-	५	९९
२]	शासकीय व शासन सहाय्यित औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांमध्ये संजूर झालेल्या जागा	संख्या	८४०	४२८४४

१	२	३	४	५
[चौदा]	ब) पुढे चालू			
	३] तांत्रिक व व्यावसायिक शिक्षण संस्था			
	१] शासकीय व शासन सहाय्यित	संख्या	३	१६६
	२] इतर [खाजगी]	"	५	५९७
	४] शासकीय, तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षण संस्थांची प्रवेश क्षमता	संख्या हजारात	१	१५५
	५] अभियंत्यांची संख्या	संख्या	उ. ना.	उ. ना.
[पंधरा]	परिवहन आणि दळणवळण [३१/३/९०]			
	१] एकूण रेल्वे मार्ग	कि. मी.	-	५४३४
	२] रस्त्यांनी जोडलेली गावे	संख्या	१३१०	उ. ना.
	३] एकूण रस्त्यांची लांबी [पृष्ठांकीत]	कि. मी.	५०५४	१७२८५९
	४] राष्ट्रीय महामार्गांची लांबी	"	२१३	२९७८
	५] राज्य महामार्गांची लांबी	"	९००	३०७३७
	६] म. च. च्या जिल्हा रस्त्यांची लांबी	"	१२३९	३८५३९
	७] इतर जिल्हा रस्त्यांची लांबी	"	१२५६	३७९८४
	८] ग्रामीण रस्त्यांची लांबी	"	१४५६	६२६२१
[सोळा]	पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा [८८-८९]			
	कठीण गावांची संख्या	संख्या	१२८२	उ. ना.
	१] खेड्यांना केलेला पाणी पुरवठा	संख्या	१००२	उ. ना.
	अ] नळांचा पाणी पुरवठा	"	४८२	उ. ना.
	ब] कुप नलिका	"	३३०	उ. ना.
	क] विहिर	"	१९०	उ. ना.
	२] टँकर्स किंवा बेल गाडीने पाणी पुरवठा केला जाणारी गावे	"	१६५	उ. ना.
	३] योजनेत समाविष्ट करावयाची गावे	"	१९८२	उ. ना.
[सतरा]	घर बांधणी [१९८९-९०]			
	जवाहर रोजगार योजनेखालील झोपड्या	संख्या	१७२	उ. ना.
[अठरा]	एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम			
	१] दारीद्रीय रेषेखालील कुटुंबे [८२-८३]	संख्या लाखात	१.२५	४१
	२] लाभार्थी :- जुने	संख्या	उ. ना.	१०८७४९
	नवे	"	९५२७	१२९३६९

१	२	३	४	५
[एकोणीस]	<u>रोजगार निर्मिती [१९८९-९०]</u>			
	अ] रोजगार हमी योजना	मनुष्य दिवस [कोटीत]	०.१०	उ. ना.
	ब] राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार कार्यक्रम	"-	-	उ. ना.
	क] ग्रामीण, भूमिहीन रोजगार कार्यक्रम	"-	-	उ. ना.
	ड] जवाहर रोजगार योजना	"-	००.१२	उ. ना.
[वीस]	<u>आदिवासी कल्याणकारी योजना [८९-९०]</u>			
	आदिवासीकरिता आश्रमशाळा	विद्यार्थी संख्या	-	उ. ना.
[एकवीस]	<u>मागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना [८९-९०]</u>			
	१] मागासवर्गीयांसाठी वसतीगृहे	संख्या	३४	उ. ना.
	२] वसतीगृहात राहणारे विद्यार्थी	"-	१४३८	उ. ना.
[बावीस]	<u>जिल्हा नियोजन [१९८९-९०]</u>			
	१] वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतूद	समये	१४.०१	२१४०
	२] अनुशेष अंरुन काढण्यासाठी तरतूद	"- कोटीत	९.१४	उ. ना.
[तेवीस]	<u>नागरी पुरवठा</u>			
	१] रास्त भावाची दुकाने [८९-९०]	संख्या	६८९	३५१६९
	२] पुरविलेला साठा [८९-९०]	००० टन	६४	उ. ना.
	अ] तांदुळ	"-	२५	उ. ना.
	ब] गहू	"-	३२	उ. ना.
	क] साखर	"-	७	उ. ना.
	३] शासकीय गुदामे [१/४/९० रोजी]	संख्या	२०	११७८
	४] सठविण्याची क्षमता	००० टन	१३	७२८

टीप :- १] उ. ना. = उपलब्ध नाही.

२] x अशी खूप ५०० पेक्षा कमी आकडेवारी दर्शविते.

३] * अशी खूप केलेली आकडेवारी अस्थायी आहे.

पुस्तिका

महाराष्ट्र राज्याला लाभलेल्या सुमारे ७२० कि.मी. समुद्रकिनाऱ्यालगतच्या कोकणपट्टीत जे चार जिल्हे वसले आहेत त्यापैकी रत्नागिरी हा एक होय. पूर्वेकडे सह्याद्रीच्या उंच उंच अशा सलग रांगा आणि पश्चिमेला पसरलेला अथांग अरबी समुद्र या दोन परिस्थितीमध्ये रत्नागिरी जिल्ह्याचे क्षेत्र व्यापले आहे. लहान मोठ्या दऱ्या व त्यामध्ये दूरवर पसरलेले समुद्र खाड्यांचे पाणी यामुळे हा सर्व प्रदेश सृष्टिसौंदर्याने फुललेला आणि निसर्गरम्य देखाव्याने नटलेला असा आहे. पर्यटकांना मोहिनी घालतील अशी अनेक रमणीय स्थळे जिल्ह्यामध्ये ठिकठिकाणी आढळतात.

जिल्ह्यातील बहुतांशी लोक जरी शेतीवरच आपली उपजीविका करीत असले तरी शेतीसाठी फारच थोडी जमीन उपलब्ध आहे. जिल्ह्याच्या एकूण भौगोलिक क्षेत्राच्या ६८ टक्के क्षेत्र लागवडीयोग्य असले तरी त्यापैकी फक्त ४३ टक्के क्षेत्रच लागवडीखाली येते. बहुतेक भाग डोंगराळ आणि समुद्राच्या खाड्यांनी व्यापलेला आहे. जो काही थोडासा सखल भाग आहे त्याठिकाणी प्रामुख्याने भाताचे पिक घेतले जाते. डोंगर माथ्यावर वरकस जमिनीमध्ये वरी, नाचणी यासारखी पिके होतात. तथापि वर्षभर पुरेल इतके धान्य पिकत नाही. त्यामुळे प्रत्येक घरातील रखादी तरी व्यक्ति औद्योगिकदृष्ट्या प्रगत असलेल्या मुंबईत नोकरी किंवा धंध्यासाठी असते. **त्यांच्याकडून मिळणाऱ्या अर्थसहाय्यावरच मोठ्या प्रामुख्याने अवलंबून रहावे लागते.**

फलोद्यानाला मोठ्या प्रमाणात प्रोत्साहन मिळाल्यामुळे आंबे, काजू, नारळ यासारख्या फळझाडांची लागवड करणेत येत आहे. रत्नागिरी जिल्ह्यातील हापूस जातीच्या आंब्याला देशी आणि परदेशी मोठ्या प्रमाणात मागणी आहे. संदर्भाधीन वर्षांमध्ये जिल्ह्यातून फार मोठ्या प्रमाणात आंबे इतरत्र पाठविण्यात आले. जिल्ह्याच्या एकंदर अर्थ व्यवस्थेवर याचा अनुकूल परिणाम होत आहे.

रत्नागिरी जिल्ह्याला जवळ जवळ १६७ कि.मी. लांबीची किनारपट्टी लाभली आहे. मच्छिमारीच्या धंध्यास उपयुक्त अशी छोटी छोटी बरीच बंदरे आणि खाड्या आल्यामुळे मच्छिमारी हा व्यवसाय मोठ्या प्रमाणावर केला जातो. या ठिकाणच्या मासळीला जपान आणि पश्चिम आशियायी देशाकडून मागणी असल्यामुळे बरेच परदेशी चलनही मिळते. या धंध्यावर जिल्ह्यातील किनारपट्टी-लगतच्या गावातील बऱ्याच कुटुंबाची उपजीविका अवलंबून आहे.

औद्योगिकदृष्ट्या हा जिल्हा मागासलेला आहे. लोहमार्ग व हवाईमार्ग या सारख्या दळणवळणांच्या साधनांचा अभाव, कच्च्या मालाच्या उपलब्धतेचा अभाव आणि प्रशिक्षित कामगार पुरेशा प्रमाणात उपलब्ध न झाल्याने औद्योगिक प्रगति झाली नाही. महाराष्ट्र शासन आणि केंद्र शासनाने जिल्ह्याच्या मागासलेपणाची दखल घेऊन मागासलेपणा धाब्यावर आणण्यासाठी अनेक योजना कार्यान्वित केल्या आहेत. केंद्र शासनाने भारतातील औद्योगिकदृष्ट्या अति मागासलेल्या जिल्ह्यांमधील रत्नागिरी हा एक असल्याचे घोषित केले आहे. त्यामुळे रेल्वे कारखाने सुरु करणाऱ्या कारखानदारांना त्यांच्या एकूण गुंतवणूकीच्या १५ टक्के अनुदान व इतर सवलती मिळण्यास ते पात्र असल्याचे जाहीर केले आहे. राज्य शासनाने देखील रत्नागिरी व चिपळूण या दोन प्रमुख शहरांलगत मोठ्या प्रमाणावर औद्योगिक क्षेत्र विकसित केले असून त्याठिकाणी उद्योजकांना जमीन, पाणी, वीज यासारख्या मुलभूत सोयी सवलतीच्या दरात उपलब्ध करून दिल्या आहेत. उद्योजकांना त्यांचे उत्पादित मालावरील विक्री करातही सूट दिली जाते. त्यामुळे त्याठिकाणी छोटे मोठे बरेच नवीन कारखाने उभारण्यात आले आहेत. नवीन उद्योगांना येथे प्रशिक्षित कामगार वर्ग मिळत नाही. ही अडचण भासू नये म्हणून अनेक ठिकाणी शासकीय तंत्रनिकेतने व औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था स्थापन करण्यात आल्या आहेत. अनेक प्रकारच्या व्यवसायांचे प्रशिक्षण त्याठिकाणी देण्यात येते. या सर्व प्रयत्नांमुळे रोजगाराची संधी काही प्रमाणावर उपलब्ध होऊन जिल्ह्यात शिक्षित तरुणांचा मुंबईचा ओढा थांबविण्यास मदत होऊन जिल्ह्याच्या औद्योगिक प्रगतीस चालना मिळत आहे.

वरील सर्व विवेचनावरून असे दिसते की, फळबागा आणि मच्छिमारी या दोन व्यवसायांना जिल्ह्याच्या अर्थ व्यवस्थेत महत्त्वाचे स्थान आहे. त्या दृष्टीने या व्यवसायांच्या विकासाच्या अनेक योजना राबविण्यात येत आहेत.

१. स्थान व भौगोलिक वैशिष्ट्ये

स्थान

रत्नागिरी जिल्हा महाराष्ट्राच्या पश्चिम किनाऱ्यावर असून तो १६^०. ३० ते १८^०. ०४ उत्तर अक्षांस व ७३^०. ०२ ते ७३^०. ५२ पूर्व रेखांश या भौगोलिक पट्ट्यामध्ये वसला आहे. उत्तरेकडून दक्षिणेकडे चिंचोळ्या होत जाणाऱ्या किनारपट्टीत जिल्ह्याचे क्षेत्र पसरले आहे. जिल्ह्याची उत्तर-दक्षिण लांबी सुमारे १८० कि. मी. असून पूर्व पश्चिम विस्तार सुमारे ६४ कि. मी. आहे. जिल्ह्याला सुमारे १६७ कि. मी. लांबीचा समुद्र किनारा लाभला आहे. जिल्ह्याच्या उत्तर तिमिरेवर रायगड जिल्हा, पश्चिमेस अरबी समुद्र, दक्षिणेस सिंधुदूर्ग जिल्हा आणि पूर्वेला सह्याद्री पर्वताच्या रांगेला आहेत व त्यापलिकडे सातारा, सांगली व कोल्हापूर हे जिल्हे आहेत.

क्षेत्र व व्यवस्थापकीय विभाग

२. जिल्ह्याचे एकूण भौगोलिक क्षेत्र ८२४९ चौ. कि. मी. असून क्षेत्राच्या तुलनेत हा जिल्हा राज्यात २२ व्या क्रमांकावर आहे. हे क्षेत्र राज्याच्या ३.७ टक्के आहे. या जिल्ह्यामध्ये रत्नागिरी, गुहागर, दापोली, मंडणगड, खेड, चिपळूण, संगमेश्वर, लांजा व राजापूर हे नऊ तालुके समाविष्ट आहेत. तीन तालुक्यांचा समावेश असलेला एक महसूल उपविभाग यामुळे तीन महसूल उपविभाग आहेत. जिल्ह्याचे मुख्यालय रत्नागिरी येथे असून ते राज्याच्या मुंबई या राजधानीच्या शहरापासून ३७० कि. मी. अंतरावर पत्रवेल-पणजी या राष्ट्रीय महामार्गापासून आत १३ कि. मी. दूर आहे. जिल्ह्याच्या एकूण भौगोलिक क्षेत्राच्या संदर्भात निरनिराळ्या तालुक्यांनी व्यापलेल्या क्षेत्राचा विचार केला असता १५.७ टक्के क्षेत्र असलेला संगमेश्वर तालुका सर्वात मोठा आहे. त्यानंतर राजापूरचा [१५.६ टक्के] क्रमांक लागतो. मंडणगड तालुक्याचे क्षेत्र सर्वात कमी [५ टक्के] आहे. इतर तालुक्यांचे क्षेत्र पुढीलप्रमाणे आहे. रत्नागिरी ११.२ टक्के, गुहागर ७.६ टक्के, दापोली १०.३ टक्के, खेड १२.१ टक्के, चिपळूण १३.६ टक्के व लांजा ८.९ टक्के

३. १९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्ह्यामध्ये एकूण १३९२ खेडी असून त्यापैकी १३८८ वसलेली व ४ ओसाड खेडी आहेत. तालुका निहाय खेड्यांची संख्या रत्नागिरी १७७, गुहागर १२२, दापोली १७०, मंडणगड १०६, खेड १५६, चिपळूण १५८, संगमेश्वर १९१, लांजा १०१ व राजापूर २११ अशी आहे. रत्नागिरी व चिपळूण तालुक्यामध्ये प्रत्येकी एक तर राजापूर तालुक्यामध्ये दोन यामुळे ओसाड खेडी आहेत.

४. जिल्ह्यामध्ये रत्नागिरी, चिपळूण, खेड व राजापूर अशा चार नगरपरिषदा असून त्या तालुक्याच्या मुख्यालयाच्या ठिकाणी आहेत. जिल्ह्यात एकूण ७८९ ग्रामपंचायती असून त्यांची सभासद संख्या ७४२३ आहे.

५. रत्नागिरी जिल्हा परिषद व पंचायत समित्या दि. १/५/८१ पासून बरेखास्त करण्यात आल्या व रत्नागिरी जिल्ह्याच्या विभाजनामुळे प्रशासकीय कारभार सुरू झाला. रत्नागिरी जिल्ह्यातील चार नगर परिषदांचे क्षेत्र वगळता सर्व भाग रत्नागिरी जिल्हा परिषदेच्या क्षेत्रात येतो.

जिल्हा परिषदेचे काम मा. पालकमंत्री, आमदार, माजी जिल्हा परिषद पदाधिकारी, सभासद व पंचायत समित्यांचे पदाधिकारी, सदस्य यांचे संयुक्त प्रयत्नाने करण्यात येते.

भौगोलिक वैशिष्ट्ये

६. जिल्ह्याच्या पूर्व सीमेवर सहयाद्री पर्वताच्या उंच रांगा आहेत. या पर्वत शिखरांची उंची साधारणपणे ४०० मीटर ते २००० मीटर पर्यंत आहे. खडकांचा उभा भाग व किनारपट्टी यामधला प्रदेश एकमेकांना समांतर अशा असंख्य डोंगरांचा आहे. त्यामुळे सहयाद्री पर्वतातून उगम पावलेले पाण्याचे प्रवाह एकमेकांना समांतर असे वाहत येऊन खाडीच्या स्वस्मात समुद्राला मिळतात.

५. जिल्ह्याची दक्षिणोत्तर लांबी सर्वसाधारणपणे १८० कि.मी. आहे. तथापि पूर्व पश्चिम रुंदी मात्र फक्त ६४ कि.मी. आहे. जिल्ह्याची एकूण भौगोलिक रचना लक्षात घेता त्यांचे तीन स्वाभाविक विभाग पडतात.

[१] पूर्वेकडील डोंगराळ प्रदेशामध्ये डोंगरमाथी व सभोवतालचा १५ कि.मी. पर्यंतचा प्रदेश.

[२] मध्य भाग ज्यामध्ये सहयाद्री पर्वताच्या प्रायश्चापासून १५ कि.मी. अंतरानंतरचा आणि किनारपट्टीपासून १० ते १५ कि.मी. दूर अशा अंतराच्या प्रदेशाचा समावेश होतो. याला स्थानिक भाषेत "खलाट पट्टी" असे संबोधण्यात येते.

[३] आणि तिसरा स्वाभाविक विभाग म्हणजे किनारपट्टी व लगतचा भूभाग होय. हा पट्टा समुद्रकिना-यापासून जवळ जवळ १५ कि.मी. दूर आहे. याला स्थानिक भाषेत "वलाट पट्टी" असे संबोधण्यात येते.

नद्या

८. जिल्ह्यातील सावित्री, वशिष्ठी, शास्त्री, जगबुडी, रत्नागिरी, बाव, मुचकुंदी आणि जैतापूर या प्रमुख नद्या सहयाद्री पर्वतात उगम पावून पश्चिमेकडे वाहत जातात आणि अरबी समुद्राला मिळतात. जलवहातूकीच्या दृष्टीने वशिष्ठी नदी सर्वात महत्त्वाची आहे. तिची लांबी ४८ कि.मी. असून समुद्र किना-यापासून ४० कि.मी. पर्यंत या नदीतून जलवहातूक केली जाते. शास्त्री व रत्नागिरी या नद्यांची लांबी प्रत्येकी सर्वसाधारणपणे ६४ कि.मी. आहे. नद्यांचे पात्र उथळ असल्यामुळे पावसाळ्यात त्यांच्या प्रवाहाला छुम गती असते. त्यामुळे या नद्यांचा जलवहातूकीकरिता मर्यादीत उपयोग होतो. समुद्र किना-यालागत केळशी, काळजादेवी, पालशेत आणि बो-या या महत्त्वाच्या खाड्या आहेत. या खाड्यामधून लहान होड्यांद्वारे जलवहातूक केली जाते. तसेच या खाड्यातून मोठ्या प्रमाणावर मासेमारी करण्यात येते. जिल्ह्यात छुम पाऊस पडत असल्याने नद्यांना पावसाळ्यात मोठे पूर येतात. वर उद्धृत केलेल्या कारणामुळे इतर ऋतुमध्ये मात्र त्या कोरड्या पडतात.

हवामान

९. जिल्हयाचे हवामान दंसट [आर्द्र] आहे. जिल्हा समुद्र किना-यालगत असल्यामुळे दिवसाच्या तसेच रात्रीच्या त्याच प्रमाणे विभिन्न ऋतुमधील उष्णतामानात विशेष बदल होत नाही. उन्हाळ्यात आर्द्रता जास्त असते. सन १९८९ मध्ये रत्नागिरी येथील जास्तीत जास्त तपमान ३४.७ तर कमीत कमी तपमान १९.१ तसेच हर्णे [दापोली] येथील जास्तीत जास्त तपमान ३२.१ व कमीत कमी तपमान २१.२ डिग्री सेल्सिअस इतके होते.

पाऊस

१०. जिल्हयातील सर्वसाधारण पावसाचे प्रमाण ३००० मि.मी. आहे. जिल्हयाच्या सर्व भागात सारखा पाऊस पडत नाही. समुद्र किना-यापासून सहयाद्री पर्वताकडे पावसाचे प्रमाण वाढत जाते. सहयाद्री पर्वताच्या उंच भागात अधिक पाऊस पडतो. सर्वसामान्यपणे दापोली तालुक्यात सर्वात अधिक पाऊस पडतो. तसेच जून ते ऑक्टोबर या पाच महिन्यांच्या कालावधीत पाऊस पडतो. तथापि पावसाचे प्रमाण जुलै महिन्यात सर्वाधिक असते. १९८९ मध्ये संगमेश्वर येथे ३६४४ मि. मि. पाऊस पडला. हे प्रमाण सर्वाधिक होते. रत्नागिरी, दापोली, व लांजा या केंद्रात ३५०० मि. मि. पेक्षा अधिक पाऊस झाला. बाकी उर्वरित गुहागर, मंडणगड, खेड, चिम्बूण व राजापूर या केंद्रात ३००० मि. मि. ते ३५०० मि. मि. दरम्यान पाऊस झाला.

११. जिल्हयातील जमीन जांभ्या खडकापासून तयार झालेल्या मातीची आहे. जिल्हयात दरवर्षी खूप पाऊस पडत असल्यामुळे जमिनीवरच्या मातीचा बराच सुपीक थर समुद्रामध्ये वाहून जात असल्यामुळे काही ठिकाणी खडक उघडे पडले आहेत. तर काही ठिकाणी जमिनीची खोली अगदी काही इंचापर्यंतच झाल्याचे आढळते. त्यामुळे कृषि उत्पादनाकरिता जमीन तितकीशी सुपीक राहिली नाही. समुद्रकिना-यालगत तसेच इतर काही सखल भागात १ ते ३ फुटापर्यंत जमिनीची खोली कमी असल्यामुळे मातीत ओलावा रहात नाही. जमिनीची सुपीकता लक्षात घेता तिचे प्रामुख्याने चार प्रकार पडतात.

१. काही प्रमाणात ओलावा धरून घेऊ शकणारी जमीन जेथे भाताचे पीक घेण्यात येते.

२. किना-यालगतची जमीन जेथे नारळाच्या व सुपारीच्या बागा आहेत.

३. डोंगर उताराची वरकस जमीन जेथे काजू, आंबा यासारख्या फळांची व नाचणी, वरी ही पिके घेतली जातात.

४. खाडी व समुद्र पाण्याने खराब झालेली क्षारयुक्त जमीन जी कृषि उत्पादनासाठी योग्य नाही.

२. लोकसंख्या

१२. १९८१ च्या जनगणनेनुसार जिल्हयाची एकूण लोकसंख्या १३७९६५५ असून त्यापैकी ६११०२९ पुरुष व ७६८६२६ स्त्रिया होत्या. १९७१ ते १९८१ या दहा वर्षांच्या कालावधीत जिल्हयातील लोकसंख्या वाढीचा दर ७.८२ टक्के होता. हा राज्याच्या लोकसंख्या वाढीच्या दरापेक्षा जवळ जवळ १७ टक्क्यांनी कमी होता. लोकसंख्या वाढीचा दर कमी असण्याचे व पुरुष संख्या कमी असण्याचे महत्त्वाचे कारण म्हणजे जिल्हयातील लोक मुंबई, पुणे या शहरात रोजगाराकरिता मोठ्या प्रमाणात स्थलांतर करतात. १९८१ च्या जनगणनेनुसार जिल्हयातील एकूण लोकसंख्येच्या संदर्भात तालुका निहाय लोकसंख्या रत्नागिरी १५.३१ टक्के, गुहागर ७.८८ टक्के, दापोली ११.६२ टक्के, मंडणगड ४.५० टक्के, खेड १२.०३ टक्के, चिमळूण १५.५३ टक्के, संगमेश्वर १३.८९ टक्के, लांजा ६.९९ टक्के व राजापूर १२.२५ टक्के अशी होती.

लोकसंख्येची घनता

१३. राज्याच्या एकूण क्षेत्रापैकी २.७ टक्के क्षेत्र असलेल्या या जिल्हयात राज्याच्या २.२ टक्के लोकसंख्या होती. लोकसंख्येच्या तुलनेत क्षेत्र अधिक असल्यामुळे लोकसंख्येची घनता ही राज्याच्या २०४ आणि देशाच्या २१६ घनतेपेक्षा कमी म्हणजे १६७ होती. रत्नागिरी तालुक्यामध्ये लोकसंख्येची घनता २२८ ही सर्वाधिक होती. तर लांजा तालुक्यामध्ये ती १३१ अशी सर्वात कमी होती.

ग्रामीण आणि नागरी लोकसंख्येचे प्रमाण

१४. एकूण लोकसंख्येपैकी ९१ टक्के लोक खेड्यात रहातात. जिल्हयाच्या एकूण नागरी लोकसंख्येच्या जवळ जवळ ३९ टक्के लोक एकट्या रत्नागिरी शहरात होते. चिमळूण शहरात २३ टक्के, खेड शहरात ८ टक्के, राजापूर शहरात ७ टक्के तर जिल्हयाच्या इतर नागरी भागात २३ टक्के या प्रमाणे नागरी लोकसंख्येची विभागणी झालेली दिसून आली.

स्त्री, पुरुष यांचे प्रमाण

१५. जिल्हयात स्त्रियांची संख्या दर हजार पुरुषामागे १२५८ होती तर राज्यासाठी हे प्रमाण ९३७ होते. म्हणजेच राज्याच्या दर हजार पुरुषामागील स्त्रियांच्या प्रमाणापेक्षा रत्नागिरी जिल्हयाचे प्रमाण ३२१ स्त्रियांनी अधिक होते. ग्रामीण व नागरी भागाकरिता हेच प्रमाण अनुक्रमे १२८७ व १००० होते.

अनुसूचित जाती व जमाती

१६. १९८१ च्या जनगणनेनुसार जिल्हयाच्या एकूण लोकसंख्येच्या ३ टक्के तर राज्याच्या लोकसंख्येच्या ०.६६ टक्के लोक अनुसूचित जाती व जमातीचे होते. या उलट राज्याच्या एकूण लोकसंख्येच्या १६.३ टक्के लोक अनुसूचित जाती व जमातीचे असल्याचे आढळून आले.

कामगार

१७. १९८१ च्या जनगणनेनुसार कामक-यांची संख्या ४८५३४९ असून ती एकूण लोकसंख्येच्या ३५.२ टक्के होती. काम करणा-यांपैकी ६७.२ टक्के शेतकरी, ७.७ टक्के शेतमजूर आणि १.३ टक्के घरगुती उद्योग करणारे, वस्तुनिर्माण सेवा पुरविल्या, सेवा व दुरुस्ती इत्यादी क्षेत्रात काम करणारे आणि २३.८ टक्के इतर सेवेमध्ये गुंतलेले होते.

वयोगटानुसार वर्गीकरण

१८ जिल्हयाच्या एकूण लोकसंख्येच्या वयोगटानुसार वर्गीकरणासंबंधीची माहिती १९८१ च्या जनगणनेनुसार उपलब्ध झालेली आहे. परंतु तालुकावार माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे सदर माहिती १५ तालुके असलेल्या जुन्या रत्नागिरी जिल्हयाची आहे.

१९८१ च्या जनगणनेनुसार ०-१४ या वयोगटामध्ये सर्वात जास्त म्हणजे ३८ टक्के लोक होते. १५-१९ या वयोगटामध्ये १० टक्के, २०-२४ या वयोगटात ७ टक्के, २५-२९ या वयोगटात ६ टक्के, ३०-३९ या वयोगटात ११ टक्के, ४०-४९ या वयोगटात ११ टक्के, ५०-५९ या वयोगटात ८ टक्के तर ६० व त्यापेक्षा अधिक वयाचे ९ टक्के लोक होते.

अवगतेनुसार लोकसंख्या

१९. १९८१ च्या जनगणनेनुसार जिल्हयातील पूर्ण अंध, पूर्णतः पांगळे व पूर्णतः मूक व्यक्तींची संख्या अनुक्रमे ५६३, ५०२ व ५०० इतकी होती.

धर्मानुसार वर्गीकरण

२०. १९८१ च्या जनगणनेनुसार एकूण लोकसंख्येच्या ८२.१५ टक्के इतके लोक हिंदू धर्माचे होते. त्यानंतर मुस्लिम धर्माचे ९.४९ टक्के, बौद्ध धर्माचे ७.८२ टक्के व जैन, शीख व इतर धर्माचे मिळून फक्त ०.५४ टक्के लोक होते. बौद्ध धर्माचे सर्वात जास्त लोक मंडणगड तालुक्यात [१०.२ टक्के] होते, तर सर्वात कमी राजापूर तालुक्यात [४.८ टक्के] होते. त्याचप्रमाणे मुस्लिम धर्माचे सर्वात जास्त लोक रत्नागिरी तालुक्यात [१४.३ टक्के] होते, तर सर्वात कमी लांजा तालुक्यात [४.९ टक्के] होते.

साक्षरता [ग्रामीण व नागरी]

११. १९८१ च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्यातील एकूण लोकसंख्येच्या ४३.९ टक्के लोक साक्षर होते. राज्याचे हे प्रमाण ४७.२ टक्के होते. ग्रामीण भागात ४१.५ टक्के तर नागरी भागात ६८.३ टक्के लोक साक्षर होते. पुरुष व स्त्रिया यांच्या साक्षरतेची टक्केवारी अनुक्रमे ५५.६ व ३४.५ होती. तालुकावार साक्षरतेचे प्रमाण रत्नागिरी ५०.१ टक्के, गुहागर ३७.८ टक्के, दापोली ४२.७ टक्के, खेड ४५.५ टक्के, मंडणगड ४१.० टक्के, चिपळूण ४७.२ टक्के, संगमेश्वर ४२.४ टक्के व राजापूर ४२.२ टक्के याप्रमाणे होते. तर लांजा तालुक्याचे साक्षरतेचे प्रमाण सर्वात कमी [३६.४ टक्के] होते.

वापरातील निवासी घरे व कुटुंबे

१२. १९८१ च्या जनगणनेनुसार वापरातील निवासी घरांची एकूण संख्या २४८६५० होती. त्यापैकी २२८५०९ निवासी घरे [९१.९ टक्के] ग्रामीण भागात होती. जिल्ह्यात एकूण २८०६४३ कुटुंबे होती. त्यापैकी २५७६६८ कुटुंबे [९१.८१ टक्के] ग्रामीण भागात असल्याचे आढळून आले.

३. वने

१३. गाव नमुन्याप्रमाणे १९८८-८९ अखेर जिल्ह्यातील जंगलव्याप्त क्षेत्र ६५०० हेक्टर असून ते जिल्ह्याच्या एकूण क्षेत्राच्या ०.७९ टक्के आहे. जिल्ह्यातील एकूण जंगलव्याप्त क्षेत्रापैकी सर्वात अधिक ३५ टक्के क्षेत्र खेड तालुक्यामध्ये असून खेड तालुक्यामध्ये २० टक्के, लांजा तालुक्यामध्ये १७ टक्के, दापोली तालुक्यात १४ टक्के, राजापूर तालुक्यात ८ टक्के, चिपळूण तालुक्यात ५ टक्के व मंडणगड तालुक्यात १ टक्का क्षेत्र आहे.

वर उल्लेख केल्यानुसार सदर माहिती गाव नमुन्यातून दिली आहे. त्यात रत्नागिरी आणि गुहागर तालुक्यात जंगलव्याप्त क्षेत्र नसल्याचे नमूद केले आहे. जिल्ह्यात या व्यतिरिक्त महाराष्ट्र शासनाच्या सामाजिक वनीकरण विभागाने ८१ गावात ७६५ हेक्टर जमिनीत रोपांची लागवड केली आहे. याशिवाय वन विभागाची ५९४७ हेक्टर जमीन जंगलव्याप्त आहे.

वनोत्पादन

१४. १९८९-९० मध्ये गवत, आपट्यांची पाने व इतर किरकोळ बाबी यांच्या विक्री पासून १.२० लक्ष रुपये उत्पन्न मिळाले. या वर्षी इमारती लाकूड, जळावू लाकूड इत्यादीची विक्री करणेत आलेली नाही. सर्वात अधिक उत्पन्न [९८४] आपट्याच्या पानांच्या विक्रीपासून मिळाले.

जमिनीचा वनापर

२५. महसूल खात्यामार्फत तयार करण्यात येणा-या गाव नमुन्यातील क्षेत्र एकत्रित केले तर ते जवळ जवळ ८१८ हजार हेक्टर होते. त्यापैकी ०.७२ टक्के क्षेत्र जंगल व्याप्त आहे. गुरचरण आणि इतर चराऊ कुरणानी ४.२३ टक्के क्षेत्र व्यापले आहे. एकूण भौगोलिक क्षेत्राच्या २३.८२ टक्के क्षेत्र लागवडीयोग्य नाही. या व्यतिरीक्त लागवड करण्यायोग्य असूनही जे लागवडीखाली आणले नाही असे क्षेत्र १५.४२ टक्के होते. २१.६३ टक्के जमिन पडीत ठेवण्यात आली होती. त्यापैकी जवळ जवळ ८१ टक्के जमिन एक वर्षापेक्षा जास्त काळ पडीत होती.

२६. १९८८-८९ मध्ये जिल्ह्यात ५.८२ लाख हेक्टर क्षेत्र लागवडीयोग्य होते. त्यापैकी २.४२ लाख हेक्टर क्षेत्र [४२ टक्के] प्रत्यक्षात लागवडीखाली आणण्यात आले. केवळ २४०० हेक्टर क्षेत्रातच एकापेक्षा अधिक वेळा पीक घेण्यात आले. निव्वळ लागवडीखालील क्षेत्राच्या हे क्षेत्र १.०० टक्के होते.

२७. प्रत्येक तालुक्याच्या लागवडीयोग्य क्षेत्रापैकी प्रत्यक्ष लागवडीखाली आणलेले क्षेत्र रत्नागिरीमध्ये ३९०४४ हेक्टर [६० टक्के], गुहागरमध्ये १२२४६ हेक्टर [४० टक्के], दापोलीमध्ये ३००१६ हेक्टर [५८ टक्के], मंडणगडमध्ये १२८७८ हेक्टर [३७ टक्के], खेडमध्ये १९१०९ हेक्टर [२४ टक्के], चिमळीमध्ये ४२४७५ हेक्टर [५२ टक्के], संगमेश्वरमध्ये ३१३६० हेक्टर [३६ टक्के], लांजा २५८६४ हेक्टर [५१ टक्के] आणि राजापूरमध्ये २६८०३ हेक्टर [४१ टक्के] याप्रमाणे होते.

२८. १९८५-८६ मध्ये घेण्यात आलेल्या कृषि गणनेनुसार जिल्ह्यामध्ये एकूण २९१०७६ वहित जमीन धारक होते. त्यांनी धारण केलेले एकूण क्षेत्र ७३२७५५ हेक्टर होते. १९८०-८१ च्या तुलनेत जमीन धारक ३.८ टक्क्यांनी वाढले तर त्यांनी धारण केलेले क्षेत्र २.८ टक्क्यांनी कमी झाले. दोन हेक्टरपेक्षा कमी क्षेत्र धारण केलेले ६४.६७ टक्के धारक होते. त्यांनी १७.१४ टक्के जमीन धारण केली होती. दोन ते चार हेक्टर पर्यंत जमीन धारण केलेले १६.४५ टक्के धारक होते. आणि त्यांनी धारण केलेली जमीन १९.६२ टक्के होती. चार ते दहा हेक्टर पर्यंत जमिन धारण केलेल्या १४.७१ टक्के धारकांनी ३५.७७ टक्के जमीन धारण केली होती. दहा हेक्टरचे पुढे जमीन धारण केलेले फक्त ४.१७ टक्के धारक होते. पण त्यांनी धारण केलेली जमीन मात्र २७.४७ टक्के होती.

निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

२९. जिल्ह्यात प्रामुख्याने खरीप हंगामातच कृषि उत्पादन घेण्यात येते. रब्बी हंगामात लागवडीखाली आपली जाणारी जमीन नगण्य आहे. नैसर्गिक प्रवाहाचे पाणी जेथे उपलब्ध होते तेथेच केवळ रब्बी हंगामात उत्पादन घेण्यात येते. दोन्ही हंगामात अन्नधान्यापैकी प्रामुख्याने भाताचे पिक घेण्यात येते.

३०. १९८८-८९ साली लागवडीखाली आणलेल्या एकूण क्षेत्रापैकी भाताखाली ३३ टक्के, नाचणीखाली १२ टक्के, वरीखाली ३ टक्के आणि सर्व प्रकारच्या कडधान्याखाली १ टक्का क्षेत्र होते.

३१. आंबा, काजू, नारळ ही जिल्ह्यातील महत्त्वाची पीके आहेत. तथापि या पिकाखालील असलेली जमीन एकूण लागवडीखाली आणलेल्या जमिनीचा विचार केला तर अगदीच नगण्य आहे. १९८८-८९ साली आंबा, काजू, नारळ व सुमारी यां पिकाखाली अनुक्रमे ५.४ टक्के, २.१ टक्के, ०.६७ टक्के व ०.३४ टक्के क्षेत्र होते. नारळ व सुमारीच्या वर नमुद केलेल्या क्षेत्राशिवाय घराच्या आवारात नारळ व सुमारीचे बरेच उत्पादन घेण्यात येते.

नारळाखाली १९८८-८९ या वर्षी एकूण १६३० हेक्टर जमीन होती. यापैकी रत्नागिरी तालुक्यात १८.४ टक्के क्षेत्र होते. गुहागर आणि दापोली तालुक्यामध्ये अनुक्रमे १५.० व ५२.८ टक्के होते तर खेड तालुक्यात ७.४ टक्के क्षेत्र नारळाखाली होते. उर्वरित तालुक्यात ६.४ टक्के क्षेत्र होते.

३२. गुरांच्या या-याकरिता जिल्ह्यात केवळ गवताचेच पिक घेण्यात येते. १९८८-८९ साली एकूण लागवडीखालील क्षेत्रापैकी जवळ जवळ ३८ टक्के क्षेत्रात गवताचे पिक घेण्यात आले.

३३. जिल्ह्यामध्ये भात हे प्रमुख पिक घेतले जाते. १९८८-८९ मध्ये जिल्ह्यात एकूण ८११२१ हेक्टर क्षेत्रात भाताचे पिक घेण्यात आले. भाताखालील क्षेत्राची तालुकावार विभागणी केली असता रत्नागिरी ९.१९ टक्के, गुहागर ५.११ टक्के, दापोली ९.७८ टक्के, मंडणगड ५.२८ टक्के, खेड १६.६१ टक्के, चिपळूण १६.२२ टक्के, संगमेश्वर १४.९२ टक्के, लांजा ११.८२ टक्के व राजापूर ११.०७ टक्के याप्रमाणे क्षेत्र असल्याचे आढळते.

३४. जिल्ह्यात रायवळ व हापूस या दोन प्रकारच्या आंब्याचे उत्पादन घेण्यात येते. त्यापैकी हापूस आंबा मधूर, चविष्ट व बरेच दिवस टिकून रहात असल्यामुळे त्याला विदेशातून मोठ्या प्रमाणावर मागणी आहे. रायवळ व हापूस या दोन्ही प्रकारच्या आंब्याचे मिळून १९८८-८९ मध्ये १३१३५ हेक्टर क्षेत्र होते. त्यापैकी रत्नागिरी तालुक्यामध्ये ७२ टक्के, राजापूर तालुक्यामध्ये ६ टक्के, दापोली ६ टक्के, मंडणगड ४ टक्के, संगमेश्वर ४ टक्के, चिपळूण ३ टक्के, लांजा ४ टक्के व राहिलेले १ टक्का क्षेत्र गुहागर, खेड या तालुक्यामध्ये होते.

३५. आंबा व नारळानंतर सुपारी हे दुसरे महत्वाचे पिक जिल्ह्यात घेण्यात येते. तथापि जिल्ह्यात १९८८-८९ मध्ये या पिकाखाली फक्त ८१२ हेक्टर जमीनच लागवडीखाली आणली होती. त्याचप्रमाणे जिल्ह्यात पाच तालुक्यात प्रामुख्याने हे पिक घेतले जाते. दापोली ५१ टक्के, गुहागर २३ टक्के, राजापूर १० टक्के, रत्नागिरी ५ टक्के व मंडणगड ७ टक्के हे ते पाच तालुके आहेत. उर्वरित तालुक्यात फक्त ४ टक्के क्षेत्र होते.

३६. जिल्ह्यातील बहुतेक सर्व जमीन डोंगराळ उताराची आहे. खार जमीनही मोठ्या प्रमाणात आहे. तसेच जलसिंचनाचे प्रमाणही अत्यंत अल्प असल्याने जिल्ह्यातील जमीन शेतीसाठी फारशी योग्य नाही. त्यामुळे उत्पादनाचे दर हेक्टरी प्रमाण व एकूण उत्पादन यावर त्याचा परिणाम झाल्याचे दिसून येते. तथापि जिल्ह्यातील जमीन आणि हवामान फलोत्पादनासाठी मात्र पुरक आहे.

३७. जिल्ह्यात भात हे प्रमुख पिक आहे. सन १९८९-९० मध्ये भाताचे एकूण उत्पादन १.७७ लक्ष टन झाले. १९८८-८९ च्या १.६३ लक्ष टन भात उत्पादनाच्या तुलनेत सन १९८९-९० मध्ये ८.५९ टक्के वाढ झाली.

३८. नाचणीचे सन १९८९-९० मध्ये ०.४१ लक्ष टन उत्पादन झाले. हे उत्पादन १९८८-८९ च्या तुलनेत ८ टक्क्यांनी जास्त झाले. १९८८-८९ च्या तुलनेत उडीदाच्या उत्पादनात ३०० टनानी घट झाली आहे. भाताचे १९८८-८९ मध्ये दर हेक्टरी उत्पादन २१०७ किलो होते. तर १९८९-९० मध्ये २२८१ किलो रवढे होते. १९८९-९० मध्ये नाचणीचे दर हेक्टरी उत्पादन ११८७ किलो होते. मागील वर्षाच्या तुलनेत हे दर हेक्टरी उत्पादन ९५ किलोनी जास्त झाले आहे. कडधान्याचे उत्पादन गत वर्षाच्या तुलनेत ८०० टनानी कमी झाले आहे.

फळे व पालेभाज्या

३९. जिल्ह्यात आंबा, काजू, नारळ, कोकम, फणस इत्यादी फळांचे चांगले उत्पादन होते. त्यापैकी हापूस आंब्याच्या निर्यातीमुळे परकीय चलन मिळते व पर्यायाने उत्पादकांस आंब्याची चांगली किंमत मिळते. म्हणून प्रामुख्याने समुद्र किना-यालगत-च्या क्षेत्रात हापूस आंब्याची दिवसेंदिवस मोठ्या प्रमाणात लागवड होत आहे.

४०. सन १९८९-९० मध्ये १६७.०५ लक्ष नग नारळाचे उत्पादन झाले. गत वर्षीच्या तुलनेत नारळाचे दर हेक्टरी उत्पादन ४३४ नगानी अधिक झाल्याचे आढळते. सर्व-साधारणपणे घराच्या आवारात असलेल्या नारळाच्या झाडांपासूनही मोठ्या प्रमाणात नारळाचे उत्पादन घेतले जाते. त्याची आरुडेवारी उपलब्ध नसल्यामुळे त्याचा यामध्ये

समावेश केलेला नाही. फणस, काजू, आणि कोकम या फळांचेही लक्षणीय उत्पादन होते. आंबा व फणसांपासून अनुक्रमे आंबापोळी व फणसपोळी तसेच कोकम या फळापासून कोकम सरबत आणि कोकम आमसूल बनविण्याचे घरगुती उद्योग जिल्ह्यात आहेत. या उत्पादनास मागणी चांगली असल्यामुळे त्यांच्या विकासास बराच वाव आहे.

रासायनिक खतांचे वितरण

४१. १९८८-८९ च्या १५७१३ मे. टन वितरणाच्या तुलनेत १९८९-९० मध्ये १६८९८ मे. टन म्हणजेच ११८५ मे. टनांनी जास्त रासायनिक खतांचे वितरण करण्यात आले होते. वितरीत करण्यात आलेल्या एकूण रासायनिक खतांपैकी जवळ जवळ ७२ टक्के नत्र, १५ टक्के स्फुरद व १३ टक्के पालाश होते.

पिकांच्या संरक्षणाचे उपाय

४२. रोगांचा प्रादुर्भाव होऊ नये म्हणून जिल्ह्यातील खरीप पिकांवर किटक नाशकांचा अगदी अल्प प्रमाणावर वापर केला जातो. तथापि हापूस आंब्याचे रोगा-यासून संरक्षण करण्याकरिता आंब्याच्या झाडांवर किटकनाशकांची मोठ्या प्रमाणात फवारणी केली जाते. त्यासाठी सन १९८९-९० मध्ये एकूण २.४२ लाख स्मॉगची किटक नाशके वितरीत करण्यात आली.

४३. जिल्ह्यातील लोकांना जेमतेम तीन-चार महिने पुरेल स्वदेय अन्नधान्याचे उत्पादन जिल्ह्यात होते. त्यामुळे जिल्ह्यातील अन्नधान्याच्या उत्पादनाची खरेदी विक्री होत नाही. म्हणून कृषि उत्पादन साठविण्याकरिता गोदामे आणि विक्री करिता प्राथमिक नियमित बाजारपेठाही जिल्ह्यात नाहीत.

४४. जिल्ह्यातील फळांची विक्री मोठ्या प्रमाणात होते. त्यापैकी हापूस आंब्याच्या बागेतील उत्पादनाची दोन ते दहा वर्षे मुदतीच्या कराराने व्यापा-यांना विक्री केली जाते. झाडासून आंबा तोडण्यापासून त्याची बाजारात विक्री करण्यापर्यंतच्या सर्व प्रक्रिया व्यापारीच करतात. तसेच लहान फिरते व्यापारी खेड्यात घरोघरी जाऊन फणस, कोकम, काजू व नारळ यांची शेतक-यांकडून खरेदी करतात. शेतक-यांच्या बागेतून अथवा घरून वरील फळांची खरेदी करण्याची क्रिया व्यापारी करीत असल्यामुळे त्यांच्या विक्री करण्याच्या प्रक्रियेत शेतक-यांचा सहभाग नाही.

जमीन सुधारणा कार्यक्रम

४५. १९८९-९० या वर्षामध्ये अतिरिक्त जमिनीचे वाटप करण्याची योजना बंद करणेत आली आहे.

५. ज ल सि च न

जलसिंचनाची साधने

४६. जिल्ह्यात पाऊस खूप पडत असला तरी पावसाचे सर्व पाणी जिल्ह्याच्या विशिष्ट अशा भौगोलिक रचनेमुळे वाहून जाते. जिल्ह्याचा बहुतेक भाग डोंगराळ असल्यामुळे लागवडीयोग्य जमीन फारच कमी आहे. शेतीसाठी जलसिंचनाचे प्रमाणही त्यामुळे अत्यल्प आहे. हे पुढे दिलेल्या आकडेवारीवरून स्पष्ट होईल.

४७. १९८८-८९ मध्ये निव्वळ लागवडीखाली असलेल्या २३९७९५ हेक्टर क्षेत्रा-पैकी फक्त २४७६ हेक्टर निव्वळ क्षेत्र ओलिताखाली होते. त्यापैकी १३३२ हेक्टर [५४ टक्के] क्षेत्र कालव्याच्या पाण्याने तर राहिलेले क्षेत्र विहिरीच्या पाण्याने ओलिताखाली आणले जाते. जिल्ह्यातील निरनिराळ्या तालुक्यामध्ये १९८८-८९ साली ओलिताखाली असलेल्या क्षेत्राचा विचार केला तर रत्नागिरी २८९ हेक्टर [१२ टक्के], गुहागर १५० हेक्टर [६ टक्के], दापोली १३६० हेक्टर [५५ टक्के], मंडपगड ४० हेक्टर [१ टक्का], चिमळण १६५ हेक्टर [७ टक्के], संगमेश्वर २७५ हेक्टर [११ टक्के], लांजा २७ हेक्टर [१ टक्का] व राजापूर १७० हेक्टर [७ टक्के] या-प्रमाणे ओलिताखाली क्षेत्र होते. ऋतु व पीके अहवालात खेड तालुक्यामध्ये ओलिताखाली " निरंक " क्षेत्र दाखविले होते.

४८. १९८८-८९ मध्ये लागवडीखाली असलेल्या एकूण २३९७९५ क्षेत्रापैकी ओलिता-खाली एकूण ३३१७ हेक्टर म्हणजे १.३८ टक्केच क्षेत्र होते. एकूण ओलिताखाली क्षेत्रातून १९८७-८८ च्या तुलनेत ५०५ हेक्टरची घट झाली. एकूण ओलिताखालील क्षेत्रापैकी भाताखाली १० टक्के व इतर मताल्याच्या पदार्थाखाली २६ टक्के, नारळाखाली ३७ टक्के, सुपारीखाली २४ टक्के, फळे व भाजीपाल्याखाली ४ टक्के व इतर पिकाखाली ३६ टक्के क्षेत्र ओलिताखाली होते.

४९. खेड तालुक्यात कसबा नातूवाडी मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पाच्या धरणाची भिंत बांधण्याचे काम पूर्ण झाले होते आणि कालवे बांधण्याचे काम प्रगतीपथावर होते. प्रकल्पाचे काम पूर्ण झाल्यावर २०५० हेक्टर जमीन ओलिताखाली येईल. या प्रकल्पांतर्गत लगभग मिळणारी सर्व जमीन खेड तालुक्यामधीलच असेल.

संगमेश्वर तालुक्यात गडगडी मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पाचे प्राथमिक काम सुरु झाले आहे. सदर प्रकल्प पूर्ण झाल्यानंतर २५७६ हेक्टर क्षेत्र ओलिताखाली येऊ शकेल.

६. पशुसंवर्धन, पशुवैद्यकीय सेवा आणि दुग्धोत्पादन

पशुधन

५०. १९८७ मध्ये घेण्यात आलेल्या पशुगणनेनुसार जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या जनावरांची संख्या ७.३४ लक्ष तर १९८२ मध्ये ७.०५ लक्ष होती.

१९८७ मध्ये आलेल्या सर्व प्रकारच्या पशुपैकी गाय, बैल ७४ टक्के, म्हशी व रेडे १२ टक्के, शेळ्या व मेंढया ११ टक्के होत्या. जिल्ह्यात पशुच्या संख्येची घनता दर चौ. कि. मी. ला ८९ होती. राज्यासाठी हेच प्रमाण ११० होते. १९८७ च्या पशुगणनेत सर्व प्रकारच्या जनावरांच्या संख्येत १९८२ च्या पशुगणनेपेक्षा ४.११ टक्क्यांनी वाढ झाली. सकूण गाई व बैल यांच्या संख्येतील वाढ १.९ टक्के तर शेळ्या व मेंढया यांच्या संख्येतील वाढ ३.३७ टक्के होती.

५१. १९८७ मध्ये जिल्ह्यात सकूण १०.८७ लक्ष कोंबड्या होत्या. तर १९८२ मध्ये ही संख्या ११.०२ लक्ष होती. कोंबड्यांच्या संख्येतील ही घट फक्त ३ टक्के होती. विसळण येथे शासनाच्या पशुसंवर्धन खात्याचे कृत्रिमरित्या अंडी उबवून पक्षी पैदास करण्याचे केंद्र आहे.

पशुधनापासून उत्पादन

५२. जिल्ह्यामध्ये सकूण तीन अधिकृत कत्तलखाने असून त्यामध्ये फक्त शेळ्या व मेंढया कापल्या जातात. १९८९-९० मध्ये या कत्तलखान्यामध्ये सकूण १६३७२ मेंढया व ८०३२ शेळ्या कापण्यात आल्या. सन १९८९-९० मध्ये शासकीय दुध योजनेमार्फत जिल्ह्यामध्ये सकूण ३८६७ हजार लिटर दुध संकलित करण्यात आले. त्याची किंमत २३३.१२ लक्ष रुपये होती.

पशुवैद्यकीय सेवा

५३. सन १९८९-९० मध्ये जिल्ह्यामध्ये १ श्वचिकित्सालय, १९ पशुवैद्यकीय दवाखाने, १३८ कृत्रिम गर्भधारणा केंद्रे व एक आधारभूत पशुपैदास केंद्र होते. सन १९८९-९० मध्ये एकूण १७४५८१ जनावरांवर उपचार करण्यात आले व १५६९७ जनावरांसाठी कृत्रिमरित्या गर्भधारणा करण्यात आली. घटसर्प, लाल्या, फ-या इत्यादी संसर्गजन्य रोगांचे निर्मूलन करण्यासाठी १६५००१७ जनावरांना लस टोचण्यात आली. खर्ची केलेल्या बैलांची संख्या १०००० होती.

पशुउत्पादन विकास योजना

५४. कृत्रिम गर्भधारणेद्वारे गोजातीय जनावरांची पैदास करण्याकरिता पशुसंवर्धन खात्याचे चिपळूण येथे विदेशी जातीचे वळू असून त्यांचे वीर्य गोळा केले जाते.

५५. दुध शीतकरण करण्याची जिल्ह्यात दोन केंद्रे आहेत. संगमेश्वर व लांजा येथील केंद्राची प्रत्येक दिवशी पाच हजार लिटर दुधाचे शीतकरण करण्याची क्षमता आहे. रत्नागिरी येथील केंद्रात आठ हजार लिटर तर चिपळूण येथील केंद्रात चाळीस हजार लिटर दुधाचे प्रत्येक दिवशी शीतकरण केले जाऊ शकते. गोळा करण्यात आलेल्या दुधापैकी साधारणतः ५० टक्के दुधाचे जिल्ह्यात वितरण केले जाते. तर ५० टक्के दुध मुंबईला पाठविले जाते.

७. मत्स्यव्यवसाय

५६. जिल्ह्यात केवळ सागरी मच्छिमारीचा व्यवसाय करण्यात येतो. सर्व प्रकारच्या माशांचे १९८९-९० या वर्षामध्ये ७५८०४ मे. टन उत्पादन झाले. त्या उत्पादनाचे मुल्य २६.८१ कोटी रुपये मिळाले. सर्वसाधारणपणे एकूण पकडलेल्या माशांपैकी १४ टक्के वाळविले जातात. ५ टक्के खारविले जातात तर राहिलेल्या माशांपैकी ७० टक्के मासे लगतच्या पुणे, कोल्हापूर व सातारा या जिल्ह्यात आणि मुंबई शहरात पाठविले जातात. आणि बाकीच्या माशांची जिल्ह्यात विक्री केली जाते. सन १९८९-९० या वर्षात २६.८१ कोटी रुपयाचे उत्पन्न माशांच्या विक्रीपासून मिळाले.

५७. जिल्ह्यालगतच्या समुद्रात कोळंबी मोठ्या प्रमाणात सापडते. कोळंबीला परदेशात मोठ्या प्रमाणावर मागणी आहे. कोळंबीवर प्रक्रिया करण्याचे जिल्ह्यात कारखाने आहेत.

५८. सर्व ऋतुमध्ये कोळंबीचे अधिक प्रमाणात उत्पादन घेणे शक्य व्हावे या दृष्टी-
-कोनातून रत्नागिरी येथे निमखा-या पाण्यातील पथदर्शक प्रकल्प पूर्ण झाला असून कोळंबीचे
पुजनन संगोपन ही कामे तेथे हाती घेण्यात आली आहेत.

५९. मत्स्यव्यवसायाकरिता प्रशिक्षित उमेदवार उपलब्ध व्हावेत म्हणून महाराष्ट्रात
प्रथमच कोकण कृषि विद्यापीठाच्या अंतर्गत रत्नागिरी येथे १९८१ मध्ये मत्स्य महाविद्यालय
सुरु करण्यात आले आहे. महाविद्यालयातील तीन वर्षांचा शिक्षणक्रम यशस्वीरीत्या पूर्ण
करणा-यांना पदवी प्रदान करण्यात येते.

६०. समुद्रात पकडलेले मासे जिल्ह्यात ४९ बंदरावर उतरविण्याची सुविधा उपलब्ध
आहे. तसेच मोठ्या बोटीना बंदर सुविधा उपलब्ध व्हाव्यात म्हणून रत्नागिरी येथे
मिरकरवाडा मत्स्य प्रकल्पाचे काम पुगतीपथावर आहे.

८. वी ज

शहर व ग्रामीण विद्युतीकरण

६१. १९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्ह्यातील सर्व ९ शहरांचे व १३८८ गावांचे
मार्च १९९० अखेर विद्युतीकरण झाले आहे. दोन गावे संगमेश्वर तालुक्यातील गडगडी
प्रकल्पाखाली जाणार असल्याने त्यांचे विद्युतीकरण करण्यात आलेले नाही. तर ४ ओसाड
गावांपैकी २ ओसाड गावाना शेतीकरिता पंप इ. करिता विद्युत पुरवठा करण्यात आला
आहे. म्हणजेच १०० टक्के गावांचे विद्युतीकरण पूर्ण झाले आहे असे म्हणता येईल. तथापि
जिल्ह्यातील एकेका गावात पाच ते बारा पर्यंत वाड्यांचा सर्वसामान्यपणे समावेश असतो.
एका वाडी पासून दुस-या वाडीपर्यंतचे अंतर एक कि. मी. पासून आठ कि. मी. पर्यंत असते.
त्यामुळे वर नमुद केलेल्या विद्युतीकरण झालेल्या गावातील सर्वच वाड्यांना सुविधा उपलब्ध
आहेत असे म्हणता येणार नाही.

वीजेचे पंप सेट

६२. १९८९-९० मध्ये जलसिंचनाकरिता जिल्ह्यात ४४६ वीजेवर चालणारे नवीन
पंप सेट बसविण्यात आले. त्यापैकी सर्वाधिक १३५ रत्नागिरी तालुक्यामध्ये, गुहागर
तालुक्यात ६२ पंपसेट, राजापूर तालुक्यात ५४ पंपसेट, चिपळूण तालुक्यात ४५ पंपसेट, लांजा
व दापोली तालुक्यात प्रत्येकी ४२ पंपसेट व उर्वरित ३ तालुक्यात ६६ पंपसेट बसविणेत
आले होते.

वीजेचा वापर

६३. १९८९-९० मध्ये १६९९४८ हजार किलोवॉट तास वीजेचा वापर करण्यात आला. त्यापैकी उद्योगाकरिता ४३ टक्के, घरगुती वापराकरिता ४७ टक्के, व्यापारी कामासाठी व लघुशक्तीसाठी ८ टक्के, सार्वजनिक व दवाबत्तीसाठी १ टक्का आणि शेती व इतर उपयोगासाठी १ टक्का वीज वापरण्यात आली.

६४. मार्च १९९० अखेर विद्युत वापराकरिता देण्यात आलेल्या विद्युत तंतूनांची [इलेक्ट्रिक कनेक्शन] संख्या २१०८७९ होती. घरगुती व व्यापारी वापराकरिता ९५ टक्के, लघुशक्ती व्यापारी कामासाठी १.७६ टक्के, शेतीसाठी २.९० टक्के, औद्योगिक व इतर वापराकरिता ०.३४ टक्के अशा प्रकारे उद्योगानुसार विद्युत तंतूनांची वर्गवारी होती.

विद्युत निर्मिती

६५. चिपळूण तालुक्यामध्ये पोफळी येथे जलविद्युत निर्माण करणारा राज्यातील प्रमुख प्रकल्प आहे. या प्रकल्पाची ९६० मेगॅवॉट वीज निर्माण करण्याची क्षमता आहे.

९. खनिजे आणि उद्योग

खनिजे

६६. जिल्ह्यात प्रमुख तसेच गौण अशा दोन्ही प्रकारच्या खनिजांचे साठे आहेत. झलमेनाईट रत्नागिरी तालुक्यात पुर्णगड ते मालगुंड या समुद्रकिना-यालगत मिळते. सिलिकाचे साठे राजापूर तालुक्यामध्ये आढळून येतात. तेथे ७.६ दशलक्ष टन सिलिकाचा साठा असल्याचा अंदाज आहे. मंडणगड व दापोली तालुक्यात बॉक्साईटचे साठे उपलब्ध आहेत. राजापूर, दापोली आणि चिपळूण तालुक्यात गाळाची माती [क्ले] सापडते. त्याचा उपयोग मंगलूरी कौले, विटा, फरशा व भांडी तयार करण्याकरिता होतो.

६७. जिल्ह्यात जांभ्या खडकाच्या इमारती दगडांचा भरपूर साठा आहे. दरवर्षी इमारती दगडाचे मोठ्या प्रमाणात उत्खनन करण्यात येते. तसेच बांधकामाकरिता आवश्यक असलेल्या वाळूचा साठाही मुबलक प्रमाणात आहे.

उद्योग व औद्योगिक वसाहती

६८. जिल्ह्यामध्ये १९८९ अखेर नोंदणी झालेल्या एकूण १७८ कारखान्यांपैकी १७ कारखाने बंद होते. १६१ कारखान्यांमध्ये ६००४ कामगार होते. त्यापैकी ५० ते ९९ कामगार असलेल्या १९ कारखान्यांमध्ये २१ टक्के कामगार काम करीत होते. १०० ते ४९९ कामगार असलेल्या ११ कारखान्यांमध्ये ३८ टक्के कामगार काम करीत होते. ५०० पेक्षा अधिक कामगार असलेल्या जिल्ह्यात एकच कारखाना होता.

६९. जे. के. फार्डल्स, नर्मदा सिमेंट, हॅकेल, नोसिल हे जिल्ह्यातील प्रमुख कारखाने आहेत. जे. के. फार्डल्समध्ये औद्योगिक कानसिचे उत्पादन केले जाते. तर नर्मदा सिमेंटमध्ये सिमेंटचे उत्पादन होते. इतर दोन कारखान्यात रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन होते.

७०. रत्नागिरी जिल्हा औद्योगिकदृष्ट्या मागासलेला असल्याचे केंद्राने जाहीर करून जिल्ह्यात काही प्रोत्साहनपर योजना सुरु केल्या आहेत. त्याप्रमाणे कारखानदारास त्यांच्या एकूण भाडवली गुंतवणूकीच्या १५ टक्के रक्कम अनुदान म्हणून केंद्र सरकारकडून मिळते. याशिवाय महाराष्ट्र शासनाने रत्नागिरी व चिपळूण जवळ औद्योगिक क्षेत्र विकसित करून नवीन उद्योजकांना काही मूलभूत सुविधा सवलतीचे दरात उपलब्ध करून दिलेल्या आहेत. तसेच महाराष्ट्र राज्य वित्तीय महामंडळामार्फत सवलतीच्या दरात कर्जही देण्याची सुविधा आहे. महाराष्ट्र शासनाचे सिकॉम हे आणखी एक महामंडळ विविध प्रकारे नव्या उद्योजकांना मदत करते. त्यामुळे या जिल्ह्यात बरेच नवीन उद्योग सुरु झाले आहे.

१०. वाहतूक व दळणवळण

७१. जिल्ह्यात एकूण ३४८१ कि. मी. लांबीचे पक्के रस्ते आहेत. पैकी सिमेंट काँक्रीट व डांबराचे १५५० कि. मी. [४५ टक्के], खडीचे १९३१ कि. मी. [५५ टक्के] पक्के रस्ते आहेत. एकूण सिमेंट काँक्रीट व डांबराच्या रस्त्यापैकी ७६ टक्के लांबीच्या रस्त्याचे परिरक्षण शासनाच्या बांधकाम विभागामार्फत तर २४ टक्के लांबीच्या रस्त्याचे परिरक्षण जिल्हा परिषदेमार्फत केले जाते.

७२. जिल्ह्यात एकूण १४१२ कि. मी. लांबीचे कच्चे रस्ते आहेत. त्यापैकी ९९ टक्के लांबीच्या रस्त्याचे परिरक्षण जिल्हा परिषद करते. उर्वरित रस्त्याचे शासनाच्या बांधकाम विभागामार्फत केले जाते. जिल्ह्यातील एकूण गावापैकी ९४ टक्के गावे पक्क्या रस्त्यांनी जोडण्यात आली आहेत.

नोंदणी झालेली मोटर वाहने

७३. १९८८-८९ मध्ये जिल्ह्यात नोंदणी झालेल्या वाहनांची संख्या १८१९६ होती. १९८९-९० यावर्षी यामध्ये लक्षणीय वाढ होऊन एकंदर वाहनांची संख्या २०४५८ झाली. मोटार सायकली व स्कूटर्स ५८.४८ टक्के, जीप व टॅक्सी १३.५० टक्के, स्वयंचलीत रिक्शा ९.८० टक्के, डिझेलवर चालणारी सार्वजनिक वाहने १२.१० टक्के आणि इतर ६.१२ टक्के अशा प्रकारे जिल्ह्यातील एकूण वाहनांचे त्यांच्या प्रकारानुसार वर्गीकरण होते.

मालवा वाहतूक

७४. जिल्ह्यात मालवा वाहतूक करणा-चा ३३१ मोटार वाहनांची नोंदणी झालेली होती. रत्नागिरी येथे नर्मदा सिमेंट या कारखान्यात सिमेंटचे उत्पादन होते. व तेथून ते इतरत्र वितरीत केले जाते. त्यामुळे जिल्ह्यात रत्नागिरी येथून सर्वाधिक माल वाहतूक होते.

पुवासी वाहतूक

७५. जिल्ह्यात महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळाच्या वदारे पुवासी वाहतूक केली जाते. १९८९-९० मध्ये ४४२७५ कि. मी. लांबीच्या ७३४ मार्गावर ५६५ बसगाड्यांच्या वाहतूक केली गेली. या वाहतूकीपासून महामंडळाला २७८९ लाख रुपयांचे उत्पन्न मिळाले. प्रत्येक दिवशी सरासरी १.७८ लाख प्रवाशांची वाहतूक केली गेली व प्रत्येक प्रवाशामागे ४.२९ रुपये सरासरी उत्पन्न मिळाले.

मुंबई, पणजी [गोवा] या सागरी मार्गावरून टोणारी बोट वाहतूक केली बरीच वर्षे बंद आहे.

मुंबई, नैगलोर या मार्गावर रेल्वे वाहतूक सुरू करण्याकरिता रेल्वे मार्ग बांधण्याची योजना तयार करण्यात आली असून ती अद्यापि कार्यान्वित झालेली नाही. त्याकरिता कोकण रेल्वे महामंडळ स्थापनेत याचाय आहे.

डाक व तार घरे

७६. १९८९-९० मध्ये ६२३ पोस्ट कार्यालये होती. त्यापैकी १३४ पोस्ट कार्यालयात तार करण्याची सुविधा उपलब्ध होती. जिल्ह्यामध्ये एक लक्ष लोकसंख्येसाठी ४५ पोस्टांची कार्यालये होती.

दूरध्वनी

७७. १९८९-९० मध्ये ४१ दूरध्वनी केंद्रांतर्गत ५२७५ दूरध्वनी कार्यरत होते. त्यापैकी रत्नागिरी शहरात सर्वाधिक १८२६ दूरध्वनी होते. चिपळूण शहरात १०३० दूरध्वनी तर कसंजारी, कडवई व ओणी या केंद्रात सर्वात कमी प्रत्येकी १४ दूरध्वनी होते.

११. कारखाने आणि रोजगार

औद्योगिक तंटे

७८. १९८९-९० मध्ये कोणत्याही कारखान्यात औद्योगिक विवाद अगर टाळेबंदी केल्याची नोंद झालेली नाही. जिल्ह्यात कारखान्यांच्या नोंदणी केल्या ४० संघटना असून त्यांची सभासद संख्या ७५४१ होती. जिल्ह्यातील कोणत्याही कारखान्यात १९८९-९० मध्ये अपघात झालेला नाही.

रोजगार

७९. सन १९८९-९० मध्ये जिल्ह्यातील खाजगी आणि सार्वजनिक क्षेत्रात काम करणा-या कर्मचा-यांची संख्या ३५६९४ होती. ८९-९० मध्ये थोडी वाढ होऊन ती ३७१८९ झाली. त्यापैकी सार्वजनिक क्षेत्रात २९८२३ [८० टक्के] कर्मचारी तर राहिलेले ७३६६ [२० टक्के] कर्मचारी खाजगी क्षेत्रात होते.

सार्वजनिक आणि खाजगी क्षेत्रातील रोजगार

८०. १९८९-९० मध्ये खाजगी क्षेत्रातील एकूण ७३६६ कर्मचा-यापैकी सामुहिक, सामाजिक आणि व्यक्तिगत सेवा यामध्ये २७६८ [३८ टक्के], वास्तुनिर्माण क्षेत्रात ३०५१ [४१ टक्के], वित्त पुरवठा, विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यापार विषयक सेवा यामध्ये ८५२ [१२ टक्के], घाऊक व किरकोळ व्यापार व हॉटेल व्यवसाय यामध्ये ३८८ [५ टक्के] आणि शेतीमध्ये ३०७ [४ टक्के] कर्मचारी गुंतलेले होते. सार्वजनिक क्षेत्रात असलेल्या २९८२३ कर्मचा-यापैकी सर्वाधिक म्हणजे १७७०९ [५९ टक्के] कर्मचारी सामुहिक, सामाजिक आणि व्यक्तिगत सेवेमध्ये गुंतलेले होते. परिवहन, गुदाम आणि दळणवळण सेवेत ५५४२ [१९ टक्के] कर्मचारी, बांधकाम सेवेत २७४५ [९ टक्के] कर्मचारी व राहिलेले ३८२७ [१३ टक्के] कर्मचारी इतर उद्योगात गुंतलेले होते.

रोजगार आणि विनिमय

८१. जिल्ह्यात रत्नागिरी येथे एक रोजगार विनिमय केंद्र आहे. ३१ डिसेंबर १९८९ रोजी नोकरी मिळविण्याकरिता ३७५६० उमेदवारांची नावे नोंदविली होती. नोंदणी केलेल्या उमेदवारांपैकी ३६९ [१ टक्का] उमेदवारांना नोकरी मिळाली. यापैकी १.३६ टक्के उमेदवारांना खाजगी क्षेत्रात तर उरलेल्या ९८.६४ टक्के उमेदवारांना सार्वजनिक क्षेत्रात नोकरी मिळाली. नोकरी मिळाल्यापैकी ८७ उमेदवार [२३.५८ टक्के] अनुसूचित जाती जमातीचे होते. सन १९८९ मध्ये ७७० रीकाम्या जागा जाडिर केल्या होत्या. त्यापैकी ४८ टक्के जागांवर नेमणूक करण्यात आली.

रोजगार हमी योजना

८२. १९८९-९० सालात रोजगार हमी योजनेवर एकूण २२२.८७ लक्ष रुपये खर्च करण्यात आले असून त्यामधून ९.८४ लक्ष मनुष्य दिवस निर्मिती झाली. १९८९-९० मध्ये १५ कामे पूर्ण करण्यात आली. यावर्षी कच्च्या बांधा-याची कामे हाती घेणेत आली नाहीत.

औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था

८३. रत्नागिरी व चिपलून येथे प्रत्येकी एक शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था आहे. या संस्थेमध्ये विविध मान्यताप्राप्त व्यवसायिक अभ्यासक्रमांचे प्रशिक्षण दिले जाते. सन १९८९-९० मध्ये या दोन्ही संस्थांमध्ये मिळून ८४० विद्यार्थ्यांना प्रशिक्षण देण्याची क्षमता होती. तथापि ७९३ विद्यार्थ्यांना प्रशिक्षण देण्यात आले. त्यापैकी २७ मुली होत्या.

१३. आर्थिक गणना

८४. रत्नागिरी जिल्ह्याच्या विभाजनापूर्वी १९८० साली आर्थिक गणना देण्यात आली त्यामुळे या आर्थिक गणनेतील आकडेवारी जुन्या रत्नागिरी जिल्ह्याची [सिंधुदुर्ग व रत्नागिरी जिल्ह्याची एकत्रित] आहे. आर्थिक गणनेत बिगर शेती व निवडक शेती उद्योगांची माहिती गोळा करण्यात आली. तथापि या समालोचनामध्ये केवळ बिगर शेती उद्योगांचीच माहिती विचारात घेतली आहे.

बिगर कृषि आस्थापना

८५. जुन्या रत्नागिरी जिल्ह्यामध्ये बिगर शेती उद्योगांची संख्या ५३३३० होती. यापैकी ८२.८ टक्के आस्थापना ग्रामीण तर केवळ १७.२ आस्थापना नागरी भागात होत्या. एकूण आस्थापनांपैकी ३९००१ [७४.५ टक्के] सार्वजनिक तर केवळ २४४ [१.८ टक्के] आस्थापना सहकारी क्षेत्रात होत्या. एकूण आस्थापनेच्या ६.१५ टक्के आस्थापनाचे मालक अनुसूचित जातीचे तर केवळ ०.७४ टक्के आस्थापनांचे मालक अनुसूचित जमातीचे होते. एकूण आस्थापनांपैकी १६.८५ टक्के आस्थापना छप्पर विरहित जागेत कार्यान्वित होत्या. तर केवळ १६.१२ टक्के आस्थापनांमध्येच विजेचा उत्पादनासाठी वापर करण्यात येत होता.

कामगार

८६. बिगर शेती आस्थापनांमध्ये एकूण १२७४०४ कामगार काम करीत होते. यापैकी ७२.६ टक्के कामगार ग्रामीण भागात तर २७.४ टक्के कामगार नागरी भागात काम करीत होते. एकूण कामगारांपैकी दैनंदावर काम करणारे कामगार ७९९९८ [६२.८ टक्के] होते. जिल्ह्यातील प्रत्येक आस्थापनेत सरासरी चार कामगार काम करीत होते. तर ग्रामीण व नागरी भागातील आस्थापनेकरिता हेच प्रमाण अनुक्रमे ३ व ८ होते.

उद्योग गट

८७. प्रत्येक उद्योग गटात किती कामगार काम करीत होते याची गटवार माहिती तक्ता क्र. ५.१२ मध्ये देण्यात आली आहे. एकूण आस्थापनांपैकी उत्पादन व दुरुस्तीसेवा या उद्योग गटात सर्वाधिक म्हणजे १६२८४ [३१.१ टक्के] आस्थापना होत्या व त्यामध्ये

एकूण कामगारांपैकी ३५४४५ [२७.८ टक्के] कामगार काम करीत होते. सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा या उद्योग गटाचा दुसरा क्रमांक लागतो. त्यामध्ये एकूण १६०८६ [३०.७ टक्के] आस्थापना होत्या. कामगार संख्येच्या दृष्टीकोनातून विचार केल्यास या आस्थापनेमध्ये सर्वाधिक म्हणजे ४५३१७ [३५.६ टक्के] कामगार काम करीत होते. घाऊक व किरकोळ व्यापार या उद्योग गटात १२९८६ [२४.८ टक्के] आस्थापना होत्या. या आस्थापनेमध्ये २२२५७ [१७.५ टक्के] कामगार काम करीत होते. उर्वरित उद्योग गटातील एकूण ६९७४ [१३.३ टक्के] आस्थापनेमध्ये २४३८५ [१९.२ टक्के] कामगार गुंतलेले होते.

सहकार क्षेत्रातील आस्थापना

८८. सहकारी क्षेत्रात असलेल्या एकूण ९४४ आस्थापनांपैकी ७८२ [८२.८ टक्के] आस्थापना ग्रामीण भागात तर १६२ [१७.२ टक्के] आस्थापना नागरी भागात होत्या. एकूण आस्थापनांपैकी केवळ ३४ [४ टक्के] आस्थापना वीजेवर चालणा-या होत्या. एकूण कामगारांपैकी सहकारी क्षेत्रातील आस्थापनांमध्ये केवळ ३६४६ [२.९ टक्के] कामगार काम करीत होते.

८९. सहकारी क्षेत्रातील एकूण ९४४ आस्थापनांपैकी घाऊक व किरकोळ व्यापार या ह्याच उद्योग गटात सर्वाधिक म्हणजे ३८९ [४१.२ टक्के] आस्थापना होत्या. व त्यात एकूण कामगारांपैकी ६७४ [१८.५ टक्के] कामगार गुंतलेले होते. अर्थ पुरवठा, विमा, मालमत्ता व धंदेविषयक सेवा या उद्योग गटात २५७ [२७.२ टक्के] आस्थापना होत्या. तथापि या आस्थापनांमध्ये सर्वाधिक म्हणजे ९४० [२५.८ टक्के] कामगार गुंतलेले होते. सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा या उद्योग गटातील २०२ [२१.४ टक्के] आस्था-पनांमध्ये ७०४ [१९.३ टक्के] कामगार काम करीत होते. वाहतूक आणि बांधकाम या उद्योग गटात सहकारी क्षेत्रात एकही आस्थापना नव्हती.

१३. स ह का र

९०. ३० जून १९९० रोजी संपणा-या वर्षामध्ये जिल्ह्यात सर्व प्रकारच्या ८२७ सहकारी संस्था होत्या. या संस्थांचे ३.६६ लक्ष सभासद होते.

९१. एकूण संस्थांपैकी ५३ टक्के संस्था पत संस्था होत्या. त्यापैकी ३७३ [८५ टक्के] प्राथमिक कृषि पत संस्था होत्या. राहिलेल्या १५ टक्के संस्था इतर पत संस्था होत्या.

१२. एकूण संस्थांपैकी ४७ टक्के म्हणजे ३८७ संस्था बिगर पत संस्था होत्या. त्यापैकी दुग्ध व्यवसाय १३६ [३५ टक्के], घरबांधणी करणा-या ७६ [२० टक्के], मत्स्यव्यवसाय करणा-या ५० [१३ टक्के], इतर औद्योगिक संस्था ३८ [१० टक्के] तर ८७ [२२ टक्के] इतर प्रकारच्या होत्या.

१३. जिल्ह्यातील सर्व संस्थांमध्ये ३० जून १९९० अखेर ३.६६ लाख सभासद होते. त्यापैकी पत संस्थांचे २.९६ लाख [८१ टक्के] तर बिगर पत संस्थांचे ०.७० लाख [१९ टक्के] सभासद होते. बिगर पत संस्थांच्या सभासदांपैकी दुग्ध व्यवसाय करणा-या सभासदांची २३ टक्के [१६२०७ सभासद] ग्राहक भांडाराचे [१८७९१ सभासद] २७ टक्के सभासद होते. घरबांधणी संस्थांचे ४ टक्के [३२०९ सभासद] तर मच्छिमारांच्या संस्थांचे २९ टक्के [२०२३९ सभासद] होते. इतर औद्योगिक संस्थांचे १६ टक्के [१०९१८] सभासद होते. बिगर पत संस्थांचे १ टक्का सभासद [८६०] होते.

१४. सहकारी बँकांपैकी जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेने ३० जून १९९० अखेर ८२५.३१ लाख रुपये कजचि वितरण केले होते. त्यापैकी ४७ टक्के कर्ज अल्प मुदतीचे [शेती हंगामी कामाकरिता], ५२ टक्के कर्ज मध्यम मुदतीचे तर राहिलेले १ टक्का द्विर्ध मुदतीचे होते. त्याच वर्षाअखेर ६५८.८३ लक्ष रुपयांचे कर्ज थकीत होते.

१४. बँ का

१५. १९८९ मध्ये जिल्ह्यात बँकांच्या एकूण २०२ शाखा होत्या. त्यापैकी ६५ टक्के शाखा वर्गीकृत बँकांच्या व राहिलेल्या ३६ टक्के शाखा सहकारी बँकांच्या होत्या. एकूण बँकेच्या शाखांपैकी ७१ टक्के बँकेच्या शाखा ग्रामीण भागात तर २९ टक्के शाखा शहरी भागात होत्या.

बँकेच्या नवीन शाखा

१६. १९८९ मध्ये बँक ऑफ इंडिया १, रत्नागिरी सिंधुदुर्ग ग्रामीण बँक १ अशा २ नवीन शाखा रत्नागिरी जिल्ह्यात सुरु करण्यात आल्या.

कर्ज व ठेवीचे प्रमाण

१७. जिल्ह्यातील वर्गीकृत बँकांमध्ये १९८९ या वर्षात १८०३७ लक्ष रुपयांच्या ठेवी होत्या. पैकी बँकानी ५७१७ लक्ष रुपयांच्या कजचि वितरण केले होते. कजचि ठेवीशी गुणोत्तर ३२ टक्के होते.

१५. वस्तुच्या किंमती

१८. हापूस आंबे, नारळ व सुपारी या फळ पिकांच्या किंमतीत १९८८-८९ च्या तुलनेत वाढ झाली तर काजूच्या किंमतीत १९८८-८९ च्या तुलनेत घट झाली. हापूस आंबे, व सुपारीच्या किंमती प्रति क्विंटल ८८-८९ मध्ये अनुक्रमे १२३४ रुपये, २८७९ रुपये आशा होत्या. त्यात ८९-९० मध्ये वाढ होऊन त्या अनुक्रमे १३०२ रुपये, २९३० रुपये एवढ्या झाल्या. नारळाची १००० नगांची किंमत ८८-८९ मध्ये ३४३४ रुपये होती ती वाढून ८९-९० मध्ये ३५०७ रुपये इतकी झाली.

काजूच्या किंमती मात्र ८८-८९ मध्ये १३९३ रुपये होत्या. त्यात घट होऊन ८९-९० मध्ये १३८१ रुपये इतकी किंमत झाली.

१९. प्रमुख खाद्य वस्तुच्या १९८९ वर्षातील सरासरी किरकोळ प्रतिकिलो किंमती पुढील प्रमाणे होत्या. मध्यम प्रतीचा बारीक तांदूळ रु. ५. ६०, मध्यम प्रतीचा गहू रु. ४. ९३, ज्वारी मध्यम [सफेद] रुपये ४. ७०, हरभरा डाळ रु. १२. ५०, तुरडाळ रु. ११. २९, मुगडाळ रु. १३. ७२, साखर रु. ८. ०८, गूळ रु. ७. २६, भुईमुगाचे तेल रु. २६. ५८, वनस्पती तूप रु. २६. ८८. काही महत्वाच्या अखाद्य वस्तुंच्या किंमती पुढील प्रमाणे होत्या. धुण्याचा साबण [५०१ बार] रुपये ८. २०, राकिल प्रतिलिटर रु. २. ३०, षटचि टेरिकॉट कापड प्रति मीटर रु. २७. ७२, पितळी भांडी प्रति किलो रु. २६. ०६

ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक

१००. १९८२ हे पायाभूत वर्ष घेऊन मुंबई या केंद्राचा कामगारांसाठी ग्राहक किंमतीचा निर्देशांक १९८९-९० या वर्षाचा सर्वसाधारण सरासरी निर्देशांक १७९ होतो. एप्रिल ८९ ते सप्टेंबर ८९ या कालावधीत १७२ वरून १८१ पर्यंत वाढलेला सर्वसाधारण सरासरी निर्देशांक ऑक्टोबर ८९ व नोव्हेंबर ८९ या महात १८० पर्यंत उतरून डिसेंबर ८९ पासून मार्च ९० पर्यंत पुनः १८५ पर्यंत वाढत गेलेला आढळतो.

१६. शैक्षणिक सुविधा

१०१. जिल्ह्यामध्ये सन १९८८-८९ मध्ये २५२५ प्राथमिक शाळा, २१६ माध्यमिक शाळा व त्वापैकी ३३ उच्च माध्यमिक शाळा व ४ महाविद्यालये होती. एक लाख लोकसंख्ये मागे प्राथमिक शाळा आणि दुय्यम शाळांची संख्या १९५ होती. तर राज्याकरिता हेच प्रमाण १०० होते.

१०२. प्राथमिक व दुय्यम शाळातील एकूण ३०७५२५ विद्यार्थ्यांपैकी ७३ टक्के विद्यार्थी प्राथमिक शाळेत तर २७ टक्के विद्यार्थी दुय्यम शाळेत होते. प्राथमिक आणि दुय्यम शाळेतील एकूण विद्यार्थ्यांपैकी अनुसूचित जातीचे ९.६५ टक्के तर अनुसूचित जमातीचे ०.४७ टक्के विद्यार्थी होते.

१०३. सन १९८८-८९ मध्ये महाविद्यालयात शिक्षण घेणारे ५८४९ विद्यार्थी होते. यामध्ये कनिष्ठ महाविद्यालयीत शिक्षण घेणा-या २८९१ विद्यार्थ्यांचा समावेश आहे.

इतर प्रशिक्षण कार्यक्रम

१०४. १९८९-९० या वर्षी पौढ साक्षरता कार्यक्रमांतर्गत जिल्ह्यातील ८२० पौढ शिक्षण केंद्रांमध्ये २४६३६ पौढांना शिक्षण देण्यात येत होते. शिक्षणाकरिता दाखल झालेल्या पौढांपैकी २०४३६ [८३ टक्के] स्त्रिया व ४२०० [१७ टक्के] पुरुष होते.

१७. आरोग्य सेवा

१०५. जिल्ह्यामध्ये ३१ डिसेंबर १९८९ अखेर शासन व स्थानिक संस्थांची मिळून १२ रुग्णालये, ७ दवाखाने, ३ प्रसूतीगृहे व ६७ प्राथमिक आरोग्य केंद्रे होती. त्यामध्ये एकूण १६७ डॉक्टर काम करीत होते. वरील सर्व वैद्यकीय संस्थांमध्ये ९८० खाटांची व्यवस्था होती. १९८९ मध्ये २५ हजार आंतररुग्णावर उपचार करण्यात आले. बाह्य रुग्ण म्हणून उपचार केलेल्या रुग्णांची संख्या ७८४ हजार होती.

जन्म-मृत्युचे प्रमाण

१०६. सन १९८८-८९ मध्ये एकूण ३५३६८ जन्म झाले. दर हजार लोकसंख्येकरिता जन्माचे प्रमाण २५.६ होते. त्याच वर्षी मृत्यु पावलेल्यांची संख्या ९२९३ होती. दर हजार लोकसंख्येकरिता मृत्युचे प्रमाण ६.७ होते.

कुटुंब कल्याण कार्यक्रम

१०७. सन १९८९-९० मध्ये जिल्ह्यात एकूण ७२ कुटुंब नियोजन केंद्रे होती. एकूण ९२११ व्यक्तित्व निर्बिजीकरणाची शस्त्रक्रिया करण्यात आली. ज्यांच्यावर अशी शस्त्रक्रिया करण्यात आली त्यापैकी १० टक्के पुरुष व ९० टक्के स्त्रिया होत्या. या शिवाय ६७३० स्त्रियांनी लुप बसवून घेतले होते.

नळाव्दारे पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा

१०८. १९८९-९० अखेर एकूण १००२ गावातील लोकांना सधा विहिरी व नळाव्दारे पिण्याचे पाणी उपलब्ध करून देण्यात आले आहे. दुर्गम भागात पाणीपुरवठा करण्यासाठी ३१ विहिरी खोदण्याचे काम पूर्ण झाले होते. या व्यतिरीक्त १३३ विहिरी खोदण्याचे काम प्रगतीपथावर होते.

१८. वार्षिक योजना

वीस कलमी कार्यक्रम

१०९. अ] एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम - या कार्यक्रमाखाली ९५२७ नवीन तसेच जुन्या लाभाध्यांना २१४.७६ लक्ष रुपये अनुदान स्वस्मात वाटण्यात आले.

ब] जवाहर रोजगार योजना - राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार कार्यक्रम व ग्रामीण भूमिहीन रोजगार कार्यक्रम यांचे एकत्रीकरण करून जवाहर रोजगार योजना निर्माण करण्यात आली. या योजनेखाली एकंदर रु. २६२.११ लाख खर्च करून ११.१९ लाख मनुष्य दिवस निर्मिती झाली.

क] अतिरिक्त जमिनीचे वाटप - सन १९८९-९० सालात जमिनीचे वाटप करण्यात आले नाही.

ड] अनुसूचित जातीच्या कुटुंबाना अर्थ सहाय्य - या कार्यक्रमाखालील विविध योजनाव्दारे १५९५ लाभाध्यांना अर्थ सहाय्य करण्यात आले.

इ] अनुसूचित जमातीच्या कुटुंबाना अर्थ सहाय्य - या कार्यक्रमाखालील विविध योजनाव्दारे ६०१ लाभाध्यांना अर्थ सहाय्य करण्यात आले.

फ] इंदिरा आवास योजना - या कार्यक्रमांतर्गत १३० घरकुले बांधण्यात आली.

ग] वनीकरण - वनीकरणासाठी नवीन धोरण झाडे लावणे या कार्यक्रमाखाली सर्वसाधारण वनीकरण, सामाजिक वनीकरण, आंबा व काजू लागवड प्रकल्पांचे मार्फत ३८.९७ लक्ष झाडे लावण्यात आली.

ह] बायोगॅस संच बसविणे - रत्नागिरी जिल्ह्यामध्ये १९८९-९० मध्ये जिल्हा परिषदेमार्फत १११० बायोगॅस संच बसविण्यात आले. व खादी ग्रामोद्योग मंडळा-मार्फत २५ बायोगॅस संच उभारण्यात आले.

ई] सुधारीत चुली - या योजनेखाली ४०४५ सुधारीत चुलींचे वाटप करण्यात आले.

जिल्हा नियोजन

११०. जिल्ह्याची भौगोलिक रचना उपलब्ध सामुग्री विचारात घेऊन जिल्ह्याच्या सर्वांगीण विकासाचा आराखडा नियोजन विभागाने ठरवून दिलेल्या निकषानुसार प्रति वर्षी करण्यात येतो. सन १९८९-९० सालाकरिता १४.१४ कोटी संपयाच्या आराखड्यास मंजूरी देण्याची होती. तथापी सर्व संबंधित खात्यांच्या प्रशासकीय विभागांनी मंजूर केलेली तरतूद १४.०१ कोटी संपयांची होती. प्रत्यक्षात १४.१३ कोटी संपयाचा खर्च करण्यात आला. या आराखाड्यात जिल्ह्याच्या गरजांसाठी स्थानिक विकास कार्यक्रमांतर्गत १.२६ कोटी संपये तरतूद होती. ही तरतूद विधानसभा मतदार संघातील विशेष बाबी लक्षात घेऊन आमदारांच्या सल्यानुसार लहान लहान विविध कामांवर खर्च करण्यात येते. पैकी केंद्र पुरस्कृत योजनाकरिता ३.४४ कोटी संपयांची तरतूद होती आणि खर्च ३.५६ कोटी संपये इतका झाला.

१९८९-९० मध्ये अनुषंगी दूर करण्यासाठी रत्नांगिरी जिल्ह्याला १३.५४ कोटी संपये तरतूद प्राप्ताने मंजूर केली होती. तथापी प्रशासकीय विभागांनी मंजूर केलेली एकूण तरतूद ९.१७ कोटी संपये होती. मार्च १९९० अखेर ९.३५ कोटी संपये खर्च झाला. हा खर्च प्रामुख्याने मध्यम व लघुपाटबंधारे [४८ टक्के], रस्ते विकास [१५ टक्के], नळपाणी पुरवठा व स्वच्छता [२२ टक्के] या योजनांवर करण्यात आला.

१९८९-९० मध्ये पश्चिम घाट विकास योजनेसाठी ८७.८९ लक्ष संपये तरतूद करण्यात आली होती. व संबंधित प्रशासकीय विभागांनी १५४.११ लक्ष संपये तरतूद केली होती आणि मार्च ९० अखेर १५५.७१ लक्ष म्हणजेच १०१ टक्के खर्च करण्यात आला. या योजनेंतर्गत प्रामुख्याने सूद संधारण, वनीकरण व लघुपाटबंधारे याबाबतची कामे घेण्यात आली होती.

१९. एकात्मिक ग्रामीण विकास योजना

१११. १९८२ मध्ये पूर्ण झालेल्या पाहणीनुसार जिल्ह्यात एकूण १२५४२९ कुटुंबे दारिद्र्य रेषेखाली होती. ही कुटुंबे जिल्ह्यातील एकूण कुटुंबांच्या संख्येच्या ६१ टक्के होती. एकूण दारिद्र्य रेषेखाली असलेल्या कुटुंबापैकी १२.६८ टक्के कुटुंबे अनुसूचित जाती जमातीची होती.

११२. सन १९८९-९० मध्ये दारिद्र्य रेषेखालील एकूण २५२७ कुटुंबांना एकात्मिक ग्रामीण विकास योजनेचा लाभ झाला. त्यापैकी १२.७३ टक्के कुटुंबे अनुसूचित जाती जमातीची होती.

११३. सन १९८९-९० मध्ये या योजनेद्वारे बँकांनी एकूण ३६३. ४४ लाख रुपये कर्जाचा पुरवठा केला. त्यापैकी ६६ टक्के कर्ज पुरवठा व्यापारी बँकांनी तर ३४ टक्के कर्जपुरवठा सहकारी बँका व इतर संस्थानी केला.

२०. एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना

११४. बालकांचा सर्वांगीण विकास डोण्याकरिता त्यांच्या गर्भावस्थेत तसेच जन्मानंतरचे वातावरणात सुधारणा व्हावी यासाठी एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना चिपळूण तालुक्यात १९८० पासून राबविण्यात येत आहे. या योजनेअंतर्गत सहा वर्षांपेक्षा कमी वर्षांची मुले, गर्भवती स्त्रिया व अंगावर पाजणा-या माता यांना त्यांच्या आरोग्याची तपासणी, रोग प्रतिबंधक उपाय, पुरक आहार, वैद्यकीय सेवा यांचा लाभ मिळतो. तसेच बालकांना पूर्व शालेय व शाळा बाह्य शिक्षण व १५ ते ४५ वर्षांतच्या सर्व स्त्रियांना आहार व आरोग्य या संबंधी शिक्षण देण्यात येते.

११५. चिपळूण तालुक्यातील १३७ गावांमध्ये १९५ अंगणवाडी केंद्रातून ही योजना राबविली जाते. १९८९-९० मध्ये या तालुक्यातील ९८२६ बालकांनी ९५९ अंगावर पाजणा-या मातांनी व ७२१ गर्भवती स्त्रियांनी या योजनेचा फायदा घेतला.

२१. एकात्मिक क्षेत्र विकास योजना

११६. जिल्हा आर्थिक दृष्ट्या मागासलेला आहे. याचा उल्लेख यापूर्वी आला आहे. जिल्ह्यात मुले व स्त्रिया एकूण लोकसंख्येच्या ७० ते ८० टक्के आहेत. म्हणून मागासलेल्या क्षेत्राचा सर्वांगीण विकास करण्याच्या उद्देशाने एकात्मिक क्षेत्र विकास हा युनितेफ पुरस्कृत कार्यक्रम महाराष्ट्रात प्रथमतः केवळ रत्नागिरी आणि सिंधुदुर्ग या दोन जिल्ह्यात १९८१ पासून राबविण्यात येत आहे. या कार्यक्रमांतर्गत माता बाल कल्याण, सकल आहार, आरोग्य, सामुदायिक स्वच्छता, शिक्षण, रोजगार व आर्थिक विकास, प्रशिक्षण आणि संस्था विकास या प्रमुख योजना राबविल्या जातात. सात ते आठ गावांच्या समुहास पंचकोशी म्हणून संबोधिले जाते. साधारणतः १० ते १५ कि. मी. चा परिसर पंचकोशीत असतो. प्रत्येक तालुक्यात एक या प्रमाणे नऊ पंचकोशीमध्ये हा कार्यक्रम राबविण्यात येत आहे.

११७. मार्च १९९० अखेर या योजनेंतर्गत ९ शिशुविहार केंद्रे, ३४ शिशु केंद्रे, १२० घरकुले आणि १५८ बालवाड्या बालविण्यात येत होत्या. तसेच ३५०० मुलाना सकल आहार देणेत आला. याशिवाय १३८ विडिरींचे निर्जंतूकीकरण करण्यात आले व ४००० महिलांना निरनिराळ्या व्यवसायाचे प्रशिक्षण देण्यात आले. या कार्यक्रमाच्या कक्षेत घेणा-या गावातील जवळ जवळ १५०० मुलाना रोग प्रतिबंधक लस टोचणेत आली. ५००० लोकांची आरोग्य तपासणी करून ५५० लोकांवर प्राथमिक उपचार करणेत आले.

२२. पश्चिम घाट विकास योजना

११८. पश्चिम घाट क्षेत्रातील डोंगराळ व दुर्गम अशा भागाचा विकास करण्यासाठी माहे डिसेंबर १९७४ पासून ही योजना सुरु करण्यात आली असून रत्नागिरी जिल्ह्यातील खेड, चिपळूण, तंगमेश्वर, लांजा व राजापूर या पांच तालुक्यांचा समावेश आहे. उर्वरित तालुक्यांचा सुध्दा या योजनेत समावेश करण्यासाठी मागणी आहे.

या कार्यक्रमांतर्गत मृदसंधारण, फलोत्पादन, सांघाजिक बनीकरण, वने, लघुपाटवंधारे, रेशीम उद्योग, साकव कार्यक्रम, पशुसंवर्धन, मात्स्यव्यवसाय अशा स्वस्माच्या योजनांकरिता सन १९८९-९० या वर्षात रु. १५४.११ लाखाची तरतूद करणेत आली होती. व रु. १५५.७१ लाख इतका खर्च करण्यात आला.

२३. संकीर्ण

नगरपरिषद

११९. जिल्ह्यात एकूण चार नगरपरिषदा आहेत. सन १९८९-९० मध्ये या सर्व नगरपरिषदांचे उत्पन्न ५३८.२४ लाख रुपये होते. निरनिराळ्या विठान्न कामांवर या नगरपरिषदांनी ५२६.२० लाख रुपये खर्च केले. एकूण उत्पन्नाच्या ३३ टक्के उत्पन्न केवळ जफातीपासून मिळाले. एकूण खचपिकी सार्वजनिक आरोग्य, बांधकाम व सुरक्षा या सोयी-करिता ३७ टक्के, शिक्षणाकरिता १० टक्के, सामान्य प्रशासन आणि कर वसुलीवर ११ टक्के व इतर बाबींवर ४२ टक्के खर्च झाला.

पोलिस व गुन्हेगारी

१२०. सन १९८९-९० मध्ये जिल्ह्यात एकूण १२ पोलिस ठाणी, २३ आऊट पोस्ट व १४ लॉकअप्ट होती.

१२१. सन १९८९-९० मध्ये ४७२१ गुन्हेगारी नोंद झाली. त्यापैकी व्यक्ति आणि मालमत्ता विषयक गंभीर गुन्हे ४ टक्के, व्यक्ति विषयक व मालमत्ता विषयक किरकोळ गुन्हे १४ टक्के, सार्वजनिक शांतता, सुरक्षितता व न्याय या बाबतचे २ टक्के व राहिलेले ८० टक्के गुन्हे व इतर गुन्हेगारी स्वस्माचे होते.

अग्निशामक दल

१२२. रत्नागिरी, राजापूर आणि चिपळूण येथील नगरपरिषदांकडे अग्निशामक दल आहे.

मनोरंजन

१२३. सन १९८९-९० मध्ये जिल्ह्यात एकूण ६ चित्रपटगृहे होती. त्यांची प्रत्येक खेळासाठी ३१३६ आसन क्षमता होती. या शिवाय २४९० आसन क्षमता असलेली पाच फिरती चित्रपटगृहे होती. महाराष्ट्र पर्यटन व विकास महामंडळाने रत्नागिरी जिल्ह्यातील गणपतीपुळे या निसर्गरम्य धार्मिक ठिकाणी पर्यटन स्थळ विकसित करून पर्यटकांना आवश्यक सुविधा उपलब्ध करून दिल्या आहेत. त्यामुळे दिवसेंदिवस तेथे पर्यटकांची संख्या वाढत आहे.

रत्नागिरी येथे स्टेडियम असून तेथे खेळी सामने आयोजित करण्याच्या सुविधा आहेत.

पर्यटन विकास

१२४. दृष्टिसौंदर्याने नटलेल्या या रत्नागिरी जिल्ह्यामध्ये पर्यटकांना मंत्रमुग्ध करतील अशी अनेक स्थळे आहेत. जिल्ह्यातील समुद्रकिनारे, खाड्या, ऐतिहासिक किल्ले, लहान धबधबे, गरम पाण्याचे झरे, प्रसिद्ध देवाळे, प्राचीन कालीन गुंफा, द-या खो-यातील निसर्गरम्य परिसर पर्यटकांना आकर्षित करतील. त्यादृष्टीने रत्नागिरी - सिंधुदुर्ग प्रादेशिक नियोजन मंडळाने जिल्ह्यातील ७७ स्थळांचा अभ्यास करून ती विकसित करता येतील असे आपल्या अहवालांत नमूद केले आहे.

सद्या गणपतीपुळे येथे पर्यटकांसाठी सोयी उपलब्ध करून दिलेल्या आहेत त्यामुळे तेथे पर्यटकांची संख्या वाढत आहे. त्याचप्रमाणे वेळणेश्वर ता. गुहागर या स्थळाचे काम विकासाच्या दृष्टीने हाती घेतले आहे.

तसेच बर नमूद केलेल्या ७७ ठिकाणांपैकी ज्या ठिकाणी पर्यटनाच्या दृष्टीने प्रचंड वाव आहे व जी अग्नूमाने विकसित करता येतील अशी खालील ठिकाणे आहेत.

- १] रत्नागिरी, २] गणपतीपुळे, ३] पावस, ४] वेळणेश्वर. [गुहागर]
- ५] गुहागर, ६] हर्णे [दापोली], ७] दाभोळ [दापोली], ८] पन्हळेकाजी [दापोली],
- ९] बाणकोट [मंडणगड], १०] आंबडवे [मंडणगड], ११] नातूवाडी [खेड], १२] चोरवणे [खेड], १३] धरशुराम [चिपळूण], १४] चिपळूण, १५] कोळकेवाडी [चिपळूण],
- १६] कसबा [संगमेश्वर], १७] मारळ [संगमेश्वर], १८] माचाण [लांजा], १९] राजापूर
- २०] नाटे [राजापूर], २१] बांबोळगड [राजापूर]

राशय/

भाग : २

सिद्धि वक्त

पालनं. १ ते २०९

तक्ता क्र. १.१

१९८१ च्या जनगणनेनुसार तालुकावार क्षेत्रफळ, घरे व लोकसंख्या

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	एकूण ग्रामीण नागरी	क्षेत्र चौ. कि. मी.	घर चौ. कि. मी. मध्ये लोकसंख्या	गावांची संख्या		शहरांची संख्या	आ क डे ह जा रा त				
					वस्ती असलेले	औसाड		वापरातील निवासी गृहांची संख्या	कुटुंब- बांची संख्या	लोक संख्या		
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
	जिल्हा बेरीज	एकूण	८२४८.८	१६७	१३८८	४	९	२४८	२८२	१३७९	६११	७६९
		ग्रामीण	८१६८.४	१५४	१३८८	४	—	२२८	२५९	१२५९	५५१	७०९
		नागरी	८०.४	१४९३	—	—	९	२१	२४	१२०	६०	६०
१]	रत्नागिरी	एकूण	९२५.९	२२८	१७६	१	१	३७	४२	२११	९८	११४
		ग्रामीण	९१५.४	१७९	१७६	१	—	३०	३४	१६४	७३	९१
		नागरी	१०.५	४४७६	—	—	१	८	९	४७	२४	२३
२]	गुहागर	एकूण	६२७.३	१७३	१२२	—	—	२१	२५	१०९	४५	६४
		ग्रामीण	६२७.३	१७३	१२२	—	—	२१	२५	१०९	४५	६४
		नागरी	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
३]	दापोली	एकूण	८४६.७	१८९	१७०	—	३	३२	३५	१६०	६९	९१
		ग्रामीण	८२८.०	१७१	१७०	—	—	२९	३१	१४१	६०	८१
		नागरी	१८.७	१०१०	—	—	३	३	४	१९	९	९

तक्ता क्र. १.१ [चालु]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
४] मंडणगड	स्कूण	४१५.२	१४२	१०६	-	-	-	१३	१४	६२	२७	३५
	ग्रामीण	४१५.२	१४२	१०६	-	-	-	१३	१४	६२	२७	३५
	नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५] छोड	स्कूण	२२९.२	१६६	१५६	-	१	-	३०	३३	१६६	७४	९२
	ग्रामीण	२२७.२	१५६	१५६	-	-	-	३८	३१	१५६	६२	८७
	नागरी	२.०	५१०२	-	-	१	-	२	२	१०	५	५
६] चिखणा	स्कूण	११२५.१	१२०	१५७	१	३	-	३४	३२	२१४	९७	११७
	ग्रामीण	१०८२.१	१६५	१५७	१	-	-	२८	३२	१७२	८०	९२
	नागरी	४३.०	८२२	-	-	३	-	६	७	३५	१८	१८
७] संगमेश्वर	स्कूण	११२२.६	१४८	१२१	-	-	-	३५	३२	१२२	८६	१०६
	ग्रामीण	११२२.६	१४८	१२१	-	-	-	३५	३२	१२२	८६	१०६
	नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
८] तांजा	स्कूण	७३३.०	१३१	१०१	-	-	-	१६	२०	२६	४२	५४
	ग्रामीण	७३३.०	१३१	१०१	-	-	-	१६	२०	२६	४२	५४
	नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
९] राजापूर	स्कूण	१२८३.८	१३२	२०२	२	१	-	३०	३५	१६२	७३	९६
	ग्रामीण	१२७७.६	१२५	२०२	२	-	-	२८	३३	१६०	६२	९२
	नागरी	६.२	१४३३	-	-	१	-	२	२	२	४	५

टीप :- आकडे पूर्णकात केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत .

आधार :- १९८१ ची जनगणना प्रकाशन .

तक्ता क्र. १.२

१९५९-६० मासूनचा लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक

जिल्हा - रत्नागिरी

[लोकसंख्येचे आकडे हजारात]

जिल्हा/तालुका	वर्ष	एकूण व्यक्ती			पुरुष			स्त्रिया			दर. सौ. कि. मी.	दशवार्षिक फरकाची टक्केवारी				
		एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी		एकूण	ग्रामीण	नागरी		
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
जिल्हा बेरीज	१९८१	१३७२	१२५९	११०	६११	५३९	६०	७६२	७०२	६०	१६७	५७८	५९	५९	५९	५९
	१९७१	१३७२	११६४	११६	६६४	५०८	५६	७१६	६५७	५७	५९	५९	५९	५९	५९	५९
	१९६१	११७६	१०६३	९४	५०७	४५९	४८	५५७	५२३	४७	५९	५९	५९	५९	५९	५९
	१९५१	१०७३	१००१	७३	४८१	४१५	६६	५१७	५०२	३७	५९	५९	५९	५९	५९	५९
१] रत्नागिरी	१९८१	१२११	११६४	४७	६८	५३	१५	१०४	९१	१३	१२८	११९	६४	६९	६९	६८
	१९७१	१८२	१५१	३८	८६	६७	१९	१०३	८४	१८	२०४	१९२	५०	५२	५९	५९
	१९६१	१६८	१३७	३२	७६	६०	१६	९३	७७	१५	१८२	१५६	५६	५९	५९	५९
	१९५१	१५२	१३३	२७	७३	५८	१५	८८	७५	१३	१७३	१५९	५९	५९	५९	५९
२] गुहागर	१९८१	१०२	१०९	—	४५	४५	—	६७	६७	—	१७३	१७३	१००	१००	—	—
	१९७१	१००	१००	—	४९	४९	—	५१	५१	—	१६०	१६०	७२	७२	—	—
	१९६१	१०२	१०३	—	३८	३८	—	५७	५७	—	१४६	१४६	५७	५७	—	—
	१९५१	१०८	८८	—	३७	३७	—	५१	५१	—	१४०	१४०	—	—	—	—
३] दापोली	१९८१	१६६०	१४९०	१७०	६९२	६०	९३	८३९	८३९	९३	१८२	१८२	१९९	१९९	१९९	१९९
	१९७१	१६८	१२२	१९	६७	५७	१०	७७	७७	१०	१७५	१७५	६३	६३	६३	६३
	१९६१	१३५	११८	१७	५९	५०	९	७६	६७	९	१५९	१५९	५९	५९	—	—
	१९५१	१२२	१२२	—	५७	५७	—	७३	७३	—	१५२	१५२	—	—	—	—

तक्ता क्र. १.२ [समाप्त]

तक्ता क्र. १.२ [समाप्त]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	
४] मंडगड	१९८१	६२	६२	-	२७	२७	मंडगड	२५	१९८३	६२	१९९	+	८९७	७०	+	८.७७	७५
	१९७१	५७	५७	-	२५	२५	-	२३	१९७३	५७	१३७	+	९.६१	२५	+	९.६१	२५
	१९६१	५२	५२	-	२३	२३	-	२९	१९७२	५२	१३५	+	६.१२	२३	+	६.१२	२२
	१९५१	४९	४९	-	२२	२२	-	२७	१९७७	४९	११८	-	-	२२	-	-	२३
५] खेड	१९८१	१६६	१५६	१०	७४	६९	खेड	९२	१९८७	१६६	११६६	+	७.१०	२९	+	६.८५	२५
	१९७१	१५५	१४६	९	६९	६५	४	८६	१९७१	१५५	११५५	+	१३.१४	२५	+	१२.३१	८६
	१९६१	१३७	१३०	७	६२	५८	४	७६	१९७२	१३७	११३७	+	९.६०	२८	+	१०.१७	७६
	१९५१	१२५	११८	६	५७	५४	३	६८	१९६५	१२५	११२५	-	-	-	-	१८	
६] चिखळ	१९८१	२१४	१७९	३५	९७	८०	चिखळ	११७	१९८२	१८६	११९०	+	५.४२	८७	+	६.९२	२७
	१९७१	२०३	१६९	३४	९३	७६	१७	११०	१९७३	१७३	११६६	+	१८.७१	१०९	+	१४.१९	११०
	१९६१	१७१	१४८	२३	७८	६६	१२	९३	१९६२	१७१	११५२	+	११.७६	८७	+	८.०३	२३
	१९५१	१५३	१३७	१६	६९	६१	८	८४	१९७६	१५३	११३६	-	-	-	-	८४	
७] संगमेश्वर	१९८१	१९२	१९२	-	८६	८६	संगमेश्वर	१०६	१९०६	१९२	११४८	+	९.०९	८०	+	९.०९	२२
	१९७१	१७६	१७६	-	७८	७८	-	९८	१९७८	१७६	११७७	+	१२.१०	७८	+	१२.१०	१८
	१९६१	१५७	१५७	-	६९	६९	-	८८	१९६८	१५७	११३२	+	६.०८	६९	+	१०.५६	८८
	१९५१	१४८	१४२	६	६७	६४	३	८२	१९७८	१४८	१११५	-	-	-	-	८२	
८] लांजा	१९८१	९६	९६	-	४२	४२	लांजा	५४	१९८४	९६	११३१	+	६.६७	४२	+	६.६७	४७
	१९७१	९०	९०	-	३९	३९	-	५१	१९७१	९०	११३२	+	९.७६	३९	+	९.७६	४६
	१९६१	८२	८२	-	३६	३६	-	४६	१९७६	८२	११३२	+	५.१३	३६	+	५.१३	४६
	१९५१	७८	७८	-	३५	३५	-	४३	१९७३	७८	११४६	-	-	-	-	७८	
९] राजापूर	१९८१	१६९	१६०	९	७४	६९	राजापूर	९६	१९८२	१६९	११३२	+	६.४७	६९	+	६.५९	७३
	१९७१	१६१	१४६	१६	६९	६२	७	९२	१९७४	१६१	११३६	+	५.१२	६२	+	६.५७	७२
	१९६१	१५२	१३७	१५	६६	५९	७	८६	१९७८	१६२	१११८	+	३.४०	५९	+	७.०३	८६
	१९५१	१४७	१२८	१८	६५	५७	८	८२	१९७२	१४७	१११४	+	-	५७	+	८.०	१०

टीप :- आकडे पूर्णांकित केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत. आधार जा १९८१ ची जनगणना पुढील जुळणार नाहीत. आधार - १९८१ ची जनगणना

तक्ता क्र. १.३

१९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावाचे तालुकावार वर्गीकरण

जिल्हा - रत्नागिरी

[लोकसंख्या श्रेकडयात]

अ. क्र. जिल्हा/तालुका

वस्ती असलेली गावे

१	२	२०० पेक्षा कमी		२०० ते ४९९		५०० ते ९९९		१००० ते १९९९	
		संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या
३	४	५	६	७	८	९	१०		
	जिल्हा बेरीज	६२	७३	३३८	१२३१	५२८	३८१०	३८८	५३७०
१]	रत्नागिरी	१३	१४	४५	१६९	५९	४४४	४६	६४६
२]	गुहागर	५	४	२६	१०१	५५	४०२	३०	४१२
३]	दापोली	४	६	४३	१५८	८८	६३५	३३	३७४
४]	मंडणगड	१०	१३	३८	१२९	४४	२९२	१४	१८६
५]	खोड	१	१	३०	१०९	६१	४४८	५४	७५२
६]	चिपळूणा	४	४	१७	६६४	४८	३७०	७८	१०७३
७]	संगमेश्वर	७	६	४९	१६९	६५	४७७	५७	८०४
८]	लांजा	३	५	२८	११०	३०	२२०	३६	४८७
९]	राजापूर	१५	२०	६२	२१९	७८	५२२	४६	६३६

तक्ता क्र. १.३ [समाप्त]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	वस्ती असलेली गावे								ओसाड गावांची संख्या
		२००० ते ४९९९		५००० ते ९९९९		१००० आणि त्याहून जास्त		एकूण		
१	२	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९
		संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	
	जिल्हा बेरीज	७०	१९५३	२	१५६	-	-	१३८८	१२५९३	४
१]	रत्नागिरी	१३	३६९	-	-	-	-	१७६	१६४२	१
२]	गुहागर	६	१६९	-	-	-	-	१२२	१०८८	-
३]	दापोली	८	२४१	-	-	-	-	१७०	१४१४	-
४]	मंडणगड	-	-	-	-	-	-	१०६	६२०	-
५]	खोड	१०	२४८	-	-	-	-	१५६	१५५८	-
६]	चिम्बूणा	१०	२७५	-	-	-	-	१५७	१७८९	१
७]	संगमेश्वर	१२	३६९	१	९१	-	-	१९१	१९१६	-
८]	लांजा	३	७७	१	६५	-	-	१०१	९६४	-
९]	राजापूर	८	२०५	-	-	-	-	२०९	१६०१	१

टीप :- आकडे पूर्वाकात केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत .

आधार :- १९८१ ची जनगणना प्रकाशन .

तक्ता क्र. १.४

१९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहरांचे तालुकावार वर्गीकरण

जिल्हा - रत्नागिरी

[लोकसंख्या ०००]

अ. क्र. तालुका

लोकसंख्येप्रमाणे शहरांची संख्या

१	२	४००० पेक्षा कमी		४००० ते ९९९९		१०,००० ते १९,९९९		२०,००० ते ४९,९९९		५०,००० ते ९९,९९९		१००००० व त्याहून अधिक		एकूण	
		संख्या	लोक-संख्या	संख्या	लोक-संख्या	संख्या	लोक-संख्या	संख्या	लोक-संख्या	संख्या	लोक-संख्या	संख्या	लोक-संख्या	संख्या	लोक-संख्या
३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६		
	जिल्हा क्षेत्रीय	३	१३	३	२३	१	१०	२	७४	-	-	-	२	१२०	
१]	रत्नागिरी	-	-	-	-	-	-	१	४७	-	-	-	१	४७	
२]	गुहागर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
३]	दापोली	१	५	२	१४	-	-	-	-	-	-	-	३	१९	
४]	मंडणगड	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
५]	खोड	-	-	-	-	१	१०	-	-	-	-	-	१	१०	
६]	चिपळूणा	२	८	-	-	-	-	१	२७	-	-	-	३	३५	
७]	संगमेश्वर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
८]	लांजा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
९]	राजापूर	-	-	१	९	-	-	-	-	-	-	-	१	९	

आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन.

तक्ता क्र. १.५

१९८१ च्या जनगणनेनुसार काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या

जिल्हा - रत्नागिरी

[आकडे शेकड्यांत]

अ. क्र.	काम करणा-यांचा वर्ग	ग्रामीण नागरी एकूण	जिल्ह्याची एकूण									
			रत्नागिरी	गुहागर	दापोली	मंडणगड	खोड	चिपळूण	संगमेश्वर	लांजा	राजापूर	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
१] शेतकरी	ग्रामीण	३३४५	३३७	२६३	३२२	१८०	४५५	५०३	५१०	२८०	३२५	
	नागरी	१९	१	-	४	-	२	११	-	-	१	
	एकूण	३२६४	३३८	२६३	३२६	१८०	४५६	५१३	५१०	२८०	३२६	
२] शेतमजूर	ग्रामीण	३६२	५६	३२	५३	२०	५४	६२	३८	१५	२५	
	नागरी	१०	[-]	-	३	-	१	६	-	-	x	
	एकूण	३७२	५६	३२	५६	२०	५५	६८	३८	१५	२५	
३] घरगुती उद्योग वस्तुनिर्माण प्रक्रिया सेवा व दुसऱ्या इत्यादी	ग्रामीण	५८	९	८	५	३	६	१०	६	३	८	
	नागरी	९	२	-	१	-	१	४	-	-	१	
	एकूण	६७	११	८	६	३	७	१३	६	३	८	
४] इतर काम करणारे x x	ग्रामीण	८६२	१३६	८२	१२७	४३	८३	१०६	१४२	५२	९८	
	नागरी	२८५	१२४	-	४५	-	२५	७२	-	-	१९	
	एकूण	११५३	२६०	८२	१७२	४३	१०८	१७८	१४२	५२	११६	

तक्ता क्र. १.५ [समाप्त]

क्र.	विवरण	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
	५] एकूण काम करणारे		ग्रामीण	४५३१	५३८	३२२	५०७	२४७	५२७	६८०	६२६	३४२	५२५
			नागरी	३२४	१२८	—	५४	—	२९	२२	—	—	२१
			एकूण	४८५५	६६६	३२२	५६०	२४७	६२६	७०२	६२६	३४२	५४६
	६] सिमान्तीक काम करणारे		ग्रामीण	७११	७३	८२	७१	२५	७०	८८	८१	२५	१२६
			नागरी	१७	५	—	२	—	*	६	—	—	४
			एकूण	७२८	७८	८२	७३	२५	७०	९४	८१	२५	१३०
	७] एकूण काम न करणारे		ग्रामीण	७३५२	१०३१	६१४	८३६	३४२	८२१	१०२०	११४०	५२०	२५१
			नागरी	८६३	३३८	—	१३३	—	७३	२५५	—	—	६४
			एकूण	८२१५	१३६९	६१४	९६९	३४२	९६५	१२७५	११४०	५२०	३१५
	८] एकूण लोकसंख्या		ग्रामीण	१२५२३	१६४२	१०८८	१४१४	६२०	१५५८	१७८२	१२१६	२६४	१६०२
			नागरी	१३०४	४७०	—	१८१	—	१०२	३५४	—	—	८९
			एकूण	१३८२७	२११२	१०८८	१६०३	६२०	१६६०	२१४२	१२१६	२६४	१६९१

[टीपः]

- १] आकडे पूर्णकाल केल्पाने बेरजा जुळणार नाहीत.
- २] x यात प्रशुसंवर्धन, जंगलकाम, मच्छिमार, शिकार, मळे, फळबागा आणि तत्संबंधी क्षेत्र तसेच खाण व दगडकाम करणा-यांचा समावेश आहे. त्याच प्रमाणे बांधकाम व व्यापार व वाणिज्य, परिवहन, साठवण व दळणवळण, घरगुती उद्योगाखेरीज वस्तुनिर्माण-प्रक्रिया-सेवा व टूष्ठी व इतर यांचा समावेश आहे.
- [*] ही खुण ५० पेक्षा कमी आकडेवारी दर्शविते.

आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन.

तक्ता क्र. १. ६ [अ]

लोकसंख्येचे वयोगटानुसार वर्गीकरण

जिल्हा - रत्नागिरी

[आकडे शेकड्यात]

क्र. क्र.	बाब	सर्व वयोगट	वयोगटानुसार लोकसंख्या								अनिर्दिष्ट
			० - १४	१५ - १९	२० - २४	२५ - २९	३० - ३९	४० - ४९	५० - ५९	६० व त्यावरील	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	
१	एकूण	२१११३	८०५६	२११४	१४००	१२७०	२३६१	२२४३	१७३०	१८९७	४२
२	ग्रामीण	१९४०४	७४८४	१९२७	१२३५	११२३	२१५१	२०७०	१६१६	१७७७	२१
३	नागरी	१७०९	५७२	१८७	१६५	१४८	२१०	१७३	११४	१२०	२०

टीप :- १] आकडे पूर्णांकात केल्याने बेरजा जुळणार नाही.

२] तक्त्यातील दिलेली आकडेवारी जुन्या रत्नागिरी जिल्ह्याची आहे.

आधार :- १९८१ चे जनगणना प्रकाशन

तक्ता क्र. १. ६[ब][समाप्त]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
४] खोड	स्कूण	१६६०	१३६	२	१३४४	५	१७२	x	१	x
	ग्रामीण	१५५८	१३४	२	१२६८	४	१५०	-	१	x
	नागरी	१०२	३	x	७६	१	२३	x	-	-
६] चिम्बूण	स्कूण	२१४२	१८१	१	१८०५	३	१५१	x	-	x
	ग्रामीण	१७८९	१६०	१	१५४४	x	८४	-	-	-
	नागरी	३५३	२१	१	२६१	३	६४	x	-	x
७] संगमेश्वर	स्कूण	१९१६	१९१	२	१५७७	१२	१३४	x	x	x
	ग्रामीण	१९१६	१९१	२	१५७७	१२	१३४	x	x	x
	नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
८] लांजा	स्कूण	९६४	९२	२	८१९	४	४७	x	-	x
	ग्रामीण	९६४	९२	२	८१९	४	४७	x	-	x
	नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
९] राजापूर	स्कूण	१६९१	८१	२	१४६०	६	१४३	-	-	x
	ग्रामीण	१६०२	७९	२	१३९७	५	११८	-	-	x
	नागरी	८९	२	*	६३	x	२४	-	-	-

टीप :- १] x = ५० पेक्षा कमी आकडेवारी.

२] आकडे पूर्णांकित केल्यामुळे बेरजा जुळणार नाही.

आधार :- १९८१ चे जनगणना प्रकाशन.

तक्ता क्र. १.७ [समाप्त]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
५] खोड	स्कूण	२	१	१	४	२	२	-	-	-	७	३	३
	ग्रामीण	२	१	१	४	२	२	-	-	-	७	३	३
	नागरी	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
६] चिम्बूण	स्कूण	४	२	२	४	२	२	-	-	-	६	४	४
	ग्रामीण	३	२	२	३	२	२	-	-	-	७	३	३
	नागरी	१	x	x	x	x	x	-	-	-	१	१	१
७] संगमेश्वर	स्कूण	२	१	१	२	१	१	-	-	-	४	२	२
	ग्रामीण	२	१	१	२	१	१	-	-	-	४	२	२
	नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
८] लांजा	स्कूण	१	x	१	२	१	१	-	-	-	३	१	१
	ग्रामीण	१	x	१	२	१	१	-	-	-	३	१	१
	नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
९] राजापूर	स्कूण	१	१	१	२	१	१	-	-	-	३	२	२
	ग्रामीण	१	१	१	२	१	१	-	-	-	३	२	२
	नागरी	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

टीप :- आकडे पूर्णकांत केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत .

२] स्तंभ ९, १०, ११ मधील तालुकावार आकडेवारी उपलब्ध नाही . त्यामुळे तालुका स्कूण स्तंभ १२, १३, १४ ची बेरीज जुळणार नाही .

३] x = ५०० पेक्ष कमी .

आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन .

तक्ता क्र. १-८

भिंती/छप्परे यांसाठी वापरलेल्या साधनसामुग्रीनुसार घराचे

[१९८१ च्या जनगणनेनुसार वर्गीकरण]

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	बाब		संख्या
१	२		३
१]	एकूण जनगणना घरे	एकूण	४२३४४०
		ग्रामीण	३९०४६०
		नागरी	३३२८०
२]	<u>भिंतीची सामुग्री</u>		
१]	गवत, पाने, वेळू व बांबू	एकूण	११९६५
		ग्रामीण	१०७७५
		नागरी	११९०
२]	माती	एकूण	३१९५९५
		ग्रामीण	३०३८७५
		नागरी	१५७२०
३]	कच्च्या विटा	एकूण	४७१६०
		ग्रामीण	४४४०५
		नागरी	२७५५
४]	लाकूड	एकूण	२९५
		ग्रामीण	१७५
		नागरी	१२०
५]	पक्क्या विटा	एकूण	६३००
		ग्रामीण	४३००
		नागरी	२०००
६]	गॅल्व्हनाईज लोखंडी किंवा इतर धातूय पत्रे	एकूण	१०१०
		ग्रामीण	३५५
		नागरी	६५५
७]	दगड	एकूण	२९८२५
		ग्रामीण	२१४४०
		नागरी	८३८५
८]	सिमेंट क्रांकीट	एकूण	३७५५
		ग्रामीण	१९१५
		नागरी	१८४०
९]	वर उल्लेखलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली इतर सामुग्री	एकूण	३५८५
		ग्रामीण	३२७०
		नागरी	३१५

तक्ता क्र. १०८ [समपप्त]

१	२	३
<u>३] छप्परासाठी वापरलेली सामुग्री</u>		
१] गवत, पाणी, वेळू व माती, कच्च्या विटा किंवा बांबू	एकूण ग्रामीण नागरी	६०१४० ५८४६५ १६७५
२] कौल, तक्ती, दगड, कंकर	एकूण ग्रामीण नागरी	३५००३० ३२२३९५ २७६३५
३] पन्हेळी, लोखंडी पत्रे, जस्ताचे किंवा धातूचे पत्रे	एकूण ग्रामीण नागरी	२४०० १४६० ९४०
४] अॅस्बेद्रॉस सिमेंटचे पत्रे	एकूण ग्रामीण नागरी	१५६५ ६५५ ९१०
५] विटा व चुना	एकूण ग्रामीण नागरी	९५ ६० ३५
६] दगड	एकूण ग्रामीण नागरी	५० २५ २५
७] प्रचलित सिमेंट क्राँक्रीट	एकूण ग्रामीण नागरी	१४९५ ४९० १००५
८] इतर वर उल्लेख केलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली सामुग्री	एकूण ग्रामीण नागरी	७६६५ ६९१० ७५५

टीप :- यात नवनिर्मित सिंधुदुर्ग जिल्हयाच्या माहितीचा समावेश आहे .

आधार :- १९८१ ची जनगणना प्रकाशन [भाग ८ ए व बी(ः)] घर बांधी अहवाल.

तक्ता क्र. १.९

आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण/नागरी क्षेत्रातील

कुटुंबाचे वर्गीकरण १९८१ च्या जनगणनेनुसार

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	वा. क्र.	ग्रा.मी.ण	ना.गरी	एकूण
१	२	३	४	५
१]	[T] एकूण कुटुंबे	४००५८५	३३४१५	४३४०००
	[TA] घरांच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	अ] स्वतःची घरे असलेली	३६०२५०	१७४३०	३७७६८०
	ब] भाड्याच्या घरात राहणारी	३०२१०	१५५५०	४५७६०
२]	एक व्यक्ति कुटुंबे			
	[T] एकूण कुटुंबे	३६३९५	३१६०	३९५५५
	[TA] घरांच्या इमारतीबाबतची स्थिती			
	अ] स्वतःची घरे असलेली	२८७९०	११८५	२९९७५
	आ] भाड्याच्या घरात राहणारी	६८६०	१८८०	८७४०
३]	दोन व्यक्तींची कुटुंबे			
	[T] एकूण कुटुंबे	४५१७०	३५१०	४८६८०
	[TA] घरांच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	अ] स्वतःची घरे असलेली	३९३१०	१४८५	४०७९५
	आ] भाड्याच्या घरात राहणारी	४०६०	१९८५	६०४५
४]	तीन व्यक्तींची कुटुंबे			
	[T] एकूण कुटुंबे	५४३१०	४२०५	५८५१५
	[TA] घरांच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	अ] स्वतःची घरे असलेली	४७६००	१८७५	४९४७५
	आ] भाड्याच्या घरात राहणारी	४४१०	२२७०	६६८०
५]	चार व्यक्तींची कुटुंबे			
	[T] एकूण कुटुंबे	६५३१५	४८८५	७०२००
	[TA] घरांच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	अ] स्वतःची घरे असलेली	५८०४०	२१४५	६०१८५
	आ] भाड्याच्या घरात राहणारी	४९७५	२७००	७६७५

तक्ता क्र. १. ९ [समाप्त]

१	२	३	४	५
६] प्रांग व्यक्तिका कुटुंबे				
[T]	एकूण कुटुंबे	६४७८५	५३७०	७०१५५
[T]	घराच्या मालकीबाबतची स्थिती			
अ]	स्वतःची घरे असलेली	५९२२५	२७००	६१९२५
आ]	भाड्याच्या घरात राहणारी	४२०५	२६४५	६८५०
७] लडा किंवा अधिक व्यक्तिका कुटुंबे				
[T]	एकूण कुटुंबे	१३४६१०	१२२८५	१४६८९५
[T]	घराच्या मालकीबाबतची स्थिती			
अ]	स्वतःची घरे असलेली	१२७२८५	८०४०	१३५३२५
आ]	भाड्याच्या घरात राहणारी	५७००	४०४०	९७४०

टीप :- १] यात भवननिर्मित सिंधुदुर्ग जिल्हयाच्या माहितीचा समावेश आहे .

२] हया तक्त्यातील एकूण कुटुंबांच्या संख्येत बेघर कुटुंबांचा समावेश आहे . व संस्था कुटुंबांचा समावेश नाही त्यामुळे एकूण कुटुंबांची संख्या जुळणार नाही .

आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन [भाग ८ ए व बी] घर बांधणी अहवाल.

तबता कु. १.१०

अपंगतेनुसार जिल्हयातील अपंगांची संख्या [१९८१ ची जनगणना]

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	ता लु का	पूर्णतः अंध	पूर्णः पांगळे	पूर्णः मूके	ए कू ण
१	२	३	४	५	६
	जिल्हा बेरीज	५६३	५०२	५००	१५६५
१]	रत्नागिरी	७०	७४	२०	२३४
२]	गुहागर	३८	४३	२७	१०८
३]	दापोली	६६	६२	५६	१८४
४]	मंडणगड	४३	२८	२६	९७
५]	खोड	८७	७३	६४	२२४
६]	चिमळूणा	९५	८७	२०	२७२
७]	संगमेश्वर	६६	४९	६१	१७६
८]	लांजा	२५	२०	२१	६६
९]	राजापूर	७३	६६	६५	२०४

आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन मालिका १२, भाग -७

तक्ता क्र. १.११

जनगणना घरे आणि त्यांचा वापर [१९८१ ची जनगणना]

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	एकूण ग्रामीण नागरी	एकूण जनग- णना घरे	जनगण- नेच्या सुरवातीला रिकामी असलेली घरे.	राहणे	दुकान आणि राहणे	जनगणना घरांचा वापर यंत्रशाळा [कुटीर उद्योगा- सह आणि राहणे	हॉटेल धर्मशाळा पर्यटन घरे इत्यादी	उपहार घरे सोडून दुकाने आणि कार्या- लये.	व्यवसा- याची घरे आणि कार्या- लये.	कारखाने यंत्रशाळा कार्यशाळा छप्परे इत्यादी	रेस्टा- रंट्स, मिठा- ईची दुकाने आणि उप- हार- गृहे	करमणक पंचायत घरे, सांस्कृ- तिक केंद्र इ. पजा- स्थाने सोडून	पजा- स्थाने [देवळे चर्च, मशिद, गरुब्दार इत्यादी	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
१]	एकूण	५८८६३५	३११५०	३७१३७०	३२१०	७८४०	५१५	७४६०	३५१५	३५६०	१५१०	४००	९९४५	१४५१६०
२]	ग्रामीण	५४३७७५	२७१६५	३४२४०५	२७६५	६९१०	३९०	५२८०	२५४५	४९५५	१२२०	३५५	९३६५	१४०४२०
३]	नागरी	४४८६०	३९८५	२८९६५	४४५	९६०	१२५	२१८०	९७०	१६०५	२९०	४५	५८०	४७४०

टीप :- तक्त्यातील आकडेवारी जुन्या रत्नागिरी जिल्हयाची आहे.

आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन .

तक्ता क्र. २.१

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

[१९८९ या वर्षाकरिता]

जिल्हा - रत्नागिरी

[मिलिमीटरमध्ये]

अ. क्र.	महिना	१ केंद्र - रत्नागिरी १९८९		२ केंद्र - गुहागर १९८९		३ केंद्र - दापोली १९८९		४ केंद्र - मंडणगड १९८९		५ केंद्र - खेड १९८९						
		सरा- सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	सरा- सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	सरा- सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	सरा- सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	सरा- सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	सरा- सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	१४	१५	१६
१]	जानेवारी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२]	फेब्रुवारी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३]	मार्च	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४]	एप्रिल	-३	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५]	मे	१८	-	८१	-	२९	-	३२	-	३२	-	३२	-	-	-	-
६]	जून	७५३	२६	१३५१	६४०	२४	८०८	८२७	२५	९६१	८२२	२५	९०२	८०५	२४	९१२
७]	जुलै	८७०	३१	११८५	७२९	३१	१४२६	१२७७	२६	१४४२	१४१८	३०	१२४२	१२६१	२८	९७९
८]	ऑगस्ट	५१३	३०	५१३	४८४	२९	५८३	७६७	२९	८३१	८३९	३१	७८५	७२६	३०	८२८
९]	सप्टेंबर	४१९	१७	३४१	२९२	१६	२०३	३८७	१६	२३६	३९३	१९	२११	४५५	१८	२५२
१०]	ऑक्टोबर	१००	५	११५	७९	३	२४३	५९	४	८२	७५	५	१२८	१७६	४	७३
११]	नोव्हेंबर	४६	-	-	४	-	-	८	-	-	१४	-	-	१०	-	३२
१२]	डिसेंबर	-	-	-	-	-	-	२	-	-	-	-	-	३	-	-
		२७२२	१०९	३५०५	२३०९	१०३	३२६२	३६५६	१००	३५५२	३५९३	११०	३२६८	३४६८	१०४	३०७६

तक्ता क्र. २-१ [समाप्त]

अ. क्र.	महिना	६ केंद्र - चिपळूण १९८९			७ केंद्र - देवस्व[संगमेश्वर] १९८९			८ केंद्र - लांजा १९८९		९ केंद्र - राजापूर १९८९			
		सरा- सरी	पर्जन्य दिव- सांची संख्या	पर्जन्य	सरा- सरी	पर्जन्य दिव- सांची संख्या	पर्जन्य	सरा- सरी	पर्जन्य दिव- सांची संख्या	पर्जन्य	सरा- सरी	पर्जन्य दिव- सांची संख्या	पर्जन्य
१	२	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९
१]	जानेवारी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२]	फेब्रुवारी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३]	मार्च	-	-	-	-	१	७	-	-	-	-	-	-
४]	एप्रिल	५	२	६	-	१	१	२	१	४	-	-	-
५]	मे	२६	१	२९	४६	-	-	१६	-	-	१०१	-	-
६]	जून	८०१	२८	९७०	६९८	२५	११२८	८८६	-	-	७४०	२७	१४२५
७]	जुलै	१२६४	२९	१०५९	१३६२	३०	११९४	१०३५	-	-	११०२	२६	१०४२
८]	ऑगस्ट	७९२	३०	७३०	८०४	३१	८२४	६२३	-	-	६२५	२९	६६४
९]	सप्टेंबर	४८४	२०	३५६	४०४	१७	३४१	३०६	-	-	४२५	१६	२१४
१०]	ऑक्टोबर	१२९	५	१०१	१३४	८	१३६	१५०	-	-	११२	५	५८
११]	नोव्हेंबर	२१	-	-	३८	३	१३	१८	-	-	१०	-	-
१२]	डिसेंबर	१	-	-	-	-	-	-	-	-	२	-	-
		३५२३	११५	३२५१	३४८६	११६	३६४४	३०३९			३११७	१०३	३४०३

आधार :- जिल्ह्यातील सर्व तहसिलदार .

तक्ता क्र. २.२

निवडक केंद्रातील कमाल व किमान तपमान [सन १९८९ करिता]

जिल्हा - रत्नागिरी

[आकडे सेल्सिअसमध्ये]

अ.क्र.	महिना	१. केंद्र - रत्नागिरी		२. केंद्र - हर्णे	
		कमाल	किमान	कमाल	किमान
१	२	३	४	५	६
१]	जानेवारी	३१.८	१९.१	२८.४	२२.२
२]	फेब्रुवारी	३२.९	१९.१	२८.८	२२.२
३]	मार्च	३१.५	२१.९	२८.९	२३.३
४]	एप्रिल	३२.०	२४.३	३०.०	२४.७
५]	मे	३२.४	२६.५	३१.३	२६.६
६]	जून	२९.३	२४.२	२९.९	२४.४
७]	जुलै	२८.५	२४.२	२९.०	२४.०
८]	ऑगस्ट	२८.१	२३.८	२८.१	२३.३
९]	सप्टेंबर	२९.४	२३.८	२८.९	२३.३
१०]	ऑक्टोबर	३१.७	२३.१	२९.६	२३.१
११]	नोव्हेंबर	३४.७	२२.१	३२.१	२३.३
१२]	डिसेंबर	३२.०	२१.१	३०.४	२१.१
	वर्ष	३४.७	१९.१	३२.१	२१.१

आधार :- संचालक, विभागीय हवामान शास्त्र कार्यालय, मुंबई .

तक्ता क्र. ३. १

जमिनीचा वापर

जिल्हा - रत्नागिरी

[क्षेत्रफळ शंभर हेक्टरमध्ये]

जिल्हा / तालुका	वर्ष	एकूण भौगोलिक क्षेत्र	जंगल व्याप्त क्षेत्र	शेतीला उपलब्ध नसलेले क्षेत्र	पडीत जमिनीव्यतिरीक्त लागवड न केलेली इतर जमीन	पडीत जमिनीव्यतिरीक्त लागवडी- लायक पण वापरात नसलेली	कायम गुरे चरण आणि इतर चरणाची जमीन	कसलेल्या जमिनी मध्ये समाविष्ट न झालेली झाडे व फळबागा याखालील जमीन	एकूण [६-९ +१०]	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
<u>जिल्हा वैरीष</u>	१९८४-८५	८१६४	९१	१६८	२३८२	२५५०	१५१०	१३२	६८	१७१०
	१९८८-८९	८१६४	६५	७४	१८७४	१९४८	१२६०	३४५	३७९	१९८४
१] रत्नागिरी	१९८४-८५	९२८	-	४५	३५१	३९६	१६१	१७	५	१८३
	१९८८-८९	९२८	-	१	३५६	३५७	८९	-	५५	१४४
२] गुहागर	१९८४-८५	६३६	-	७	२०५	२१२	१६६	-	४५	२११
	१९८८-८९	६३६	-	४	२०५	२०९	१६६	३६	२८	२३०
३] दापोली	१९८४-८५	८६३	९	२५	१९१	२१६	१८४	५०	X	२३४
	१९८८-८९	८६३	९	२३	१९१	२१४	१२८	११६	५४	२९८
४] मंडणगड	१९८४-८५	४२६	१	७	१०७	११४	५३	-	-	५३
	१९८८-८९	४२६	१	६	८५	९१	६२	-	-	६२

१
४८

तक्ता क्र. ३-१ [चालू]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
५] खेंड	१९८४-८५	१०१६	२३	१०	१९८	२०८	४	-	१	८५
	१९८८-८९	१०१६	२३	४	१९८	२०२	४	-	१	५
६] चिपळूण	१९८४-८५	१११६	३	३१	२७८	३०६	२८०	-	-	२८०
	१९८८-८९	१११६	३	९	२७८	२८७	२१५	-	-	२१५
७] संगमेश्वर	१९८४-८५	१२५१	१३	१५	४३४	४४९	२१८	-	२	२२०
	१९८८-८९	१२५१	१३	११	३५७	३६८	६४	११४	५	१८३
८] लांजा	१९८४-८५	७३९	१०	१	२२०	२२१	१७८	-	-	१७८
	१९८८-८९	७४२	११	१	१९१	१९२	१०४	६०	-	१६४
९] राजापूर	१९८४-८५	११८९	३३	२७	३९८	४२५	२६६	६५	१५	३४६
	१९८८-८९	११८९	५	१५	१३	२८	४२८	१९	२३६	६८३

तक्ता क्र. ३१ [चालू]

जिल्हा / तालुका	वर्ष	पडतीत जमीन			निव्वळ कसलेले क्षेत्र	स्क्रापेक्षा अधिक वेळा लागवड कसले क्षेत्र	लागवडीखालील एकूण क्षेत्र	लागवडीलायक क्षेत्र [८-१०-१४-१५]
		चालू पड	इतर पड	एकूण				
१	२	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८
<u>जिल्हा बेरीज</u>	१९८४-८५	२७६	११३४	१४१०	२४०१	३३	२४३४	५३८९
	१९८८-८९	३४५	१४२४	१७६९	२३९८	२४	२४२२	५८०६
१] रत्नागिरी	१९८४-८५	२	३०	३२	३१६	८	३२४	५१४
	१९८८-८९	१	३४	३५	३९०	३	३९३	५६९
२] गुडागर	१९८४-८५	१५	४४	५९	१५५	२	१५७	४२४
	१९८८-८९	४४	३१	७५	१२२	२	१२४	३९१
३] दापोली	१९८४-८५	२६	८४	११०	२९३	३	२९६	५८५
	१९८८-८९	३०	११	४१	३००	३	३०३	५२४
४] मंडणगड	१९८४-८५	५९	६५	१२४	१३३	१	१३४	३१०
	१९८८-८९	५६	८७	१४३	१२९	१	१३०	३३४

तक्ता क्र. ३.१ [समाप्त]

१	२	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८
५] खेड	१९८४-८५	१	५९१	५९२	१८८	४	१९२	७८५
	१९८८-८९	१	५९४	५९५	१९१	२	१९३	७९१
६] चिपळूण	१९८४-८५	७४	३	७७	४४८	३	४५१	८०६
	१९८८-८९	७२	१०७	१८६	४२५	५	४३०	८२६
७] संगमेश्वर	१९८४-८५	३८	१९८	२३६	३३४	५	३३९	७९०
	१९८८-८९	७०	३०४	३७४	३१४	४	३१८	७५७
८] लांजा	१९८४-८५	२६	५६	८२	२४८	१	२४९	५०८
	१९८८-८९	२४	९२	११६	२५९	१	२६०	४७९
९] राजापूर	१९८४-८५	३५	६३	९८	२८६	६	२९२	६६५
	१९८८-८९	४०	१६४	२०४	२६८	३	२७१	११३६

टीप :- १] x ५० हेक्टर पेक्षा कमी
२] १९८८-८९ या वर्षाची आकडेवारी तात्पुरती आहे.

आधार :- १] कृषि संघालनालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे.
२] जिल्हा ऋतु व पिके अहवाल १९८८-८९

तक्ता क्र. ३.२

तालुकावार निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

जिल्हा - रत्नागिरी

[क्षेत्र हेक्टरमध्ये]

जिल्हा / तालुका	वर्ष	तांदुळ	गहू	खरीब ज्वारी	रब्बी ज्वारी	सकूण ज्वारी	बाजरी	मका	वरी	नाचणी	कोद्रा	इतर तृणधान्ये	सकूण तृणधान्ये
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
जिल्हा बेरीज	१९८४-८५	७६७३९	-	-	-	-	-	-	९३००	-	-	४०५४६	१२६५८५
	१९८८-८९	८११२१	-	-	-	-	-	-	७७६६	२८३९१	४८५३	७	१२२१३८
१] रत्नागिरी	१९८४-८५	६९३५	-	-	-	-	-	-	९५०	-	-	४५४८	१२४३३
	१९८८-८९	७४५६	-	-	-	-	-	-	७५२	३४५१	३००	-	११९५९
२] गुहागर	१९८४-८५	४१७४	-	-	-	-	-	-	१०१३	-	-	५१५६	१०३४३
	१९८८-८९	४१४४	-	-	-	-	-	-	१०७२	४११९	१२१२	-	१०५४७
३] दापोली	१९८४-८५	७९९६	-	-	-	-	-	-	१२९३	-	-	५२२४	१४५१३
	१९८८-८९	७९३२	-	-	-	-	-	-	१३३१	३११५	९४७	-	१३३२५
४] मंडणगड	१९८४-८५	४२८२	-	-	-	-	-	-	९८२	-	-	२७७०	८०३४
	१९८८-८९	४२८२	-	-	-	-	-	-	१०६६	२०१२	५५८	-	७९१८
५] खेड	१९८४-८५	१३१९५	-	-	-	-	-	-	७७२	-	-	३३६५	१७३३२
	१९८८-८९	१३४७८	-	-	-	-	-	-	६९०	२९८७	२३४	३	१७३९२

तक्ता क्र. ३.२ [चालू]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
६] चिपळूण	१९८४-८५	१३०३४	-	-	-	-	-	-	१३९८	-	-	६०८७	२०५१९
	१९८८-८९	१३१५७	-	-	-	-	-	-	१२४२	५०६१	३८३	४	१९८४७
७] संगमेश्वर	१९८४-८५	११६३८	-	-	-	-	-	-	१५५१	-	-	६३५०	१९५३९
	१९८८-८९	१२१०३	-	-	-	-	-	-	८४०	३१७४	४१२	-	१६५२९
८] लांजा	१९८४-८५	६४८९	-	-	-	-	-	-	७५५	-	-	२०२७	९२७१
	१९८८-८९	९५९२	-	-	-	-	-	-	३९१	२२४१	३७१	-	१२५९५
९] राजापूर	१९८४-८५	८९९६	-	-	-	-	-	-	५८६	-	-	५०१९	१४६०१
	१९८८-८९	८९७७	-	-	-	-	-	-	३८२	२२३१	४३६	-	१२०२६

तक्ता क्र. ३.२ [चालू]

	जिल्हा / तालुका	वर्ष	हरभरा	तूर	भूग	वाल	कुळीथ	इतर कड- धान्ये	एकूण कड- धान्ये	एकूण अन्न- धान्ये	ऊस	मिरची	हळद	सुमारी	इतर मसाल्याचे पदार्थ
	<u>जिल्हा बेरीज</u>	१९८४-८५	२४	२४९	२९	-	-	२८८०	३१८२	१२९७६७	७४	-	-	१११७	-
		१९८८-८९	१५	२२९	२७	३६५	७२६	१३७४	२७३६	१२४८७४	६	१०४	४	८१२	४
१]	रत्नागिरी	१९८४-८५	-	१६	३	-	-	३७०	३८९	१२८२२	-	-	-	११६	-
		१९८८-८९	-	-	-	६४	६७	२०	१५१	१२११०	-	२०	-	४३	-
२]	गुहागर	१९८४-८५	४	-	१	-	-	१५५	१६०	१०५०३	-	-	-	१९८	-
		१९८८-८९	३	-	-	-	२५	४७	७५	१०६२२	-	१०	१	१८४	१
३]	दापोली	१९८४-८५	२	८	-	-	-	३०३	३१३	१४८२६	१	-	-	४२०	-
		१९८८-८९	-	४	-	१०	६३	३०७	३८४	१३७०९	-	१४	-	४१३	-
४]	मंडणगड	१९८४-८५	१	६	३	-	-	१३४	१४४	८१७८	-	-	-	६३	-
		१९८८-८९	४	७	४	-	८७	१४१	२४३	८१६१	-	४	-	६८	-
५]	खेड	१९८४-८५	२	१०७	६	-	-	३८१	४९६	१७८२८	-	-	-	२२	-
		१९८८-८९	३	८९	५	५७	४	३३५	४९३	१७८८५	-	२०	-	३	-

तक्ता क्र. ३.२ [चालू]

	१	२	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७
६]	चिपळूण	१९८४-८५	५	४३	-	-	-	३७०	४१८	२०९३७	२९	-	-	११	-
		१९८८-८९	५	६८	५	२१८	२४	७९	३९९	२०२४६	६	१०	-	५	-
७]	संगमेश्वर	१९८४-८५	१०	५६	२	-	-	४७२	५४०	२००७९	३१	-	-	१९	-
		१९८८-८९	-	३१	४	१२	८६	३०१	४३४	१६९६३	-	४	२	६	२
८]	लांजा	१९८४-८५	-	-	२	-	-	१६१	१६३	९४३४	११	-	-	१०९	-
		१९८८-८९	-	६	६	४	७७	४९	१४२	१२७३७	-	१२	१	१६	१
९]	राजापूर	१९८४-८५	-	१३	१२	-	-	५३४	५५९	१५१६०	२	-	-	१५९	-
		१९८८-८९	-	२४	३	-	२९३	९५	४१५	१२४४१	-	१०	-	८४	-

तक्ता क्र. ३.२ [चालू]

जिल्हा / तालुका	वर्ष	एकूण मसात्या- ची पिके	बटाटे	एकूण भाजी पाला	एकूण फळे व भाजी पाला	संकीर्ण खाद्य पिके	एकूण खाद्य पिके [२२-२३ +२८+२९ +३१+३२]	कापूस	इतर तंतू पिके	एकूण तंतू पिके	मूईमुग	जवस	करडई
१	२	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९
जिल्हा बेरीज	१९८४-८५	१११७	-	-	१०४३८	-	१४१३२६	-	१२	१२	२४२	-	-
	१९८८-८९	९२४	-	१९६	१८५१०	-	१४४३१४	-	-	-	२५५	-	-
१] रत्नागिरी	१९८४-८५	११६	-	-	३२१७	-	१६१५५	-	-	-	२	-	-
	१९८८-८९	६३	-	२६	१०८६०	-	२३०३३	-	-	-	-	-	-
२] गुहागर	१९८४-८५	१९८	-	-	३०८	-	११००९	-	-	-	२४०	-	-
	१९८८-८९	१९६	-	६०	२६७	-	११०८५	-	-	-	४	-	-
३] दापोली	१९८४-८५	४२०	-	-	६५७	-	१५२०४	-	-	-	-	-	-
	१९८८-८९	४२७	-	३९	१९४२	-	१६०७८	-	-	-	२५	-	-
४] मंडणगड	१९८४-८५	६३	-	-	५५१	-	८४९२	-	-	-	-	-	-
	१९८८-८९	६२	-	५	१०२५	-	९२४८	-	-	-	-	-	-

तक्ता क्र. ३.२ [चालू]

१	२	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९
५] खेड	१९८४-८५	२२	-	-	१५५	-	१८००५	-	-	-	-	-	-
	१९८८-८९	२३	-	२९	१८५	-	१८०९३	-	-	-	१९९	-	-
६] चिपळूण	१९८४-८५	११	-	-	२७४३	-	२३७२०	-	-	-	-	-	-
	१९८८-८९	१५	-	२२	७७१	-	२१०३८	-	-	-	३१	-	-
७] संगमेश्वर	१९८४-८५	१९	-	-	~~३९९~~ १२३	-	२०५२५	-	-	-	-	-	-
	१९८८-८९	१४	-	१०	९५६	-	१७९३३	-	-	-	-	-	-
८] लांजा	१९८४-८५	१०९	-	-	१२४४	-	१०७९८	-	७	७	-	-	-
	१९८८-८९	३०	-	२	११६९	-	१३९३६	-	-	-	२	-	-
९] राजापूर	१९८४-८५	१५९	-	-	११६७	-	१६४८८	-	१९	१९	-	-	-
	१९८८-८९	९४	-	३	१३३५	-	१३८७०	-	-	-	२	-	-

तक्ता क्र. ३.२ [चालू]

जिल्हा/तालुका	वर्ष	तीळ	नारळ	इतर गळी- ताची पिके [काराळे]	स्कूप गळी- ताची पिके	तंबाखू	इतर औषधी व मादक पदार्थ	स्कूप औषधी व मादक पदार्थ	चा-याची पिके	हिरवी पिके	कंदी अखाद्य पिके	स्कूप अखाद्य पिके	लागव डी खालील स्कूप क्षेत्र	सकपिटा अधिक वेळा लागवडी खालील क्षेत्र	लागवडी खालील निध्द क्षेत्र
१	२	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३
जिल्हा बेरीज	१९८४-८५	-	२०२६	३००१	५२६९	-	१	१	२६७६१	-	१९	१०२०५०	२४०१२७	३३१९	२३६८०८
	१९८८-८९	२६५९	१६३०	३	४५४७	-	-	-	२१३९१	-	-	२५९३८	२४२१९८	२४०३	२३९७९५
१] रत्नागिरी	१९८४-८५	-	४४०	६२५	१०६७	-	-	-	१५१६०	-	-	१६२२७	३१५५८	८२४	३०७३४
	१९८८-८९	२००	३०१	-	५०१	-	-	-	१५२२१	-	-	१५७२२	३९३०६	२६२	३९०४४
२] गुहागर	१९८४-८५	-	३६०	७२	६०२	-	-	-	४०३२	-	-	४६३४	१५४६३	१८०	१५२८३
	१९८८-८९	११०	२४५	-	३५९	-	-	-	६५२	-	-	१०११	१२४२६	१८०	१२२४६
३] दापोली	१९८४-८५	-	१५७	७१३	८७०	-	१	१	१२७९४	-	-	१३६६५	२९२९१	२७८	२९०१३
	१९८८-८९	५२४	८६१	-	१४१०	-	-	-	१२८१७	-	-	१४२२७	३०३५०	३३४	३००१६
४] मंडणगड	१९८४-८५	-	५३०	-	५३०	-	-	-	४१५८	-	-	४६८८	१३३५३	१२७	१३२२६
	१९८८-८९	५३०	१२	-	५४२	-	-	-	३०४८	-	-	३५९०	१२९९८	१२०	१२८७८

तक्ता क्र. ३.२ [समाप्त]

१	२	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३
५] खेड	१९८४-८५	-	१२०	२७३	३९३	-	-	-	७८०	-	-	११७३	१८७९२	३८६	१८४०६
	१९८८-८९	२६	१२२	३	३४२	-	-	-	८६१	-	-	१२०३	१९३२८	२१९	१९१०६
६] चिपळूण	१९८४-८५	-	३३५	४५१	७८६	-	-	-	२०६४४	-	-	२१४३०	४४८४२	३०८	४४५३६
	१९८८-८९	४५२	२२	-	५०५	-	-	-	२१२२४	-	-	२१७२९	४२९२५	४५०	४२४७०
७] संगमेश्वर	१९८४-८५	-	१२	४३६	४४८	-	-	-	१३०००	-	-	१३४४८	३३४३५	५३८	३२८९७
	१९८८-८९	३४३	३	-	३४६	-	-	-	१३१३८	-	-	१३४८४	३१७६३	४०३	३१३६०
८] लांजा	१९८४-८५	-	८	३४३	३५१	-	-	-	१३६६९	-	-	१४०२०	२४७५८	६०	२४६९८
	१९८८-८९	२८०	५	-	२८७	-	-	-	११६४१	-	-	११९२८	२५९५८	९४	२५८६६
९] राजापूर	१९८४-८५	-	६४	१५८	२२२	-	-	-	१२५२४	-	१२	१२७६५	२८६३५	६१८	२८०१७
	१९८८-८९	१९४	५९	-	२५५	-	-	-	१२७८९	-	-	१३०४४	२७१४४	३४१	२६८०३

टीप :- १९८८-८९ या वर्षाची आकडेवारी तात्पुरती आहे.

आधार :- १] कृषि संशोधनालय, पुणे.
२] जिल्हा अतु व पिके अहवाल १९८८-८९

तक्ता क्र. ३.३

मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी उत्पन्न व एकूण उत्पादन १९८९-९०

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	पिके	दर हेक्टरी उत्पन्न [किलोमध्ये]	उत्पादन शंभर टनामध्ये
१	२	३	४
१]	तांदुळ	२२८१	१७७०
२]	गहू	-	-
३]	ज्वारी	-	-
४]	बाजरी	-	-
५]	बाली	-	-
६]	मका	१०००	२
७]	नाचणी	११८७	४१२
८]	इतर धान्ये	६७७	१४९
९]	एकूण धान्ये	१७३५	२३३३
१०]	हरभरा	-	-
११]	तूर	८३३	५
१२]	उडीद	४००	४
१३]	मूग	५००	१
१४]	मसूर	-	-
१५]	इतर कडधान्ये	३९२	२०
१६]	एकूण कडधान्ये	४३५	३०
१७]	जवस	-	-
१८]	तीळ	-	-
१९]	भुईमूग [शेंग]	१५००	९
२०]	मोहरी व राई	-	-
२१]	एरंडी	-	-
२२]	नारळ	१२८५०	१६७०५
२३]	ऊस	-	-
२४]	कापूस [गासंडया]	-	-
२५]	ताग	-	-
२६]	मेस्टा [आंबाडी]	-	-
२७]	तंबाखु	-	-
२८]	औषध व मादक पदार्थ	-	-
२९]	आले [सुंठ]	८७५	१४
३०]	मिरची	५००	१
३१]	हळद	९०९	१०
३२]	बटाटा	-	-

टीप :- १] तक्त्यातील आकडेवारी अंतिम अंदाजाची आहे.
२] नारळाचे दर हेक्टरी उत्पादन हे नारळाच्या संख्येमध्ये व एकूण उत्पादन ००० नारळाच्या संख्येमध्ये देण्यात आले आहे.

आधार :- कृषि संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे.

तक्ता क्र. ३.४

विविध साधनानी ओलिताखाली असलेले तालुकावार क्षेत्र

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	वर्ष	ओलिताखालील क्षेत्र		ओलिता- खालील निव्वळ क्षेत्र [४-५]	ओलिता- खालील एकूण क्षेत्र
१	२	३	४	५	६	७
	जिल्हा बेरीज	१९८४-८५	२००८	९१८	२९२६	३४५५
		१९८८-८९	१३३२	१३४१	२५७३	३३१७
				११४४	२४०६	
१]	रत्नागिरी	१९८४-८५	५६१	३४२	९१०	९५०
		१९८८-८९	५१	२३८	२८९	५५१
२]	गुहागर	१९८४-८५	१६७	२०९	३७६	६१४
		१९८८-८९	१३	१३७	१५०	३३०
३]	दापोली	१९८४-८५	४६२	१९५	६५७	६५७
		१९८८-८९	९१२	४४८	१३६०	१४१०
४]	मंडणगड	१९८४-८५	४१	३५	७६	७६
		१९८८-८९	१७	३३	४०	१६०
५]	खेड	१९८४-८५	२२	७	२९	२९
		१९८८-८९	-	-	-	३२
६]	चिपळूण	१९८४-८५	६३	६	६९	६९
		१९८८-८९	५१	११४	१६५	१६४
७]	संगमेश्वर	१९८४-८५	२३४	१४	२४८	२४८
		१९८८-८९	२०३	७२	२७५	३४६
८]	लांजा	१९८४-८५	११४	३९	१५३	२१३
		१९८८-८९	१५	१२	२७	९४
९]	राजापूर	१९८४-८५	३७४	६४	४०८	५९९
		१९८८-८९	७०	१००	१७०	२३०

टीप :- १९८८-८९ या वर्षाची आकडेवारी तात्पुरती आहे.

आधार :- १] कृषि संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे.
२] जिल्हा अतु व पिके अहवाल १९८८-८९

तक्ता क्र. १३५

निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे तालुकावार क्षेत्र

जिल्हा - रत्नागिरी.

[क्षेत्र हेक्टरमध्ये]

जिल्हा / तालुका	वर्ष	तांदुळ	गहू	खरीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	बाजरी	मका	वरी	इतर तृण- धान्ये	एकूण तृणधान्ये	हर- भरा	तूर	मूग	इतर कडधान्ये	एकूण कडधान्ये
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
जिल्हा बेरीज	१९८४-८५	५६२	-	-	-	-	-	-	९१	६६०	-	-	-	-	-
	१९८८-८९	३१६	-	-	-	-	-	-	१३५	४५१	४८	-	१०	५४४	६०२
१] रत्नागिरी	१९८४-८५	४५	-	-	-	-	-	-	-	४५	-	-	-	-	-
	१९८८-८९	५१	-	-	-	-	-	-	-	५१	-	-	-	११३	११३
२] गुहागर	१९८४-८५	२०	-	-	-	-	-	-	-	२०	-	-	-	-	-
	१९८८-८९	२०	-	-	-	-	-	-	-	२०	४८	-	४	४८	१००
३] दापोली	१९८४-८५	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८८-८९	-	-	-	-	-	-	-	४५	४५	-	-	-	४५	४५
४] मंडणगड	१९८४-८५	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८८-८९	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	९८	९८

तक्ता क्र. ३.५ [चालू]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
५] खेड	१९८४-८५	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८८-८९	३२	-	-	-	-	-	-	-	३२	-	-	-	-	५
६] चिपळूण	१९८४-८५	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८८-८९	-	-	-	-	-	-	-	९०	९०	-	-	-	-	-
७] संगमेश्वर	१९८४-८५	१७०	-	-	-	-	-	-	-	१७०	-	-	-	-	-
	१९८८-८९	११८	-	-	-	-	-	-	-	११८	-	-	-	२०६	२०६
८] लांजा	१९८४-८५	६६	-	-	-	-	-	-	-	६६	-	-	-	-	-
	१९८८-८९	४७	-	-	-	-	-	-	-	४७	-	-	६	३४	४०
९] राजापूर	१९८४-८५	२६८	-	-	-	-	-	-	९१	३५९	-	-	-	-	-
	१९८८-८९	४८	-	-	-	-	-	-	-	४८	-	-	-	-	-

तक्ता क्र. ३.५ [चालू]

१	२	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२
५] खेड	१९८४-८५	—	—	२२	—	२२	११	६	३९	—	—	—	—	—	—	—	—
	१९८८-८९	३२	—	—	—	—	—	—	३२	—	—	—	—	—	—	—	—
६] चिपळूण	१९८४-८५	—	२९	११	—	११	११	४	५५	—	—	—	—	—	—	१४	—
	१९८८-८९	९०	६	५	१०	१५	२१	२२	१५४	—	—	—	३	—	—	७	—
७] संगमेश्वर	१९८४-८५	१७०	३१	१९	—	१९	२	१४	२३६	—	—	—	—	—	—	१२	—
	१९८८-८९	३२४	३	६	४	१०	६	—	३४३	—	—	—	—	—	—	३	—
८] लांजा	१९८४-८५	६६	११	८४	—	८४	९	३५	२०५	—	—	—	—	—	—	८	—
	१९८८-८९	८७	१	—	—	—	६	—	९४	—	—	—	—	—	—	—	—
९] राजापूर	१९८४-८५	३५९	२	१५९	—	१५९	१५	—	५३५	—	—	—	—	—	—	६४	—
	१९८८-८९	४८	—	८४	१०	९४	२७	—	१६९	—	—	—	२	—	—	५९	—

तक्ता क्र. ३.५ [चालू]

जिल्हा / तालुका	वर्ष	एकूण गळीताची धान्ये	तंबाखू	इतर औषधी व मादक पदार्थ	एकूण औषधी व मादक पदार्थ	चा-याची पिके	हिरवळी पिके	संकीर्ण अखाद्य पिके	एकूण अखाद्य पिके	एकूण ओलिता- खालील क्षेत्र
१	२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१
जिल्हा बेरीज	१९८४-८५	१०७९	-	-	-	-	-	-	१०७९	३४५५
	१९८८-८९	१२६५	-	-	-	-	-	-	१२६५	३३१७
१] रत्नागिरी	१९८४-८५	४४०	-	-	-	-	-	-	४४०	९५०
	१९८८-८९	३०१	-	-	-	-	-	-	३०१	५५१
२] गुहागर	१९८४-८५	३७२	-	-	-	-	-	-	३७२	६१४
	१९८८-८९	४	-	-	-	-	-	-	४	३३०
३] दापोली	१९८४-८५	१५७	-	-	-	-	-	-	१५७	६५७
	१९८८-८९	८८६	-	-	-	-	-	-	८८६	१४१०
४] मंडणगड	१९८४-८५	१२	-	-	-	-	-	-	१२	७६
	१९८८-८९	-	-	-	-	-	-	-	-	१६०

तक्ता क्र. ३. ५ [समाप्त]

१	२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१
५] खेड	१९८४-८५	-	-	-	-	-	-	-	-	२९
	१९८८-८९	-	-	-	-	-	-	-	-	३२
६] चिपळूण	१९८४-८५	१४	-	-	-	-	-	-	१४	६९
	१९८८-८९	१०	-	-	-	-	-	-	१०	१६४
७] संगमेश्वर	१९८४-८५	१२	-	-	-	-	-	-	१२	२४८
	१९८८-८९	३	-	-	-	-	-	-	३	३४६
८] लांजा	१९८४-८५	८	-	-	-	-	-	-	८	२१३
	१९८८-८९	-	-	-	-	-	-	-	-	९४
९] राजापूर	१९८४-८५	६४	-	-	-	-	-	-	६४	५९९
	१९८८-८९	६१	-	-	-	-	-	-	६१	२३०

टीप :- १९८८-८९ या वर्षाची माहिती तात्पुरती आहे.

आधार :- १] कृषि संचालनालय, पुणे.

२] जिल्हा ऋतु व पिके अहवाल १९८८-८९

तक्ता क्र. ३६ [अ]

तालुकावार सिंचन विहिरी व इतर विहिरी

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	वर्ष	विहिरींची एकूण संख्या	वापरात असलेल्या विहिरींची संख्या	वापरात नसलेल्या विहिरींची संख्या	इतर विहिरींची संख्या	वापरात असलेल्या विहिरींवर बसविलेले	
							डिझेल पंप	विजेचे पंप
१	२	३	४	५	६	७	८	९
	<u>जिल्हा बेरीज</u>	१९८४-८५	२०१९२	४१९८	१२९०	१४७०४	९१	४४५
		१९८८-८९	२०९८७	५६४७	४६७	१४८७३	२१८	१३०३
१]	रत्नागिरी	१९८४-८५	२९२७	१५२२	८१०	५९५	-	८५
		१९८८-८९	३६४७	७१२	३१०	२६२५	-	८५
३]	गुहागर	१९८४-८५	१६१४	३९९	५४	११६१	-	४३
		१९८८-८९	२५१०	२०२०	-	४९०	१०२	६५१
३]	दापोली	१९८४-८५	३२८४	११४२	४४	२०९८	५४	१६९
		१९८८-८९	२२४०	१०९८	४४	१०९८	५४	१२५
४]	मंडणगड	१९८४-८५	६४८	२०८	१२	४२८	२२	७७
		१९८८-८९	५९०	१६०	-	४३०	२२	७७

तक्ता क्र. ३.६ [समाप्त]

१	२	३	४	५	६	७	८	९
५]	खेड	१९८४-८५	१३९४	८५	८५	१२२४	-	-
		१९८८-८९	१२४९	१७	-	१२३२	-	२४
६]	चिपळूण	१९८४-८५	२०८४	९८	५९	१९२७	-	२१
		१९८८-८९	२०३८	३९	५९	१९४०	-	३०
७]	संगमेश्वर	१९८४-८५	३४०८	७०	३८	३३००	-	३२
		१९८८-८९	३३८३	३२	३०	३३२१	-	६५
८]	लांजा	१९८४-८५	१७८३	१९५	१६३	१४२५	४	३
		१९८८-८९	२२०२	१०३२	-	११७०	३०	११५
९]	राजापूर	१९८४-८५	३०५०	४७९	२५	२५४६	११	१५
		१९८८-८९	३१२८	५३७	२४	२५६७	१०	६१

टीप :- १] तक्त्यातील १९८८-८९ या वर्षाची आकडेवारी तात्पुरती आहे.
२] डिझेल / विजेचे पंपसेट बसविलेल्या वापरात असलेल्या सिंगन विहिरींची आकडेवारी उपलब्ध नाही. तथापि स्तंभ क्र. ८ व ९ मध्ये विहिरीवर बसविलेल्या डिझेल / विजेचे पंपसेटची संख्या देण्यात आली आहे.

आधार :- १] कृषि संचालनालय, पुणे
२] जिल्हा ऋतु व पिके अहवाल १९८८-८९

तक्ता क्र. ३. ६[ब]

तालुकावार कूप नलिका, हातपंप आणि विद्युत पंप

जिल्हा - रत्नागिरी

वर्ष :- १९८९-९०

अ. क्र.	ता लु का	यशस्वी कूप नलिकांची संख्या	बसविलेल्या हात पंपाची संख्या	बसविलेल्या विद्युत पंपांची संख्या	बंद पडलेल्या हात पंपांची संख्या	बंद पडलेल्या विद्युत पंपांची संख्या
१	२	३	४	५	६	७
१]	रत्नागिरी	५	५	१	-	-
२]	गुहागर	६	६	-	-	-
३]	दापोली	१	१	-	-	-
४]	मंडणगड	-	-	-	-	-
५]	खोड	१७	१७	-	-	-
६]	चिपळूण	१३	१३	-	-	-
७]	संगमेश्वर	३	३	२	-	-
८]	लांजा	२	२	१	-	-
९]	राजापूर	१५	१५	१	-	-
एकूण :-		६२	६२	५	-	-

टीप :- सदर वर्षात बंद पडलेल्या हातपंप व विद्युत पंपांची दुरुस्ती त्याच वर्षात करून घेतलेली आहे. त्यामुळे स्तंभ ६ व ७ खालील माहिती "निरंक" आहे .

आधार :- वरिष्ठ भू-वैज्ञानिक, भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा, रत्नागिरी व कार्यकारी अभियंता, लघुपाटबंधारे विभाग, जिल्हा परिषद, रत्नागिरी .

तक्ता क्र. ३. ७

विहिरीखेरीज लघुपाटबंधा-यांची कामे [१९८८-८९ या वर्षाकरिता]

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	उपयोगात नसलेली कामे				उपयोगात असलेली कामे				ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व हेक्टर]				वापरातील कामीचे लाभक्षेत्र [हेक्टर]			
		जिल्हा परिषद	राज्य व सहकारी	खाजगी	एकूण	जिल्हा परिषद	राज्य व सहकारी	खाजगी	एकूण	जिल्हा परिषद	राज्य व सहकारी	खाजगी	एकूण	जिल्हा परिषद	राज्य व सहकारी	खाजगी	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८
	जिल्हा बेरीज	२८९	१३	-	३०२	२८०	२४	-	३०४	१०६७	१८४	-	१२५१	१५७३	१०३७	-	२६१०
१]	रत्नागिरी	२१	-	-	२१	३९	-	-	३९	७२	-	-	७२	२१	-	-	२१
२]	गुहागर	१६	१	-	१७	१०	२	-	१२	२१	३१	-	५२	२१	१४२	-	१६३
३]	दापोली	९	१	-	१०	४०	२	-	४२	९४	१२	-	१०६	१५३	१५२	-	३०५
४]	मंडणगड	१५	३	-	१८	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५]	खेड	९३	३	-	९६	८	४	-	१२	१६	३३	-	४९	२४	३८४	-	४०८
६]	चिपळूणा	६४	५	-	६९	६४	३	-	६७	४६२	११	-	४७३	४६२	२६२	-	७२४
७]	संगमेश्वर	२७	-	-	२७	३२	४	-	३६	२४५	३८	-	२८३	४६०	३८	-	५१० <i>sel</i>
८]	लांजा	१८	-	-	१८	३३	६	-	३९	१४७	५४	-	२०१	१९८	५४	-	२५२
९]	राजापूर	२६	-	-	२६	५४	३	-	५७	३	५	-	८	१६४	५	-	१६९

आधार :- कार्यकारी अभियंता लघुपाटबंधारे विभाग चिपळूणा [२] कार्यकारी अभियंता पाटबंधारे विभाग, रत्नागिरी

[३] कार्यकारी अभियंता, लघुपाटबंधारे विभाग, जिल्हा परिषद, रत्नागिरी [४] जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. ३.८

मध्यम व मोठे पाटबंधारे प्रकल्प यामुळे भिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे

जिल्हा - रत्नागिरी

[३० जून १९९०]

अ. क्र.	बाब	मोठे प्रकल्प	मध्यम प्रकल्प
१	२	३	४
१]	प्रकल्पाचे नाव	या जिल्ह्यात मोठे पाट- बंधारे प्रकल्प नाहीत.	नातुवाडी मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प
२]	प्रकल्पाचे स्थान		कसबा नातु ता. खेड
३]	अ] काम पूर्ण होण्याचे संभाव्य वर्ष		काम अपूर्ण आहे
	ब] अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे संभाव्य वर्ष		जून १९९३
	क] प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च [लाख रुपयात]		रु. २२१३
४]	धरण		
	अ] मंजूर झालेली उंची [मीटरमध्ये]		४५.२५ मी.
	ब] पूर्ण झालेली उंची [मीटरमध्ये]		४५.२५ मी.
५]	कालवा		
	अ] सकुण लांबी [कि.मी.]		३६
	ब] पूर्ण लांबी [कि.मी.]		३०.४०
			गडगडी मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प
			कुचाबे, ता. संगमेश्वर
			प्राथमिक कामांना सुरुवात झालेली आहे.
			मुख्य धरणाचे काम सुरु झाले पासून ५ वर्षे
			रु. १५११-७३
			६६.७७५ मी
			अद्याप धरणाचे काम सुरु नाही
			४३
			अद्याप कालव्याच्या कामांना सुरुवात झालेली नाही

।
२६
।

तक्ता क्र. ३.८ [समाप्त]

अ. क्र.	बाब	मोठे पकल्प	मध्यम पकल्प	
१	२	३	४	
६]	कमाल क्षमता [दशलक्ष घनमीटर]	-	२८.०८	६६.६२९
७]	३१/३/९० रोजीचा प्रत्यक्ष साठा	-	१२.६२३	काही नाही.
८]	सकूण लाभक्षेत्र [हेक्टर]	-	२३९०	४०२५
९]	लाभक्षेत्राखालील लागवडीलायक क्षेत्र	-	२१३९	३२२०
१०]	पकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली येणारे क्षेत्र [हेक्टर]	-	२०५०	२५७६
११]	सद्या ~~२४६२५२०~~ ओलिताखाली असलेले क्षेत्र [हेक्टर]	-	-	-
	अ) बारमाही	-	-	-
	ब) हंगामी	-	२५७	काही नाही.

आधार :- कार्यकारी अभियंता, रत्नागिरी पाटबंधारे विभाग [उत्तर] चिपळूण

तक्ता क्र. ३.२

वहित धारण जमिनीची संख्या व त्याची क्षेत्रफळ, ओलिताखाली असलेल्या धारण जमिनी आणि ओलिताखालील

निव्वळ क्षेत्र व वहितीच्या प्रकारानुसार आणि क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहित धारण जमिनीची संख्या [१९८०-८१]

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी	वैयक्तिक धारण		सयुक्त धारण		सत्यांचे धारण		एकूण धारण		पूर्ण ओलिताखाली		पूर्ण जिरायत	
		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
१]	०.५ हेक्टरपेक्षा कमी	८२०८६	१७४५२	१०६२	२०७	३६१	५६	८३५०२	१७७२२	२७४	७५	८१८०८	१०४०६
२]	०.५-१ हेक्टर	३८७२२	२९७५३	४०४	२९७	३२	२८	३२१६५	३००७८	२७	२५	३८५७७	१५३७५
३]	१.०-२.० हेक्टर	४७२५२	७२३०५	४२५	७१६	२२	४०	४८४७६	७३०६१	४	४	४७८४६	२८६६१
४]	२.०-३.० -"	३१४४३	८०००२	२८८	६२७	१६	३२	३१४७७	८०७३८	-	-	३१३४८	२७८८४
५]	३.०-४.० -"	२०७४२	७१८२२	१२५४	१७५	७	२६	२१०१०	७२७२३	-	-	२०६६३	२४६६४
६]	४.०-५.० -"	१४५२२	६३४८२	१७४	७७६	१२	५४	१४७०८	६४३१२	-	-	१४४५२	१९२४३
७]	५.०-६.० -"	१०१४७	५५८८६	१४५	७२२	४	२०	१०२२६	५६६२८	-	-	१००८१	१७३६२
८]	६.०-७.५ -"	९७१२	६४७२२	१६३	१११२	३	१२	९८७८	६५२३०	-	-	९६४३	१७७८०
९]	७.५-१०.० -"	८९८४	७७४८२	१८३	१५६२	११	२४	९१७८	७२१४५	-	-	८९०८	२०१३४
१०]	१०.०-२०.० -"	९७१२	१३४०५५	२७१	३७४६	१३	१८७	१०००३	१३७२२८	-	-	९६६२	३२४३५
११]	२०.०-३०.० -"	१६११	३२०१६	७२	१८२२	६	१४०	१६२६	४०९७८	-	-	१६२२	६४२५
१२]	३०.०-४०.० -"	४१०	१४०१२	५०	१६८३	५	१८३	४६५	१५८८५	-	-	४४०	२२४२
१३]	४०.०-५०.० -"	१३३	६०२०	२७	११८५	२	८६	१६२	७३६१	-	-	१५५	१०२०
१४]	५०.० हेक्टर व त्यावरील	१११	८५४७	३१	१९२०	१२	२२१	१५४	१११५२८	-	-	१४७	१४४२
१५]	एकूण	२७६३०१	७३४७१७	३६२६	१७४७४	५२०	१९६३	२८०४७७	७५४१५४	३०५	१०४	२७५३२८	२२५०८०

तक्ता क्र. ३. १ [समाप्त]

अ. क्र.	क्षेत्रक श्रेणी	अंश: ओलिताखाली			संपूर्ण मालकीचे		पूर्णगणे भाडेपट्टीचे		अंश: मालकीचे		अंश: भाडेपट्टीचे	
		संख्या	एकूण	ओलिता खालील क्षेत्र	संख्या	क्षेत्र	संख्या	क्षेत्र	संख्या	एकूण क्षेत्र	भाडे-पट्टीचे क्षेत्र	मालकीचे क्षेत्र
१०	२	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५
१]	०.५ - हेक्टरपेक्षा कमी	१७२७	५५४	८७	८१२२७	१६९२९	१३५५	४७२	८५७	१७८	१४३	३२१
२]	०.५ - १.० हेक्टर	५६१	३६१	९०	३८२४९	२९३८९	२४७	१८९	६६९	२९५	२०५	५००
३]	१.० - २.० -"	६२६	७२४	११४	४७३८४	७१४६३	२०३	२९९	८८९	९०२	२९७	१२९२
४]	२.० - ३.० -"	३९९	८७४	८२	३११७८	७२४२४	९६	२३६	४७३	८०८	२७०	१०७८
५]	३.० - ४.० -"	२७७	११०८	६४	२०५२२	७१२८१	७२	२४२	३४६	८५२	३४१	११९३
६]	४.० - ५.० -"	२४२	९९४	६५	१४५०३	६३४११	२१	९२	१८४	६१७	१९९	८१६
७]	५.० - ६.० -"	२१५	५५३	५६	१०१३०	५५८०७	६	३४	१६०	६३०	९२७	८५७
८]	६.० - ७.५ -"	२३६	१०३२	६७	९६८९	६४६९९	१३	८५	१७६	७८९	३५७	११४६
९]	७.५ - १०.० -"	२७०	१३०८	६८	८९९६	७७५६१	-	-	१८२	११०१	४८३	१५८४
१०]	१०.० - २०.० -"	३४१	१८६१	१२३	९७९२	१३५१८	६	९०	२०५	२०४८	५६२	२७१०
११]	२०.० - ३०.० -"	७४	७४३	३३	१६७३	४०४१०	१	२५	२२	३९८	१४५	५४३
१२]	३०.० - ४०.० -"	२५	२७१	२०	४५८	१५६४२	२	७०	५	१२७	४६	१७३
१३]	४०.० - ५०.० -"	७	८५	३	१६०	७२७१	-	-	२	७३	१७	९०
१४]	५०.० हेक्टर व त्या वरील	७	१२०	५	१५२	११३८८	-	-	२	७०	७०	१४०
		४८१४	१०५८८	८७७	२७४२५३	७३९८६३	२०२२	१८४१	४१७२	८९८८	३४६२	१२४५०

टीप :- माहिती तात्पुरत्या स्वभावी आहे .
 आधार :- महाराष्ट्र शासनाच्या कृषी विभागाचे १९८० -८१ सालचे घेतलेल्या कृषी मजनेतील सांख्यिकी तक्ते .

तबला क्र. ३. १०

पशुगणना १९८७ नुसार तालुकावार कृषि विषयक अवजारे

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	नांगरांची संख्या		गाडयांची संख्या	उसाचे चरक		ओ लिता साठी तैलावर चालणारे	ओ लिता- साठी विद्युत पंप	ट्रॅक्टर्स	तेल घाणी	
		लाकडी	लोखंडी		शक्तिवर चालणारे	बैलाच्या मदतीने चालणारे				५ किलो व त्यापेक्षा अधिक	६ किलो पेक्षा कमी
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
	जिल्हा बेरीज	१५१६४२	१२५	१०५४	-	-	२२४	४५०	-	-	-
१]	रत्नागिरी	२०१३०	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२]	गुहागर	१०९९०	-	२१०	-	-	-	२४	-	-	-
३]	दापोली	१६७२३	१९	-	-	-	-	-	-	-	-
४]	मंडणगड	७०८८	२	१४२	-	-	५	७०	-	-	-
५]	खेड	१३९०८	-	२५७	-	-	१२१	४३	-	-	-
६]	चिम्बूण	१७२७१	-	-	-	-	२९	१५८	-	-	-
७]	संगमेश्वर	२२८६९	-	-	-	-	-	-	-	-	-
८]	लांजा	१८०६१	११	२४१	-	-	-	६९	-	-	-
९]	राजापूर	२४६०३	९३	१०४	-	-	६९	८६	-	-	-

आधार :- पशुगणना १९८७

तक्ता क्र. ३-११

दुष्काळ, टंचाई सदृश्य परिस्थितीची माहिती [१९८९-९० वर्षाकरिता]

जिल्हा- रत्नागिरी

अ. क्र.	बाब	जिल्ह्याची एकूण	तालुके								
			रत्नागिरी	गुहागर	दापोली	मंडणगड	खेड	चिपळूण	संगमेश्वर	लांजा	राजापूर
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२

अ] दुष्काळ व तीव्र टंचाई

१] तालुक्यातील एकूण गावांची संख्या	१३९२	१७७	१२२	१७०	१०६	१५६	१५८	१९१	१०१	२११
२] गुस्त गावांची संख्या										
३] गुस्त लोकसंख्या										
४] जमीन महसुलामध्ये पूर्ण निलंबन दिलेल्या गावांची संख्या										
५] अंदाजित हानी [समयामध्ये]										
६] अ] पीक न येणे										
ब] पशुधन, मालमत्ता इ. हानी										
७] मदतीची हाती घेतलेली कामे										
८] कामावर घेतलेल्यांची संख्या										
९] केलेला खर्च [समयामध्ये]										
१०] शेतजमीन अधिनियमाखाली दिलेल्या तगाईची रक्कम [समयात]										

१९८९-९० या वर्षात या जिल्ह्यात कोणतेही गाव दुष्काळी म्हणून जाहीर करणेत आलेले नाही.

ब] अवर्षण सदृश्य परिस्थिती

१९८९-९० या वर्षात या जिल्ह्यात अवर्षण सदृश्य परिस्थिती जाहीर करणेत आली नव्हती.

सं. १-१०

तक्ता क्र. ३-११ [समाप्त]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
क) पुर											
१]	तालुक्यातील एकूण गावांची संख्या	१३२२	१७७	१२२	१७०	१०६	१५६	१५८	१२१	१०१	२११
२]	ग्रस्त गावांची संख्या	४७	५	-	-	-	-	३	१८	१	२०
३]	ग्रस्त लोकसंख्या	२३५२३	१७२७	-	-	-	-	६२१२	६३३२	७०५	८५३३
४]	जमीन महसुला मध्ये पूर्ण निलंबन दिलेल्या गावांची संख्या	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५]	अंदाजित हानी ['००० रुपये]	७३४	१११	-	-	-	-	-	१०३	७४	४४६
६]	अ) पीक न येणे										
	क्षेत्र [हेक्टर]	१५६८	१७०	-	-	-	-	१२	६१३	२६	६७७
	शेतकरी [संख्या]	८५६१	११५४	-	-	-	-	१३०	३७६०	६२२	२८२५
	नुकसान ['००० रुपये]	३२१४	३४	-	-	-	-	४	२०४२	४७२	१३५५
ब) पशुधन, मालमत्ता इ. हानी											
	पशुधन [संख्या]	४५	१	-	-	-	-	-	३१	-	१३
	पशुधन ['००० रुपये]	५८	२	-	-	-	-	-	४२	-	१४
	घरे, गोठे इ. ['००० रुपये]	४६२२	२२३	-	-	-	-	-	१७४७	८२	१८७०
७]	मदतीची हाती घेतलेली कामे	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
८]	कामावर घेतलेल्यांची संख्या	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
९]	केलेला खर्च -										
	घरे, गोठे इ. ['००० रुपये]	६१२	१२६	-	-	-	-	-	२३	१०२	३६८
	जनावरे ['००० रुपये]	३६	२	-	-	-	-	-	१६	-	१८
१०]	शेतजमीन अधिनियमाखाली दिलेल्या तगाईची रक्कम ['००० रुपये]	२६७	३२	-	-	-	-	२	७७	१२	१३०

टीप :- बाब १० मध्ये दर्शविलेली रक्कम ही अनुदाना [Subsidy] ची आहे. आधार :- जिल्हाधिकारी कार्यालय, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. ३.१२

टंचाईच्या पूर्वेतिहासानुसार कठीण व इतर टंचाईग्रस्त भाग

ठरविण्याबाबत माहिती [वर्ष १९८९-९०]

जिल्हा - रत्नागिरी.

जिल्हा/तालुका	मंडळ	मंडळातील गावांची संख्या	ग्रस्त गावांची संख्या
जिल्हा बेरीज	४८	१३६१	१९८९-९० यद
१] रत्नागिरी	रत्नागिरी	२२	वर्षात टंचाई
	कोतवडे	२२	परिस्थिती म्हणून
	तरवळ	२४	जाहीर करण्यात
	जयगड	२५	न आल्यामुळे या
	पाली	२७	सर्व बाबींची
	पावस	२४	माहिती "निरंक"
२] गुहागर	गुहागर	३०	आहे.
	पालशेत	३२	
	हेदवी	३१	
	तवसाळ	२९	
३] दापोली	दापोली	२८	
	वाकवली	३३	
	पालगड	४१	
	दाभाळ	३८	
	आंजले	३८	
४] मंडणागड	मंडणागड	४८	
	म्हापुळ	६०	

१	२	३
५] छोड	भारणो	३५
	लवेळ	१९
	घासणांद	२७
	आंबवली	३२
	छोड	१८
	शिर्षा	२४
६] चिपळूणा	चिपळूणा	२१
	रामपूर	२५
	हारवते	२८
	शिरगांव	२१
	कळकवणे	२२
	वहाळ	२२
	सावडे	२७
७] संगमेश्वर	कडवई	२१
	फणसवळे	२५
	देवसुहा	३०
	आंगवली	२८
	कोंडगांव	२३
	भांबळे	२६
	माखाजन	१८
	वरभागी, संगमेश्वर	२०
८] लांजा	लांजा	२६
	भांबेड	२६
	साटवली	२५
	पुनस	२५
९] राजापूर	राजापूर	२८
	जैतापूर	३७
	नाटे	३१
	कोडये तर्फे सौंदळ	३९
	पाचल	२३
	ओणगी	३५

पृष्ठ

आधार:- जिल्हाधिकारी कार्यालय, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. ४.१

तालुकावार पशुधन [१९८७ च्या पशुगणने प्रमाणे]

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	ता लु का	विदेशी/संकरित गायी व बैल							विदेशी / संकरित	
		अडीच वर्षावरील बैल			अडीच वर्षावरील गायी				अडीच वर्षापर्यंतची वासरे	संकरित गायी व बैल
		खच्ची केलेले	खच्ची न केलेले	एकूण	दुभत्या	एकदाही न व्यायलेल्या व आटलेल्या	इतर	एकूण गायी		
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
	जिल्हा क्षेत्रीज	१२६४	८७०	२१३४	४८१६	३१८०	१४७	८१४३	७०१३	१७३८९
१]	रत्नागिरी	१८	६१	७९	२७४	९३	२	३६९	२३६	६८४
२]	गुहागर	९४	८	१०२	३६७	२८६	-	६५३	५४९	१३०४
३]	दापोली	१२०	११५	२३५	५७८	५२१	११	१११०	११५०	२४९५
४]	मंडणगड	२	८	१०	६०	३४	४	९८	२१९	३२७
५]	खेड	१९३	९५	२८८	१०३३	६७४	१८	१७२५	१४०३	३४१६
६]	चिपळूण	६८६	४८३	११६९	११५०	७७०	१०३	२०२३	१५२३	४७१५
७]	संगमेश्वर	६२	४९	१११	९९४	५४४	९	१५४७	१३२२	२९८०
८]	लांजा	६३	४३	९६	३१५	२३५	-	५५०	४९७	११४३
९]	राजापूर	३६	८	४४	४५	२३	-	६८	११३	२२५

तक्ता क्र. ४.१ [चालू]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	देशी गायी व बैल														
		तीन वर्षावरील बैल					तीन वर्षावरील गायी					विदेशी/संकरित व देशी सकुण गायी व बैल				
१	२	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४		
	जिल्हा बेरीज	९३	२६१५५	२१५९८२	७०३२	२४२२६२	६०४७७	२०७८२	-	९४६	१५२२०५	१२१२०४	५२२६७१	५३९९६०		
१]	रत्नागिरी	५	४१८९	२६२४२	८३४	३१२७७	७३००	७२४०	-	१७	१४५५७	८७४२	५५२७६	५५९६०		
२]	गुहागर	-	१३७	१२७७९	१०६	२००२२	२७१२	८००७	-	२	१०७२१	७६६१	३८४०४	३९७०८		
३]	दापोली	१०	२२२०	२६०१२	२१६१	३०४०३	८०८५	१२७२२	-	३३०	२११३७	२०६१०	७२१५०	७४६४५		
४]	मंडणगड	६	१४२४	११३८२	८९७	१३७०२	२८४५	७६६६	-	२५	१०५३६	२०१२	३३२६४	३३५९१		
५]	खेड	२४	१६८५	२१०३४	८८२	२३६१५	८९२०	२५०३	-	१३	१८४३६	१७१५२	५९२०३	६२६१९		
६]	जिम्हण	-	६२२७	२६२७१	७८६	३४०५४	११३१७	१४१२४	-	५३	२५४२४	१९१२७	७८६७५	८३३९०		
७]	संगमेश्वर	१८	६९३४	२७५६४	३३६	३४८४२	८८५०	१३१६१	-	२०२	२२२१३	१७६५७	७४७१२	७७६९२		
८]	लांजा	२८	१२५७	२४८१२	३३९	२६४३६	३९८२	८९५५	-	१४७	१३०८४	१०६५३	५०१७३	५१३१६		
९]	राजापूर	२	२०१२	३१४८९	७०१	३४२०४	६४६६	२४०४	-	१५७	१६०२७	१०५८३	६०८१४	६१०३९		

तक्ता क्र. ४.१ [चालू]

अ. क्र. जिल्हा/तालुका

म्हशी व रेडे

१	२	तीन वर्षावरील रेडे					तीन वर्षावरील म्हशी					३५	३६	३७
		केवळ पैदाशी साठी ठेवलेले	पैदाशीसाठी व कामासाठी ठेवलेले	फक्त कामा साठी	इतर	एकूण	पैदाशीसाठी		फक्त कामा- साठी	इतर	एकूण			
							दुधत्या	आटलेल्या व न व्यायलेल्या						
	जिल्हा बेरीज	२९५	४२३९	२०३६५	१०२३	२५९२२	१९८५१	१९११३	-	२९५	३९२५९	२५३६९	९०५५०	६३०५१०
१]	रत्नागिरी	१	६७९	४१७३	९५	४९४८	३८४४	२१३४	-	१०	५९८८	२६६३	१३५९९	६९५५९
२]	गुहागर	-	२३	७३०	३६	७८९	६१५	१०२२	-	९	१६४६	८२५	३२६०	४२९६८
३]	दापोली	७२	१३२०	३२०३	४८८	४९९०	२८७४	३४३१	-	१५८	६४६३	६५४१	१७९९४	९२६३९
४]	मंडणगड	४	१५०	१२१५	११९	१४८८	६८१	११७०	-	४	१८५५	१२५७	४६००	३८१९१
५]	खेड	१९	३७८	२८८७	९४	३३७८	२६६४	२२७०	-	२	४९३६	३३२६	११६४०	७४२५९
६]	चिपळूण	१४३	६०९	१५३२	८७	२३७१	२९९०	२८९९	-	१९	५९०८	३४२५	११७०४	९५०९४
७]	संगमेश्वर	४०	९४२	१७२६	३६	२७४४	२८९७	२४१६	-	१७	५३३०	३३२३	११३९७	८९०८९
८]	लांजा	४	८६	१८९४	३६	२०२०	१०३७	१४१७	-	३८	२४९२	१६६७	६१७९	५७४९५
९]	राजापूर	५	१५२	३००५	३२	३१९४	२२४९	२३५४	-	३८	४६४१	२३४२	१०१७७	७१२१६

तक्ता क्र. ४.१ [समाप्त]

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	मेंढया	बक-या	घोडे व शिंगरे	इतर पशुधन	एकूण पशुधन	एकूण कोषडया	एकूण कुकुटादी पक्षी
१	२	३	४	५	६	७	८	९
	<u>जिल्हा बेरीज</u>	<u>२६१</u>	<u>७९५६१</u>	<u>-</u>	<u>२३४०३</u>	<u>७३३७३५</u>	<u>१०८६६५२</u>	<u>१०८६७७४</u>
१]	रत्नागिरी	६६	९५९८	-	३२७९	८२५०२	१५७३३५	१५७३३५
२]	गुहागर	४१	३११०	-	५३७	४६६५६	७३१६०	७३१६०
३]	दापोली	३४	१०७५६	-	५३८८	१०८८१७	१४२४७३	१४२५७६
४]	मंडणगड	-	४६२४	-	१२४७	४४०६२	५१०८१	५११००
५]	खेड	-	८०२१	-	२८३९	८५११९	१५४३५६	१५४३५६
६]	चिपळूण	-	७८८२	-	२६२९	१०५६०५	१५६०६९	१५६०६९
७]	संगमेश्वर	-	१३१९६	-	२२०५	१०४४९०	१४३८७८	१४३८३७
८]	लांजा	६४	९२९२	-	१९६३	६९८१४	७७०७६	७७०७६
९]	राजापूर	५६	१३०८२	-	२३१६	८६६७०	१३१२२४	१३१२२४

आधार :- पशुगणना वर्ष १९८७

तक्ता क्र. ४.२

जिल्हयातील पशुवैद्यकीय संस्थांची तालुकावार संख्या

जिल्हा - रत्नागिरी

[वर्ष १९८९-९० करिता]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	पशुवैद्यकीय संस्थांचा प्रकार													
		पशुवैद्यकीय शव- चिकित्सा- लय	पशुवैद्यकीय दवाखाने	राज्य स्तर	स्थानिक स्तर	पशुवैद्य- कीय- पथभो- पचार केंद्र	पशुरोग अन्वेषण प्रयोगशाळा	राज्य विभा- गीय	फिरते पशु रोग नियंत्रण पथके	फिरते पशुवैद्य कीय दवाखाने	दक्षता पथके	कृत्रिम रेतन प्रशिक्षण केंद्रे	विभा गीय- कृत्रिम रेतन केंद्रे	जिल्हा कृत्रिम रेतन केंद्र [स्थानिक]	आधार- भूत गाव केंद्रे
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
	जिल्हा बेरीज	१	-	१९	३२	-	१	१	-	-	-	६	१	१	
१]	रत्नागिरी	-	-	३	२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
२]	गुहागर	-	-	२	२	-	-	६	-	-	-	१	-	-	
३]	दापोली	-	-	२	४	-	-	-	-	-	-	१	-	-	
४]	मंडणगड	-	-	२	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
५]	खेड	-	-	२	३	-	-	-	-	-	-	१	-	-	
६]	चिपळूण	१	-	१	७	-	१	१	-	-	-	१	१	-	
७]	संगमेश्वर	-	-	३	४	-	-	-	-	-	-	१	-	-	
८]	लांजा	-	-	१	४	-	-	-	-	-	-	-	-	१	
९]	राजापूर	-	-	३	५	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

तक्ता क्र. ४.२ [समाप्त]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	पशुवैद्यकिय संस्थांचा प्रकार						
		कृत्रिम रेतन उपकेंद्रे			पशुपैदास क्षेत्र	सधन कुक्कुट विकास गट	मेष पैदास क्षेत्र	शेळी पैदास क्षेत्र
१	२	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२
		जिल्हापरिषदां- कडील	आधारभूत ग्रामकेंद्रा- कडील	विभागीय कृत्रिम रेतन केंद्राकडील				
१	जिल्हा बेरीज	५१	६	७५	-	१	-	-
२	१] रत्नागिरी	५	२	-	-	-	-	-
३	२] गुहागर	४	-	१०	-	-	-	-
४	३] दापोली	६	-	९	-	-	-	-
५	४] मंडणगड	३	-	६	-	-	-	-
६	५] खेड	५	-	१६	-	-	-	-
७	६] चिपळूण	८	-	२०	-	१	-	-
८	७] संगमेश्वर	७	-	१४	-	-	-	-
९	८] राजापूर	५	-	-	-	-	-	-
१०	९] राजापूर	८	-	-	-	-	-	-

आधार :- जिल्हा पशु संवर्धन उपसंचालक, चिपळूण

तक्ता क्र. ४.३

रोगांच्या प्रकारानुसार पशुंच्या मृत्युंची संख्या [१९८९-९० वर्षाकरिता]

जिल्हा - रत्नागिरी

संसर्गजन्य व बांडगूळजन्य रोग	१९८९-९०	
	ला ग ण	मृत्यु
१	२	३
<u>एकूण पशु धनांची मृत्यु संख्या</u>	१५९	६७
<u>I] गाथी व म्हशी</u>		
१] घटसर्प	२७	१४
२] लाल्या	५९	-
३] फ-या	२	२
४] फासी	-	-
५] स-या	-	-
६] इतर [आंत्र विषार]	७१	५१
<u>एकूण</u>	१५९	६७
<u>II] मेंढया व बक-या</u>		
१] फ-या	-	-
२] न्युमोनिया	-	-
३] पायलाग व लाल्या	-	-
४] इतर	-	-
<u>III] कोंबडया</u>		
१] राणीखेत [मानमोडी]	-	-
२] देवी	-	-
३] बोळकांडी	-	-
४] इतर	-	-
<u>एकूण :-</u>	-	-

आधार :- जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद,
रत्नागिरी.

तक्ता क्र. ४.३ [अ]

विविध पशुवैद्यकिय संस्थांचे कार्य [१९८९-९० वर्षाकरिता]

जिल्हा - रत्नागिरी

जिल्हा/तालुका	उपचार केलेल्या जनावरांची संख्या	खर्च्यकरण केलेल्या गुरांची संख्या	कृत्रिम गर्भधारणा केलेल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भधारणेअंतर्गत जन्मास आलेल्या वासरांची संख्या	लस टोचलेल्या जनावरांची संख्या	
१	२	३	४	५	६	
जिल्हा बेरीज				सकूण वासरे	स्तंभ ५ अ पैकी संकरीत वासरांची संख्या	७
जिल्हा बेरीज	१७४५८१	१००००	१५६२७	४५७७	३४५६	१६५००१७
१] रत्नागिरी:-	८७१२	८३०	४४६	८५	३९	८९११६
२] गुहागर	१६३०३	११२४	१००५	४४०	३६०	१८८६२७
३] दापोली	२२६१२	१५००	१९१७	६३६	४५४	२१७३१६
४] मंडणगड	५४४३	२५२	१४७	३२	१८	५४४११
५] खेड	१८६७३	१२४८	३२४५	७८२	६३३	२६०१०५
६] चिपळूण	४६९९३	१७२९	४५२१	१२४१	९५९	२६३९८०
७] संगमेश्वर	२५०००	१५९१	३००२	९०८	६९३	२४२०६१
८] लांजा	१४३७३	१३३३	९९६	३७७	२५७	२०१३३५
९] राजापूर	१६४७२	३९३	४१८	७६	४२	१३९४६६

आधार :- जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, रत्नागिरी [चिपळूण]

तक्ता क्र. ४. ४

मान्यताप्राप्त पशुवधगृहे आणि प्रत्येक पशुवधगृहात कत्तल केलेल्या पशुची संख्या
[१९८९-९० वर्षासाठी]

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	नांव व तालुका	पशुवध गृहांची संख्या	एकूण कत्तल केलेली जनावरे						एकूण	
			गायी/बैल	म्हशी/रेडे	मेंढया	शेळ्या	डुकरे	इतर [कोषड्या]		
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	
१]	नगरपरिषद, रत्नागिरी	१	-	-	९९९	२२०	-	-	-	१०२१
२]	नगरपरिषद, चिपळूण	१	-	-	६२७५	६३११	-	-	-	१२५८६
३]	नगरपरिषद, राजापूर	१	-	-	९८	१५०१	-	६०४	-	२१०३
४]	नगरपरिषद, खोड	-	-	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हयाकरिता एकूण		३	-	-	१६३७२	८०३२	-	५०४	-	२४९०८

टीप :- १] जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद, रत्नागिरी यांनी रत्नागिरी जिल्हयामध्ये परवाना दिलेला एकही कत्तलखाना नाही.

२] वरील कत्तलखाने हे नगरपरिषद हद्दीत असून ते नगरपरिषदेच्या देखरेखलीखाली चालतात .

आधार :- नगरपालिका [सर्व]

तक्ता क्र. ४.५

जिल्हयातील वनक्षेत्र [१९८९ - ९०]

जिल्हा - रत्नागिरी

वि भा ग	रा खाी व	सु र क्षि त	अ व र्गी कृ त	स कु ण
१	२	३	४	५
१] सकूण	११.२९	-	५०.०२	६१.३१
२] महसुली	-	-	१.६०	१.६०
३] वन	११.२९	-	४८.४२	५९.७१

टीप:- माहीती अस्थायी आहे.

आभार:- वन सांख्यिकी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर

तक्ता क्र. ४. ६

जिल्ह्यातील मुख्य व गौण उत्पादने [वर्ष - १९८९-९०]

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	वन उत्पादन	उत्पादन हजार घनमीटर	मूल्य हजार रुपये
१	२	३	४
१]	इमारती लाकूड	-	-
२]	जळावू लाकूड	-	-
३]	चंदन	-	-
गौण वन उत्पादने किंमती			मूल्य समयात
अ]	बांबू	-	-
ब]	गवत	-	३५५
क]	विडीनाने	-	-
ड]	डिंक	-	-
इ]	इतर	-	-
१]	आपटा पाने	-	११२३५४
२]	मोहाची फळे	-	-
३]	खाणी व खनिजे	-	-
४]	हिरडा फळे	-	७५०
५]	आंबा	-	-
६]	इतर [काजूफळे]	-	५००
फ]	७] एकूण गौण उत्पादने	-	११२९५९

आधार :- उप विभागीय वन अधिकारी, विपक्षण

तक्ता क्र. ४. ७

जिल्हा - रत्नागिरी.

जिल्ह्यातील भूजल मत्स्यव्यवसाय [१९८९-९०]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	नदीची लांबी [कि. मी]	मत्स्यव्यवसायासाठी अनुकूल क्षेत्र तळी, सरोवरे व जलाशय यांचे एकूण क्षेत्र [हेक्टर]	मत्स्यव्यवसायासाठी आणलेले एकूण क्षेत्र [हेक्टर]	भूजल मत्स्य उत्पादन [मे. टन]	पकडलेल्या माशांची उत्पादकता मिळावेली किंमते [रुपये/लाखात]	मत्स्यव्यवसाय क्षेत्रासाठी वापरलेले मत्स्यबीज [लाखात]
१	२	३	४	५	६	७	८
	जिल्हा बेरीज	उ. ना.	९७५	५७३	उ. ना.	९७५	०.५०
१]	रत्नागिरी	-	-	२१	-	-	-
२]	गुहागर	-	१०८	७३	-	-	-
३]	दापोली	-	६४	६४	-	-	-
४]	मंडपगड	-	-	-	-	-	-
५]	खेड	-	२४५	१३९	-	-	-
६]	चिपळूण	-	१४३	८५	-	-	-
७]	संगमेश्वर	-	५८	५३	-	-	-
८]	लांजा	-	२६३	१३५	-	-	०.५०
९]	राजापूर	-	२४	२४	-	-	-

टीप - उ. ना. = उपलब्ध नाही

आधार - सहाय्यक संचालक, मत्स्यव्यवसाय संचालनालय, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. ४.८

जिल्ह्यातील सागरी मत्स्यव्यवसाय १९८९-९०

जिल्हा- रत्नागिरी

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	किना-याची लांबी [कि. मी]	सागरी मच्छिमारीचा व्यवसाय कर-णा-या गावांची/वाड्यांची संख्या	मासे उतरवि-साठी केंद्रे [संख्या]	सागरी मत्स्यो-त्पादन [मे. टन]	पकडलेल्या माशांची उत्पा-दकाला मिळा-लेली किंमत	माशांचा वापर [मे. टन]	उन्हात खारवलेले [मे. टन]
१	२	३	४	५	६	७	८	९
	जिल्हा बेरीज	१६७	९९	४९	७५८०४	२६८१.३०	१०७५६	३५९९
१]	रत्नागिरी	५६	४०	१८	३९७३५	१४०५.४९	५६३८	१८८७
२]	गुहागर	३८	१९	१४	७५३७	२६६.५९	१०६९	३५८
३]	दापोली	३५	१५	१३	१७०४४	६०२.८७	२४१८	८०९
४]	मंडणगड	२०	५	१	२४५१	८६.७०	३४६	११६
५]	खेड	-	-	-	-	-	-	-
६]	चिपळूण	-	१	-	-	-	-	-
७]	संगमेश्वर	-	२	-	-	-	-	-
८]	लांजा	-	-	-	-	-	-	-
९]	राजापूर	१८	१७	३	९०३७	३१९.६५	१२८३	४२९

आधार :- मा. संचालक, मत्स्यव्यवसाय, तारापोरवाला मत्स्यालय, मुंबई

तक्ता क्र. ५.१ [चालू]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
११]	२२० =	स्फिरीटचे उत्पादन	१	-	-	-	-	-	१	७५
१२]	२२१ -	दारु उत्पादन	१	-	१	४०	३०	१०	२३२००	-
१३]	२३३ -	गिरण्या व्यतिरिक्त [चरखा] इतर ठिकाणी सुत काढणे	१	१	-	-	-	-	-	-
१४]	२३६ -	यंत्र मागात सुती कापड विणणे व त्याचे परिकरण करणे	१	-	१	२३८	२३८	-	५११०७	-
१५]	२३९ -	सुती कापडाच्या इतर वस्तू बनविणे	१	-	१	४६	४६	-	१६२५२	-
१६]	२६१ -	सर्व प्रकारचे सुत, सुतळी दोर, जाळे व धाग्याचे उत्पादन करणे	१	-	१	९	८	१	२७३१	-
१७]	२६६ -	सुताचे तयार उत्पादन, पडदे, मच्छरदाण्या इ. [तयार कापड वगळून]	१	-	१	४	३	१	११२८	-
१८]	२७१ -	लाकड कापणे व नियोजन करणे [प्लायवुडशिवाय इतर]	२४	-	२४	५२	५२	-	१६१३०	-
१९]	२७६ -	लाकडी फर्निचर, फळ्या इ. बनविणे	३	-	३	१६	१६	-	४८००	-
२०]	२८० -	कागदी लगदा, पुठ्ठा आणि वृत्तपत्राच्या कागदाचे उत्पादन	२	२	-	-	-	-	-	-
२१]	२८१ -	कागद व पुठ्ठे यांच्या पासून बनविलेले डंबे व पेटया तयार करणे	३	-	३	४८	४०	८	१४६४५	-
२२]	२८४ -	वृत्तपत्राचे मुद्रण व प्रकाशन	१	-	१	१६	११	५	५०४१	-
२३]	२८५ -	पुस्तकांची तसेच साप्ताहिके मासिके, नकाशे इ. चे मुद्रण व प्रकाशन	१	-	१	१०	१०	-	२२६५	-
२४]	२८९ =	मुद्रण, प्रकाशन यासंबंधी कार्य की, ज्याचे इतरत्र वर्गीकरण झालेले नाही जसे पाकीट मुद्रण, चित्रे, पोस्ट कार्ड, मुद्रण व उमटलेखन इत्यादी	२	-	-	-	-	-	-	२ ४०
२५]	३०० -	टायर व नलिका उद्योग	५	-	४	४८	४८	-	१३९८२	१ ७
२६]	३०३ -	इतरत्र उल्लेख न केलेल्या प्लास्टिकच्या वस्तू तयार करणे	६	-	४	५०	५०	-	१५१८८	२ ३०
२७]	३१० -	आधारभूत औद्योगिक कार्बनी व अकार्बनी रसायने व वस्तुंचे उत्पादन उदा. आम्ल, अल्क आणि त्यांचे लवण वायु जसे अॅसिटीलीन ऑक्सिजन, नायट्रोजन इ.	७	३	२	११८	११८	-	३४१२४	२ ९
२८]	३११ -	खते व किटक नाशके यांचे उत्पादन	२	-	२	३७२	३६५	७	१३४५७६	-
२९]	३१२ -	रंग, वारनिश इ. चे उत्पादन	४	-	२	२९	२९	-	१९३४८	२ २५

तक्ता क्र. ५.१ [समाप्त]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	
४२]	३६० - विद्युत औद्योगिक यंत्रसामग्री, उपकरण संघ व भागांचे उत्पादन [उदा. मोटर, जनरेटर, ट्रान्सफॉर्मर इ.]	२	५	२	५८	५८	-	१७८३७	-	-	
५०]	३६३ - विद्युत उपकरण यंत्र, उपयंत्र व इतर भागांचे उत्पादन उदा. दिवा, बल्ब, नलिका, खोबण स्विचेस, पंखे, इन्सुलेटर [परिष्कृत व्यतिरीक्त] इस्त्री तापक शेल्डर, निर्वात स्वच्छक इ. [दुरुस्ती व्यतिरीक्त उत्पादन]	१	-	१	७१	१६	५५	१७१७१	-	-	
५१]	३६७ - इतर बिनतारी यंत्रे व त्यांचे सूटे भाग बनविणे	१	-	-	-	-	-	-	१	३०	
५२]	३६९ - अन्यत्र उल्लेख न केलेल्या विद्युत यंत्रांचे, साहित्याचे, उपयंत्रांचे व सुट्या भागांचे उत्पादन	१	-	१	१२	१२	-	३८५१	-	-	
५३]	३८० - वैद्यकीय, शाल्य आणि शास्त्रीय उपकरणांचे उत्पादन	२	-	२	८१	४५	३६	२५५०६	-	-	
५४]	३८३ - सोनारकाम, विविध प्रकारचे दागिने व संबंधित वस्तू बनविणे	१	-	-	-	-	-	-	१	१५	
५५]	३८९ - इतर संकीर्ण उत्पादक उद्योग [उदा. जोटे दागिने, झाडू, ब्रश, हस्तिदंताच्या वस्तू व इतर विविध वस्तूंचे उत्पादन]	५	१	१	४	४	-	१०००	३	६०	
५६]	४०० - विद्युत शक्तिची निर्मिती व त्यांचे परेषण	३	-	२	४१५	४१५	-	१५१४७५	१	१५	
५७]	९७३ - मोटार वाहने व मोटार सायकलींची दुरुस्ती	९	-	५	५५४	५५४	-	१६२६३५	४	१९५	
५८]	९७९ - इतरत्र वर्गीकृत न केलेले दुरुस्तीचे उद्योग	२	-	१	१८०	१८०	-	५४९००	१	४०	
ए कू ष			१७८	१७	११६	४७८१	४४८९	२९२	१७५०७०९	४५	१२३३

- टीप :- १] आकडे पूर्णांकित केल्याने जिल्हयाची एकूण जुळणार नाही.
२] तक्त्यातील आकडेवारी जुन्या रत्नागिरी जिल्हयाची आहे.
आधार :- मुख्य निरीक्षक कारखाने, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

तक्ता क्र. ५.२ [समाप्त]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	
८]	३० -	रबर, प्लास्टिक, पेट्रोलिअम व कोळसा या पदार्थांचे उत्पादन	५	३३	४	५३	२	४९	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	११	१३५
९]	३१ -	रसायने व रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन [पेट्रोलिअम व कोळसा यांचे पदार्थ वगळून]	१०	५७	६	७४	५	११७	३	१७०	२	५१३	-	-	-	-	-	-	२६	९३१
१०]	३२ -	अधातू खनिज पदार्थांचे उत्पादन	३	१८	२	२७	८	२७०	२	१३१	१	१४२	-	-	-	-	-	-	१६	५८८
११]	३३ -	मुलभूत व मिश्रधातूंचे उत्पादन	१	९	३	५३	-	-	-	-	१	२५०	१	५७५	-	-	-	-	६	८८७
१२]	३४ -	धातूच्या वस्तु व सुटे भागांचे [यंत्र व परिवहन सामुग्री वगळून] उत्पादन	-	-	३	४५	२	४०	१	८४	१	१००	-	-	-	-	-	-	७	२६९
१३]	३५ -	यंत्रसामुग्री, यांत्रिक अवजारे आणि सुटे भागांचे उत्पादन [विद्युत यंत्रसामुग्री वगळून]	-	-	१	१७	१	२५	१	६२	-	-	-	-	-	-	-	-	३	१०४
१४]	३६ -	विद्युत यंत्रसामुग्री व साधने उपकरणे पुरवठा आणि सुटे भागांचे उत्पादन	१	९	१	१२	२	७९	१	७१	-	-	-	-	-	-	-	-	५	१७१
१५]	३८ -	उत्पादने करणारे इतर उद्योग	२	१३	१	१५	३	६०	१	७२	-	-	-	-	-	-	-	-	७	१६०
१६]	४० -	वीज	-	-	१	१५	-	-	-	-	२	४१५	-	-	-	-	-	-	३	४३०
१७]	९७ -	दुरुस्ती सेवा	-	-	१	११	३	१२५	५	३५३	२	४८०	-	-	-	-	-	-	११	९६९
ए कू ण			५८	२७१	३५	५०९	३७	१०९९	१९	१२९१	११	२२५९	१	५७५	-	-	-	-	१६१	६००४

टीप :- [१] अ= कारखान्यांची संख्या ब= कामगार [२] तक्त्यातील आकडेवारी जुन्या रत्नागिरी जिल्ह्याची आहे.

आधार :- मुख्य निरीक्षक, कारखाने, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

तक्ता क्र. ५.३

कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार कारखान्यांचे वर्गीकरण [वर्ष १९८९]

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	मुख्य उद्योग गट व त्याचे संकेतांक	दिवसांची संख्या		६० दिवस किंवा त्याहून कमी		६१ ते १२० दिवस		१२१ ते १८१ दिवस		१८१ ते २४१ दिवस		२४१ ते ३०० दिवस		३०० हून अधिक दिवस		एकूण	
		अनुलेखित	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८
१]	१९	इतर खाणकाम	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२]	२०-२१	खाद्य वस्तुंचे उत्पादन	-	-	-	-	-	१	१६	-	-	६	४९	९	३९८	१६	४६३
३]	२२	पेय, तंबाखु आणि तंबाखुच्या पदार्थांचे उत्पादन	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	४०	१	४०
४]	२३	सुती कापडाचे उत्पादन	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	२३८	१	४६	२	२८४
५]	२६	कापडाच्या वस्तुंचे उत्पादन [पादत्राणाशिवाय परिधान करावयाच्या वस्तु]	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२	१३	२	१३
६]	२७	लाकूड व लाकडाच्या वस्तु व फर्निचरचे उत्पादन	-	-	-	-	-	१	२	६	१२	१६	४९	४	१२	२७	७५
७]	२८	कागद, कागदाच्या वस्तु व मुद्रण, प्रकाशन व संबंधित उद्योगाचे उत्पादन	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२	२३	३	५१	५	७४
८]	३०	रबर, प्लॅस्टिक व पेट्रोलियम व कोळसा यांच्या पदार्थांचे उत्पादन	-	-	-	-	-	१	३	-	-	२	१६	५	७९	८	९८

तक्ता क्र. ५.३ [समाप्त]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	
९]	३१ -	रसायने व रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन [पेट्रोलियम व कोळसा पदार्थ वगळून]	-	-	-	२	१७	-	-	२	१२	६	११४	८	७१७	१८	८६०	
१०]	३२ -	अधातू, खनिजे पदार्थांचे उत्पादन	-	-	-	-	-	-	-	३	३८	४	७६	४	२९७	११	४११	
११]	३३ -	मूलभूत व मिश्र धातूंचे उत्पादन	-	-	-	-	-	-	-	१	९	-	-	४	८६३	५	८७२	
१२]	३४ -	धातूच्या वस्तू व सुटे भागांचे उत्पादन [यंत्र परिवहन सामुग्री वगळून]	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	४	१३७	४	१३७	
१३]	३५ -	यंत्रसामुग्री, यांत्रिक अवजारे आणि सुटेभागांचे उत्पादन [विद्युत यंत्रसामुग्री वगळून]	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२	७९	२	७९	
१४]	३६ -	विद्युत यंत्रसामुग्री व साधन उपकरणे पुरवठा आणि सुटे भागांचे उत्पादन	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	४	१४१	४	१४१	
१५]	३८ -	उत्पादन करणारे इतर उद्योग	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	४	२	८१	३	८५	
१६]	४० -	वीज	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२	४१५	२	४१५	
१७]	९७ -	दुरुस्ती सेवा	-	-	-	-	-	-	-	१	७२	-	-	५	६६२	६	७३४	
ए कु ष			-	-	-	-	२	१७	३	२१	१३	१४३	३८	५६९	६०	४०३१	११६	४७८१

टीप :- १] अ = कारखान्यांची संख्या ब = रोजगार
२] तक्त्यातील आकडेवारी जुन्या रत्नागिरी जिल्ह्याची आहे.
आधार :- मुख्य निरीक्षक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

तक्ता क्र. ५.४

उद्योगांच्या महत्त्वाच्या बाबींची आकडेवारी [वार्षिक उद्योग पाहणी १९८८-८९]

जिल्हा - रत्नागिरी

[समये हजारात]

क्र.	उद्योगाचा संकेतांक	उद्योगाचे वर्णन	स्थिर भांडवल	खेळते भांडवल	सर्व काम-गारांची [संख्या]	सर्व कर्म-चारी [संख्या]	काम-गारांचे मितन	एकूण मिळकत	एकूण उत्पादन	एकूण निविष्ट	उत्पादनामुळे मुल्यवृद्धी
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
१]	२०-२१	खाद्य वस्तुंचे उत्पादन	१५४०८	१३५११	१४०९	१४७४	२१३३	१०४६८	२२१६६०	२०१५५७	१७४३१
२]	२२	पेय उत्पादन व तंबाखू फासूनच्या पदार्थांचे उत्पादन	५६३	(-)१५८१	६१	८०	३०८	५१४	९३४५	८८५९	२९६
३]	२४	लोहर, रेझीम व कृत्रिम कापडाचे उत्पादन	२२३६	१४१४२	१७७	२१५	२६२५	४०८६	४७४५७	३९८५२	७१९३
४]	३०	रासायनिक द्रव्ये व त्यापासून पदार्थ तयार करणे [पेट्रोलियम व दगडी कोळशापासूनचे पदार्थ वगळून]	६५३९१	१०४७८	५५	८७	२३१	५८८	२६५७०	१५८८४	९४६९
५]	३२	अधातू खनिज पदार्थांचे उत्पादन	५०१६९	८६०	११३	१२५	२४७	२९३	४४६५	४६३८	(-)६५४
६]	३३	धातूचे शुध्दीकरण व मिश्र धातू बनविणे	१५८५३	२१३७	७७	१०५	१४२९	२२६७	७४८०५	६९२६०	५०२७
७]	३४	धातूच्या वस्तु व सुटे भाग बनविणे [यंत्रे आणि वाहतुकीचे साहित्य सोडून]	५०४९१	२७८८१	६३४	७७०	१२७४२	२२०४७	८८९३०	४०९१७	४४३८४
८]	३७	वाहतुकीची साधने व त्यांचे सुटे भाग बनविणे	५५२३	१०४०	४६९	५४८	१३००६	१८९४९	७७४६६	६८६४१	७८६४
९]	३९	दुरुस्ती	३८४	३	२४९	२६५	६२८८	७६२१	१३७०३	६०५९	७६२१
१०]		इतर	१२२०२४६	४६०७९८	३२२२	४४४५	३९१५६	९८७२६	१८४६८२८	१६१६८४२	१२०७२१
ए कू ण			१४२६२६४	५२९२६९	६४६६	८११४	८५१६५	१६५५६९	२४११२२९	२०७२५०९	२१९३५२

टीप :- उद्योग गटनिहाय माहिती मोठ्या कारखान्यासाठी दिली असून, लहान कारखान्यांची [नमुना निवडीवर] माहिती

"इतर" समोर देण्यात आली आहे.

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

तक्ता क्र. ५.५

रोजगार विनिमय केंद्रातील आज्ञेवारी

[१ जानेवारी ते ३१ डिसेंबर १९८९ अखेर]

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	बांध	१९८९
१	२	३
१]	जाहिर केलेल्या रिकाम्या जागांची संख्या	७७०
२]	सेवायोजनाचा उपयोग करणारे उधोजक	१८५
३]	पटावरील अर्जदारांची संख्या	३७५६०
४]	<u>नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या</u>	
	अ] खाजगी क्षेत्र	५
	ब] सार्वजनिक क्षेत्र	३६४
	क] एकूण	३६९
५]	<u>नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या</u>	
	अ] अनुसूचित जाती/अनुसूचित जमाती	८७
	ब] इतर	२८२
	क] एकूण	३६९
६]	<u>राष्ट्रीय वर्गीकरणानुसार व्यवसाय</u>	
१]	व्यवसायिक, तांत्रिक आणि संबंधित कामगार	
	अ] नोंदणी केलेले	२१२
	ब] नोकरी दिलेले	२
२]	प्रासासकीय, शासकीय आणि व्यवस्थापकीय कामगार	
	अ] नोंदणी केलेले	२
	ब] नोकरी दिलेले	-
३]	लेखनिक व तत्संबंधीचे कामगार	
	अ] नोंदणी केलेले	२१४६
	ब] नोकरी दिलेले	१९६

१	२	३
६]	४] विक्री कामगार	
	अ] नोंदणी केलेले	-
	ब] नोकररी दिलेले	-
	५] शेतकी, मत्स्यव्यवसाय, शिकारी व संबंधित कामगार	
	अ] नोंदणी केलेले	११६
	ब] नोकररी दिलेले	२६
	६] खाण कामगार	
	अ] नोंदणी केलेले	-
	ब] नोकररी दिलेले	-
	७] वाहतूक व दळणवळण व्यवसायातील कामगार	
	अ] नोंदणी केलेले	२७३
	ब] नोकररी दिलेले	१२
	८] क्राफ्टसमन उत्पादन प्रक्रीया कामगार इतर ठिकरणी वर्गीकरण न झालेले कामगार	
	अ] नोंदणी केलेले	२८२
	ब] नोकररी दिलेले	४४
	९] सेवा, खेळ व तत्सम कामगार	
	अ] नोंदणी केलेले	८८९
	ब] नोकररी दिलेले	८९
	१०] इतर ठिकरणी वर्गीकरण न केलेले	
	अ] नोंदणी केलेले	३०४३
	ब] नोकररी दिलेले	-
	११] एकूण	
	अ] नोंदणी केलेले	७६६३
	ब] नोकररी दिलेले	३६९

आधार :- जिल्हा सेवायोजन कार्यालय, रत्नागिरी .

तक्ता क्र. ५. ६

व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम [१९८९-९० या वर्षाकरिता]

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	बाब	परिमाण	वर्ष १९८९-९०
१	२	३	४
१.	<u>सेवायोजन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन केंद्रे</u>		
	१] वैयक्तिक मार्गदर्शन/व्यक्तिज्ञः अगर गटामध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या	संख्या	-
	२] सेवायोजन केंद्रामध्ये घेण्यात आलेली गटाशी चर्चा	"	-
	३] मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर/प्रशिक्षणासाठी/उमेदवारीसाठी दिलेल्यांची संख्या	"	३७४
२.	<u>विश्वविद्यालयीन सेवायोजन माहिती मार्गदर्शन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन</u>		
	१] वैयक्तिक मार्गदर्शन/व्यक्तिज्ञः अगर गटामध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या	संख्या	-
	२] सेवायोजन केंद्रामध्ये घेण्यात आलेली गटाशी चर्चा	"	-
	३] मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर/प्रशिक्षणासाठी/उमेदवारीसाठी दिलेल्यांची संख्या	"	-

आधार :- जिल्हा सेवायोजन कार्यालय, रत्नागिरी .

तक्ता क्र. ५.७

कर्मचारी गणना १९८८

जिल्ह्यातील कर्मचाऱ्यांची संख्या

जिल्हा - रत्नागिरी

बाब	शासकीय	जिल्हा परिषद	नगरपरिषद
१	२	३	४
वर्ग - १	१५५	१७	-
वर्ग - २	४८५	१८१	२
वर्ग - ३	७०४९	१०९५५	४३५
वर्ग - ४	३००१	८६८	३९६
एकूण १ ते ४	१०६९०	१२०२१	८३३
इतर वर्ग *	३५३०	१३४५	१३८
५ ते ९ व एकूण	१४२२०	१३३६६	९७१

टीप - * इतर यांमध्ये कार्यव्ययी आस्थापनेवरील आकस्मिक खर्चातून रोजगार दिले जाणारे रोजंदारीवरील, अंशकालीन, मानसेवी आणि वरील वर्गात समाविष्ट न झालेले कर्मचारी यांचा समावेश होतो.

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई

तक्ता क्र. ५.८

निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार [३१ मार्च १९९० रोजी संपणा-या वर्षाकरिता]

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	उद्योगाचे नांव	राष्ट्रीय उद्योग संकेतांक	माहिती देणा-या आस्थापनांची संख्या	कर्मचारी वर्गाची संख्या		एकूण	
				शासकीय	निमशासकीय		
१	२	३	४	५	६	७	८
१]	कृषि	०	१२	४२६	७६	३०४	८०९
२]	खाणकाम	१	३	-	-	-	-
३]	वस्तुनिर्माण	२३	३६	१८८	-	३०५१	३२३९
४]	वीज निर्मिती व गॅसपाणी व सांडपाणी सेवा	४	४	-	२१५४	-	२१५४
५]	बांधकाम	५	१२	२५७५	१७०	-	२७४५
६]	घाऊक व किरकोळ व्यापार व हॉटेल व्यवसाय	६	१९	-	-	३८८	३८८
७]	परिवहन, गुदामे आणि दळणवळण	७	५	११३८	४४०४	-	५५४२
८]	वित्त पुरवठा, विमा, स्थावर मालमत्ता व्यापार विषयक सेवा	८	६२	-	९८३	८५२	१८३५
९]	सामुहिक, सामाजिक आणि व्यक्तिगत सेवा	९	१६५	५२११	१२४९८	२७६८	२०४७७
एकूण		-	३१८	९५३८	२०२८५	७३६६	३७१८९

आधार :- जिल्हा सेवायोजन अधिकारी, रत्नागिरी .

तक्ता क्र. ५-९

विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या

[३१ मार्च १९६१, १९७१, १९८१, १९८९, १९९०]

जिल्हा - रत्नागिरी

यंत्रणा	वर्ष	जिल्ह्यातील संख्या		विद्युतीकरण झालेली गावे		विद्युतीकरण झालेली शहरे		एकूण विद्युतीकरण	
		गावे	शहरे	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१] महाराष्ट्र राज्य	३१/३/१९६१	१११५	९	१	३१६४	३	५५७६१	४	५८९२५
विद्युत मंडळ	३१/३/१९७१	१११५	११	२२३	३७२८६४	११	११४९७१	२३४	४८७८३५
	३१/३/१९८१	१३९२	९	६४५	८१२१४३	९	१२०३७६	६५४	९३२५१९
	३१/३/१९८९	१३९२	९	१३८६	१२५८१३३	९	१२०३७६	१३९५	१३७८५०९
	३१/३/१९९०	१३९२	९	१३८८	१२५८१३३	९	१२०३७६	१३९७	१३७८५०९
२] खाजगी संस्था		-	-	-	-	-	-	-	-

टीप :- १] रत्नागिरी जिल्ह्यामध्ये विद्युत पुरवठा करणा-या खाजगी कंपन्या नाहीत.
 २] स्तंभ ३ खालील एकूण गावांपैकी ४ गावे ओसाड व निर्जन आहेत. त्यापैकी २ सोसाड गावांना गोवळकोट[चिमळण]
 व ठिकाण सोमण[रत्नागिरी]यांना शेतिकरिता पंप इ. करिता विद्युत पुरवठा करण्यात आला आहे. तर संगमेश्वर
 तालुक्यातील दोन गावे गडगडी प्रकल्पाखाली जाणार असल्याने त्यांचे विद्युतीकरण करणेत आलेले नाही.
 ३] सर्व गावांचे विद्युतीकरण झाल्याचे दिसत असले तरी गावातील सर्व वाड्यांचेही विद्युतीकरण झाले असेलच असे नाही.

आधार :- कार्यकारी अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, रत्नागिरी .

तक्ता क्र. ५.१०

वीजेचा वापर १९८९-९० या वर्षाकरिता

जिल्हा - रत्नागिरी

[हजार कि. वॅट तासांमध्ये]

अ. क्र.	निर्मितीचा प्रकार	वीजेच्या वापराचा प्रकार							संबंधनाची संख्या [कनेक्शन, संख्या]
		घरगुती	व्यापारी कामा- साठी व लघुशक्ति- साठी वीज	औद्योगिक	सार्वजनिक व्हावत्ती	कृषी	इतर	एकूण	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१]	थरमल	-	-	-	-	-	-	-	-
२]	हायड्रो	७९८९०	१२८३७	७३५२५	१६४१	१२७५	७८०	१६९९४८	२१०८७९
३]	इतर	-	-	-	-	-	-	-	-

आधार :- अधिकार अभियंता, महाराष्ट्र राज्य वीज मंडळ, रत्नागिरी .

तक्ता क्र. ५. ११

आर्थिक गणना - १९८०

बिगर कृषी आस्थापना

आस्थापना व स्वकार्यरत उद्योगासह

जिल्हा - रत्नागिरी

बाब	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१	२	३	४
[एक] सर्व प्रकारच्या आस्थापनांची एकत्र			
१.१ आस्थापनांची संख्या	४३३४९	८९८१	५२३३०
१.२ मालकीच्या प्रकारानुसार संख्या			
अ] सहकारी	७८२	१६२	९४४
ब] सार्वजनिक	११२४६	११३९	१२३८५
क] खाजगी	३१३२१	७६८०	३९००१
१.३ मालकाचा विशेष सामाजिक गट [एकूण संख्येची टक्केवारी]			
अ] अनुसूचित जाती	३०३४	१८३	३२१७
ब] अनुसूचित जमाती	७००० [७०००]	[२००४]	[६०१५]
	३३६	५१	३८७
	[०.७७]	[०.५७]	[०.७४]
१.४ जागेविरहीत कार्यान्वित असलेल्या संस्थांची एकूण संख्येची टक्केवारी	७६५९	११६१	८८२०
	[१७.६७]	[१२.९३]	[१६.८५]
१.५ शक्तिवर चालणा-या संस्थांची एकूण संख्येची टक्केवारी	६८१२	१६२३	८४३५
	[१५.७१]	[१८.०७]	[१६.१२]
[दोन] सर्वसाधारणपणे काम करणा-या कामगारांची संख्या			
अ] एकूण कामगार	९२४५६	३४९४८	१२७४०४
ब] वेतनावर काम करणारे कामगार	५४३०६	३५६९२	७९९९८
क] वेतनावरील कामगारांची एकूण कामगारांची टक्केवारी	५८.७३	७३.५१	६२.७९
ड] कामगारांची प्रति आस्थापना सरासरी संख्या	३	८	४

टीप :- १] कंसातील आकडे एकूण आस्थापनां संख्येची टक्केवारी दर्शवितात .
२] तक्त्यातील माहिती जुन्या रत्नागिरी जिल्ह्याची आहे .

आधार :- आर्थिक गणना १९८१ .

तक्ता क्र. ५. १२

प्रमुख उद्योग गटानुसार बिगर कृषी आस्थापनांमध्ये

सर्वसाधारणापणे नेहमी काम करणा-या

कामगारांची संख्या

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	बाब	ग्रामीण आस्थापना कामगार	नागरी आस्थापना कामगार	एकूण आस्थापना कामगार
१	२	३	४	५
१]	खाणकाम	३४३५	१९	३४५४
२]	उत्पादन व दुरुस्ती सेवा	२८७९१	६६५४	३५४४५
३]	वीज, गॅस व पाणी	८५६	८२७	१८८३
४]	बांधकाम	११६५	७६०	१९२५
५]	घाऊक व फिरकीळ व्यापार	१५५३३	६७२४	२२२५७
६]	निवास गृहे व उपहार गृहे	३७३५	२०८५	५८२०
७]	वाहतूक	३१७०	२३२६	५४९६
८]	साठवणूक व वखार	३१५	१०५	४२०
९]	दळणवळण	२०२४	६९९	२७२३
१०]	अर्थ पुरवठा, विमा, मालमत्ता व धंदेविषयक सेवा	१३५८	१५०४	२८६२
११]	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा.	३२०७४	१३२४३	४५३१७
१२]	इतर	-	२	२
१३]	सर्व प्रमुखा उद्योग गट	९२४५६	३४९४८	१२७४०४

टीप :- तक्त्यातील माहिती जुन्या रत्नागिरी जिल्ह्याची आहे .

आधार :- आर्थिक गणना १९८० .

तक्ता क्र. ५. १३

महत्वाच्या उद्योग गटानुसार विंगर कृषी आस्थापनांची संख्या.

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१	२	३	४	५	६
१]	उत्पादन व दुरुस्ती सेवा	२ व ३	१३१७५	२३०९	१६२८४
२]	घाऊक व किरकोळ व्यापार	६	९६१४	३३७२	१२९८६
३]	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	९	१४१६७	१९१९	१६०८६

टीप :- तक्त्यातील माहिती जुन्या रत्नागिरी जिल्ह्याची आहे .

आधार :- आर्थिक गणना १९८० .

तक्ता कृ. ५. १४

महत्वाच्या उद्योग गटानुसार बिगर कृषी आस्थापनातील कामगारांची संख्या

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१	२	३	४	५	६
१]	उत्पादन व दुरुस्ती सेवा	२ व ३	२८७९१	६६५४	३५४४५
२]	घाऊक व किरकोळ व्यापार	६	१५५३३	६७२४	२२२५७
३]	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	९	३२०७४	१३२४३	४५३१७

टीप :- १] तक्त्यातील माहिती जुन्या रत्नागिरी जिल्ह्याची आहे .

आधार :- आर्थिक गणना १९८० .

तक्ता क. ५. १५

बिगर कृषी सहकारी आस्थापना [सर्व उद्योग गट सकत्र] *

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	बाब	गांभीण	नागरी	एकूण
१	२	३	४	५
१]	सहकारी औद्योगिक संस्थांची संख्या	७८२	१६२	९४४
२]	वीजेवर चालणा-या संस्था व त्यांची एकूण संस्थेशी टक्केवारी .	२८	६	३४
३]	सहकारी औद्योगिक आस्थापनांत सर्व साधारणपणे काम करणारे कामगार			
अ]	एकूण संख्या	२३७६	१२७०	३६४६
ब]	प्रति आस्थापना कामगारांची संख्या	३	८	४

टीप :- १] तक्त्यातील माहिती जुन्या रत्नागिरी जिल्ह्याची आहे .

x] सहकारी उद्योग या सहकारी संस्था आहेत. कारण सहकारी प्रकाराखाली स्वकार्यरत उद्योग नाहीत .

आधार :- आर्थिक गणना १९८० .

तक्ता क्र. ५. १६

प्रमुख उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	उद्योग गट	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्था- पना	रोज- गार	आस्था- पना	रोज- गार	आस्था- पना	रोज- गार
१	२	३	४	५	६	७	८
१]	खाणकाम	५	२७५	-	-	-	२७५
२]	उत्पादन व दुरुस्ती सेवा	३२	६०१	९	१११	४१	७१२
३]	बीज, गॅस व पाणी	-	-	४	२४१	४	२४१
४]	बांधकाम	-	-	-	-	-	-
५]	घाऊक व किरकोळ व्यापार	३३६	५६७	५३	१०७	३८९	६७४
६]	निवास गृह व उपहार गृहे	८	११	२	६६	१०	१७
७]	वाहतूक	-	-	-	-	-	-
८]	साठवणूक व वखार	१३	१८	२	१९	१५	३७
९]	दळण वळण	२१	४६	-	-	२१	४६
१०]	अर्थ पुरवठा, विमा, माल- मत्ता व धंदेवाईक सेवा	२१४	५२७	४३	४१३	२५७	९४०
११]	सामूहिक सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	१५३	३३१	४९	३७३	२०२	७०४
१२]	इतर	-	-	-	-	-	-
१३]	सर्व उद्योग गट	७८२	२३७६	१६२	१२७०	९४४	३६४६

टीप :- तक्त्यातील माहिती जुन्या रत्नागिरी जिल्ह्याची आहे .

आधार :- आर्थिक गणना १९८० .

तक्ता क्र. ५. १७

उत्पादन व दुरुस्ती सेवा या गटातील संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम

करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या

जिल्हा - रत्नागिरी

रोजगारांचा आकारमान गट [संख्या]	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
	आस्था- पनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तिंची संख्या	आस्था- पनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तिंची संख्या	आस्था- पनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तिंची संख्या
१	२	३	४	५	६	७
१ - २	१२३५	१७०७	२२०	४२३	१५२५	२२००
३	२५४	७६२	१२४	३७२	३७८	११३४
४	१६०	६४०	७७	३०८	२३७	९४८
५	१११	५५५	७२	३६०	१८३	९१५
६ - २	२३८	१६८७	११२	८४३	३५७	२५३०
१० - १२	१३४	१७३४	४७	६००	१८१	२३३४
२० - ४२	६२	१८१२	१५	४४२	७७	२२६८
५० - व त्या त्यापेक्षा कमी	२७	२८७१	११	११२३	३८	४०६४
सर्व आकारमान गट	२२२१	११७७५	७५५	४६१८	२९७६	१६३९३

टीप :- १] तक्त्यातील माहिती जुन्या रत्नागिरी जिल्ह्याची आहे .

२] या तक्त्यात उद्योग संस्थांची दिलेली माहिती स्वयंकार्यरत उद्योग वगळून देण्यात आलेली आहे .

आधार :- आर्थिक गणना १९८० .

तक्ता क्र. ५. १८

घाऊक व किरकोळ व्यापार संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम

करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या

जिल्हा - रत्नागिरी

रौजगारांचा आकारमान गट [संख्या]	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
	आस्था- पनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तिंची संख्या	आस्थाप- नांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तिंची संख्या	आस्था- पनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तिंची संख्या
१	२	३	४	५	६	७
१ - २	१५३२	२४७१	४७८	८६३	२०१७	३३३४
३	३३८	१०१४	२२०	६६७	५५८	१६७४
४	१३६	५४४	११७	४६८	२५३	१०१२
५	८९	४४५	७६	३८०	१६५	८२५
६ - ९	१२१	८१०	९९	६७७	२२०	१४८७
१० - १९	२४	२८८	२३	२८४	४७	५७२
२० - ४९	१०	२८९	७	१७५	१७	४६४
५० व त्यापेक्षा जास्त	३	३२८	३	२२६	६	५५४
सर्व आकारमान गट	२२६०	६१८९	१०२३	३७३३	३२८३	९९२२

टीप :- १] तक्त्यातील माहिती जुन्या रत्नागिरी जिल्हयाची आहे .

२] या तक्त्यात उद्योग संस्थांची दिलेली माहिती ही स्वयंकार्यरत उद्योग वगळून देण्यात आलेली आहे .

आधार :- आर्थिक गणना. १९८० .

तक्ता क्र. १९

सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा संस्थेची एकूण संख्या व नेहमी

काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान

गटानुसार संख्या

जिल्हा - रत्नागिरी

रोजगारांचा आकारमान गट [संख्या]	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
	आस्था- पनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तिंची संख्या	आस्था- पनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तिंची संख्या	आस्था- पनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तिंची संख्या
१	२	३	४	५	६	७
१ - २	७९४६	१०२५२	५६४	८०४	८५१०	११०६३
३	९१५	२७४५	१०८	३२४	१०२३	३०६२
४	५२७	२३८८	६३	२५२	६६०	२६४०
५	२२०	१४५०	५७	२८५	३४७	१७३५
६ - ९	६०२	४२२५	१३०	९८३	७३२	५२७७
१० - १९	२८३	३७१०	१५५	३०९५	४३८	५८०५
२० - ४९	९४	२७४२	११७	३५०८	२११	६२४२
५० - व त्यापेक्षा जास्त	९	७७४	४६	४२०९	५५	४९८३
सर्व आकारमान गट	१०७३६	२८३७०	१२४०	१२४५१	११९७६	४०८२१

टीप :- १] तक्त्यातील माहिती जुन्या रत्नागिरी जिल्ह्याची आहे .

२] या तक्त्यात उद्योग संस्थांची दिलेली माहिती ही स्वयंकार्यरत उद्योग वगळून देण्यात आलेली आहे .

आधार :- आर्थिक गणना १९८० .

तक्ती क्र. ५. २०

सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र संस्थाची एकूण संख्या व नेहमी काम

करणा-या कर्मचा-यांची आकारमानानुसार संख्या

जिल्हा - रत्नागिरी

रोजगारांचा आकारमान गट [संख्या]	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
	आस्था- पनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तिंची संख्या	आस्था- पनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तिंची संख्या	आस्था- पनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तिंची संख्या
१	२	३	४	५	६	७
१ - २	१२०४४	१६५३३	१५३९	२५१४	१३५८३	१२०४४
३	१८९१	५६७३	५५४	१६६२	२४४५	७३३५
४	१०२९	४११६	३१७	१२६८	१३४६	५३८४
५	५८९	२९४५	२६३	१३१५	८५२	४२६०
५ - ९	११६४	८२३५	४६१	३३२३	१६२५	११५५८
१० - १९	५६९	७३५०	३१४	४२१८	८८३	११५६८
२० - ४९	२०९	६०८२	१८४	५४३७	३९३	११५१९
५० - त्यापेक्षा जास्त	६१	७६३०	८०	८५३२	१४१	१६१६२
सर्व आकारमान गट	१७५५६	५८५६४	३७१२	२८२६९	२१२६८	८६८३३

टीप :- १] तक्त्यातील माहिती जुन्या रत्नागिरी जिल्हयाची आहे .

२] या तक्त्यात उद्योग संस्थाची दिलेली माहिती ही स्वयंकार्यरत उद्योग वगळून दिलेली आहे .

आधार :- आर्थिक गणना १९८० .

तक्ता क्र. ६. १

विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था [३०. ६. १०]

जिल्हा- रत्नागिरी

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्था [३०. ६. १११०]
१	२	३
१]	<u>सहकारी पत संस्था</u>	
१.१	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी संस्था	१
१.२	प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था	३७३
१.३	शेतकरी सेवा संस्था	२
१.४	लॅम्पस सहकारी संस्था	—
१.५	धान्य बँका	२
१.६	इतर [संस्थेचा प्रकार घावा]	—
२]	<u>बिगर शेती पतसंस्था</u>	
२.१	<u>प्राथमिक सहकारी बँका</u>	
	अ] नागरी बँका	४
	ब] कर्मचारी पत संस्था	—
२.२	<u>इतर बिगर शेती पतसंस्था</u>	
	अ] कर्मचारी पतसंस्था	४८
	ब] नागरी पतसंस्था आणि इतर [भित्री धिका आणि पतसंस्था वगैरे]	११
	क] इतर [नावं घावे]	—
३]	<u>पणन संस्था</u>	
३.१	<u>जिल्हा पणन संस्था</u>	
	अ] सर्वसाधारण उद्देश	१
	ब] विशेष उद्देश	—
३.२	<u>प्राथमिक पणन संस्था</u>	
	अ] सर्वसामान्य [तालुका खरेदी विक्री संघ]	८
	ब] विशेष	४
३.३	इतर [नावे घावी]	—

तक्ता क. ६. १ [समाप्त]

१	२	३
४]	<u>उत्पादन संस्था</u>	
	४.१ साखर कारखाने	१
	४.२ इतर कृषि प्रक्रिया संस्था [भात/तेल/जिनींग मिल वगैरे]	—
	४.३ विपकर सहकारी संस्था [हातमाग यंत्रमाग]	१
	४.४ सूत गिरण्या	—
	४.५ इतर औद्योगिक संस्था	३७
	४.६ दूध संस्था	१३६
	४.७ दूध संघ	—
	४.८ मत्स्यव्यवसाय संस्था	४९
	४.९ शेती संस्था	१
	४.१० लिफ्ट एरिगेशन संस्था [सिंचन संस्था]	६
	४.११ वन कामगार संस्था	—
	४.१२ इतर	११
५]	<u>सामाजिक संस्था</u>	
	५.१ ग्राहक भांडार	३४
	५.२ गृह निर्माण संस्था	७६
	५.३ कामगार कंत्राटदार संस्था	१२
	५.४ परिवहन संस्था	१
	५.५ इतर [महासंघ, सहकार बोर्ड इ.]	८
	एकूण सर्व प्रकारच्या संस्था	८२७

आधार :- जिल्हा उप निबंधक सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. ६.२

जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या संस्थांची माहिती

[३०.६.९० ला संपणा-या वर्षाकरिता]

जिल्हा - रत्नागिरी		[सपये आणि सभासद संख्या हजारांमध्ये]
अ. क्र.	बाब	संख्या
१]	संस्था [प्रत्यक्षात]	८२७
२]	एकूण सभासद	३६६
३]	भरणा झालेले भाग भांडवल	१०९७०३
	वरीलपैकी सरकारी भाग भांडवल	१५६७०
४]	स्वतःचा निधी	९४०३३
५]	ठेवी	६९७९९४
६]	खेळते भांडवल	१२५३६८७
७]	निव्वळ दिलेली कर्जे	५६१२११
८]	खरेदीची किंमत	९३०९७
९]	विक्री किंमत	२६३५९७
१०]	नफा मिळालेला	
	अ] संस्था	४६७
	ब] रक्कम	१६६०८
११]	तोट्यातील	
	अ] संस्था	२९४
	ब] रक्कम	४०९६
१२]	ना नफा ना तोटा	६६

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. ६.३

जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची लेखा परिक्षा वर्गाप्रमाणे वर्गवारी

[३०.६.१९९० या द्विवर्षी संपणा-या वर्षाकरिता]

जिल्हा - रत्नागिरी

अनुक्रमांक	जिल्हा/तालुका	लेखा परिक्षा वर्ग				वर्गीकरण केलेल्या	लेखा परिक्षा न झालेल्या	एकूण सहकारी संस्था
		अ	ब	क	ड			
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१	जिल्हा रत्नागिरी	५०	२०५	१२७	२०	* ४०२	४०८	८१० x

x टीप :- स्तंभ ९ मध्ये दर्शविलेली एकूण सह. संस्थांची संख्या ही १९८८-८९ या वर्षातील आहे.

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. ६. ४

जिल्ह्यातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकांचे कार्य

[३०.६.१९९० या वर्षाकरिता]

जिल्हा - रत्नागिरी		[समये हजारात]						
अ. क्र.	बँकांचा प्रकार	बँकांच्या शाखा	सभासद संस्था सभासद	सभासद वैयक्तिक सभासद	भाग भांडवल	राखीव व इतर निधी	ठेवी	खर्चते भांडवल
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१]	महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक, मुंबई	-	-	-	-	-	-	-
२]	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक	५८	७७४	१०३	१४८५१	३५२३३	५१०८३९	६५०२६०
३]	जिल्हा औद्योगिक सहकारी बँक	-	-	-	-	-	-	-
४]	राज्य भूविकास बँकेची जिल्हा शाखा	७	६२	६५८५	२९०२	-	-	-

तक्ता क्र. ६. ४ [समाप्त]

अ. क्र.	अल्प मुदतीची कर्जे			शेतीच्या हंगामी कामासाठी	मध्यम मुदतीची कर्जे	द्विर्घ मुदतीची कर्जे	येणे कर्ज			थकीत कर्ज		
	रोख प्रत [कॅश क्रेडीट]	देयकातील सुट	कर्ज				अल्प मुदतीची	मध्यम मुदतीची	द्विर्घ मुदतीची	अल्प मुदतीची	मध्यम मुदतीची	द्विर्घ मुदतीची
१	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१
१]	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२]	४१४३३	२२२८७	२२४५०	३८८७३	४२८४१	८१७	२०२४२७	६०८५३	८१७	५३६६६	१२२१७	-
३]	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४]	-	-	-	-	-	७५२५	-	-	४५२८०	-	-	१६२५

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. ६. ५

जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य [वर्ष १९८९-९०]

जिल्हा - रत्नागिरी

[समये हजारात]

अ. क्र.	ता लु का	संस्थांची संख्या	एकूण खातेदारांची संख्या	सभासद			भाग भांडवल	स्तंभ ९ पैकी सरकारी भाग भांडवल	राखीव आणि इतर निधी	कर्जाची थकबाकी	
				एकूण	लहान खातेदार सभासद	मोठे खातेदार सभासद					इतर सभासद
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
१]	रत्नागिरी	५३	४४५३०	२६२८५	१५०६४	४३२३	६८३०	२६५०	१७८	१८९६	२२२६
२]	गुहागर	२८	३२८४०	१८८८०	१३२९३	२५२३	२९९४	१९१०	६५	१२६९	१६३६
३]	दापोली	४१	४५६३९	२१४८४	१५४०४	२२०१	३८७९	१८४२	१४९	६८६	३०६३
४]	मंडणगड	२६	१६२७४	१०५५३	६१७६	३०८८	१२८९	१३६१	७५	२८६	२९६९
५]	खेड	४८	४६०३०	२०९२६	११२१८	५१६२	४५४६	२२५१	१८४	९०२	६४६२
६]	चिम्बूण	४५	४९१२७	२८३२४	१५५२९	६२८०	६५१५	५०७७	११०	३०९७	४६९१
७]	संगमेश्वर	४९	५२२३९	२५३१५	१७३२३	६०५१	१९४१	२०७५	२४८	१०७४	३२५९
८]	लांजा	३५	२८९२०	१४६१३	८०३५	३७७१	२८०७	१४७०	२९२	११५०	२०८३
९]	राजापूर	४८	४९९८५	२३३७६	१२६८५	५४०३	५२८८	१४२८	१९२	१८९७	२०२४
ए कू ण		३७३	३६५५८४	१८९७५८	११४७२७	३८९४२	३६०८९	२००६४	१५००	१२२५७	२८४२०

तक्ता क्र. ६. ५ [समाप्त]

अ. क्र.	ता लु का	खेळते भांडवल	एकूण दिलेली कर्जे [अल्प, मध्यम, दीर्घ मुदतीची]		येणे कर्ज [अल्प, मध्यम, दीर्घ मुदतीची]		एकूण कर्जाची थकबाकी [अल्प, मध्यम, दीर्घ मुदतीची]		३ वर्षांपेक्षा कमी वर्षे कर्जाची थकबाकी		३ वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे थकबाकी	
			कर्जदार	कर्जाची रक्कम	बाकी असलेले सभासद	रक्कम	थकबाकी-दार	रक्कम	थकबाकीदारांची संख्या	रक्कम	थकबाकी-दार	रक्कम
१	२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३
१]	रत्नागिरी	१२३००	५४४८	५१०२	६४०८	६६९१	३७८२	२२२६	३६९०	२१८४	९२	४२
२]	गुहागर	१२१७७	८७२०	५१४७	९८३३	७२१९	३७३३	१६३६	२३८५	९६८	१३४८	६६८
३]	दापोली	९६८४	६१२५	३८५०	८८२३	६४६३	५७१७	३०८३	४७७१	२४४२	९४६	६४१
४]	मंडणगड	६३९८	२०७९	२८५	३५८३	५३४८	३०७३	२९६९	३१८३	२३६४	८९०	६०५
५]	खेड	११६५३	५४८८	४४८०	९२६३	८५६३	८७२७	६५१९	६४९१	५२२१	२२३६	१२९८
६]	चिपळूण	३०४७५	६९४४	२५५७३	१३७१५	२३४३६	६९७३	४६९१	४०२०	३३८१	२९५३	१३१०
७]	संगमेश्वर	११५८०	६२९५	४११८	१००५२	७८१२	६७४८	३२५९	६१३०	३००४	६१८	२५५
८]	लांजा	९३४७	४०८७	४८६३	५१०८	५९८८	४६९८	२०८३	३४७१	१५४८	१२२७	५३५
९]	राजापूर	८२६८	२८६९	१७०१	४९२०	४९३१	४११८	२०२४	३७१९	१८९३	३९९	१३१
ए कू ण		१११८८२	४८०५५	५५११९	७१७०५	७६४५१	४७५६९	२८४९०	३६८६०	२३००५	१०७०९	५४८५

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. ६. ६

जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य [३०.६.१९९० अखेर संपणा-या वर्षाकरिता]

जिल्हा - रत्नागिरी

[समये हजारत]

अ. क्र.	तालुका/जिल्हा	सहकारी संस्थांची संख्या	एकूण खातेदारांची संख्या	स भा स द			भाग भांडवल	त्यापैकी शासकीय	राखीव व इतर निधी	कर्जे	खेळते भांडवल	
				एकूण	खातेदार	सभासद						
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
	जिल्हा बेरीज	२	3392 (3135)	3332	3029	104	206	822	20	287	1262	2219
१]	रत्नागिरी	१	७५०	७७०	७५०	-	२०	१४६	५०	५२	४९६	९०५
२]	गुहागर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३]	दापोली	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४]	मंडणगड	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५]	खेड	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
६]	चिम्बूण	१	२५६२	२५६२	२२७९	१०५	१८६	३४६	४०	१९५	१४८२	२०१२
७]	संगमेश्वर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
८]	लांजा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
९]	राजापूर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

तक्ता क्र. ६.६ [समाप्त]

अ. क्र.	तालुका/जिल्हा	स्कूण दिलेली कर्जे [अल्प, मध्यम व द्विर्घ मुदतीची]		येणे कर्ज [अल्प, मध्यम व द्विर्घ मुदतीची]		स्कूण कर्जाची थकबाकी [अल्प, मध्यम व द्विर्घ मुदतीची]		तीन वर्षपिक्शा कमी वर्षे थकबाकी		तीन वर्षपिक्शा अधिक वर्षे थकबाकी	
		कर्जदार	कर्जाची रक्कम	बाकी असलेले सभासद	रक्कम	थकबाकीदा- रांची संख्या	रक्कम	थकबाकीदा- रांची संख्या	रक्कम	थकबाकी- दारांची संख्या	रक्कम
१	२	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३
	जिल्हा बेरीज	१७०	४२६	१२२२	१९७७	१७३८	१३२२	२६६	६७६	७७२	६४६
१]	रत्नागिरी	११६	६२	११७	५८२	२९	६५	५	१०	२४	५५
२]	गुहागर	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
३]	दापोली	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
४]	मंडणगड	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
५]	खेड	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
६]	चिपळूण	५४	३६४	१८०५	१३९५	१७०९	१२५७	२६१	६६६	७४८	५९१
७]	संगमेश्वर	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
८]	लांजा	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
९]	राजापूर	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. ६. ७

जिल्ह्यातील लॅम्पस [LAMP'S] संस्थेचे कार्य [वर्ष ३०. ६. ९०]

जिल्हा - रत्नागिरी.

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	सहकारी संस्थांची संख्या	एकूण खातेदारांची संख्या	सभासद			भाग मांडपण	त्यापैकी शासकीय	राखीव व इतर निधी	कर्म	खेते मांडवल	
				एकूण	खातेदार लहान	सभासद मोठा						
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
जिल्हा बेरीज												
१]	रत्नागिरी											
२]	गुहागर											
३]	दापोली											
४]	मंडपगड											
५]	खेड											
६]	चिम्बूण											
७]	संगमेश्वर											
८]	लांजा											
९]	राजापूर											

नि रं क

१०३

तक्ता क्र. ६. [१९७५]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	दिलेले एकूण कर्ज [अल्प, मध्यम, दीर्घ]		येथे कर्ज [अल्प, मध्यम, दीर्घ]		कर्जाची एकूण थकबाकी		थकबाकीपैकी			
		अणकोची संख्या	रक्कम	रक्कम येथे असलेल्या सभासदांची संख्या	रक्कम	थकबाकीची दारांची संख्या	रक्कम	तीन वर्षपिछा कमी थकबाकी- दारांची संख्या	रक्कम	तीन वर्षपिछा अधिक थकबाकी- दारांची संख्या	रक्कम
१	२	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	
	जिल्हा बेरीज										
१]	रत्नागिरी										
२]	गुहागर										
३]	दापोली										
४]	मंडणगड										
५]	खेड										
६]	चिपळूण										
७]	संगमेश्वर										
८]	लांजा										
९]	राजापूर										

नि रं क

आधार :- जिल्हा उप निबंधक सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. ६.८.

अ] जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांमार्फत दिलेली पीक कर्जे [३०.६.९०] ला संपणा-या वर्षाकरिता

जिल्हा - रत्नागिरी		[सपथे हजारत]										
अ. क्र.	तालुका	रकून	अन्नधान्ये					कापूस	गळीताची धान्ये	अस	ताग व मेस्ता	इतर
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
			गहू	भात	ज्वारी वर्गीय धान्ये [ज्वारी बाजरी, मका इ.]	डाळी	इतर					
-	जिल्हा बेरीज	४६०८०	-	४६०८०	-	-	-	-	-	-	-	-
१]	रत्नागिरी	२९७७	-	२९७७	-	-	-	-	-	-	-	-
२]	गुहागर	३१४४	-	३१४४	-	-	-	-	-	-	-	-
३]	दापोली	३२३३	-	३२३३	-	-	-	-	-	-	-	-
४]	मंडणगड	२१२१	-	२१२१	-	-	-	-	-	-	-	-
५]	खेड	३६५७	-	३६५७	-	-	-	-	-	-	-	-
६]	चिपळूण	२३२७६	-	२३२७६	-	-	-	-	-	-	-	-
७]	संगमेश्वर	२४१३	-	२४१३	-	-	-	-	-	-	-	-
८]	लांजा	४२६२	-	४२६२	-	-	-	-	-	-	-	-
९]	रजापूर	९९७	-	९९७	-	-	-	-	-	-	-	-

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. ६.९

जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा सहकारी संस्थांमार्फत दिलेली पीक कर्जे [दि. ३०.६.९० ला संपणा-या वर्षाकरिता]

जिल्हा - रत्नागिरी

[रुपये हजारात]

अ. क्र.	तहसील	एकूण	अन्नधान्ये					कापूस	गळीताची धान्ये	ऊस	ताग व मेस्ता	इतर
			गहू	भात	ज्वारी धान्ये [ज्वारी बाजरी, मका]	वर्गीय डाळी	इतर					
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
१]	रत्नागिरी	१६५	-	१६५	-	-	-	-	-	-	-	-
२]	गुहागर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३]	दापोली	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४]	मंडणगड	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५]	खेड	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
६]	चिपळूण	५८	-	५८	-	-	-	-	-	-	-	-
७]	संगमेश्वर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
८]	लांजा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
९]	राजापूर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ए कू ष		२२३	-	२२३	-	-	-	-	-	-	-	-

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. ६. १०

जिल्हयातील आदिवासी सहकारी संस्थांमार्फत दिलेले पीक कर्जे [३०.६.१९९० ला संपणा-या वर्षाकरिता]

जिल्हा - रत्नागिरी.

[सपये हजारात]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	एकूण	अन्नधान्ये									
			गहू	भात	ज्वारी वर्गीय धान्ये [ज्वारी, बाजरी, मका]	डाळी	इतर	कापूस	गळीताची धान्ये	ऊस	ताग व मेस्ता	इतर
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३

जिल्हा बेरीज

- १] रत्नागिरी
- २] गुहागर
- ३] दापोली
- ४] मंडणगड
- ५] खेड
- ६] चिंळण
- ७] संगमेश्वर
- ८] लांजा
- ९] राजापूर

जिल्हयात आदिवासी सहकारी संस्था नसल्याने या संस्थांमार्फत दिलेल्या पीक कर्जाची माहिती "निरंक" आहे.

आधार :- जिल्हा उप निबंधक सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. ६.११

जिल्ह्यातील बिगरभेती सहकारी पतसंस्थांचे कार्य [३०.६.१९९० अखेर संपणा-या वर्षाकरिता]

जिल्हा - रत्नागिरी								[समये हजारात]			
अ.क्र.	प्रकार	संख्या	सभासद	भाग भांडवल	राखीव व इतर निधी	ठेवी समये	खेळते भांडवल	कर्ज			
								अग्रिम	वसूल	येणे	थकीत
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
<u>प्राथमिक सहकारी बँका</u>											
१]	नागरी बँक	४	४४८१०	६३१२	१६१८०	१६५४२१	२०८४७२	८२२१६	९४८३८	१४६६०४	१०१७७
२]	कर्मचारी पतपेढी आणि इतर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<u>इतर बिगर पतसंस्था</u>											
१]	नागरी बँका	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२]	कर्मचारी पतपेढी	४८	२७६१६	३६३५७	८२४३	५५२२२	१४५१११	१४६७३३	१२१७२५	१११४६८	२५७
३]	इतर [नागरी पतपेढी]	११	८९०४	१५५७	२२२	२०४०	६०६९	४३३५	३०६०	५२५२	७८१

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. ६.१२

जिल्ह्यातील जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य [३०.६.१९९० रोजी संपणा-या वर्षाकरिता]

जिल्हा - रत्नागिरी		[आकडे हजारात]											
अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	संस्थांची संख्या	सभासदांची संख्या	खेळते भांडवल	खरेदीची किंमत			विक्रीची किंमत			कृषि उत्पादनाची विक्री		
					कृषि उत्पादन	शेतीच्या गरजेच्या वस्तु	उपभोग्य वस्तु	स्वतःचे मालकीचे	अडत्या म्हणून	एकूण	अडते व भात तालूक	मालक गहू	महणून इतर अन्नधान्ये
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
१]	जिल्हा स्तरावरील संस्था मध्यवर्ती [मर्यादित]	१	१२	४७७२	-	४२	२९४१	३२८२	-	३२८२	-	-	-
२]	जिल्हा बेरीज प्राथमिक पणन संस्था	१२	६४१६	१५८६७	-	१३७८८	२७६६६	६०८५०	-	६०८५०	-	-	-
१]	रत्नागिरी	३	१०६२	२२८९	-	१८८७	७७५६	८१७६	-	८१७६	-	-	-
२]	गुहागर	१	१६२	२५५६	-	२४६९	११३	५७६२	-	५७६२	-	-	-
३]	दापोली	२	११२०	२४७१	-	१८१२	७४७७	८३९७	-	८३९७	-	-	-
४]	मंडणगड	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५]	खेड	१	२०६	१८४३	-	२७०३	६५४१	६६२५	-	६६२५	-	-	-
६]	चिपळूण	२	२२५९	२०८०	-	४६५६	१९६२	१२६८२	-	१२६८२	-	-	-
७]	संगमेश्वर	१	२२२	५१५	-	-	-	८६८	-	८६८	-	-	-
८]	लांजा	१	४३२	१६२३	-	१८६	१७४०	७३०५	-	७३०५	-	-	-
९]	राजापूर	१	९५३	२४९०	-	७५	२०७०	११०३५	-	११०३५	-	-	-

तक्ता क्र. ६.१३ [समाप्त]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	कृषि उत्पादनाची विक्री [अडते व मालक म्हणून]						शेतीला आवश्यक वस्तुंची विक्री [अडते व मालक म्हणून]					उपभोग्य वस्तुंची एकूण विक्री	
		कापूस	गळीताची धान्ये	डाळी	इतर	एकूण	खते	बियाणे अवजारे	कृषि अवजारे	इतर	एकूण			
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
१]	जिल्हा स्तरावरील संस्था मर्यादित [मध्यवर्ती]									११२				३१७०
२]	जिल्हा बेरीज प्राथमिक पणन संस्था								१२७०५	१६७		१७०	२००४२	४०८०८
१]	रत्नागिरी								१७७८				१७७८	६३२८
२]	गुहागर								२६४५				२६४५	३११७
३]	दापोली								३०१०				३०१०	५३८७
४]	मंडणगड													
५]	खेड								२७०३			७४	२७७७	३८४८
६]	चिंचवड								४६६७			८३	४७५०	७९३२
७]	संगमेश्वर								८६२	६			८६८	
८]	लांजा								१८८४	१४		१३	१९११	५३२४
९]	राजापूर								२१५६	१४७			२३०३	८७३२

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. ६.१३

तक्ता क्र. ६.१३

जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्यव्यवस्थापक संस्था आणि सामाजिक सेवा

[वर्ष ३०.६.१९९० अखेर]

[वर्ष ३०.६.१९९० अखेर]

जिल्हा - रत्नागिरी

जिल्हा - रत्नागिरी

[समये-हजारात]

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	समासदांची संख्या	भाग भांडवल [समये]	राखीव आणि इ. निधी [समये]	खेती भांडवल [समये]
१	२	३	४	५	६	७
१] उत्पादक संस्था		१] उत्पादक संस्था				
१.१	साखर कारखाने	१	१.१ उमसखर कारखाने ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
१.२	इतर शेती प्रकिया संस्था	—	१.२ इतर शेती प्रकिया संस्था	—	—	—
१.३	विणकर संस्था	१	१.३ विणकर संस्था २२०	३	७६४	—
१.४	तूत गिरण्या	—	१.४ तूत गिरण्या	—	—	—
१.५	इतर औद्योगिक संस्था	३८	१.५ इतर औद्योगिक संस्था	८६६	१९८००	१९८००
१.६	दुग्ध व्यवसाय संस्था	१३६	१.६ दुग्ध व्यवसाय संस्था	८६७	७७१५९	१९३००
१.७	दुग्ध व्यवसाय संघटना	—	१.७ दुग्ध व्यवसाय संघटना	—	—	—
१.८	मत्स्यव्यवसाय संस्था	५०	१.८ मत्स्यव्यवसाय संस्था	६८९८	५८३६८	२०३५०
१.९	सामदायिक शेती संस्था	१	१.९ सामदायिक शेती संस्था	—	१२९	५९
१.१०	उपसा जलसिंचन संस्था	६	१.१० उपसा जलसिंचन संस्था	१	५९२	१३०
१.११	वन कामगार संस्था	—	१.११ वन कामगार संस्था	—	—	—
१.१२	इतर	२	१.१२ इतर	—	—	—
२] सामाजिक सेवा संस्था		२] सामाजिक सेवा संस्था				
२.१	गाहक भांडारे	३४	२.१ गाहक भांडारे	६८९	४६९	२५०८
२.२	गृहनिर्माण संस्था	७६	२.२ गृहनिर्माण संस्था	७२	७२	२७३६५
२.३	कामगार कंत्राटदार संस्था	१३	२.३ कामगार कंत्राटदार संस्था	७१	७१	१५१३
२.४	इतर परिवहन संस्था	१	२.४ इतर परिवहन संस्था	—	—	११०
२.५	इतर	९	२.५ इतर	—	—	—

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, रत्नागिरी

तक्ता क्र. ६. १४

जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्था यांचे

महत्वाचे कार्य [वर्ष ३०. ६. १९९०]

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	बाब	परिमाण	साध्य	
१	२	३	४	५	
१]	<u>साखर कारखाने</u>	अ]	गाळलेल्या उसाचे वजन	हजार टन	-
		ब]	गाळलेल्या उसाची किंमत	लाख रुपये	-
		क]	उत्पादित साखरेचे वजन	हजार टन	-
		ड]	उत्पादित साखरेची किंमत	लाख रुपये	-
२]	<u>प्राथमिक सहकारी संस्था</u>	अ]	चालू भाग	संख्या	-
		ब]	सूत खरेदी	लाख रुपये	-
		क]	उत्पादन	"-	-
		ड]	विक्री	"-	-
३]	<u>सूत गिरण्या</u>	अ]	त्यांची संख्या	संख्या १००	-
		ब]	उत्पादित सूत	हजार टन	-
४]	<u>इतर औद्योगिक संस्था</u>	अ]	कच्चा माल खरेदी	लाख रुपये	४. ५०
		ब]	उत्पादन	"-	८. ४१
		क]	विक्री	"-	१०. ९२
५]	<u>दुग्ध व्यवसाय संस्था</u>	अ]	खरेदीची किंमत	लाख रुपये	-
		ब]	विक्रीची किंमत	"-	१२४. ००
६]	<u>दुग्ध व्यवसाय संघटना</u>	अ]	खरेदीची किंमत	"-	-
		ब]	विक्रीची किंमत	"-	-
७]	<u>मत्स्यव्यवसाय संस्था</u>	अ]	पकडलेल्या माशांची किंमत	"-	४५. १५
		ब]	विक्रीची किंमत	"-	१६४८. ५०

तक्ता क्र. ६. १४ [समाप्त]

१	२	३	४	५
८]	<u>मत्स्यव्यवसाय केंद्रीय संस्था</u>			
		अ] पकडलेल्या माशांची किंमत	लाख रुपये	-
		ब] विक्रीची किंमत	-"-	२५.२१
९]	<u>शेती संस्था</u>			
		अ] कसलेले क्षेत्र	१०० हेक्टर	-
		ब] उत्पादन	लाख रुपये	-
१०]	<u>उपसा जलसिंचन संस्था</u>			
		भिजलेले क्षेत्र	१०० हेक्टर	-
११]	<u>वन कामगार संस्था</u>			
		अ] दिलेली कुपे	संख्या	-
		ब] वनोत्पादनाची किंमत	लाख रुपये	-
१२]	<u>घाऊक ग्राहक भांडारे</u>			
		अ] खरेदीची किंमत	लाख रुपये	३३.००
		ब] विक्रीची किंमत	-"-	३४.४८
१३]	<u>प्राथमिक घाऊक भांडारे</u>			
		अ] खरेदीची किंमत	लाख रुपये	७३.५९
		ब] विक्रीची किंमत	-"-	७७.८२
१४]	<u>गृहनिर्माण संस्था</u>			
		बांधलेल्या घरांची किंवा गाळ्यांची संख्या	संख्या	११५
१५]	<u>कामगार कंत्राटदार संख्या</u>			
		अ] वर्षात हाती घेतलेली कामे	संख्या	-
		ब] हाती घेतलेल्या कामांची अंदाजे किंमत	लाख रुपये	९.५६
		क] दिलेली मजुरी	लाख रुपये	८.१०

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. ६. १५

नियंत्रित बाजारपेठांची तालुकावार माहिती [३०. ६. २० अखेर संपणारे वर्ष]

जिल्हा - रत्नागिरी.

[परिमाण टनामध्ये, मूल्य हजार रुपयात]

अ. क्र.	बाजारपेठेचे नाव	तालुका	बाजारपेठेचा प्रकार	बाजारपेठांची संख्या	वार्षिक आवक							
					भात		तांदुळ		नागली		वरीची	
					परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३

रत्नागिरी जिल्ह्यात नियंत्रित बाजारपेठ नसल्यामुळे ३०. ६. १९९० रोजी संपणा-या वर्षाची माहिती " निरंक " आहे.

आधार :- जिल्हा उप निबंधक सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

तक्ता, क्र. ६. १६

जिल्ह्यातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे

[३०.६.१९९० अखेर संपणा-या वर्षासाठी]

जिल्हा - रत्नागिरी		[सपये हजारगत]			
अ. क्र.	तालुका	सावकारांची संख्या	व्यापा-यांना दिलेली कर्जे	व्यापारा व्यतिरिक्त दिलेली कर्जे	एकूण
१	२	३	४	५	६
१]	रत्नागिरी	४	-	२६६	२६६
जिल्हा बेरीज					
१]	रत्नागिरी	-	-	-	-
२]	गुहागर	२	-	४	४
३]	दांपोली	-	-	-	-
४]	मंडणगड	-	-	-	-
५]	खेड	-	-	-	-
६]	चिपळूण	-	-	-	-
७]	संगमेश्वर	१	-	२४७	२४७
८]	लांजा	-	-	-	-
९]	राजामूर	१	-	१५	१५

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. ७.१

सार्वजनिक संस्थामार्फत उपलब्ध असलेल्या सुविधांची तालुकावार माहिती १९८९ वर्षाकरिता

जिल्हा - रत्नागिरी

जिल्हा/तालुका	संख्या						खाटांची संख्या		उपचार केलेले आंतर रुग्ण संख्या शंभरात			उपचार केलेले बाह्य रुग्ण संख्या शंभरात"००			
	रुग्णा- लये	दवा- खाने	प्रसूती गृहे	प्राथमिक आरोग्य केंद्र	डॉक्टर व वैद्य	परि- चारिका	एकूण	त्यापैकी	पुरुष	स्त्रिया	मुले	पुरुष	स्त्रिया	मुले	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
जिल्हा बेरीज	१२	७	३	६७	१६७	५९९	९८०	४५५	५३	९०	१२०	३९	२५१२	३२१७	२११२
१] रत्नागिरी	२	३	-	८	४५	१४९	४६३	१४७	२६	३४	३४	१५	६५७	६९९	४०४
२] गुहागर	१	-	-	५	९	४३	५४	२६	-	३	३	२	१५४	२६७	२४३
३] दापोली	१	-	-	८	१९	६१	६०	४०	-	४	५	१	१४०	१७९	१५३
४] मंडणगड	१	-	-	३	७	२६	२४	१५	३	१	५	-	९४	१२६	९८
५] खेड	१	१	१	८	१५	६१	७४	५२	-	२	१०	९	२५६	४०६	३६५
६] चिमळण	१	२	१	९	१९	७९	७४	३६	-	१४	२५	१	३३३	४४८	१४१
७] संगमेश्वर	२	-	-	११	२३	८२	९६	५९	४	२०	२१	४	३५८	४९३	२५६
८] लांजा	१	-	-	६	११	३७	३६	२४	-	७	६	२	१९०	२४३	१८४
९] राजापूर	२	१	१	९	१९	६१	९९	५६	२०	५	११	५	३३०	३५६	२६८

आधार :- १] जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, रत्नागिरी.
३] अधीक्षक, मनोरुग्णालय, रत्नागिरी.

२] जिल्हा शल्य चिकित्सक, रत्नागिरी.
४] मुख्याधिकारी नगरपरिषद [सर्व]

तक्ता क्र. ७. २ [समाप्त]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
५]	खेड	एकूण	२५७९	२२१०	४७८९	५२३	३१३	८३६	२७	१३	४०
		ग्रामीण	१८१६	१५४७	३३६३	४७५	२९१	७६६	२५	१३	३८
		नागरी	७६३	६६३	१४२६	४८	२२	७०	२	-	२
६]	चिपळूण	एकूण	३४५८	२९६६	६४२४	८०८	४५८	१२६६	२८	१५	४३
		ग्रामीण	२२६९	१९२०	४१८९	६३५	३७६	१०११	२६	१५	४१
		नागरी	११८९	१०४६	२२३५	१७३	८२	२५५	२	-	२
७]	संगमेश्वर	एकूण	२५४४	२३०२	४८४६	७४२	५०६	१२४८	२६	२६	५२
		ग्रामीण	२५४४	२३०२	४८४६	७४२	५०६	१२४८	२६	२६	५२
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
८]	लांजा	एकूण	१२८१	१०७३	२३५४	३६७	२५९	६२६	११	१२	२३
		ग्रामीण	१२८१	१०७३	२३५४	३६७	२५९	६२६	११	१२	२३
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
९]	राजापूर	एकूण	२१२६	१९४९	४०७५	७३४	५४५	१२७६	२७	१८	४५
		ग्रामीण	१८८४	१७२५	३६०९	६९४	५२१	१२१५	२७	१८	४५
		नागरी	२४२	२२४	४६६	४०	२४	६४	-	-	-

आधार :- संचालक, आरोग्य सेवा संचालनालय, पुणे.

तक्ता क्र. ७. ३

विविध कारणानुसार मृत्युंची संख्या [१९८८ या वर्षाकरिता]

जिल्हा :- रत्नागिरी

अ. क्र.	वर्ष	दिवसाप	पटकी	क्षेत्र	न्युमोनिया	अमांश अतिसार गैस्ट्रो	हृदयविकार	विषम- ज्वर	कर्करोग	श्वसनक्रिये संबंधिये रोग	आत्महत्या	अपघात	इतर कारणे	एकूण मृत्यु	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
१]	१९८८	-	५	-	३३९	१९	१०४	४०२	१०	१४९	३७४	१८	१६७	७७०६	९२९३

आधार :- संचालक, आरोग्यसेवा संचालनालय, पुणे.

तक्ता क्र. ७. ४ [अ]

माताबाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लव टोचणी

जिल्हा - रत्नागिरी		[वर्ष १९८९-९०]									
अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	ग्रामीण नागरी एकूण	त्रिगुणी लस [तिसराडोस] [डीपीटी]	पोलिओ	बीसीजी	गोवर	विशुद्धी [डी. टी]	पिप्लर	धनुर्वात लस		
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
									१० वर्षे	१६ वर्षे	गरोदर स्त्रिया
१]	रत्नागिरी	ग्रामीण	४१८३	४२३८	४०००	३९८९	३५००	-	३५००	२८४१	४०४४
		नागरी	६७७	८७३	२०१२	१०२८	३८७	-	६००	७२५	१३००
		एकूण	४८६०	५१०१	६०१२	५०१७	३८८७	-	४१००	३५६६	५३४४
२]	गुहागर	ग्रामीण	२७६०	२७०४	२८००	२१००	१९००	-	२१००	१९७३	२५८९
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	२७६०	२७०४	२८००	२१००	१९००	-	२१००	१९७३	२५८९
३]	दापोली	ग्रामीण	३७३१	३५१४	४२००	३४९७	२६००	-	३१००	२६७१	३५३५
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	३७३१	३५१४	४२००	३४९७	२६००	-	३१००	२६७१	३५३५
४]	मंडणगड	ग्रामीण	१६२६	१५४९	१६२०	१६३७	११००	-	१२००	८०४	१२१६
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	१६२६	१५४९	१६२०	१६३७	११००	-	१२००	८०४	१२१६
५]	खेड	ग्रामीण	३५९२	३४८८	३४००	३३६१	३३००	-	२८००	२७६१	२८३०
		नागरी	५०२	५०२	१००३	९०१	३२४	-	३५०	४३०	४५०
		एकूण	४०९४	३९९०	४४०३	४२६२	३६२४	-	३१५०	३१९१	३२८०

तक्ता क्र. ७. ४. [अ] [समाप्त]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
६]	चिमठूण	ग्रामीण	४६२२	४८७६	४७००	४६८०	४३००	-	३५००	३१२८	३२५२
		नागरी	४०८	२०५	२५०	६२८	२०१	-	३७५	५२०	४८६
		स्कूण	५१०७	५०८१	४२५०	५३७८	४५०१	-	३८७५	३६४८	४४३८
७]	संगमेश्वर	ग्रामीण	४७८७	४४२२	४६००	४६२७	४६००	-	३७००	३७७२	४३७२
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		स्कूण	४७८७	४४२२	४६००	४६२७	४६००	-	३७००	३७७२	४३७२
८]	लांजा	ग्रामीण	२५२०	२३७६	२३२४	२२३२	२३००	-	२०००	१७१६	१९६७
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		स्कूण	२५२०	२३७६	२३२४	२२३२	२३००	-	२०००	१७१६	१९६७
९]	राजापूर	ग्रामीण	३६२२	३४१६	३४७२	३५२१	३५००	-	३२००	२५७६	२२५४
		नागरी	१८१	४०७	३२१	२६७	१०५	-	२५०	३२२	३००
		स्कूण	३८०३	३८२३	३८६३	३८५८	३६०५	-	३४५०	२८९८	३२५४
	जिल्हा स्कूण	ग्रामीण	३१५२०	३०६५०	३११८६	२९७१४	२७१००	-	२५१००	२२२४२	२७४५२
		नागरी	१७६८	१९८७	३६५६	२८९४	१०१७	-	१५७५	१९९७	२५३६
		स्कूण	३३२८८	३२६३७	३४८४२	३२६०८	२८११५	-	२६६७५	२४२३९	२९९९५

आधार :- जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. ७. ४ [ब]

पटकी लस टोचणी विषयक आकडेवारी [१९८९ या वर्षाकरिता]

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	एकूण ग्रामीण नागरी	पटकी लस टोचणी
१	२	३	४
	जिल्हा एकूण	एकूण ग्रामीण नागरी	५२१५१ ४१६३६ १०५१५
१]	रत्नागिरी	एकूण ग्रामीण नागरी	७१०० ३३८६ ३७१४
२]	गुहागर	एकूण ग्रामीण नागरी	२९५६ २९५६ -
३]	दापोली	एकूण ग्रामीण नागरी	६२०५ ६२०५ -
४]	संडणगड	एकूण ग्रामीण नागरी	५८८ ५८८ -
५]	खेड	एकूण ग्रामीण नागरी	१५५०० ५४६६ २०३४
६]	पिपळण	एकूण ग्रामीण नागरी	१२३५३ ८८३७ ३५१६
७]	संगमेश्वर	एकूण ग्रामीण नागरी	९४३१ ९५२१ -
८]	लांजा	एकूण ग्रामीण नागरी	२३३९ २३३९ -
९]	राजापूर	एकूण ग्रामीण नागरी	२३८९ २१३८ २५१

आधार :- जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जि. प. रत्नागिरी

जिल्ह्यातील कुटुंब नियोजन केंद्राची संख्या [३१.३.१९९० रोजीची]

जिल्हा - रत्नागिरी

जिल्हा/ तालुका	एकूण ग्रामीण नागरी	३१ मार्च रोजी असलेल्या	निर्विजीकरण केलेल्यांची संख्या			लुप्त पुरुषांची [आय. यु. सीडी संख्या पहिली]	पंचसंख्ये प्यांची संख्या
			पुरुष नसंबंदी	सियांची नसंबंदी	एकूण		
१] जिल्हा बेरीज	एकूण	७२	१३१	८२८२	९२२०	६७३०	३१९२९
	ग्रामीण	६८	८६४	७६१७	८४८१	६४७४	३०८३५
	नागरी	४	६७	६७२	७३९	२६०	१०९४
१] रत्नागिरी	एकूण	९	१०५	१४११	१५१६	१०८०	४९६०
	ग्रामीण	८	९५	११२३	१२१८	९०४	४०९८
	नागरी	१	१०	२८८	२९८	१७६	८६२
२] गुहागर	एकूण	५	५६	६८५	७४१	५४७	३५१४
	ग्रामीण	५	५६	६८५	७४१	५४७	३५१४
	नागरी	-	-	-	-	-	-
३] दापोली	एकूण	९	७८	९२१	९९३	८४३	३८९०
	ग्रामीण	९	७८	९२१	९९३	८४३	३८९०
	नागरी	-	-	-	-	-	-
४] मंडणगड	एकूण	३	४७	३२७	३७४	३३१	१५८४
	ग्रामीण	३	४७	३२७	३७४	३३१	१५८४
	नागरी	-	-	-	-	-	-
५] खेड	एकूण	९	१५६	११०४	१२६२	७९१	४४३७
	ग्रामीण	८	१५८	९९३	११५१	७६०	४२०५
	नागरी	१	-	१११	१११	३१	२३२
६] चिपळूण	एकूण	१०	१९०	१२५०	१४४०	९९०	४३६९
	ग्रामीण	९	१८५	१०२५	११६०	९६९	४३६९
	नागरी	१	५	२२५	२८०	२१	-
७] संगमेश्वर	एकूण	११	१५६	१३६४	१५२०	८७८	३४६१
	ग्रामीण	११	१५६	१३६४	१५२०	८७८	३४६१
	नागरी	-	-	-	-	-	-
८] लांजा	एकूण	६	८२	५२१	६०३	५१४	२१६१
	ग्रामीण	६	८२	५२१	६०३	५१४	२१६१
	नागरी	-	-	-	-	-	-
९] राजापूर	एकूण	१०	५२	५०६	७६५	७५६	३५५३
	ग्रामीण	९	५७	६५८	७१५	७३२	३५५३
	नागरी	१	२	४८	५०	२४	-

आधार :- जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. ८-१

१९८१ च्या जनगणनेनुसार तालुकावार साक्षरता

जिल्हा - रत्नागिरी.

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	एकूण ग्रामीण नागरी	साक्षरांची संख्या [हजारात]		साक्षरतेची टक्केवारी			
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१ ६८६ १	जिल्हा बेरीज	एकूण	३४०	२६५	६०५	५५.६५	३४.४६	४३.८७
		ग्रामीण	२९४	२३०	५२३	५३.३५	३२.४४	४१.५४
	नागरी	४६	३६	८२	७६.६७	६०.००	६८.३३	
	१] रत्नागिरी	एकूण	६०	४६	१०६	६१.१२	४०.६८	५०.१३
		ग्रामीण	४१	३२	७३	५५.५४	३५.१२	४४.२३
	नागरी	१९	१४	३३	७७.९०	६२.९८	७०.७१	
	२] गुहागर	एकूण	२३	१८	४१	५२.२९	२७.६५	३७.८१
		ग्रामीण	२३	१८	४१	५२.२९	२७.६५	३७.८१
	नागरी	-	-	-	-	-	-	-
	३] दापोली	एकूण	३८	३१	६८	५४.५५	३३.५६	४२.६५
		ग्रामीण	३१	२५	५६	५१.७४	३०.९५	३९.७७
	नागरी	७	५	१२	७२.५१	५५.९५	६४.१९	
४] मंडणगड	एकूण	१४	१२	२५	५१.९२	३२.७५	४१.०१	
	ग्रामीण	१४	१२	२५	५१.९२	३२.७५	४१.०१	
नागरी	-	-	-	-	-	-	-	

तक्ता क्र. ८.१ [समाप्त]

१	२	३	४	५	६	७	८	९
५]	खेड	एकूण	४१	३४	७६	५५.८२	३७.०२	४५.४२
		ग्रामीण	३८	३१	६८	६४.३६	३५.५८	४३.८२
		नागरी	४	३	७	७६.४०	६३.१६	४२.८६
६]	चिपळूण	एकूण	५७	४५	१०१	५८.३५	३८.०८	४७.२४
		ग्रामीण	४४	३४	७८	५४.७४	३४.५३	४३.५४
		नागरी	१३	१०	२३	७४.२१	५७.८१	६५.२३
७]	संगमेश्वर	एकूण	४७	३४	८१	५४.४२	३२.५६	४२.३७
		ग्रामीण	४७	३४	८१	५४.४२	३२.५६	४२.३७
		नागरी	-	-	-	-	-	-
८]	लांजा	एकूण	२०	१५	३५	४७.२२	२७.४२	३६.४०
		ग्रामीण	२०	१५	३५	४७.२२	२७.४२	३६.४०
		नागरी	-	-	-	-	-	-
९]	राजापूर	एकूण	४०	३२	७१	५४.६३	३२.८५	४२.३५
		ग्रामीण	३६	२९	६५	५४.००	३१.४०	४०.३५
		नागरी	४	३	६	८०.२४	६२.३५	७१.१४

टीप :- आकडे पूर्णांकित केल्यामुळे बेरजा जुळणार नाहीत

आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन

तक्ता क्र. ८. २

शैक्षणिक संस्था, शिक्षकांची संख्या व विद्यार्थ्यांची संख्या १९८६-८९

जिल्हा - रत्नागिरी.					
अ. क्र.	शैक्षणिक संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	शिक्षक		विद्यार्थ्यांची संख्या
			एकूण	प्रशिक्षित	
१	२	३	४	५	६
अ]	पूर्व प्राथमिक शाळा	८	१८ [१८]	१३ [१३]	६०२
ब]	प्राथमिक शाळा				
१]	एक शिक्षकी शाळा	७२२	७१६ [४४]	६४२ [४०]	१८३४०
२]	कनिष्ठ प्राथमिक शाळा	७२५	१७३७ [७०६]	१५२१ [६४७]	४४२९२
३]	उच्च प्राथमिक शाळा	१०७१	५२३० [२६०८]	५५५२ [२४६०]	१५७७२६
	एकूण प्राथमिक (१+२+३)	२५२५	८३८३ [३३५८]	७७८५ [३१४७]	२२४०५८
क]	माध्यमिक शाळा	१२३	२३२१ [४६८]	२१८७ [४३४]	६१५७०
ड]	उच्च माध्यमिक शाळा	२३	७१८ [१७०]	६२७ [१६५]	२१२६७
इ]	सामान्य शिक्षणाचे महाविद्यालय [कला/शास्त्र/ वाणिज्य]	४	१२५ [२८]	उ. ना. [उ. ना.]	५८४९
	एकूण	२७५३	११६३५ [४०४२]	१०६८२ [३७५९]	३१४०४६

टीप :- १] स्तंभ ४ व ५ मधील कंसातील आकडे स्त्री शिक्षकांची संख्या दर्शवितात.

आधार :- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे.

तक्ता क्र. ८.३

पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक व महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची स्तर न्निहाय संख्या आणि मागासवर्गीय

विद्यार्थ्यांची वर्गवारी [३०.१.८८ रोजीची स्थिती]

जिल्हा - रत्नागिरी.

क्र. क्र.	शैक्षणिक स्तर	संस्थेतील विद्यार्थ्यांची संख्या									
		पूर्ण प्राथमिक		प्राथमिक		माध्यमिक		सामान्य शिक्षणाची महाविद्यालये		एकूण	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
१]	पूर्व प्राथमिक	६०२	२२६	१३४	७०	-	-	-	-	७३६	३६६
२]	इयत्ता १ ते ४	-	-	१५६४२१	७५६२५	-	-	-	-	१५६४२१	७५६२५
३]	इयत्ता ५ ते ७	-	-	६७४३३	३०६०८	२६५७१	११०७६	-	-	२४००४	४१६८४
४]	इयत्ता ८ ते १०	-	-	-	-	५४०२४	१६६६५	-	-	५४०२४	१६६६५
५]	इयत्ता ११ ते १२	-	-	-	-	२८७२	१०७४	२७६८	१०३४	५६४०	२११२
६]	उच्च माध्यमिक नंतर	-	-	-	-	-	-	३०८१	१३४८	३०८१	१३४८
एकूण		६०२	२२६	२२४०५८	१०६३०३	८३५३७	२८८१८	५८४९	२३८१	२१४०४६	१३५७२९

तक्ता क्र. ८.३ [समाप्त]

मागास वर्गीय विद्यार्थी

अ. क्र.	शैक्षणिक अवस्था	अनुसूचित जाती		अनुसूचित जमाती		इतर मागास वर्गीय		एकूण मागास वर्गीय	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
१	२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
१]	पूर्व प्राथमिक	८७	४७	११	८	१९३	८६	२९१	१४१
२]	इयत्ता १ ते ४	१५१३२	७३७८	९३२	३८७	८५२५४	४११९५	१०१३१८	४८९६०
३]	इयत्ता ५ ते ७	९१०६	३८५४	३५२	९३	५१३६०	२१७४७	६०८१८	२५६९४
४]	इयत्ता ८ ते १०	५३३३	१६०५	१५७	३१	२४५०४	६३७९	२९९९४	८०१५
५]	इयत्ता ११ ते १२	३६१	९३	२०	२	१७९७	६३०	२१७८	७२५
६]	उच्च माध्यमिक नंतर	१५१	४४	४	२	६५३	२६७	८०८	३१३
एकूण		३०१७०	१३०२१	१४७६	५२३	१६३७६१	७०३०४	१९५४०७	८३८४८

आधार :- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

तक्ता क्र. ८.४

इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था [१९८८-८९ या वर्षाकरिता ३०-९-१९८८ अखेर]

जिल्हा - रत्नागिरी

संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या													
		अनुसूचित जाती		अनुसूचित जमाती		इतर मागास-वर्गीय जाती		एकूण मागास-वर्गीय जाती		बीगर मागास वर्गीय जाती		एकूण		एकूण शिक्षक	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण शिक्षक	स्त्री शिक्षक
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
१] शिक्षण विषयक पदवी महाविद्यालय	४	१०	४	६	-	११	२	२७	६	५३	३७	८०	४३	८	१
२] विधी पदवी महाविद्यालय	१	-	-	-	-	-	-	-	-	३६	३	३६	३	६	-
३] वैद्यकीय महाविद्यालय	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४] आयुर्वेदीक महाविद्यालय	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५] अभियांत्रिकी महाविद्यालय	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
६] इतर															
अ] तंत्रनिकेतन	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ब] आय. टी. आय.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
क] डी. एड.	६	८०	२८	७	३	१५८	२०	२४५	५१	३०७	१८६	५५२	२३७	४९	१५
ड] जी. टी. डी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

आधार :- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे - १

तक्ता क्र. ८. ५

आर्थिक दृष्ट्या मागासलेल्यांना मिळणारी मोफत शिक्षणाची सवलत वर्ष १९८८-८९

जिल्हा - रत्नागिरी.

वर्ष	लाभधारकांची संख्या							एकूण	प्रत्यक्ष सवलत [रु. लाखात]
	माध्यमिक	कनिष्ठ महा- -विद्यालये [११वी व १२वी]	उच्च शिक्षण [महाविद्या- -लयीन]	अभियांत्रिकी	वैद्यकीय	इतर महा- -विद्यालये	इतर संख्या		
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१९८८-८९	६१५७५	४०४०	२०४५	-	-	२००	२५०	६८११०	१३.७५

आधार :- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे - १

तक्ता क्र. ८.६

प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च [१९८९-९० या वर्षाकरिता]

जिल्हा - रत्नागिरी		[समये हजारात]													
अ.क्र.	यंत्रणा	योजनेतर				योजनांतर्गत				एकूण					
		आवर्ती	बांधकाम अनुदाना- व्यतिरीक्त अनावर्ती खर्च	बांध- काम	एकूण	आवर्ती	बांधकाम अनुदाना- व्यतिरीक्त अनावर्ती खर्च	बांध- काम	एकूण	आवर्ती	बांधकाम अनुदाना- व्यतिरीक्त अनावर्ती खर्च	बांध- काम	एकूण		
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४		
१]	जिल्हा परिषद	२४८२१५	-	-	२४८२१५	२१२८	२२९	-	२३५७	२५१०४३	२२९	-	२५१२७२		
२]	नगर परिषद	४७८१	-	-	४७८१	-	-	-	-	४७८१	-	-	४७८१		
३]	कटक मंडळ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
४]	महानगरपालिका	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
५]	इतर खर्च [बांधकाम अनुदानासहित]	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
एकूण		२५३६९६	-	-	२५३६९६	२१२८	२२९	-	२३५७	२५५८२४	२२९	-	२५६०५३		

टीप :- स्तंभ ३ व ४ मध्ये न.प. समोर दर्शविलेला खर्च हा आवर्ती व अनावर्ती मिळून एकत्रित आहे.

आधार :- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे - १

तक्ता क्र. ८. ७

जिल्ह्यातील व्यवसाय मार्गदर्शन [कनिष्ठ महाविद्यालये] व तांत्रिकी शाळा

[सातवी ते बारावी] वर्ष - १९८६-८७

अ. क्र.	बाब	प्रमाण	तपशिल [१९८६-८७]
१	२	३	४
१]	शाळांची संख्या	संख्या	१५
२]	पटावरील संख्या		
	अ] मुलगे	संख्या	२३८९
	ब] मुली	"	३३२
	एकूण [अ + ब]	"	२७२१
३]	एकूण खर्च रूपयात	रुपये	३१०३९१८

आधार :- जिल्हा व्यवसाय शिक्षण अधिकारी, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. ८.८

जिल्ह्यातील प्रौढ शिक्षण केंद्रे [१९८९-९० वर्षाकरिता]

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	प्रौढ शिक्षण केंद्राची संख्या
१	२	३
	<u>जिल्हा बेरीज</u>	<u>८३०</u>
१]	रत्नागिरी	-
२]	गुहागर	२८०
३]	दापोली	३०
४]	मंडणगड	३०
५]	डोड	९०
६]	चिपळूण	३९०
७]	संगमेश्वर	-
८]	लांजा	-
९]	राजापूर	-

आधार :- जिल्हा प्रौढ शिक्षण अधिकारी, रत्नागिरी .

तक्र. क्र. ८.९

शिक्षकांकरिता प्रशिक्षण संस्था [३०-९-८८ अखेर]

जिल्हा - रत्नागिरी:

अ. क्र.	बाब	परिमाण	वर्ष [३०-९-८८ अखेर]
१	२	३	४

१] शिक्षकांकरिता प्रशिक्षण संस्थांची संख्या

अ] पदवी स्तर	संख्या	४ *
ब] पदवीपूर्व स्तर	"	६
क] शाळा स्तर	"	-

२] पटावरील संख्या

अ] पदवी स्तर	संख्या	८० *
ब] पदवी पूर्व स्तर	"	५५२
क] शाळा स्तर	"	-

३] एकूण खर्च [३१-३-८७ अखेर]

अ] पदवी स्तर	रुपये	२५१७१६
ब] पदवी पूर्व स्तर	"	१६७७०००
क] शाळा स्तर	"	-

टीप :- १] * ३ महाविद्यालये नव्याने सुरु झाली आहेत. त्यातील पटावरील विद्यार्थ्यांच्या संख्येबाबतची माहिती सद्या उपलब्ध नाही.

आधार :- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे - १

तक्ता क्र. ९१

रेल्वे मार्गाची संख्या

३१ मार्च १९९० वर्ष अखेर

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	रेल्वेचा मार्ग	लांबी किलोमीटरमध्ये
१	२	३

रत्नागिरी जिल्ह्यात रेल्वेमार्ग नसल्याने माहिती "निरंक" आहे.

आधार :- भारतीय रेल्वे.

तक्ता क्र. ९.२

प्रकार व पृष्ठभाग यानुसार रस्त्याची लांबी [३१ मार्च १९९० अखेर]

जिल्हा - रत्नागिरी		बिगर नगरपालिका रस्ते			[लांबी कि.मी. मध्ये]
अ. क्र.	वर्गीकरण	सार्वजनिक बांधकाम	जिल्हा परिषद	एकूण	नगरपालिका हद्दीतील रस्ते
१	२	३	४	५	६
१] प्रकारानुसार					
१]	राष्ट्रीय महामार्ग	२०७.०७	-	२०७.०७	५.९३
२]	प्रमुख राज्य महामार्ग	२१९.५०	२३.३२	२४२.८२	-
३]	इतर राज्य महामार्ग	६३६.२२	१६.९९	६५३.२१	३.९०
४]	प्रमुख जिल्हा रस्ते	३११.०८	९१८.१७	१२२९.२५	-
५]	इतर जिल्हा रस्ते	१९.८१	१०८५.४०	११०५.२१	-
६]	खेड्यातील रस्ते [योजनांतर्गत]	-	१३०१.२५	१३०१.२५	-
७]	इतर [योजनेत्तर]	-	१५४.४४	१५४.४४	१५४.४४
एकूण		१३९३.६८	३४९९.५७	४८९३.२५	१६०.९५
२] पृष्ठभागानुसार					
१]	सिमेंट काँक्रीट	२२.०८	-	२२.०८	२.०९
२]	डांबरी	११६३.१६	३६५.४०	१५२८.५६	८८.३२
३]	खडीचे/पक्का रस्ता	१९४.०४	१७३६.६९	१९३०.७३	२६.४०
४]	इतर माल वापरून केलेले	१४.४०	१३९७.४८	१४११.८८	३७.६९
५]	इतर	-	-	-	-
एकूण		१३९३.६८	३४९९.५७	४८९३.२५	१६०.९५

आधार :- अधिशुद्ध अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. १३

वापरात असलेल्या मोटार वाहनांची संख्या १९८९-९०

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	बाब	३१/३/१९९०
१	२	३
१]	मोटार सायकली/स्कूटर्स इ.	११९६४
२]	मोटारी/जीपस	२७०७
३]	टॅक्सी कॅब्स	५५
४]	स्वयंचलित रिक्शा	२००५
५]	स्टेज करेजेस	
	१] डिझेलवर चालणा-या	५८८
	२] पेट्रोलवर चालणा-या	-
६]	मालमोटारी	
	अ] खाजगी वाहने	
	१] डिझेलवर चालणा-या	३३४४
	२] पेट्रोलवर चालणा-या	-
	ब] सार्वजनिक वाहने	
	१] डिझेलवर चालणा-या	२४७५
	२] पेट्रोलवर चालणा-या	-
७]	रुग्णवाहिका	२७
८]	शाळेच्या बसेस	६
९]	खाजगी सेवा देणारी वाहने [अनुमान]	५२
१०]	जोड वाहने [ट्रेलर]	१०९
११]	ट्रॅक्टर्स	९८
१२]	इतर	४१
	ए कू ण	२०४५८

आधार - परिवहन आयुक्त मुंबई यांचे प्रकाशन [तक्ता क्र. १३] महाराष्ट्रातील मोटार वाहन सांख्यिकी १९९०

तक्ता क्र. २.४

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन मंडळाची [पुवासी] वाहतूक आकडेवारी

[सन १९८९-९० या वर्षाकरिता]

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	उपक्रमाचे नांव	वर्ष अखेरीस मार्गाची संख्या	मार्गाची एकूण लांबी [कि. मी.]	मार्गाची सरासरी लांबी [कि. मी.]	वर्षातील अस्तीत्वात असलेल्या बस गाड्यांची संख्या	रस्त्यावर धावणाऱ्या बसगाड्यांची दैनिक सरा- सरी संख्या	पुवाशांची दैनिक सरासरी [लाखात]	वाहतूकीमुळे वर्षात मिळालेले उत्पन्न [रुपये हजारात]	दर पुवाशांमागे मिळालेले सरा- सरी उत्पन्न [पैशांमध्ये]
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१]	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, रत्नागिरी	७३४	४४२७५	६०.३२	५६५	४८४	१.७८	३७८८८	४२९

आधार :- विभागीय नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, रत्नागिरी .

तक्ता क्र. २. ५

तक्ता क्र. २. ५

महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना

महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना

जिल्हा - रत्नागिरी.

[गणनेचा कालावधी डिसेंबर १९८८]

महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना

क्र. क्र.	गणना स्थळाचे ठिकाण [कि.मी]	जवळपासचे शहर/खेडे	पुष्ठ भागाचा प्रकार	रस्त्याची रुंदी [मीटर]	जलद गती वाहने				मंदगती वाहने				
					मोटारी जीपस व व्हॅन्स	बसगाड्या गाड्या	मालवाह सायकली व स्कूटर्स	मोटारी स्कूण	जनावरां- कडून ओढ- ली जाणारी	साय- कली	इतर [रिक्शा]	स्कूण	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
<u>मुंबई कोकण गोवा रोड राष्ट्रीय महामार्ग क्र. १७</u>													
१]	३५४/३	करोडी	डांबरी	७.००	१०१५	६७३	११५२	७५	२२२२	-	१२	-	१२
	२५६/२	धामधी	"-	७.००	४८६	३४६	४८२	२०३	१५२४	७	३०	३	४०
	३३३/०	वाकेड	"-	५.५०	२७२	२३८	२६४	२६	८७०	१	१२	-	१३
<u>रत्नागिरी, सोलापूर, नागपूर, खोडपुमुख राज्य महामार्ग क्र. ३</u>													
२]	३१/०	पाली	डांबरी	३.७०	१६८	६६	१५८	११७	५०२	१४	१८८	-	२०२
<u>मुंबई, वेंगुर्ला, रेडी या बंदराना जोडणारा सांगरी महामार्ग प्रमुख राज्य महामार्ग क्र. ४</u>													
३]	१०/०	आटेगाव	खडीचा	३.६६	६८	१६	१४	६२	१६७	१२१	१४९	-	२७०
	०/०	असुडगाव	डांबरी	३.७०	३१०	५८	७९	१३२	५८६	३७	१८६	-	२२३
	३/६	रानवी	"-	३.७०	३२	१६	१२	२६	२३	५	११	-	१६
	३/८	पालभेत	"-	३.७०	६१	२२	८३	३२	२१२	५	४५	-	५०
	१२/०	गोळ्या	"-	३.७०	१२५	११२	५४	११०	४०१	१३	३३	-	४६
	७/०	आडिवरे	"-	३.७०	१७	१५	१५	२५	७२	१६	३७	-	३८

तक्ता क्र. २. ५ [चालू]

तक्ता क्र. २. ५ [चालू]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
<u>बानकोट, म्हापुळ, भोर, पंढरपूर रोड राज्य महामार्ग क्र. ७</u>													
४]	०/० २/८	बानकोट म्हापुळ	डांबरी डांबरी	३.७० ३.७०	११५ १०२	१४ ३१	६२ ९४	११० ५७	३०१ २८४	२६ १०	१३५ १३	१ १	१६२ २४
<u>गुहागर, चिपळूण, खेड, जल, विजापूर रोड राज्य महामार्ग क्र. ७८</u>													
५]	४/० ५७/६	मोडकघर मुंध	डांबरी डांबरी	५.५० ५.५०	१६२ १६३	७४ १०६	७१ ६३०	८६ १२७	४०० १०२६	१ २२	३५ २२४	१ ९	३७ ३२५
६]			<u>गोवळकोट, चिपळूण रोड राज्य महामार्ग क्र. ७९ [वाहन गणना केंद्र नाहीत]</u>										
<u>मनसाड, इंदापूर, निझामपूर, रायगड, विसापूर, दापोली, खेड राज्य महामार्ग क्र. ९६</u>													
७]	०/६ २/०	विसापूर पिसई	डांबरी --	३.७० ३.७०	३४ १३२	११ ६३	२४ ८२	२९ ७०	२८ ३५४	५ १७	३ ३८	-	८ ५५
८]			<u>पुरार, म्हापुळ, खेड रोड राज्य महामार्ग क्र. १०० [वाहन गणना केंद्र नाहीत]</u>										
<u>महाड, वाकन, पचाड रोड राज्य महामार्ग क्र. १०१</u>													
९]	०/१ १२/०	नागव्वाडी दापोली	डांबरी खडीची	३.५० ३.७०	८६ ५७	२० १४	७३ ३५	५९ १७	१३८ १२३	१९० ९२७	१९३ १४६	-	३८३ ३७३
<u>मंडणगड दापोली रोड राज्य महामार्ग क्र. १०२</u>													
१०]	५/०	नारगोली	डांबरी	३.७०	२९	११	९	१५	६४	८	१७	-	२५

तक्ता क्र. १-५ (घोलू)

क्र.	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
११]	१०/०	दाभोळ	डांबरी	३.७०	२७८	३०	६५	७५	४५०	२०	२४०	३०	२८०	
	४२/०	साखरोली		३.७०	६२५	११३	२२५	२०४	१२३५	१७	१७०		१८७	
दाभोळ, दापोली, खेड, भरंद रोड राज्य महामार्ग क्र. १०४														
१२]	१/०	दाभोळ	डांबरी	३.७०	२७८	३०	६५	७५	४५०	२०	२४०	३०	२८०	
	४२/०	साखरोली		३.७०	६२५	११३	२२५	२०४	१२३५	१७	१७०		१८७	
तवसाळ, सावर्डे रोड राज्य महामार्ग क्र. १०५														
१३]	१/२	आगवें	डांबरी	३.७०	१५५	२६	११७	२२४	५२२	३	३००		३०३	
जयगड, निवळी रोड राज्य महामार्ग क्र. १०६														
१४]	१२/०	साफे	डांबरी	३.७०	८०	३६	३८	४६	२००	-	-		-	
संगमेश्वर, साखरपा रोड राज्य महामार्ग क्र. १०७														
१५]	१६/०	देवख तीठा	डांबरी	३.७०	३३३	१२०	१२७	४०७	१०५७	६७	७६९		८३६	
रत्नागिरी, हरचेरी, देवधे रोड राज्य महामार्ग क्र. १०८														
१६]	१८/०	हरचेरी	डांबरी	३.७०	१२२	२२	८८	१०२	३३४	३३	६०		९३	
पावसाळ, सापूचेतळे, देवधे रोड राज्य महामार्ग क्र. १०९														
१७]	१८/०	उफळे	डांबरी	३.७०	५७	२३	३९	३६	१५५	९	१८		१७	
दाभोळ, लांजा, साटवली, राजापूर रोड राज्य महामार्ग क्र. ११०														
१८]	१/०	लांजा	खडीची	३.७०	२०५	५४	१३३	१५८	५५०	६४	३३६		४००	
	३/०	कोंडसे	डांबरी	३.७०	६८	१७	६४	३९	१८८	४८	२		५०	

तक्ता क्र. १०.५ [समाप्त]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
			<u>विटापेठ, मलकापूर, अनुसकरा, ओणी, सातवली, पावस, रौंडराज्य महामार्ग क्र. १११</u>										
१९]	१६/०	रायपाटन	डांबरी	३.७०	५८	२९	४६	२५	१५८	२६	४४		७०
			<u>राजापूर, मुसाकाजी रोड राज्य महामार्ग क्र. ११२</u>										
२०]	२२/०	दारताळे	डांबरी	३.७०	१८	२९	४१	४३	१३१	-	१	-	१
			<u>जैतापूर, हातिवळे रोड राज्य महामार्ग क्र. ११३</u>										
२१]	३/४	जुवाठी	डांबरी	३.७०	२२	२६	३२	२७	१०७	-	१४	-	१४
			<u>खेड, अंबावली, भिरामनी रोड जिल्हा प्रमुख रस्ता क्र. ११</u>										
२२]	०/४	ब्राह्मे	डांबरी	३.७०	६३५	५६	३२३	३१४	१३२८	६९	३५२	१२	४३३

आधार :- सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय - मुंबई

तक्ता क्र. ९. ६

पोस्ट, तारघरे व दूरध्वनी सेवा, रेडीओ व दूरदर्शन संघ यांची आकडेवारी

वर्ष १९८९-९०

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	पोस्टांची संख्या	तारघरांची संख्या	पत्र पेट्यांची संख्या	पोस्टमनांची संख्या	दूरध्वनींची संख्या	पोस्टांची सुविधा असलेल्या गावांची संख्या	शासनाने वाटप केलेल्या दूरदर्शन संचांची संख्या
१	२	३	४	५	६	७	८
१]	६२३	१३४	२०९२	१०४	५२७५	६१७	१८

आधार :- १] डाकघर अधीक्षक, रत्नागिरी विभाग, रत्नागिरी .

२] दूरसंचार अधिकारी, रत्नागिरी .

तक्ता क्र. १०.१

स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च १९८९-९० या वर्षाकरिता

जिल्हा - रत्नागिरी

[सपथे लाखात]

अ. क्र.	वर्ष	ग्रामपंचायत				जिल्हा परिषद		नगर पालिका			
		संख्या	समाविष्ट असलेल्या छेड्यांची संख्या	एकूण उत्पन्न	एकूण खर्च	एकूण उत्पन्न	एकूण खर्च	संख्या	एकूण उत्पन्न	एकूण खर्च	
१]	१९८९-९०	७८९	१३५५	२०७	१२६०	६९६२	६८६२	७४०१	१	६५४	५२६

आधार :- १] जिल्हा परिषद, रत्नागिरी.
२] जिल्ह्यातील सर्व [चार] नगर परिषदा

तक्ता क्र. १०. २

ग्रामपंचायतीचे उत्कृन्न व खर्च [१९८९-९० वर्षाकरिता]

जिल्हा - रत्नागिरी			[रुपये हजारत]								
क्र.	पंचायत समिती	ग्रामपंचायती व गट गा.पंचायतीची संख्या	सहाय्यक असुदाने		अंशदाने		देणगी	कर	शुल्क	इतर	स्तंभ ४ ते १०
१	२	३	शासकीय	इतर	६	७	८	९	१०	११	
	जिल्हा बेरीज	७८९	१८६९	७३६१	३१०	६९	६६१३	-	४५१८	२०७४०	
१]	रत्नागिरी	९०	२२०	९८४	९६	२३	१२३८	-	३४९	२९०९	
२]	गुहागर	५९	१६४	४०४	२	-	४६४	-	२८३	३३१७	
३]	दापोली	९४	३३३	७३६	३७	२६	११४५	-	९७४	३१५१	
४]	मंडणगड	३७	११९	५१२	-	-	२६९	-	२२१	११२१	
५]	खेड	११०	२७४	८३८	४८	-	७५०	-	८२१	२७३१	
६]	चिमळण	१२०	४०६	९१६	५०	-	१०४२	-	८०८	३२२२	
७]	संगमेश्वर	१२५	२६७	९५९	५३	१९	१०२२	-	४०६	२७२६	
८]	लांजा	६२	१४८	७३४	२४	-	३०९	-	३१८	१४३३	
९]	राजापूर	९२	३८	१२७८	१	१	३७४	-	३३८	२०३०	

तक्ता क्र. १०.२ [समाप्त]

अ. क्र.	पंचायत समिती	खर्च								
		आरोग्य सेवा	सार्वजनिक बांधकाम	सामाजिक आणि नैतिक वृद्धी	प्रशासन	समाज-कल्याण	पशुधनाचे संवर्धन	जमीन मटसुलाची वसुली व देखभाल	इतर	एकूण स्तंभ १२ ते १९
१	२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	
	जिल्हा बेरीज	१६४७	~~१६४७~~ १०८५	२०६८	३३५५	९८०	५१	-	-	१८९८६
१]	रत्नागिरी	३१७	१५८४	३२५	३२७	१५६	८	-	-	२७८७
२]	गुहागर	८९	६७९	१८०	२६१	८१	७	-	-	१२९७
३]	दापोली	३७३	११९६	३६३	४९०	२४५	१	-	-	२६६८
४]	मंडणगड	६९	६८२	१०५	१६९	४०	१०	-	-	१०७५
५]	खेड	३०३	१५२८	२०७	३३०	७६	१३	-	-	२४५७
६]	चिमळण	५५	१४७६	२२१	७५५	१४०	-	-	-	२६४७
७]	संगमेश्वर	३४५	१४७३	२७३	३४८	१३२	५	-	-	२५७६
८]	लांजा	५३	८९२	२६३	२२८	५३	-	-	-	१४६९
९]	राजापूर	६३	१३७५	१३१	३७७	५७	७	-	-	२०१०

आधार :- जिल्हा परिषद, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. १०.३

जिल्हा परिषदांचे बाबवार उत्पन्न व खर्च [१९८९-९० करिता]

जिल्हा - रत्नागिरी

[समये हजारत]

अ. क्र.	लेखा शिर्ष	प्रत्यक्ष १९८८-८९	सुधारीत १९८९-९०	अंदाज १९९०-९१
१	२	३	४	५
१] जमा				
१] स्वनिर्मित उत्पन्न				
	अ] स्थानिक उपकर मुद्रांक शुल्कासह	१३३९	२०७३	१३३०
	ब] शिक्षणा	४५	९१	६६
	क] कृषी	२७	१	२
	ड] इमारत व दळणवळण	१३४९	७०७	६१४
	इ] इतर	६०४५	८२२१	५५५५
	एकूण	८८०५	११०९३	७५६७
२] भासकीय अनुदाने				
	अ] सहेतूक अनुदान	२४०७४९		
	ब] आस्थापना अनुदान	४०४१५		
	क] योजनांतर्गत योजनांसाठी अनुदान	२२२५४	३३०५०६	३४०८३४
	ड] इतर	१२९३		
	एकूण भासकीय अनुदाने	३०४७१०	३३०५०६	३४०८३४
३] कर्ज				
	अ] कर्जे व अग्रिम	२५६०८	५४७	१००५
	ब] ठेवी व अग्रिम	१६१२२	४०११	४०३०
	क] वित्त प्रेषण	२७८८७५	३४००००	३४००००
	ड] इतर	-	-	-
	एकूण	३२०६०५	३४४५५८	३४५०३५
४] आरंभिकी शिल्लक				
	एकंदर एकूण [जमा]	२८६८०	५९५४९	५५९०
		६६२८००	७४५७०६	६९९०२६

तक्ता क्र. १०. ३ [समाप्त]

१	२	३	४	५
२]	खार्च			
	अ] सामान्य पुरासन	३२५२५	३२७३७	४०६३१
	ब] शिक्षण	१६८८५२	२२७८६०	१२१७५४
	क] वैद्यकीय	२६२७८	२२३२१	३७८५८
	ड] पशुसंवर्धन	३२२४	४०२७	३४७६
	इ] शीती	१६२०	१७७३	१८११
	ई] इमारती व दळणवळण	२१६७५	३२८४१	१२६००
	ग] समाजकल्याण	२००६	२२२७	२०३०
	ह] सिंचन	४४७३	४२१३	८३८२
	भ] इतर	४६६६२	४८४६४	४५८४७
	एकूण "अ" ते "भ"	३०७४६२	३२१३०३	३५१३८२
	अ] कर्जे व अग्रिम	३७३०	३६३०	२६८०
	ब] ठेवी व अग्रिम	१३१७७	५१८३	४२७५
	क] वित्त प्रेषण	२७८८७५	३४००००	३४००००
	ड] इतर	-	-	-
	एकूण	२२५७८२	३४८८१३	३४६२३५
	अखेरची शिाल्लक	५२५४२	५५२०	७०२
६	एकंदर एकूण [खार्च व अखेरची शिाल्लक]	६६२८००	७४५७०६	६२२०२६

आधार :- मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद, रत्नागिरी .

उक्ता पृ. १०. ४

महानगरपालिका/नगरपालिके उत्पन्न व खर्च [१९८९-९० वर्षकिरिता]

जिल्हा - रत्नागिरी

[रुपये हजारत]

महानगरपालिका/
नगरपालिकेचे नांव

उत्पन्न

शासकीय अनुदाने व वर्गणी नगरपालिकेचे कर व दर नगरपालिकेच्या इतर एकूण
शासकीय इतर जकात घरे व जमीन इतर एकूण मालमत्तेपासून
यावरील कर कर [४ ५ ६] मिळालेला
महसूल

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
सर्व नगरपालिका	१५८३०	—	१७९७०	४९३४	२०८९	२४९२३	३१६०	९८४१	५३८२४
१] रत्नागिरी	९९३०	—	१०२५५	३३०४	११३१	१४६९०	१३७१	४७२४	३०७१५
२] खेड	१५७४	—	१८२०	४६८	१४६	२४३४	४२८	८२६	५२६७
३] चिपळूण	२८४५	—	४३९२	९४५	६३४	५९७१	११९८	३८६१	१२८७५
४] राजापूर	१४७८	—	१५०३	३१७	१७८	१८९८	१६३	१४२८	४२६७

तक्ता क्र. १०.४ [चालु]

महानगरपालिका/ नगरपालिकेचे नांव	खर्च							
	सामान्य प्रशासन	कर वसुलीचा खर्च	सार्वजनिक सुरक्षा	सार्वजनिक आरोग्य व सोयी	सार्वजनिक बांधकाम	शिक्षण	इतर	एकूण
१	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८
<u>सर्व नगरपालिका</u>	२०७५	३५१०	१५८०	१३४९२	४३८९	५४३६	२२१३८	५२६२०
१] रत्नागिरी	८५०	१९७१	६५९	८२१५	१८९९	५३३१	११५५८	३०४८३
२] खोड	४२६	३८०	२०६	१४२४	१०७२	—	१४२९	४९३७
३] चिपळूण	५०८	७७४	४७६	३०७६	११५९	५६	६७९९	१२८४८
४] राजापूर	२९१	३८५	२३९	७७७	२५९	४९	२३५२	४३५२

आधार :- रत्नागिरी जिल्ह्यातील सर्व [चार] नगरपरिषद कार्यालये .

तक्ता क्र. १०.५

महानगरपालिका/नगरपरिषदा क्षेत्रातील वापरानुसार संख्या व त्यापैकी निवासेतर उपयोग असणा-या

इमारती अगर त्यांच्या भागांमध्ये चालणा-या उद्योग/व्यवसायासंबंधी माहिती वर्ष १९८३-८४

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	तपशिल	रत्नागिरी	चिपळूण	खेड	राजापूर
१	२	३	४	५	६
<u>इमारतीच्या वापरानुसार संख्या</u>					
१]	निवासी	४४३६	३२१५	१०६५	१०१५
२]	निवासेतर	१८३३	६९२	४९४	६७८
३]	मिश्र	* ३४३	१५७	१९८	१३१
४]	एकूण	६६१२	४०६४	१७५७	१८१४
<u>निवासेतर इमारतीमध्ये चालणारे महत्त्वाचे उद्योग/व्यवसाय</u>					
१]	पिठाची गिरणे	२५	२०	१५	११
२]	बेकरी	१०	७	६	३
३]	बर्फाचा कारखाना	११	१	-	३
४]	शिवणकाम	५४	५५	५३	३८
५]	घोंगड्या तयार करणे	-	-	-	-
६]	बुसड काम	-	-	-	७५
७]	पिटींग प्रेस, बुकबायंडिंग, झेरॉक्स सेंटर, टायपिंग करणे	२०	९	४	६
८]	साबण व धुलाई पावडर कारखाना	-	-	१	-

तक्ता क्र. १०.५ [चालु]

१	२	३	४	५	६
१]	टाईल, सिमेंट किंवा दगडी जाती बनविणे	—	—	—	—
१०]	लेथ काम	—	—	—	—
११]	तोनार काम	३६	२०	१३	—
१२]	गॅस विगी	१	१	१	—
१३]	डेअरी	—	१	२	—
१४]	पानपट्टी दुकान	१४८	५०	५१	४१
१५]	धान्य व किराणा दुकान	१२९	८५	८३	४७
१६]	दारुचे दुकान	११	५	५	३
१७]	फळे व भाजीपाला दुकान	२४	४	१४	३३ ७
१८]	कापड दुकान	३२	४२	३१	१०
१९]	जनरल स्टोअर्स [कटलरी दुकान]	४४	५१	३४	२१
२०]	औषणी दुकान	१७	७	४	४
२१]	पेट्रोल पंप	४	६	—	३
२२]	फळे व हार तसेच इतर सामान विक्री	४	—	२	—
२३]	मोटार व मोटार सायकली विक्री	१	—	—	—

तक्ता क्र. १०.५ [समाप्त]

१	२	३	४	५	६
२४]	हॉटेल व लॉज	२४	२७	२०	२२
२५]	वसतिगृह	६	६	१	—
२६]	गोदामे	४५	४	२४	३
२७]	सायकली व गॅसबत्या भाड्याने देणे	—	—	—	—
२८]	वैद्यकीय सेवा	१४	७	—	३
२९]	गुरांचा दवाखाना	—	—	—	—
३०]	दवाखाना	५६	३०	२८	१६
३१]	सिनेमा, नाट्यगृहे वगैरे	५	—	—	१
३२]	वाचनालये व्यायामशाळा इतर खेळांची केंद्रे [बॅन्ड पार्टी वगैरे]	६	—	—	१
३३]	फोटो स्टुडीओ	८	१	४	४
३४]	लॉड्डी	१४	१४	११	४
३५]	सलून	२८	२६	२३	७७७
३६]	इलेक्ट्रीशियन	—	—	—	—
ए कु ण		८४७	४७२	४४२	२७५

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई .

तक्ता क्र. ११.१

विविध विकास शीष्णाखालील झालेला योजनांतर्गत खर्च

[१९८९-९० या वर्षाकरिता]
जिल्हा - रत्नागिरी

[रुपये हजारात]

अ. क्र.	विकास शिर्ष	राज्य क्षेत्र
१	२	३
१]	कृषि व संलग्न सेवा	१४१७०
२]	ग्रामीण विकासांसाठी विशेष कार्यक्रम	१८९४८
३]	पाटबंधारे आणि पूर नियंत्रण	१५४३४
४]	विद्युत विकास	१६०१९
५]	उद्योग व खाणकाम	१८२३
६]	वाहतूक व दळणवळण	१२७६८
७]	शाल्य तंत्रविद्या आणि पर्यावरण	-
८]	पर्यटन सामान्य आर्थिक सेवा	-
९]	सामाजिक व सामुहिक सेवा	४३८२५
ए कूणण :-		१२२९८७

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, रत्नागिरी .

योजनांखालील महत्वाची भौतिक साधने [१९८९-९० वर्षाकरिता]

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	विकासशील उप शिर्ष	बाब	परि-माण	भौतिक साधने
१	२	३	४	५
१]	पिक संवर्धन	१] सिमांतिक व अल्पभूधारक शेतक-यांसाठी अनुदानाचा भरीव कार्यक्रम अ] बियाणे मिनिक्कीट्स	संख्या	६००८
		२] रोप संरक्षण मोडीम अ] तपकीरी तुडतुडे ब] करपा	हेक्टर	४०९
		अ] अल्पभूधारकांना कोडवाहू [पावसाच्या पट्टीतील [जमिनीत निविडटा संघ पूर्वणि] अ] खत मिनिक्कीट्स	संख्या	५२७७
		४] मागासवर्गीय आणि नवबोधदांसाठी दारिद्र्य रेषेवर आणण्यासाठी विशेष सहाय्य योजना अ] लाभार्थी	संख्या	७७१२
		५] तुषार व ठिबक सिंचन अ] तुषार संघ	संख्या	१७
२]	फलोत्पादन	१] काजू बागामध्ये सुधारित लागवडीच्या पद्धतीचा अवलंब करण्यासाठी प्रात्यक्षिक भूमिखंड आखणे अ] भूखंड	संख्या	२०८
		२] बागायती रोपमळ्याचे बळकरीकरण अ] रोपवाटिका	संख्या	४
		३] गांवठी बोर व आंब्यांचे झाडांचे पुनरुज्जीवन व ग्रामपंचायतीना आंब्यांच्या झाडांच्या नुतनीकरणसाठी अ] झाडे	संख्या	३६४९८
		४] अल्पभूधारक व सिमांतिक शेतक-यांना कोंकण जिल्ह्यात फलोत्पादन विकासासाठी भांडवली अनुदान [अ] कर्जाशी निगडित अनुदान अ] क्षेत्र	हेक्टर	६९८
		५] फलोधान संरक्षण अ] क्षेत्र	हेक्टर	१५२
		६] अनु. जाती/अनु. जमातीना १००टक्के अनुदानावर रोपमळा साहित्याचे वितरण अ] लाभार्थी	संख्या	१०३

तक्ता क्र. ११.२ [चालु]

१	२	३	४
३]	<u>मृद व जल संधारण</u>	१] मृद संधारण बांध घालणे, मजगीकरण करणे व उतारावर समतल घालणे इ. उपायांद्वारे जमिनीचा विकास करणे . अ] आंबा लागवड [१ले, २रे, ३रे वर्ष] ब] वनीकरण [१ले, २रे वर्ष]	हेक्टर १०६८ -- ३०४
४]	<u>पशुसंवर्धन</u>	१] पशुवैद्यकिय दवाखाना व पशु प्रथमोपचार केंद्रे बांधणे [जिल्हा परिषद] अ] केंद्रे २] पशुप्रथमोपचार केंद्रांची स्थापना अ] केंद्रे ३] गुरांची प्रकथित पैदास करण्याचा प्रकल्प स्थापना करणे व त्याची पुनर्रचना करणे अ] उपकेंद्रे बांधकाम ब] औषध खरेदी संस्था ४] जिल्हा कृत्रिम रेतन केंद्रांची स्थापना व वाढ करणे आणि वबूसाठी गोठे व इमारती बांधणे अ] द्रव नत्र पुरवठा ५] लाभधारकाना एक दिवसाचे पिलांचे वाटप करणे अ] पिले[गट]वाटप ६] पशुखाद्य वैरण विकासासाठी पायाभूत बाबींचे बळकटीकरण [जिल्हा परिषद] अ] बियाणे १] औद्योगिक व व्यापारी उपयोगासाठी लागणाऱ्या फळझाडांच्या जातीच्या लागवडीची योजना अ] साग लागवड ब] बांबू लागवड २] मध्यवर्ती रोप मळ्यांची स्थापना अ] रोपनिर्मिती ३] किरकोळ जंगल उत्पन्नाचा विकास अ] कामे	संख्या २ संख्या १ संख्या २ -- ७५ संख्या ३८ संख्या ८३२ हेक्टर ११० हेक्टर २३.७७ -- १२९.०० संख्या १.७० [लाखात] हेक्टर ९.५०
५]	<u>वने</u>		

तक्ता क्र. ११-२ [चालु]

१	२	३	४
६]	<u>दुग्धव्यवसाय</u> <u>विकास</u>	१] दुग्ध उत्पादन/दुग्धव्यवसाय विकास संस्था संघ/ महासंघ यांना व्यवसाय स्थापण्यासाठी आर्थिक सहाय्य अ] सहकारी संस्था	संख्या १८
		२] निविष्ट कार्यक्रम आविस्वाती अनु. जाती/जमाती तसेच दुर्बल घटकांतील कुटुंबांना प्रशिक्षण देण्याचा कार्यक्रम अ] लाभार्थी	संख्या ६५
		३] एक वर्ष वयाच्या उच्च पैदास क्षमतेच्या पार- ड्यांचा पुरवठा अ] पारड्या	संख्या २७
		४] भाकड गाभण म्हशीचा पुरवठा अ] म्हशी	संख्या २२
		५] वैरण लागवड अ] प्लॅन्ट	संख्या २१
७]	<u>मत्स्यव्यवसाय</u>	१] शालान्त व माध्यमिक शालान्त मत्स्यव्यवसाय विषयक विषय सुरु करण्यासाठी अर्थ सहाय्य अ] माध्यमिक शाळा	संख्या २
		२] मत्स्यव्यवसायोपयोगी आवश्यक सामुग्रीचा खरेदीसाठी सहाय्य अ] यंत्रविरहित नौका ब] डिझेल	संख्या २६ कि. मी. ३३३५
		३] अवरुद्ध पाण्यातील मत्स्यसंवर्धन अ] मत्स्यबीज संचयन	संख्या ३.८० [लाखात]
		४] मच्छिमारांना कर्ज मंजूर करणे अ] लाभार्थी	संख्या २४
		५] राज्यातील निमखा-या पाण्यातील मत्स्य- शेतीचा विकास [केंद्र पुरस्कृत] अ] प्रकल्प	संख्या १
		६] मच्छिमार सहकारी संस्थांचा विकास अ] भाग भांडवल संस्था ब] अनुदान संस्था	संख्या २ --" ३
		७] मच्छिमार बंदरांचा विकास/मच्छिमार खेड्यात मत्स्यव्यवसाय विषयक सुविधा निर्माण करणे अ] बंदरे	संख्या १

तक्ता क्र. ११.२ [चालु]

१	२	३	४
८]	<u>सहकार</u>	१] लहान शेतक-यांना व्याजाकरिता अर्थ सहाय्य अ] लाभार्थी	संख्या ३३२३
		२] मागासवर्गीय नवबौद्ध यांना व्याजाकरिता सहाय्य अ] लाभार्थी	संख्या ७३०
		३] ग्रामीण भागात ग्राहकोपयोगी वस्तुंचे वितरण अ] संस्था	संख्या ३
९]	<u>ग्रामीण विकासासाठी विशेष कार्यक्रम</u>	१] रत्नागिरी जिल्ह्यातील क्षेत्र विकास योजना अ] बालवाड्या ब] संचालिक क] बालसेविका	संख्या १५८ -"- २२ -"- १२२
		२] ग्रामीण सफाई कार्यक्रम अ] लाभार्थी	संख्या ३२
१०]	<u>रस्ते विकास</u>	१] जिल्हा रस्ते [किमान गरजा कार्यक्रम सोडून] राज्य व स्थानिक क्षेत्र धरून अ] मातीकाम ब] छाडीकाम क] डांबरीकरण ड] मो-या इ] पुल	कि. मी. ३८. ४४ -"- ५२. ५४ -"- ३. ८० संख्या ८४ -"- १
		२] किमान गरजा कार्यक्रमाखालील जिल्हा रस्ते [राज्य व स्थानिक क्षेत्र धरून] अ] मातीकाम ब] छाडीकाम क] मो-या	कि. मी. १७. ३९ -"- ३६. १९ संख्या १६१
		३] हरीजन वस्त्यांना जोडणारे जोड रस्ते [विशेष घटक योजना] अ] नवीन बांधकाम ब] मो-या	कि. मी. २. ०० संख्या ४
		४] साकव बांधणे अ] साकव	संख्या ३८
११]	<u>ग्रामीण लघु उद्योग</u>	१] रस. स. आय. नियमाखाली लघु उद्योगांना व्याज अनुदान अ] लाभार्थी	संख्या २
		२] हस्तव्यवसायाचा विकास अ] प्रशिक्षणार्थी [कारागिर]	संख्या ८
		३] सुशिक्षित बेरोजगारांसाठी बीज भाडवळ अर्थ सहाय्य अ] लाभार्थी	संख्या ४८

तक्ता क्र. ११. २ [चालु]

१	२	३	४
११]	<u>ग्रामीण लघु उद्योग [चालु]</u>	४] सुशिक्षित बेरोजगारांसाठी प्रशिक्षण कार्यक्रम अ] लाभार्थी	संख्या ३४
		५] उद्योजकता प्रशिक्षण कार्यक्रम अ] लाभार्थी	संख्या १७८
		६] जिल्हा पातळीवरील लघुउद्योजकांना पुरस्कार अ] लाभार्थी	संख्या २
		७] जिल्हा उद्योग केंद्र, छोट्या उद्योगधारकांना कर्ज योजना अ] लाभार्थी	संख्या ६
		८] गट पातळीवरील ग्रामीण कारागिरांच्या बहुउद्देशीय सह. संस्थाना अर्थसहाय्य [बलुतेदार] अ] भागभांडवल संस्था	संख्या ७
१२]	<u>उर्जा</u>	१] ग्रामीण विद्युतीकरण [योजना] अ] गावे	संख्या ६
		२] सामान्य विकास अ] वाडया	संख्या ११८
		ब] औद्योगिक कनेक्शन	"- २४५
		क] घरगुती कनेक्शन	"- ११०९८
		३] हरीजन वस्त्यांचे विद्युतीकरण अ] हरीजन वस्त्या	संख्या १०
		ब] घरगुती कनेक्शन	"- ५८०
१३]	<u>सामान्य शिक्षण</u>	१] मुलींची पटसंख्या वाढविण्यासाठी प्राथमिक शिक्षकांना उत्तेजनार्थ पारितोषिके अ] पारितोषिके [शिक्षक]	संख्या २४
		२] प्राथमिक शाळातून पुस्तकपेढया उघडणे अ] विद्यार्थी	संख्या १३०३६
		३] शैक्षणिक दृष्ट्या मागासलेल्या भागातील प्राथमिक शाळातील अनुसूचित जातीच्या जमातीच्या विद्यार्थ्यांना विशेष सवलती अ] विद्यार्थी	संख्या २४६०
		४] अज्ञातकीय माध्यमिक शाळांचा विकास व विस्तार जादा तुकडया अ] तुकडया	संख्या ३०४
		५] सादलवार खर्चासाठी स्थानिक संस्थाना अनुदाने अ] विद्यार्थी	संख्या ५००
		६] माध्यमिक शाळातून पुस्तक पेढया उघडणे [हजारात] अ] विद्यार्थी	संख्या ६४९०
		७] उच्च माध्यमिक व कनिष्ठ महाविद्यालयातील मुलींना भोफत शिक्षण अ] विद्यार्थीनी	संख्या १३४५२

१	२	३	४
१३]	सामान्य शिक्षण [पुढे चालू]	७] उच्च माध्यमिक व कनिष्ठ महाविद्यालयातील मुलींना मोफत शिक्षण अ] विद्यार्थिनी	संख्या १३४५२
		८] जिल्हा पातळीवरील जिल्हा शिक्षण कार्यक्रम अ] प्रौढ शिक्षण केंद्रे	संख्या ४२०
		९] विना अनुदानित उच्च माध्यमिक कनिष्ठ महाविद्यालयातील आर्थिक दृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक सवलती अ] विद्यार्थी	संख्या १३९९६
१४]	आरोग्य सेवा	१] प्राथमिक आरोग्य केंद्रांमध्ये अतिरिक्त कर्मचारी वर्ग पुरविणे अ] कर्मचारी	संख्या १७
		२] प्राथमिक आरोग्य केंद्र/उपकेंद्रे गाामीण रुग्णालये बांधकामाचा अनुषंग अ] बांधकामे [अपूर्ण कामे]	संख्या २०
		३] प्राथमिक आरोग्य केंद्रांना औषध अनुदानात वाढ अ] प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या ६४
		४] प्राथमिक आरोग्य केंद्रांना औषध अनुदानात वाढ अ] प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या ६४
		५] जिल्हा रुग्णालये व दवाखाने यातील सुविधात वाढ [शिक्षणोत्तर] व जिल्हा रुग्णालयात गुप्तरोग जिकित्सा केंद्र स्थापन करणे अ] इमारती बांधणे	संख्या १
१५]	पाणीपुरवठा व स्वच्छता	१] नळातून पाणीपुरवठा [खास उपाय] अ] राज्यस्तर- विषळण योजना रत्नागिरी योजना ब] स्थानिक स्तर रत्न पाणीपुरवठा	संख्या २४ - " - १७ संख्या २१
		२] विहिरी बांधणे [साधे उपाय] अ] खुल्या विहिरी	संख्या २४
		३] जी एस डी ए या विहिका विहिरी बांधण्यासाठीचा कार्यक्रम अ] विंधन विहिरी	संख्या १०१
		४] गाामीण जलनिःसारण रस्त्याकडील गटारे अ] गटारे	मीटर १८९४

तक्ता क्र. ११.२ [समाप्त]

१	२	३	४	५
१६]	मागासवर्गीयांचे कल्याण	१] मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्क देणे [जि.प.] अ] विद्यार्थी	संख्या	११०१
		२] माध्यमिक शाळांमध्ये शिक्षणा-या मागास-वर्गीय विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती [जि.प.] अ] विद्यार्थी	संख्या	६५३
		३] विमुक्त जाती व भटक्या जमातीसाठी भारत सरकार शिष्यवृत्ती अ] विद्यार्थी	संख्या	३६
		४] मागासवर्गीयांना मंगलोरी कौले व सी आय शिट्स व गवती छप्परे बदलण्यासाठी व्यक्तिगत अनुदान, आर्थिक सहाय्य देणे अ] वस्त्या	संख्या	१०५
		५] हरीजन वस्त्यांची सुधारणा अ] वस्त्या	संख्या	५
		६] आंतरजातीय विवाहास प्रोत्साहन अ] जोडपे	संख्या	११
		७] व्यावसायिक शिक्षण घेणा-या विद्यार्थ्यांसाठी असलेल्या अस्तित्वा वसतिगृहातील मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना निवडभत्ता देणे अ] विद्यार्थी	संख्या	६७
१७]	कामगार व कामगार कामगार कल्याण	१] संजय गांधी स्वामंन योजना अ] लाभार्थी	संख्या	१३०
१८]	समाज कल्याण	१] स्त्रियांसाठी पुरस्कृत योजना आणि निराश्रित स्त्रियांसाठी विविध व्यवसायातील व्यवसायिक प्रशिक्षण अ] लाभार्थी	संख्या	३५
		२] महिला मंडळांना सहाय्यक अनुदान/स्वयं-रोजगार योजनेखाली व्यक्तिगत अनुदान अ] लाभार्थी	संख्या	२६
		३] ७ वी, ८ वी पर्यंतच्या शारीरिकदृष्ट्या अपंग विद्यार्थ्यांना राज्य शिष्यवृत्ती अ] विद्यार्थी	संख्या	५८
१९]	पोषण	१] शालीये आहार कार्यक्रम [छुमारचे जेवण] अ] विद्यार्थी	संख्या	३१११२

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. ११.३

रोजगार हमी योजना

वर्ष - १९८९-९०

जिल्हा - रत्नागिरी

[समये हजारात]

अ. क्र.	तालुका/जिल्हा	कामांचा प्रकार	नियोजित कामांची संख्या	मंजूर केलेल्या कामांची संख्या	सुरु केलेल्या कामांची संख्या	पूर्ण केलेल्या कामांची संख्या	मध्येच बंद केलेल्या कामांची संख्या	कामासाठी केलेली तरतूद	कामावर झालेला एकूण खर्च	रोजगार निर्मिती [मनुष्य दिवस]
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
१]	जिल्हा एकूण	१] सिंचन	१५८	१५८	७	—	७	१३५९	२२१	१३०००
		२] सार्वजनिक कामे	३४८	३४८	२३६	१५	२२१	२४४६३	२२०६६	९७१०००
		३] कृषी	५४	५४	६	—	६	६६४	—	—
		४] वनीकरण	—	—	—	—	—	—	—	—
		५] कच्चा बंधारा	—	—	—	—	—	—	—	—
		एकूण	५६०	५६०	२४९	१५	२३४	२६४८६	२२२८७	९८४०००

आधार :- जिल्हाधिकारी कार्यालय, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. ११. ४

रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे त्यावरील रोजगार व खर्च

[१९८९-९० वर्षाकरिता]

जिल्हा- रत्नागिरी

अ. क्र.	म. हि. ना.	सर्व खर्च [रुपये लाखात]		मनुष्य दिवस	रोजगार हमी योजनेखालील कामांची संख्या	
		प्रत्यक्ष	संचित			
१	२	३	४	५	६	
१]	एप्रिल	१९८९	५. ७५	---	५२०००	७४
२]	मे	१९८९	२४. ४२	३०. १७	१२४०००*	७७
३]	जून	१९८९	२६. १८	५६. ३५	१०१०००	१३
४]	जुलै	१९८९	६. ६७	६३. ०२	२७०००	११
५]	ऑगस्ट	१९८९	५. ६९	६८. ७१	१६०००	१२
६]	सप्टेंबर	१९८९	१०. ३३	७९. ०४	३२०००	१५
७]	ऑक्टोबर	१९८९	४. ६४	८३. ६८	२१०००	२१
८]	नोव्हेंबर	१९८९	६. १४	८९. ८२	३४०००	६३
९]	डिसेंबर	१९८९	२१. ०३	११०. ८५	११६०००	९६
१०]	जानेवारी	१९९०	२१. ५४	१३२. ३९	१०३०००	१००
११]	फेब्रुवारी	१९९०	३२. ७६	१६५. १५	१४२०००	९८
१२]	मार्च	१९९०	५७. ७२	२२२. ८७	२१६०००	८९

आधार :- जिल्हाधिकारी कार्यालय, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. ११.५

पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व हॅंघाईसंबंधी केलेल्या उपक्रमयोजना वर्ष १९८९-९०

जिल्हा - रत्नागिरी.

अ. क्र.	तालुका	एकूण गावांची संख्या [१९८१ च्या जनगणने- नुसार]	गावाखालील वाड्या व वस्त्या	बाराही महिने पुरेसे पाणी उपलब्ध असलेल्या गावांची संख्या	त्याखालील वाड्या/ वस्त्यांची संख्या
१	२	३	४	५	६
१]	रत्नागिरी	१७६	२६३	१६७	२३९
२]	गुहागर	१२२	६६९	९७	६४०
३]	दापोली	१७०	६८४	१६६	६६६
४]	मंडणगड	१०६	२७९	९८	२५५
५]	खेड	१५६	१०३८	११८	९२७
६]	चिपळूण	१५७	१०६३	१२७	९८७
७]	संगमेश्वर	१२१	११६५	५०	१५२
८]	लांजा	१०१	५७७	३७	१६१
९]	राजापूर	२०९	१००५	५४	९१
जिल्हा एकूण		१३८८	७४४२	९१४	४८१८

तक्ता क्र. ११.५ [समाप्त]

अ. क्र.	तालुका	पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेली गावे व त्यासाठी केलेली उपाययोजना								
		टँकरने पुरवठा होणा-या			बैलगाडीने पुरवठा होणा-या			इतर साधनानी पुरवठा होणा-या		
१	२	गावांची संख्या	गावातील वाड्या/ वस्त्यांची संख्या	टँकरची संख्या	गावांची संख्या	गावातील वाड्या/ वस्त्यांची संख्या	बैल गाड्यांची संख्या	गावांची संख्या	गावातील वाड्या/ वस्त्यांची संख्या	साधन
१	२	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
१]	रत्नागिरी	९	२४	२	-	-	-	-	-	-
२]	गुहागर	१७	२१	४	-	-	-	८	८	x
३]	दापोली	४	१८	३	-	-	-	-	-	-
४]	मंडणगड	८	२४	३	-	-	-	-	-	-
५]	खेड	३८	१११	१२	-	-	-	-	-	-
६]	चिपळूण	३०	७५	६	-	-	-	-	-	-
७]	संगमेश्वर	२१	३५	५	-	-	-	१२०	९७८	x
८]	लांजा	१७	३६	५	-	-	-	४९	३८०	x
९]	राजापूर	१८	५५	६	३	३	५५	१३४	८५६	x
जिल्हा एकूण		१६२	३९९	४६	३	३	५	३०९	२२२२	x

टीप :- १] ओसाड असलेली चार गावे वगळण्यात आलेली आहेत.
२] स्तंभ १५ मध्ये x अशी खुण केलेल्या ठिकाणी ज्या साधनानी पाणी पुरवठा केला ती साधने विंधन विहीरी, ओपन वेल्स, तात्पुरती नळ योजना व होडीने.

आधार :- गट विकास अधिकारी [सर्व], पंचायत समिती, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. ११.६

अधिक उत्पादन देणा-या संकरीत व सुधारीत पिकांच्या जातीखालील सर्व साधारण क्षेत्र [वर्षा १९८९-९०]

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	तालुका/जिल्हा	अधिक उत्पादन देणारी पिके		संकरीत पिके		सुधारीत पिके	
		पिकाचे नांव	क्षेत्र [हेक्टर]	पिकाचे नांव	क्षेत्र [हेक्टर]	पिकाचे नांव	क्षेत्र [हेक्टर]
१	२	३	४	५	६	७	८
१]	जिल्हा बेरीज	भात	५८६००	मका	२००	भात	२१३००
		हरभरा	१००	[चा-यासाठी]		नागली	३४७७५
						तूर	८३०
						मूग	१००
						उडीद	११००
						भूईमूग	५००
						मोहरी	१४०
						सुर्यमूल	६०

आधार :- कृषी विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद, रत्नागिरी .

तक्ता क्र. ११.७

जिल्ह्यातील रासायनिक खातांचे वाटप

जिल्हा - रत्नागिरी

वर्ष :- १९८९-९०

अ. क्र. जिल्हा एकूण

रासायनिक खातांचे वाटप [मे. टनात]

शेरा

		नियंत्रित संस्थांकडून	खाजगी संस्थांकडून	एकूण	
१	२	३	४	५	६
	१] एकूण	८६७२	८२२६	१६८९८	

आधार :- कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद, रत्नागिरी .

तक्ता क्र. ११.८

जिल्ह्यातील साखर कारखाने

जिल्हा - रत्नागिरी

वर्ष - १९८९-९०

अ. क्र.	तालुका	साखर कारखान्यांचे नाव	सहकारी खाजगी	गळीत क्षमता मे. टन प्रतिदिन	प्रत्यक्ष झालेले गाळप [मे. टन]	साखरेचे उत्पादन [मे. टन]
१	२	३	४	५	६	७
१]	रत्नागिरी					
२]	गुहागर					
३]	दापोली					
४]	मंडणगड					
५]	खेड					
६]	चिपळूण					
७]	संगमेश्वर					
८]	लांजा					
९]	राजापूर					

निरंक

टीप :- रत्नागिरी जिल्ह्यात फक्त चिपळूण तालुक्यात साखर कारखाना असून तो बंद असल्याने माहिती "निरंक" आहे.

आधार :- जिल्हा उप निबंधक सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. ११.२

दुग्ध संस्थांची तालुकावार माहिती

जिल्हा - रत्नागिरी

[वर्ष १९८९-९०]

क्र.क.	ता लु का	दुग्ध संस्थांची संख्या	सभासदांची संख्या	गोळा केलेले स्क्रूण दुग्ध [००० लिटर]	सरासरी प्रति-दिन [लिटर]	शीत गृहांची संख्या	शीत गृहांची क्षमता [००० लिटर]
१	२	३	४	५	६	७	८
१]	रत्नागिरी	८	६१०	२३	६४	१	८
२]	गुडागर	१	४४	२७	७३	-	-
३]	दापोली	३	१९४	९४	२५८	-	-
४]	मंडणगड	४	२६७	-	-	-	-
५]	खेड	२९	३३९३	४८३	१३२३	-	-
६]	चिपळूणा	३५	४४११	११६३	३१८७	१	५
७]	संगमेश्वर	२८	४८२१	१९४६	५३३२	१	५
८]	नांजा	१०	२३७५	४५	१२३	१	५
९]	राजापूर	१८	१७६२	८६	२३५	-	-
एकूण		१३६	१७८८४	३८६७	१०५९५	४	२३

आधार :- जिल्हा दुग्धशाळा विकास अधिकारी, रत्नागिरी .

तक्ता क्र. ११.१०

अवर्षण पुवण कार्यक्रमांची प्रगती दर्शविणारा तक्ता

जिल्हा - रत्नागिरी

जिल्ह्यातील या कार्यक्रमांतर्गत निवडलेल्या तालुक्यांची संख्या [१] केंद्रीय पुरस्कृत
[२] राज्य पुरस्कृत
[३] एकूण

वर्ष :- १९८९-९०

अ. क्र.	विकास शीर्ष	उपलब्ध झालेली आर्थिक तरतूद	झालेला खर्च [रु. लाखात]	खर्चाची टक्केवारी	भौतिक साध्याचा तपशील लक्ष साध्य	साध्याची टक्केवारी
१	२	३	४	५	बाब परिमाण	६ ७ ८ ९ १०

अवर्षण पुवण कार्यक्रम रत्नागिरी जिल्ह्यात राबविण्यात आला नसल्यामुळे तक्त्यातील माहिती " निरंक " आहे.

आधार :- प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. ११.११

एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमांची प्रगती, त्यावरील तरतुद व खर्च १९८९-९०

कार्यक्रमाखाली असणा-या १] तालुक्यांची संख्या २] गावांची संख्या
३] एकूण लोकसंख्या [१९८१ च्या जनगणनेनुसार
४] अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या [१९८१ जनगणनेप्रमाणे]

अ. क्र.	विकास शीर्ष	१९८९-९०		खर्चाची तरतुदीशी टक्केवारी
		तरतुद	खर्च	
१	२	३	४	५
अ]	१] कृषि व सलग्न सेवा २] ग्रामीण विकास ३] पाटबंधारे व पूरनियंत्रण ४] विद्युत विकास ५] उद्योग व खाणकाम ६] वाहतूक व दळणवळण ७] शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती १०] आरोग्य सेवा ११] पाणीपुरवठा, गृह निर्माण व नगर विकास १२] माहिती व प्रसिध्दी १३] मागासवर्ग कल्याण १४] कामगार व कामगार कल्याण १५] समाजकल्याण व पोषण			
	र कू प			
ब]	माडा योजनेखालील तरतुद			
क]	न्युक्लीअस बजेट			

रत्नागिरी जिल्हा हा आदिवासी उपयोजना क्षेत्रामध्ये येत नाही त्यामुळे माहिती " निरंक " आहे.

आधार :- जिल्हा नियोजन व विकास परिषद, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. ११.१२

२०. कलमी कार्यक्रम - १९८९-९०

जिल्हा - रत्नागिरी

कलम क्रमांक	बाब	परिमाण	उद्दीष्ट	माध्यम
१	२	३	४	५
१]	अ] एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम १] एकूण लाभार्थी	कुटुंब संख्या	८१००	२५२७
	ब] जवाहर रोजगार योजना	लाख मनुष्यदिन	७.१२	११.१२
	क] ग्रामीण भूमिहीन रोजगार कार्यक्रम	-"-	-	-
	ड] लघु उद्योग	संख्या	-	-
५]	अ] अतिरीक्त जमिनीचे वाटप	एकर७	-	-
	ब] लाभधारक १] एकूण	संख्या	-	जमीन शासकीय
	२] अनु. जाती/जमाती	-"-	-	खात्याकडे वर्ग केली
६]	बेठबिगरांचे पुनर्वसन	संख्या	-	आहे .
७]	पिण्यासाठी स्वच्छ पाणी			
	अ] खोडी	संख्या	१५५	१५५
	ब] लोकसंख्या	-"-	-	लोकसंख्या उपलब्ध नाही

तक्ता क्र. ११. १२ [समाप्त]

१	२	३	४	५
	ब] प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	-	३
	क] उपकेंद्रे	"-	-	-
	ड] मुलांची रोगप्रतिकार क्षमता वाढविणे	"-	२७८००	३२६३७
	२] अ] कुटुंब नियोजन शास्त्रक्रिया	संख्या	१३०२५	१२२०
	ब] सममूल्य शास्त्रगिया	"-	१७९४७	१३१३९
	क] एकात्मिक बालविकास सेवागट	क्रमगामी संख्या	-	-
	ड] अंगणवाडी	"-	-	-
११]	अ] अनु-जातीच्या कुटुंबाना सहाय्य	कुटुंबे लाभार्थी संख्या	११०४	१५२५
	ब] अनु-जमातीच्या कुटुंबाना सहाय्य	"-	२६२	६०१
१४]	अ] घरांसाठी जागा	संख्या	-	-
	ब] घर बांधणीसाठी अर्थ सहाय्य	"-	-	-
	क] इंदिरा आवास योजना	"-	२५	१३०
	ड] आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी घरे	"-	-	-
	इ] कमी उत्पन्न गटासाठी घरे	"-	४७०	४१६
१५]	गलिच्छ वस्ती सुधारणा	संख्या	-	-
१६]	झाडे लावणे	संख्या लाखात	२७.३८	३८.९७
१७]	रास्त भावाची दुकाने उघडणे	संख्या	५	३१
१९]	अ] खेड्यांचे विद्युतीकरण	खेडी संख्या	-	९
	ब] पंपसंचाचे विद्युतीकरण	पंप सेट संख्या	२००	४४६
	क] सुधारीत चुली	संख्या	४०४५	४०४५
	ड] बायोगॅस	"-	१०००	१११०

आधार :- जिल्हा नियोजन व विकास परिषद, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. ११.१३

विशेष घटक योजना

जिल्हा - रत्नागिरी

[वर्ष १९८९-९०]

अ. क्र.	क्षेत्र [हेक्टर]	उपलब्ध झालेली आर्थिक तरतूद [रुपये लाखात]	झालेला खर्च [रुपये लाखात]	खायची टक्केवारी
१	२	३	४	५
१]	कृषी व सलग्न सेवा	१८. ४७	१५. ६३	८४. ६२
२]	ग्रामीण विकासासाठी विशेष कार्यक्रम	२०. ५०	२१. ४०	१०४. ३९
३]	पाटबंधारे आणि पूर नियंत्रण	-	-	-
४]	विद्युत विकास	७. ६५	८. २८	१०८. २४
५]	उद्योग व खाणकाम	०. ६१	०. ३५	५७. ३८
६]	वाहतूक व दळणवळण	२. ७४	२. ७४	१००. ००
७]	सामाजिक व सामुहिक सेवा	५. ८१	४. ०९	७०. ४०
८]	आरोग्य	-	-	-
९]	गृहनिर्माण	०. ३२	०. ३२	१००. ००
१०]	पाणी पुरवठा	२९. ४५	३१. ६७	१०७. ५४
११]	मागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना	१३. १४	१२. ८६	९७. ८७
जिल्हा एकूण		९८. ६९	९७. ३४	९८. ६३

आधार :- जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, रत्नागिरी .

तक्ता क्र. १२.१

निबंधक शेतीमालाच्या सरासरी घाऊक किंमती [१९८९ या वर्षाकरिता]

जिल्हा - रत्नागिरी

मालाचे वर्णन	प्रकार	वर्ष	जाने - वारी	फेब्रु- वारी	मार्च	एप्रिल	मे	जून	जुलै	ऑगस्ट	सप्टेंबर	ऑक्टोबर	नोव्हेंबर	डिसेंबर	वर्षाची सरासरी
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६

रत्नागिरी जिल्ह्यात नियंत्रित बाजारपेठ नसल्याने माहिती " निरंक " आहे.

आधार :- जिल्हा उप निबंधक सहकारी संस्था, रत्नागिरी;

तक्ता क्र. १२.२

जिल्हा: मुख्यालयाच्या ठिकाणचे महत्वाच्या वस्तूंच्या सरासरी किरकोळ किंमती [सन १९८९]

जिल्हा - रत्नागिरी

मालाचे वर्णन	गुणवत्ता परि- व प्रकार या विषयी थोडक्यात विवरण	परि- माण	मासिक सरासरी किरकोळ किंमती												वर्षाची सरासरी	
			जाने- वारी	फेब्रु- वारी	मार्च	एप्रिल	मे	जून	जुलै	ऑगस्ट बर	सप्टें- बर	ऑक्टो- बर	नोव्हें- बर	डिसें- बर		
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	
धान्ये																
१]	तांदुळ-उत्तम कोळंबा	किलो	६.५०	६.५०	६.५०	६.५८	६.८०	६.८४	७.१५	७.४३	७.५०	७.६३	७.८०	७.०२	७.०२	
२]	तांदुळ-मध्यम बारीक	"	५.२८	५.२८	५.५०	५.५०	५.५०	५.६२	५.८०	५.८०	५.८०	५.८०	५.७५	५.६०	५.६०	
३]	तांदुळ-जाडा जाडा	"	४.७०	५.०५	५.२०	५.२०	५.२०	५.२०	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	५.०९	
४]	गहू - मध्यम पांढरा	"	५.१५	५.३०	५.४८	५.८८	५.८०	५.८०	५.८०	५.८०	५.८०	५.८०	५.८०	५.८०	५.९३	
५]	गहू - जाडा सरबती	"	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	
६]	ज्वारी-सफेद मध्यम	"	४.८०	४.७०	४.३६	४.३०	४.८०	४.९६	५.००	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	४.७०	
७]	ज्वारी-पिवळी शाळू	"	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	
८]	बाजरी-जाडी घाटी	"	३.००	३.००	३.४०	३.५०	३.५०	३.५०	३.५०	३.५०	३.५०	३.५०	३.५०	३.५०	३.४१	
डाळी																
९]	हरभरा- म मुंबई	किलो	१२.५०	१२.००	९.७६	१०.००	१०.००	१०.६०	१०.५०	१०.९३	११.८०	१२.५०	१२.५०	१२.३०	११.२८	
१०]	हरभराडाळ	"	१३.५०	१४.००	१३.००	१०.५०	१०.५०	११.३०	११.५०	११.८८	१३.५०	१३.५०	१३.५०	१३.३०	१२.५०	
११]	तूरडाळ	"	१०.५०	९.००	९.३४	१०.७५	१०.५०	११.३०	११.५०	१२.००	१३.६०	१३.००	१२.६२	१२.४०	११.२९	
१२]	उंडीडाळ	"	१२.६३	१३.५०	१२.५०	१४.००	१४.००	१४.००	१४.००	१४.००	१४.६०	१५.००	१५.००	१३.१०	१३.७८	
१३]	मूगडाळ	"	१२.६३	१३.५३	१३.७४	१४.००	१३.७५	१४.००	१४.००	१४.००	१४.००	१४.००	१४.६३	१३.१०	१३.७२	
१४]	मसूरडाळ	"	११.००	११.२५	१०.३०	१०.००	१०.००	१०.४०	१०.५०	१०.५०	१०.५०	१०.६३	११.००	१०.९०	१०.५८	

तक्ता क्र. १२.२ [चालु]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
<u>साखर व गुळ</u>															
१५]	साखर	खु. बाजार	किलो	६.६०	६.६०	६.७२	७.२८	८.००	७.८२	८.५२	९.३८	१०.०६	९.००	९.००	७.९३
१५]	साखर	खु. बाजार	किलो	६.६०	६.६०	६.७२	७.२८	८.००	७.८२	८.५२	९.३८	१०.०६	९.००	९.००	७.९३
१६]	गुळ	कोल्हापूर	"	५.३५	५.३५	६.२६	६.७०	७.३०	७.२८	८.५०	८.१३	८.००	८.२५	८.५०	६.९०
<u>तेल व खनिजे</u>															
१७]	भुईमूगाचे तेल	मुंबई	किलो	२३.००	२२.५०	२२.४०	२५.२५	२६.००	२६.००	२६.२५	२८.५०	३०.००	३२.२५	२९.७५	२७.००
१८]	पामतेल	रास्त दुकान	"	१६.००	उ. ना.	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
१९]	वनस्पती तेल	[डालडा]	"	२९.००	२८.२५	२८.००	२८.००	२९.००	३०.००	३०.००	३०.००	३२.००	३२.००	३१.२५	३१.००
<u>[सुटे]</u>															
२०]	दुध [शुद्ध]	म्हशीचे	लिटर	९.००	९.००	९.००	९.००	९.००	९.००	९.००	९.००	९.००	९.००	९.००	९.००
<u>मांस माते</u>															
२१]	मांस	बक-याचे [ताजे]	किलो	३६.००	३८.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	३९.५०
२२]	मासे [ताजे]	सुरमई	किलो	२५.००	२५.००	२५.००	३०.००	५०.००	५०.००	५०.००	५०.००	३६.००	२५.००	२३.७५	२५.००
२३]	अंडी [कोबडी]	सुरती	डझन	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	७.३५	७.४४	७.२०	७.८०	९.००
<u>मसाल्याचे पदार्थ</u>															
२४]	मीठ	पांढरे	किलो	०.८५	१.००	१.००	१.००	१.००	१.००	१.००	१.००	१.००	१.००	१.००	१.००
२५]	हळद	सांगली	"	१८.००	१८.००	१८.००	१८.००	१८.००	१८.००	१८.००	१८.००	१८.००	१८.००	१८.००	१८.००
२६]	सुक्या मिरच्या	संकेश्वरी	"	५०.००	४७.५०	४१.८०	४१.७५	४२.००	४२.००	४२.००	४२.००	४२.००	४२.००	उ. ना.	उ. ना.
<u>भाजीपाला</u>															
२७]	बटाटे	जालंदर	किलो	३.६३	३.१३	३.००	३.००	३.५५	४.००	४.००	४.७५	४.२०	३.८८	३.१३	३.५०
२८]	कांदे	नाल	"	३.५०	३.७५	३.३०	३.००	१.७५	१.९०	२.३५	२.५०	२.५०	२.९५	३.६३	२.६०
<u>फळे</u>															
२९]	केळी	जळगाव	डझन	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.६०	६.००	६.००	५.८०	५.००	५.००	५.००

तक्ता क्र. १२. २[समाप्त]

	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
<u>पेये</u>																
३०]	चहापत्ती	सी. टी. सी.	किलो	४०.००	४३.००	४४.००	४६.००	४८.००	४९.६०	५०.२५	५४.००	६५.४०	७३.७५	६२.५०	६४.००	५३.३८
३१]	कॉफी[पुड]	साधी	"	३८.००	३८.००	३८.००	३८.५०	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	३९.३८
<u>जळण, वीज व दिवाबत्ती</u>																
३२]	राऊल	ई. एस. एस. ओ.	लिटर	२.३०	२.३०	२.३०	२.३०	२.३०	२.३०	२.३०	२.३०	२.३०	२.३०	२.३०	२.३०	२.३०
३३]	कोबसा	सधनीक	४० किलो	१२०.००	१२०.००	१२६.००	१४०.००	१४५.००	१६०.००	१६०.००	१६०.००	१६०.००	१६०.००	१६०.००	१६०.००	१४८.४१
३४]	काडीपेटी	चावी	५० नग	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५
३५]	लाकूड	जंगली	४० किलो	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००
३६]	कपडे															
३६]	साडी[४५ मी.]	टाटा मिल	एकेरी	४५.००	४५.००	४५.००	उ. ना.	३०.००	३०.००	३०.००	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	३७.५०
३७]	कोटाचे कापड	टेरीकॉट	मिटर	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	५५.००	५५.००	५५.००	५५.००	५५.००	५५.००	५५.००	५५.००	५५.००
३८]	ब्लाऊजपिस	२x२	"	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	३१.५०	३१.५०	३१.५०	३१.५०	३१.५०	३१.५०	३१.५०	३२.५५	३२.९०
३९]	शर्टिंग	टेरीकॉट	"	२८.००	२८.००	२८.००	२८.००	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	२७.५०	२७.५०	२७.५०	२७.५०	२७.५०	२७.७२
<u>भांडी</u>																
४०]	पितळेची	किंग	कि. गॅ.	८३.७५	९५.००	९५.००	९५.००	१००.००	९६.००	९५.००	९५.००	९८.००	१००.००	१००.००	१००.००	८८.१४
<u>वापरातील संकीर्ण वस्तु</u>																
४१]	धुण्याचा साबण[५०शबार]		एकबार	८.२०	८.२०	८.२०	८.२०	८.२०	८.२०	८.२०	८.२०	८.२०	८.२०	८.२०	८.२०	८.२०
४२]	अंगाचा साबण लक्स		एकवडी	४.२५	४.२५	४.२५	४.२५	४.२५	४.२५	४.२५	४.२५	४.२५	४.२५	४.२५	४.२५	४.२५
४३]	पान	घाटी	१०० नग	३.००	३.५०	५.४०	४.२५	४.००	४.००	४.००	४.००	३.८०	३.५०	४.००	४.००	३.९५
४४]	सुमारी	मंगलोरी	कि. गॅ.	३२.७५	३५.००	३५.००	३५.००	३५.००	३५.२०	३६.००	३६.००	३६.००	३६.००	३६.००	३६.००	३५.३३
४५]	तंबाखु	निपाणी	"	१५.५०	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	१९.६३
४६]	सिगारेट	पनामा	१० नग	३.१३	३.२५	२.५०	२.६९	२.७५	२.७५	२.७५	२.७५	२.७५	२.७५	२.७५	३.९४	३.००
४७]	विडी	शिवाजीछाप	२५ नग	१.२०	१.२०	१.३२	१.३५	१.३५	१.३५	१.३५	१.५०	१.६६	१.७०	१.७०	१.७०	१.४६
४८]	केशतिल	टाटा	१ बाटली	१०.१४	११.००	११.००	११.००	११.००	११.००	११.००	११.००	११.००	११.००	११.००	११.००	१०.९३

आधार :- जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, रत्नागिरी

तक्ता क्र. १२.३

केंद्रस्थील कामगारांचे ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक

जिल्हा - रत्नागिरी

केंद्र - मुंबई		वर्ष १९८९-९०				पायाभूत वर्ष १९८२ = १००			
अ. क्र.	महिना व वर्ष	अन्न	पान सुपारी तंबाखू इ.	इंधन व दिवा वत्ती	घरे	कापड व बिछाना व पादत्राणे	सं कि र्ण	सर्व साधारण निर्देशांक	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	
१]	एप्रिल	१९८९	१८०	२२६	१३५	१६०	१४२	१६७	१७२
२]	मे	१९८९	१८२	२२७	१३५	१६०	१४५	१६४	१७४
३]	जून	१९८९	१८६	२२७	१३५	१६०	१५०	१६५	१७६
४]	जुलै	१९८९	१८३	२२८	१३७	१७१	१५३	१६७	१७६
५]	ऑगस्ट	१९८९	१९२	२२७	१४१	१७१	१५३	१६८	१८१
६]	सप्टेंबर	१९८९	१९०	२३२	१४१	१७१	१५४	१६९	१८१
७]	ऑक्टोबर	१९८९	१८८	२२९	१४२	१७१	१५४	१६८	१८०
८]	नोव्हेंबर	१९८९	१८९	२३०	१४२	१७१	१५४	१६९	१८०
९]	डिसेंबर	१९८९	१८७	२३३	१४२	१७१	१५६	१७९	१८१
१०]	जानेवारी	१९९०	१८७	२३४	१४१	१८०	१५६	१८०	१८२
११]	फेब्रुवारी	१९९०	१९१	२३६	१४२	१८०	१६९	१८१	१८४
१२]	मार्च	१९९०	१९१	२३७	१४१	१८०	१६३	१८२	१८५
वार्षिक सरासरी			१८७	२३१	१४०	१७१	१५३	१७२	१७९

आधार :- कामगार नियुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई - २३

तक्ता क्र. १३.१

जिल्ह्यातील पोलीस दलाची एकूण संख्या [वर्ष १९८९-९०] करिता

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	बाब	वर्ष १९८९-९०
१	२	३
१]	<u>पोलीस दलाची संख्या</u>	
	अ] पोलीस उप महानिरिक्षक [वर्ग-१]	-
	ब] अधिक्षक	१
	क] सहाय्यक अधिक्षक	१
	ड] उप अधिक्षक	३
	इ] निरिक्षक	९
	ई] उप निरिक्षक	३५
	प] जमादार	५६
	फ] हवालदार	२२५
	भ] शिपाई	७९९
	<u>एकूण पोलीस दलाची संख्या</u>	<u>११२८</u>
२]	पोलीस ठाणी	१२
	आउट पोस्ट	२३
	सब पोस्ट	-
	लॉकपस	१४
	पोलीस ठाणे, आउट पोस्ट व सबपोस्ट आदंची सोय असलेली गावे व शहरे	३५
	पोलीस दलाचा एकूण खर्च [समये लाखात]	३३७.५९

आधार :- जिल्हा पोलीस अधिक्षक, रत्नागिरी .

तक्ता क्र. १३-२

गुन्हयासंबंधी आकडेवारी [१९८९-९० करिता]

जिल्हा - रत्नागिरी

क्र. क्र. गुन्हयाचे प्रकार	प्रकर- णांची संख्या	चौकशी चालू असलेली प्रकरणे	मागील वर्षाची कोटात चालू असलेली प्रकरणे	न्यायालयात चौकशी कर- ण्यासाठी प्रविष्ट केलेली प्रकरणे	न्यायालयाने काढून टाक- लेली शिक्षा व जामीन दिलेली व जामीन दिलेल्यांसह काढलेली प्रकरणे	निर्दोष म्हणून सोड- लेली प्रकरणे	दोषी असलेली प्रकरणे	व्यक्ति शेवटी न्यायालय यादील प्रलंबित प्रकरणे	१०
१] दखलमात्र गुन्हयास मदत करणे	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२] दखलमात्र गुन्हयाबाबत कट करणे	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३] सार्वजनिक शांतता, सुरक्षितता व न्यायाबाबतचे गुन्हे	७४	१५	२४७	५७	-	६९	-	२३५	३३५
४] व्यक्तिविषयक गंभीर गुन्हे	३२	१०	७९	२१	-	५	२	९३	३९
५] व्यक्ति आणि मालमत्ता विषयक किंवा फक्त मालमत्ता विषयक गंभीर गुन्हे	१६४	३३	४५	८२	२	१५	४	१०६	७२
६] व्यक्तिविषयक फिरकोळ गुन्हे	३७१	२३	११५६	३३३	९	२९२	१५४	१०३४	३३३
७] मालमत्ता विषयक फिरकोळ गुन्हे	२७८	४७	६३९	१५०	२	२२१	३६	५३०	१५०

तक्ता क्र. १३.२ [समाप्त]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
८] वर न नोंदलेले अंडियन पिनल कोड खालील इतर गुन्हे		५९१	८२	१२९७	३७६	५	२७९	८२	१३०७
एकूण :- [१ ते ८]		१४१०	२१०	३४६४	१०१९	१८	८८९	२७८	३३०६
९] वर नमुद न केलेले इतर गुन्हे									
अ] विशेष किंवा स्थानिक कायद्याखालील दखल पात्र गुन्हे		३३०५	१७८८	२६४७	८१३	-	१८६	३५	~~३२३९~~ ३२३९
ब] बी.सच.ओ.आर १९४७ या कायद्याखालील गुन्हे		६	-	-	४	-	-	-	०
एकूण बेरीज		४७२१	१९९८	६१११	१८३६	१८	१०६७	३१३	६५४९

आधार :- जिल्हा पोलिस अधीक्षक, रत्नागिरी .

तक्ता क्र. १३.३

तुरुंगात दाखल केलेले गुन्हेगार [१९८९-९० कश्चिती]

अ. क्र.	बाब	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
१	२	३	४	५
१]	रेल्वे अधिनियम	-	-	-
२]	मुंबई पोलिस अधिनियम	१६३	-	१६३
३]	मुंबई दारुबंदी अधिनियम	१९१	२	१९३
४]	क्रिमिनल प्रोसिजर कोड अधिनियम	४२	-	४२
५]	घरफोडी आणि चोरी	१०८	२	११०
६]	खोटे दस्तऐवज व फसवणूक	२५	-	२५
७]	खून	४९	-	४९
८]	डाके व दरोडे	-	-	-
९]	हल्ला व दुखापत करणे	३०	-	३०
१०]	फूस लावून पळविणे व बलात्कार	३	-	३
११]	लष्करी गुन्हे	-	-	-
१२]	इतर	४४६	२१	४६७
	एकूण	१०५७	२५	१०८२

आधार :- अधिक्षक, रत्नागिरी विशेष कारागृह, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. १३-४

तुरुंगात दाखल झालेल्या गुन्हेगारांचे वयोगटानुसार व शैक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण [सन १९८९-९० करिता]

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	बाब	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
१	२	३	४	५
१]	<u>१८ वर्षाखालील</u>			
	१.१ अशिक्षित	६	-	-
	१.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	-	-	-
	१.३ वाचता व लिहिता येणारे	-	-	-
२]	<u>१८ ते २१ वर्षे</u>			
	२.१ अशिक्षित	२८	१	२९
	२.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	३	-	३
	२.३ वाचता व लिहिता येणारे	४२	१	४३
३]	<u>२२ ते ३० वर्षे</u>			
	३.१ अशिक्षित	२००	११	२११
	३.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	१८	-	१८
	३.३ वाचता व लिहिता येणारे	३०२	१	३०३
४]	<u>३१ ते ४० वर्षे</u>			
	४.१ अशिक्षित	३५	४	३९
	४.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	५	-	५
	४.३ वाचता व लिहिता येणारे	२४३	५	२४८
५]	<u>४१ ते ५० वर्षे</u>			
	५.१ अशिक्षित	१२३	२	१२५
	५.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	-	-	-
	५.३ वाचता व लिहिता येणारे	५८	-	५८
६]	<u>६१ वर्षावरील</u>			
	६.१ अशिक्षित	-	-	-
	६.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	-	-	-
	६.३ वाचता व लिहिता येणारे	-	-	-
७]	<u>एकूण</u>			
	७.१ अशिक्षित	३८६	१८	४०४
	७.२ अशिक्षित व वाचता येणारे	२६	-	२६
	७.३ वाचता व लिहिता येणारे	६४५	७	६५२
		१०५७	२५	१०८२

आधार :- अधीक्षक, रत्नागिरी विशेष कारागृह, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. १३.५

द्विवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे

जिल्हा - रत्नागिरी

वर्ष	द्वि वा णी				फौ ज दा री			
	मूळ		अपिल		मूळ		अपिल	
	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१९८९	९३९	९७	८५	३४	४४९०	१७१८	१६१	११९

आधार :- जिल्हा संत्र न्यायाधिकार रत्नागिरी .

तक्ता क्र. १४.१

बैंक कार्यालये, वर्गीकृत बैंका यांची संख्या, त्यांच्या ठेवी व कर्जे [वर्ष १९८९]

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	बैंकांची कार्यालये असलेली गावे व शहरे	खाली येत असलेली लोकसंख्या	वर्गीकृत बैंक संख्या	वर्गीकृत बैंकांची कार्यालये	वर्गीकृत बैंकांच्या ठेवी [लाख रुपये]	वर्गीकृत बैंकांच्या आगाऊ रक्कमा [लाख रुपये]	सहकारी बैंका संख्या
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१]	रत्नागिरी	१४	७३८९५	१४	३०	६२०८	२६४८	९
२]	गुहागर	१०	१८३३३	५	१०	९०३	२२५	५
३]	दापोली	१०	३३९५१	७	१२	१२३९	३२३	११
४]	मंडणगड	८	१०२३९	३	७	५६१	१४७	६
५]	खेड	१३	३२४७७	६	१५	१२२२	२७७	८
६]	चिपळूण	१७	६३२१५	१०	१८	३९८७	११०६	१६
७]	संगमेश्वर	१६	३७५२२	६	१९	२५१७	६३९	८
८]	लांजा	९	२०५८१	३	८	४८३	१४९	६
९]	राजापूर	१५	२८८८२	५	११	९१७	२०३	९
जिल्हा एकूण		११२	३१९०९५	१४	१३०	१८०३७	५७१७	७२

टीप :- स्तंभ ५ खाली जिल्हा एकूणच्या समोर तालुकावार बैंकांची बेरीज देण्यात आली नसून जिल्ह्यात असलेल्या वर्गीकृत बैंकांची संख्या देण्यात आली आहे.

आधार :- १] जिल्ह्याची लिड बैंक २] जिल्ह्यातील सर्व वर्गीकृत बैंकांची कार्यालये.

तक्ता क्र. १४.२

संयुक्त भांडवली संख्या [३१ मार्च १९९० रोजी स्थिती]

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	रोजीची स्थिती	भाग भांडवल असलेल्या मर्यादित संस्था		हमीव्दारे मर्यादित असलेल्या आणि नफ्यासाठी काम न करणा-या संस्था		ए. क्र. ण
		सार्वजनिक	खाजगी	सार्वजनिक	खाजगी	
१	२	३	४	५	६	७
१]	३१ मार्च १९९०	१	२९	-	-	३०

आधार :- कंपनी व्यवहार खाते, उद्योग मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली.

तक्ता क्र. १४.३

उत्तरवलेल्या विमापत्रांची संख्या व विम्याची रक्कम [१९८९-९० वर्षाकरिता]

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	बाब	प रि मा ण	वर्ष १९८९-९०
१	२	३	४
१]	शाखा	संख्या	२
२]	उत्तरवलेली विमा पत्रे	-"-	९३५०
३]	छ्यपगत विमापत्रे	-"-	१४२३
४]	विम्याची रक्कम	हजार रुपये	२४५८११

आधार :- १] शाखाधिकारी, भारतीय जीवन बिमा निगम, रत्नागिरी.

२] शाखाधिकारी, भारतीय जीवन बिमा निगम, चिपळूण .

तक्ता क्र. १५. १

चित्रपट गृहांचे विषयी आकडेवारी [१९८९-९० वर्षाकरिता]

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	कायम स्वस्माची चित्रपट गृहे		फिरती चित्रपट गृहे		वसूल केलेला करमणूक कर [रुपये]
		संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसन क्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसन क्षमता	
१	२	३	४	५	६	७
	जिल्हा बेरीज	६	३१३६	५	२४२०	२१८२५२७
१]	रत्नागिरी	३	१७८३	-	-	१४८२५३२
२]	गुहागर	-	-	-	-	-
३]	दापोली	-	-	२	४२०	७५४४
४]	मंडणगड	-	-	-	-	-
५]	खोड	१	६२४	-	-	१६०८३६
६]	चिपळूण	१	५५९	२	१८२०	४२१८००
७]	संगमेश्वर	-	-	१	३५०	८१५६
८]	लांजा	-	-	-	-	-
९]	राजापूर	१	१७०	-	-	२४७२२

आधार :- जिल्हाधिकारी कार्यालय, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. १५. २

जिल्ह्यातील गोळा केलेली अल्पबचत गुंतवणूक व खातेदारांची संख्या

जिल्हा - रत्नागिरी

[रुपये लाखात]

अ. क्र.	यो ज ना	१९८९-९०	१९८८-८९ मधील		१९८९-९० मधील	
		अखेरीस एकूण खाते- दारांची संख्या	दोबळ	नक्त	दोबळ	नक्त
१	२	३	४	५	६	७
१]	टपाल कार्यालय बचतखाते	८९०३	७९९.०८	[F] ६३.०५	९०९.२९	[F] ९५.४१
२]	संचित मुदत ठेव		२५.४८	[-] ६.९९	१५.७१	[-] १६.९८
३]	पुनरावर्ती ठेव	५१२०७	७६५.४६	[F] ३२२.४५	७७६.७९	[F] ३८५.६५
४]	समयबद्ध ठेव [१.२.३ व ५ वर्षीय]	x	५१.३५	[-] ३.९१	८१.७८	[F] २५.४५
५]	सार्वजनिक भविष्य निवृत्ति निधी [टपाल खाते]	x	२८८	[F] ०.८३	५.०९	[F] ५.०९
६]	सार्वजनिक भविष्य निवृत्ति निधी [स्टेट बँक]	x	३१.२४	[F] २९.५०	५३.१५	[F] ५२.१७
७]	राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्रे २ ते ८ मालिका	x	७१६.८३	[F] २९३.६०	३५३.७६	[F] ९४.४६
८]	इंदिरा विकास पत्रे	x	२२९.९३	[F] २२९.९३	१६२.६७	[F] १६२.६७
९]	किसान विकास पत्रे	x	४४०.१९	[F] ४४०.१९	८११.३७	[F] ८११.३७
१०]	मासिक प्राप्त्य योजना	१२०२	२०५.४३	[F] २०५.४३	२५५.९५	[F] २५५.२०
११]	राष्ट्रीय बचत योजना-८७/१३६५		५०.२८	[F] ५०.२८	१७१.२८	[F] १७१.२८
१२]	सामाजिक सुरक्षा पत्रे	x	-	-	-	-
१३]	इतर सर्व योजना [इतर सर्व जुन्या प्रमाणपत्रांसह]	x	६९.१२	[F] ०.२१	-	-
एकूण योजना				[F] १६२४.१५	३५९६.८४	[F] १८५२.८५
			३३८५.३३			

जिल्ह्यातील अल्पबचतीचे लक्ष्य रु. १७७५ लाख

आधार :- अल्पबचत शाखा, जिल्हाधिकारी कार्यालय, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. १५.३

तालुकावार गोळा केलेली जमीन महसुल [१९८९-९० वर्षाकरिता]

[रुपये हजारात]

जिल्हा- रत्नागिरी.

जिल्हा / तालुका	चालु वर्षाची जमीन महसुलाची एकत्रित मागणी [पूर्वीच्या वर्षाची जमा रक्कम सोडून]	एकत्रित जमीन महसुलाची थक बाकी [अधिकृत व अनाधिकृत]	एकत्रित जमीन महसुलाची एकूण मागणी	सुट	निलंबित वसुली	वसुली पात्र	प्रत्यक्ष वसुली	खातेदाराची संख्या
१	२	३	४	५	६	७	८	९
जिल्हा बेरीज	२०९३	१७	२११०	७८६	१७	१३०५	१२९९	३७६८४४
१] रत्नागिरी	३८६	—	३८६	१४३	—	२४३	२४३	४२४६७
२] गुहागर	७२	—	७२	—	—	७२	७२	३१५९१
३] दापोली	१७४४	—	३४४	१४१	—	२०३	२०३	५४३८३९
४] मंडणगड	१४५	—	१४५	७२	—	७३	७३	१६४५२
५] खेड	१८६	—	१६६	८०	—	१०६	९८	४३४०३
६] चिम्बूप	७४	—	७४	—	—	७४	७४	४९१२७
७] संगमेश्वर	३८५	—	३८५	१८३	—	२०२	२०२	५९०६०
८] लांजा	१३७	—	१३७	—	—	१३७	१३७	२९२५७
९] राजापूर	३६४	१७	३८१	१६७	१७	१९७	१९७	५३६४८

आधार - जिल्हाधिकारी यांचे कार्यालय, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. १५.४ [समाप्त]

जिल्हा/तालुका	पा क्षि के					मा सि के				
	मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण	मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण
१	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२
जिल्हा बेरीज	१	-	-	-	१	-	-	-	-	-
१] रत्नागिरी	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२] गुहागर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३] दापोली	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४] मंडणगड	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५] खेड	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
६] चिमळूणा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
७] संगमेश्वर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
८] लांजा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
९] राजापूर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

आधार :- जिल्हाधिकारी कार्यालय, रत्नागिरी .

तक्ता क्र. १५५

संगठित धान्य दुकानांना पुरवलेले तांदुळ, गहू व साखर

जिल्हा - रत्नागिरी

[आकडे ०० टनामध्ये]

वर्ष	तांदुळ			गहू			साखर			नियमित/रास्त धान्य वाटप दुकान [संख्या]
	जिल्हा मुख्यालय	जिल्ह्यातील इतर ठिकाणे	एकूण [२५३]	जिल्हा मुख्यालय	जिल्ह्यातील इतर ठिकाणे	एकूण [५१६]	जिल्हा मुख्यालय	जिल्ह्यातील इतर ठिकाणे	एकूण [८५२]	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
१९८९-९०	१४	२३९	२५३	१९	२९८	३१७	४	६८	७२	६८९

आधार :- जिल्हा पुरवठा अधिकारी, जिल्हाधिकारी यांचे कार्यालय, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. १५. ६

मागणी व वसुल केलेले धान्य

जिल्हा - रत्नागिरी

[आकडे ००० टनामध्ये]

वर्ष	लेव्ही							मागणीशी वसुलीची टक्केवारी
	मागणी	वसुल केलेले						
	सर्व धान्याची एकूण मागणी	तांदुळ	गहू	ज्वारी	बाजरी	इतर	एकूण	
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१९८९-९०	-	-	-	-	-	-	-	-

टीप :- जिल्ह्यात लेव्ही वसुली केली नसल्यामुळे माहिती " निरंक " आहे.

आधार:- जिल्हा पुरवठा अधिकारी, जिल्हाधिकारी यांचे कार्यालय, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. १५७

१९८९ मधील लोकसभा निवडणूक व १९९० मधील विधानसभा निवडणूक यासंबंधीची आकडेवारी

जिल्हा - रत्नागिरी.

अ. क्र.	मतदारसंघाचे नाव	एकूण मतदारांची संख्या	मतदान केलेल्या मतदारांची संख्या			एकूण मतदारांच्या संख्येशी झालेल्या मतदारांची टक्केवारी
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण	
१	२	३	४	५	६	७
१]	लोकसभा-नोव्हेंबर १९८९	७६१८३७	२१५५५३	२९०४२२	५०५९७५	६६. ४१
२	रत्नागिरी लोकसभा मतदार संघ					
	एकूण	७६१८३७	२१५५५३	२९०४२२	५०५९७५	६६. ४१
२]	विधानसभा- फेब्रुवारी १९९०					
१]	५ - राजापूर	१२९१२१	३५३०३	५२६७०	८७९७३	६८. ०४
२]	६ - रत्नागिरी	१५३७५५	४१९०५	५१०८१	९२९८६	६०. ४७
३]	७ - संगमेश्वर	१२९७६२	३६२२०	४६६८६	८२९०६	६३. ८९
४]	८ - गुहागर	१३२०७६	३३०८७	५६६५३	८९७४०	६७. ९४
५]	९ - चिपळूण	१२३९२९	३९०५२	४५४१०	८४४६२	६८. १५
६]	१०- खेड	१२४६६१	३६६००	५००७२	८६६७२	६९. ५२
७]	११- दापोली	१३१८४५	३५९३४	५४८८८	९०८२२	६८. ८८
	एकूण	९२५३१९	२५८१०१	३५७४६०	६१५५६१	६६. ५२

तक्ता क्र. १५.७ [समाप्त]

अ. क्र.	मतदार संघाचे नाव	पक्षवार मते मिळालेल्यांची संख्या								एकूण बाद मते
		जनता दल	राष्ट्रीय काँग्रेस [आय]	भारतीय जनता पार्टी	शिवसेना	बहुजन समाज पार्टी	रिप. पार्टी ऑफ इंडिया	दूरदर्शी पार्टी	अन्य	
१	२	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
१] लोकसभा - नोव्हेंबर १९८९										
	२ - रत्नागिरी लोकसभा मतदार संघ	-	२४०७५९	२२२२७१	-	५९२३	-	९३४१	११८३२	१५८४९
	ए. कू. ण	-	२४०७५९	२२२२७१	-	५९२३	-	९३४१	११८३२	१५८४९
२] विधानसभा - फेब्रुवारी १९९०										
१]	५ - राजापूर	१३४४५	४११९७	-	२९५४३	-	-	-	१५७०	२२१८
२]	६ - रत्नागिरी	-	३१७२९	३९८२३	-	७२८	३५५	-	१८२५४	२०९७
३]	७ - संगमेश्वर	२२१५१	२०८२७	-	३२३८५	-	-	-	५३०१	२२४२
४]	८ - गुहागर	१५९७	३६७१६	४८११६	-	८९९	-	-	-	२४१२
५]	९ - चिपळूण	१८२०	१९५३९	-	३११०३	-	-	-	३०४६०	१५४०
६]	१० - खेड	१५०४	१८००७	-	३९१९१	-	-	-	२५९२८	२०४२
७]	११ - दापोली	११७८८	२१९१७	-	४६८८२	-	-	-	८०८८	२१४७
	ए. कू. ण	५२३०५	१८९९३२	८७९३९	१७९१०४	१६२७	३५५	-	८९६०१	१४६९८

आधार :- जिल्हा निवडणूक अधिकारी, रत्नागिरी.

अधिकारी व प्रवासियोंसाठी असलेल्या बंगल्यांची

तालुकावाद यादी [३१-३-१९९० या दिवशीची]

जिल्हा - रत्नागिरी		
अ. क्र.	ता लु का	बंगल्याचे नाव पत्ता
१	२	३
१]	रत्नागिरी	शासकीय विश्रामधाम, जुना माळ नाका, रत्नागिरी
२]	"-	प्रकल्प तथा विश्रामधाम, भगवतीबंदर रोड, पांदरा समुद्र, रत्नागिरी.
३]	"-	नगरपरिषद विश्रामधाम, जयस्तंभ, रत्नागिरी
४]	"-	जिल्हा परिषद विश्रामधाम वाफे, तालुका रत्नागिरी.
५]	"-	शासकीय विश्रामधाम, जयगड, गाव जयगड, ता. रत्नागिरी.
६]	"-	शासकीय विश्रामधाम, गणपतीपुळे ता. जि. रत्नागिरी.
७]	"-	शासकीय विश्रामधाम, पाली ता. रत्नागिरी
८]	गुहागर	गुहागर शासकीय विश्रामधाम, ता. गुहागर जि. रत्नागिरी
९]	दापोली	शासकीय विश्रामधाम, दापोली ता. दापोली
१०]	मंडणगड	शासकीय विश्रामधाम मंडणगड ता. मंडणगड
११]	खेड	शासकीय विश्रामधाम खेड ता. खेड
१२]	"-	जिल्हा परिषद विश्रामधाम खेड, ता. खेड
१३]	चिपळूण	शासकीय विश्रामधाम, पनवेल-महाड-पणजी रोड जवळ चिपळूण
१४]	"-	जिल्हा परिषद विश्रामधाम चिपळूण ता. चिपळूण
१५]	"-	नगरपरिषद विश्रामधाम एस. टी. स्टॅन्ड जवळ बुरुसतळी चिपळूण
१६]	संगमेश्वर	शासकीय विश्रामधाम संगमेश्वर ता. संगमेश्वर
१७]	"-	शासकीय विश्रामधाम देवसख ता. संगमेश्वर
१८]	"-	शासकीय विश्रामधाम साखरपा ता. संगमेश्वर
१९]	लांजा	शासकीय विश्रामधाम लांजा, ता. लांजा
२०]	राजापूर	शासकीय विश्रामधाम राजापूर ता. राजापूर
२१]	"-	जिल्हा परिषद विश्रामधाम ओणी, ता. राजापूर

- आधार :-
- १] अधिक्षक अभियंता, सां. बा, रत्नागिरी
  - २] कार्यकारी अभियंता, जिल्हा परिषद, रत्नागिरी
  - ३] मुख्याधिकारी नगरपरिषद [सर्व]
  - ४] अधिक्षक अभियंता, पाटबंधारे कोकण विभाग, रत्नागिरी.

तक्ता क्र. १५.९

रेल्वे स्थानकांची तालुकावार यादी [३१-३-१९९० या दिवशीची]

जिल्हा - रत्नागिरी.

अ. क्र.	ता लु का	रेल्वे स्थानकांचे नाव	रेल्वेचा प्रकार	रेल्वेचे क्षेत्र विभाग
१	२	३	४	५

1 २०२ 1

रत्नागिरी जिल्ह्यात रेल्वे मार्ग नसल्याने माहिती " निरंक " आहे.

आधार :- भारतीय रेल्वे.

तक्ता क्र. १५.१०

त्रिवडक निर्देशांकाचे कल

जिल्हा - रत्नागिरी

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			१९५०-५१	१९६०-६१	१९७०-७१	१९८०-८१	१९८७-८८	१९८८-८९	१९८९-९०
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
] क्षेत्रफळ आणि लोकसंख्या १९५१, १९६१, १९७१, १९८१									
१]	क्षेत्रफळ	चौ. कि. मी.	८२४८.८	८२४८.८	८२४८.८	८२४८.८	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
२]	एकूण लोकसंख्या	आकडे लाखात	१०७६	११४६	१२७९	१३७९	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
३]	दर चौरस किलोमीटरमध्ये लोकसंख्या	संख्या	१३०	१३९	१५५	१६७	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
४]	शेत मजुरांसह शेतामध्ये काम करणा-यांची एकूण काम करणा-यांशी टक्केवारी	टक्केवारी	८०.३	८३.३	८१.०	७४.९	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
] कृषि आणि सिंचन									
१]	जंगल आणि व्याप्त क्षेत्र	हजार हेक्टर	१९	५	५	९	९	९	४
२]	लागवडीलायक क्षेत्र	"	८८५	५७४	५८९	६६१	५५२	५५२	५८१
३]	पुती कृषि कामगारामागे लागवडी-लायक क्षेत्र	हेक्टर	१.०४*	१.३४*	१.५९*	१.५४	१.५२	१.५२	१.६०
४]	लागवडीखालील एकूण क्षेत्र	हजार हेक्टर	३२३*	२५३	२५१	२२७	२४०	२४०	२४२
५]	कसलेल निव्वळ क्षेत्र	"	३१६*	२४९	२४५	२२१	२३७	२३७	२४०
अ]	अन्नधान्याखालील क्षेत्र	"	२३६*	२५१	१४६	१३७	१२४	१२४	१२५
ब]	ऊताखालील क्षेत्र	"	३*	३	३	३	-	-	-
क]	भुईमूगाखालील क्षेत्र	"	-	-	-	-	३	३	३
ड]	कापसाखालील क्षेत्र	"	-	-	-	-	-	-	-

तक्ता क्र. १५.१० [चालू]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
६]	प्रति कृषि कामगारामागे निव्वळ क्षेत्र	हेक्टर	०.३७*	०.५८	०.६३	०.६१	-	-	-
७]	एका पेक्षा अधिक वेळा लागवडीखाली असलेल्या क्षेत्राची निव्वळ क्षेत्राशी टक्केवारी	टक्केवारी	२.३ *	१.५	२.३२	२.६२	१.१२	१.२५	१.००
८]	ओलीताखालील एकूण क्षेत्र	हजार हेक्टर	८ *	३	४	४	५	५	३
९]	ओलीताखालील एकूण क्षेत्राची लागवडी-खालील एकूण क्षेत्राशी टक्केवारी	टक्केवारी	२.४०*	१.१२	१.५२	१.२१	२.१७	२.१७	१.३७
१०]	ओलीताखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	७ *	३	४	३	३	३	३
११]	कालव्यामुळे ओलीताखालील आलेले क्षेत्र	-"	४ *	-	१	उ. ना.	३	३	३
१२]	चिहिरिमुळे ओलीताखाली आलेले क्षेत्र	-"	२ *	१	१	१	१	१	१
१३]	इतर साधनामुळे ओलीताखालील आलेले क्षेत्र	-"	१ *	२	२	२	२	२	२
१४]	ओलीताखालील क्षेत्र								
	अ) अन्नधान्ये	-"	५ *	१	१	१	३	३	१
	ब) ऊत	-"	३	३	३	३	-	-	-
	क) भुईमूग	-"	-	-	-	-	-	-	-
	ड) फळे	-"	-	-	-	३	३	-	-
	इ) कापूस	-"	-	-	-	-	-	-	-
]	मृद संधारण कामे								
	अ) बांध बंदिस्ती झालेले क्षेत्र	-"	उ. ना.	उ. ना.	-	-	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
	ब) मजगीकरण झालेले क्षेत्र	-"	उ. ना.	उ. ना.	२	३	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
	क) जमीन सुधारणा	-"	उ. ना.	उ. ना.	२	-	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.

तक्ता क्र. १५.१० [चालू]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
] कृषि विषयक अवजारे									
१]	नांगर								
	अ] लाकडी	आकडे हजारात	११२	१२८	१३५	१५५	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
	ब] लोखंडी	संख्या	१४०	१०७९	३५८	८०	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
२]	ओलिताकरिता तेलावर चालणारे पंप	—"	५८	८४	१५२	१९७	उ. ना.	२८८	३१८
३]	ओलिताकरिता विद्युत पंप	—"	२	१२	३५५	१०४६	उ. ना.	७६२	१३०३
४]	अ] विजेवर चालणारे ऊसाचे चरक	—"	—	८	६	४	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
	ब] बैलाच्या मदतीने चालणारे ऊसाचे चरक	—"	१७	६	६	३	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
<u>पशुधन</u>									
१]	एकूण पशुधन	आकडे हजारात	५९३	६२३	६३३	६४८	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
२]	प्रत्येक बैल जोडीमागे [श्वषावरील] निव्वळ कसलेले क्षेत्र	हेक्टर	१.९२	१.८७	२.००	१.९२	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
३]	कोंवड्या कारखान्यातील रोजगार	आकडे हजारात	७२१	७२४	८१४	१०७०	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
१]	चालू कारखाने	संख्या	४२	३२	४३	९३	१०५	१४४	१६१
२]	प्रतिदिनी सरासरी रोजगार	—"	१०५५	२३८४	२०८९	२५५८	४९०३	५६६३	६००४
३]	नोंदणी झालेल्या कारखान्यातील दर लाख लोकसंख्येमागील कामगारांची संख्या	—"	६२	१२०	१०५	२७९	३५६	४१०	४३५
<u>वीज</u>									
१]	वीज निर्मिती	दशलक्ष कि. वॅट	०.७*	१.८*	३१.२*	५८*	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
२]	वापरलेली वीज	तास	०.०५*	१.७*	१२.५*	२५.३*	१०८.९	११९.५	१६९.९

तक्ता क्र. १५.१० [चालू]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
३]	विद्युतीकरण झालेली शहरे	संख्या	५	३	२	११	२	९	९
४]	विद्युतीकरण झालेली गावे	"-	-	१	३०५	६४५	१३६१	१३८६	१३८८
	<u>सहकार</u>								
१]	संस्था								
	अ] कृषि पत	संख्या	उ. ना.	६२६*	६८३*	३६८	३७४	३७८	३७८
	ब] कृषि बिगर संस्था	"-	उ. ना.	३७*	१५१*	११५	१२३	२०३	२१८
	क] बिगर कृषि व बिगर पत	"-	उ. ना.	१७२*	२३५*	१३८	१८८	३२२	२३१
२]	<u>सभासद</u>								
	अ] कृषि पत	आकडे हजारात	उ. ना.	९३*	१२६*	१५०	१७२	१८६	१२४
	ब] कृषि बिगर पत	"-	उ. ना.	७*	२६*	उ. ना.	३८	४३	४३
	क] बिगर कृषि पत व बिगर पत	"-	उ. ना.	३०*	६३*	उ. ना.	१२८	१३३	११५
३]	<u>खेळते आंडवल</u>								
	अ] कृषि पत	हजार समये	उ. ना.	५००५*	१६३२६*	२७००७	६८४२८	६५२१३८	७६५०५२
	ब] कृषि बिगर पत	"-	उ. ना.	७४६*	१६८२२*	उ. ना.	५२८२१	६०८५८७	८७४५१
	क] बिगर कृषि पत व बिगर पत	"-	उ. ना.	१२८३५*	१४३७१*	उ. ना.	२८५२८०	३३२२२८	४११०४८
४]	<u>दिलेली कर्जे</u>								
	अ] कृषि पत	हजार समये	उ. ना.	२६७७*	६६२७*	१२०३	२७६०४	१०४०३२	१३२६२८
	ब] कृषि बिगर पत	"-	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	
	क] बिगर कृषि पत व बिगर पत	"-	उ. ना.	१०४६२*	उ. ना.	उ. ना.	१७५२५५	१२३५०२	२६३३२४

तक्ता क्र. १५.१० [चालू]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
शिक्षण [पुढे चालू]									
१] ११-१४ वयोगटातील शाळेत जाणा-या मुलांची टक्केवारी									
	अ) मुलगे	टक्केवारी	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
	ब) मुली	--	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
	क) एकूण	--	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
वैद्यकीय व आरोग्य									
१]	व्हाखाने	संख्या	१२*	१४*	१४	१६	९	८	७
२]	रुग्णालये	--	३*	३*	४	६	९	१०	१२
३]	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	--	२*	२*	१८	१८	६४	६४	६७
४]	खाटा	--	१५०*	१४९*	८१२	७८४	९८३	९६४	९८०
५]	दर लाख लोकसंख्येमागील खाटा	--	९*	१५*	६३	५७	७१	६९	७१
६]	उपचार केलेले रुग्ण								
	अ) बाह्य रुग्ण	आकडे हजारात	११८*	१७०*	२५८	३११	८४५	२३२	७८४
	ब) आंतर रुग्ण	--	४*	८*	८	१६	२१	८	२५
७]	जन्माचे प्रमाण	दर हजारी	१४.९*	२५.५*	२१.०*	१७.९	२३.५	२५.६	२५.६
८]	मृत्युचे प्रमाण	--	१७.२*	११.७*	१०.०*	७.२	६.१	६.७	६.७

तक्ता क्र. १५.१० [१९५५]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
<u>परिवहन आणि दळपवळण</u>									
१]	धिंगर नगरपालिका रस्त्यांची लांबी	कि. मी.	३५२६*	३८०२*	५२८३*	६८३८*	४६६७	४६२०	४८२३
२]	दर १०० चौ. कि. मी. मागे रस्त्यांची लांबी	कि. मी.	२८*	२९*	४१*	५२*	५७	५७	५९
३]	दर लाख लोकसंख्येमागे रस्त्यांची लांबी	"	२१२*	२१३*	२६५*	३२४*	३३८	३४०	३५५
४]	एकूण रेल्वे मार्गांची लांबी	"	-	-	-	-	-	-	-
५]	पोस्ट कार्यालये	संख्या	२८५*	४८३*	६८३*	९९६*	६१७	६२१	६२३
६]	तार घरे	"	२२*	५१*	७३*	११७*	६२	१२९	१३४
<u>स्थानिक संस्था</u>									
१]	पंचायत समिती	संख्या	२	२	२	२	२	२	२
२]	ग्रामपंचायती	"	८८६*	६६६	७३२	७५०	७५२	७८५	७८९
३]	नगरपरिषदा	"	४	४	४	४	४	४	४
४]	कटक मंडळ	"	-	-	-	-	-	-	-
<u>संकीर्ण</u>									
१]	बँकांची कार्यालये	संख्या	२५*	४०*	७१*	१०३	१८६	१९६	२०२

टीप :- १] कृषि विषयक अवजारे व पशुधन यांची स्तंभ ४, ५, ६, ७ व ८ मधील आकडेवारी ही अनुक्रमे १९५६, १९७१, १९७२, १९७८ व १९८२ या वर्षांची आहे. [२] आ ही खण ५०० पेक्षा कमी आकडेवारी दर्शविते. [३] * - या खणे दाखविलेली आकडेवारी जुन्हा रत्नागिरी जिल्ह्याची आहे. [४] उ. ना. = उपलब्ध नाही.

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

रत्नागिरी जिल्हा १९८९-९०